

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Jens Engberg

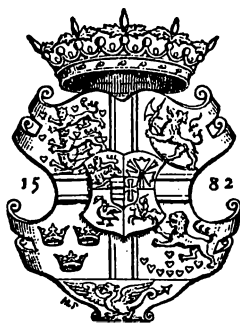
Kilder til dansk historie
i
engelske arkiver

Udgivet af Rigsarkivet
1968

Jens Engberg

Kilder til dansk historie
i
engelske arkiver

Udgivet af Rigsarkivet
1968

*Udgivet med støtte af
Den grevelige Hielmstjerne - Rosencroneske Stiftelse*

Maskinskrevet af Jenny Pedersen og Britta Østerby

INDHOLD

FORORD	
INDLEDNING	1
PUBLIC RECORD OFFICE	7
Chancery	10
Exchequer	16
State Paper Office	20
Foreign Office	25
War Office	31
Admiralty og High Court of Admiralty	33
Treasury	35
Board of Customs and Excise	36
Colonial Office	37
Privy Council	38
Ancient Correspondence	41
Privatarkiver	41
RYMER'S FOEDERA	44
CUSTOMS AND EXCISE RECORD OFFICE	52
HOUSE OF LORDS RECORD OFFICE	53
INDIA OFFICE	56
GENERAL REGISTER OFFICE, PRINCIPAL PROBATE OFFICE	58
BRITISH MUSEUM	59
Sloane Mss	60
Arundel, Burney og King's Mss	62
Cotton Mss	62
Harlayan Mss	75
Lansdowne Mss	79
Stowe Mss	81
Royal Mss	83
Additional Mss	88
Egerton Mss	113
Charters and Rolls	117
NATIONAL MARITIME MUSEUM	118
LAMBETH PALACE LIBRARY	120
SOCIETY OF ANTIQUARIES	120
GUILDHALL LIBRARY	121
ROYAL COMMISSION ON HISTORICAL MANUSCRIPTS	122

NATIONAL REGISTER OF ARCHIVES	148
ABERYSTWYTH, NATIONAL LIBRARY OF WALES	154
BEDFORD COUNTY RECORD OFFICE	155
BELFAST, PUBLIC RECORD OFFICE OF NORTHERN IRELAND	156
BERKSHIRE RECORD OFFICE	156
BUCKINGHAMSHIRE RECORD OFFICE	158
BURY ST. EDMUNDS RECORD OFFICE	158
CAMBRIDGE UNIVERSITY LIBRARY	159
CORNWALL COUNTY RECORD OFFICE	160
CUMBERLAND, WESTMORELAND AND CARLISLE RECORD OFFICE	160
DEVON RECORD OFFICE	161
DORSET RECORD OFFICE	161
DURHAM COUNTY RECORD OFFICE	161
DURHAM, the UNIVERSITY	162
EDINBURGH, SCOTTISH RECORD OFFICE	162
EDINBURGH, NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND	165
EDINBURGH, UNIVERSITY LIBRARY	166
ESSEX RECORD OFFICE	166
GLOUCESTERSHIRE RECORD OFFICE	167
HERTFORDSHIRE RECORD OFFICE	167
HULL CENTRAL LIBRARY	168
KENT ARCHIVES OFFICE	168
LEEDS, SHEEPSCAR BRANCH LIBRARY	169
LINCOLNSHIRE ARCHIVES OFFICE	170
LONDON, GREATER LONDON RECORD OFFICE	170
MANCHESTER, JOHN RYLAND LIBRARY	170
NEWCASTLE, CITY ARCHIVES OFFICE	171
NORFOLK RECORD OFFICE	171
NORTHAMPTONSHIRE RECORD OFFICE	171
NORTHUMBERLAND RECORD OFFICE	172
OXFORD, THE BODLEIAN LIBRARY	172
ST. ANDREWS UNIVERSITY LIBRARY	179
READING UNIVERSITY LIBRARY	179
SANDHURST, NATIONAL ARMY MUSEUM	179
STAFFORDSHIRE RECORD OFFICE	179
SURREY RECORD OFFICE	179
SUSSEX, EAST SUSSEX RECORD OFFICE	179
NAVNEREGISTER	182

FORORD

Danske historikere har gennem århundreder i deres forskning benyttet de vestigia danorum, der fandtes udenfor landets grænser. Mange afskrifter af dokumenter i fremmede arkiver til belysning af dansk historie er blevet bragt hjem og har fundet vej til Rigsarkivet eller Det kongelige bibliotek. Den moderne mikrofotografering har betydet en revolution på dette område, og den Danica-fotografering i udenlandske arkiver, som Rigsarkivet begyndte på for nogle år siden, vil efterhånden gøre det lettere for historikerne at benytte det fremmede materiale i deres arbejde. Ved denne fotografering er det dog først og fremmest de lange sammenhængende rækker af protokoller og aktpakker, som kan gennemgås med fotografering for øje. I det fremmede at oplede ethvert dokument, som fortæller om Danmark og dets forbindelser med andre lande eller om dansk arbejde, vil kræve en sådan indsats af arbejdskraft og penge, at det må siges at ligge udenfor det muliges grænse. Enhver, der har oplevet fortryllelsen ved at forske i fremmede arkiver og biblioteker, vil også for sine efterkommere ønske, at de må have behov for og lejlighed til besøg i de fremmede forskersale.

Det er ikke noget let arbejde at finde frem til relevant materiale, og gennem tiderne er der i adskillige lande udarbejdet oversigter over det kildestof i fremmede arkiver og biblioteker, som har betydning for det pågældende lands historie. Særligt kan fremhæves det svenske værk fra 1958: *A Guide to the Materials for Historical Research in Great Britain, Meddelanden från Kungl. Krigsarkivet* bd. 5, som det har taget års arbejde at udarbejde. Danske historikere og arkivfolk så gerne udarbejdet en tilsvarende oversigt for Danmarks vedkommende, men der har ikke været nogen praktisk mulighed for at få et sådant ønske opfyldt. Det var derfor med glæde, at jeg fra amanuensis, dr. phil. Jens Engberg, der i en periode har været knyttet til Rigsarkivet, modtog et tilbud om at måtte publicere en oversigt over engelsk materiale med relation til Danmark. Den er på eget initiativ udarbejdet af dr. Engberg under et studieophold i England og kan selvsagt ikke kappes med den svenske i fuldkommenhed. Jeg er dog glad for at kunne udgive den i den foreliggende beskedne form. Det

er min tro og mit håb, at den vil kunne blive et nyttigt hjælpemiddel for de forskere, der vil studere forholdet mellem England og Danmark og søger at finde frem til materiale, der kan belyse dette eller andre forhold af betydning for dansk historisk forskning.

Jeg vil gerne bringe dr. Jens Engberg Rigsarkivets bedste tak for, at han har stillet sit arbejde til vor rådighed.

Rigsarkivet, den 30. august 1968.

Johan Hvidtfeldt

INDLEDNING

En række specielle omstændigheder har gjort de engelske arkiver og biblioteker enestående rige på utrykt historisk materiale. Sammenlignet med f. eks. Danmark fik England på et tidligt tidspunkt et kompliceret og arkivafsættende regeringssystem. De store og rige engelske universiteter og skoler producerede mange læse- og skrivekyndige. De engelske adelsslægter var så rige, at de tidligt kunne anlægge biblioteker, og slægtsstolthed, patriotisme og historisk sans førte til skabelsen af store samlinger af dokumenter. Godserne var af en sådan størrelse, at de kun kunne bestyres af godskontorer med veludviklede arkiver. Princippet om førstefødselsretten, hvorved al ejendom arvedes af den ældste søn, holdt sammen på ejendommene og dermed på arkiverne. Hvor meget arkivstof i andre lande gik tabt i perioder med reformer eller revolutioner, har Englands isolerede beliggenhed og den derfra stammende konservatisme bevirket, at dokument efter dokument er blevet føjet til de engelske arkiver, uden at nogen har tænkt på at smide noget væk eller indføre nye metoder. De kongelige lukkede breve, indført på 20. 899 pergamentsruller, Close Rolls, findes i en ubrudt række fra år 1204 til 1903. De kongelige åbne breve indføres stadig på samme slags pergamentsruller og efter samme principper i Patent Rolls, som da man begyndte at føre dem i 1201. Mens andre landes arkiver er gået tabt i krige, har England ikke haft en fjendtlig besættelse siden 1066. Hverken evakueringer eller bombninger under 2. verdenskrig kostede Public Record Office eller British Museum så meget som et eneste dokument. Alle disse omstændigheder har givet England sådanne muligheder for studiet af dets historie, som ikke noget andet land har mage til. Men det engelske arkivmateriale er værdifuldt ikke blot for studiet af landets egen historie, men også for europæisk og international historie. Englands dominerende stilling i økonomisk og politisk historie har bevirket, at ikke mange forhold i noget lands historie fra omkring det 16. århundredes begyndelse har kunnet beskrives uden henvisninger til den engelske indflydelse. For Danmarks vedkommende er det klart, at de betydningsfulde kulturelle impulser er kommet fra Tyskland og Frankrig, og at Sverige og Tyskland nævnes oftere i den politiske historie end England. Englands holdning var imidlertid altid afgørende, og der er meget at finde i de engelske arkiver vedrørende dansk

historie.

Formålet med denne oversigt har været for det første at give en vejledning i almindelighed til studiet af dansk historie i de engelske arkiver (engelske i den forstand, hvori ordet bruges i Danmark, d. v. s. engelske, walisiske og skotske), dernæst at give henvisninger til specielt dansk materiale, hvor dette har været muligt. Dette sidste har givet en skævhed, på den måde at det har været muligt at nævne forholdsvis meget vedrørende dansk historie, hvor der kun findes lidt, mens hvor der findes meget, har det været umuligt at give andet end oversigter. Det ligger i sagens natur, men det skal alligevel understreges, at oversigterne langt fra er fuldstændige. Det var oprindeligt meningen at anbringe alle oplysninger vedrørende enkelte dokumenter i een lang kronologisk ordnet liste, men hensynet til ønsket om at vise, hvad der findes i en bestemt arkivalie-gruppe, umuliggjorde dette. Vanskeligheden ved at overskue materialet skulle afhjælpes af registret.

Rigsarkivet har ladet foretage omfattende fotograferinger i Public Record Office og har udgivet en fortegnelse herover i serien af registraturer over Danica-films. De arkivalie-grupper, hvorfra der allerede er hjembragt films eller vil blive det i den nærmere fremtid, er her mærket med tegnet (F). Der arbejdes stadig med fotograferingerne i England, og mere vil komme i de kommende år.

Der findes en oversigt over materiale til svensk historie, udgivet i 1958 af Kung. Krigsarkivet, med titlen: A Guide to the Materials for Swedish Historical Research in Great Britain. Den har været til megen hjælp, og dens henvisninger er meget værdifulde, også hvad angår dansk historie. En anden nyttig bog er en fortegnelse over samtlige arkiver i Storbritannien, udgivet af Historical Manuscript Commission og British Records Association, nemlig: Record Repositories in Great Britain. Den omfatter alle arkiver og samlinger skabt af centraladministrationen eller af større lokale administrationsenheder som grevskaberne, visse større byers arkiver, kirkelige administrative arkiver, og samlinger i forbindelse med museer eller biblioteker, hvor der findes mere end 1000 arkivalie-enheder. Fortegnelsen giver den korrekte adresse, navnet på arkivets leder og oplysninger om åbningstider.

Systemet for opbygningen af det engelske arkivvæsen er noget anderledes end det danske. Public Record Office, der kan sammenlignes med det danske Rigsarkiv, indeholder hovedparten af centraladministrationens og de centrale retters arkivalier, for Englands og Wales' vedkommende så langt tilbage i

tid, som de er bevaret, for Skotlands vedkommende fra 1707, og for Nordirlands vedkommende fra 1801. Arkivalierne vedrørende Wales', Skotlands og Nordirlands specielle administration har været i Public Record Office, men er nu blevet, eller er ved at blive, udleveret til henholdsvis National Library of Wales i Aberystwyth, Scottish Public Record Office i Edinburgh og Public Record Office of Northern Ireland i Belfast. For visse centrale organers vedkommende findes arkivalierne ikke i Public Record Office, men i specielle arkiver, således f. eks. Parlamentets arkiv i House of Lords Record Office, India Office og Customs and Excise Record Office. Arkiverne for grevskaberne, County Record Offices, er for de flestes vedkommende oprettet inden for de sidste ti-tyve år. De opbevarer arkivalier vedrørende administrationen af grevskabet og fra de lokale retter, samt arkivalier fra underordnede administrative led som sognene (parishes), og samlinger af dokumenter fra lokale virksomheder, godser eller korporationer. De er ganske uafhængige af Public Record Office og kun ansvarlige over for grevskabet. Skønt uafhængige af grevskabet er byernes arkivalier gerne deponeret i det lokale County Record Office, med mindre det er så stor eller så gammel en by, at man har fundet det værd at oprette et City eller Borough arkiv.

Ved siden af dette system af officielle arkiver findes de private eller halvprivate arkiver og samlinger, der kan indeles efter følgende ordning:

1. Bibliotekers, museers eller lærde selskabers samlinger, f. eks. British Museum eller National Maritime Museum.
2. Arkiver eller samlinger oprettet af kirkelige samfund, som f. eks. Church of England, den romersk-katolske kirke eller metodistkirken.
3. Offentlige institutioners arkiver, f. eks. jernbanevæsenets.
4. Universitetets og skolers arkiver og samlinger.
5. Private virksomheders arkiver, hvortil der kan gives adgang (Der findes ikke noget offentligt erhvervsarkiv).

Med hensyn til læseligheden af de engelske arkivalier kan det siges, at de gennemgående er nemmere at læse end danske fra en tilsvarende periode. Skriften er præget af latinske eller italienske forbilleder, hvor den i Danmark især er påvirket af den tyske skrift. Den bedste kortere vejledning udgives af Sussex Record Office: H. Grieve: Examples of English Handwriting, 1150-1750. Hovedværket om engelsk håndskrift er: Charles Johnson and Hilary Jenkinson: English Court Hand A. D. 1066 to 1500, I - II, Oxford 1915, og fortsættelsen: Hilary Jenkinson: The Later Court Hands in England from the Fif-

teenth to the Seventeenth Century, I - II, Cambridge 1927.

Engelsk kronologi er et kapitel for sig. Dateringen skete, og sker iøvrigt stadig officielt, efter kongernes regeringsår. Man må derfor, for at bestemme en dato, kende det nøjagtige tiltrædelsestidspunkt. Der kan være uregelmæssigheder, som f. eks. med Charles II, der ikke regnede sin regeringstid fra den faktiske tiltrædelse, men fra datoen for Charles' Is henrettelse. Det bedste hjælpemiddel er: F. M. Powicke: *Handbook of British Chronology*, London 1939.

Arkivaliernes sprog er indtil det 15. århundrede latin, hvis det da ikke er normannerfransk, kaldet Anglo-Norman. Engelsk blev taget i brug som uofficielt skriftsprog i løbet af det 15. århundrede, men latin blev fortsat brugt i alle officielle udfærdigelser fra retsvæsenet indtil 1733, kun afbrudt af en periode under den engelske borgerkrig 1642-60, hvor man brugte engelsk. I visse klasser af arkivalier var latin i brug så sent som i 1832. Hvor engelsk er blevet brugt, forekommer det selv ikke i tidlig tid at være meget forskelligt fra nutidigt engelsk; konservatismen har også gjort sig gældende i ortografien og ordvalget.

I det følgende er der i forbindelse med omtalen af de enkelte arkiver og samlinger anført en række trykte hjælpemidler. Ud over disse kan der være grund til at gøre opmærksom på følgende to lister over engelske diplomater samt nogle engelske arbejder med relation til den dansk-engelske historie:

J. F. Chance: *List of English Diplomatic Representatives in Denmark, Sweden and Russia 1689 - 1762*, 1913

S. T. Bindoff, E. F. Malcolm Smith, C. K. Webster: *British Diplomatic Representatives 1789 - 1852*, 1934

Frank Stenton: *The Danes in England (Proceedings of the British Academy, XIII)*

Marcellus Laurence Larson: *Canute the Great and the Rise of Danish Imperialism*, 1931

W. Paley Baildon: *The Trousseaux of Princess Philippa, Wife of Eric, King of Denmark, Norway and Sweden (Archaeologia, LXVII)*

H. Ellis and R. Lemon: *Note on a Letter from Robert Bar to Henry VIII, on the Advantages of an Alliance with Denmark (Society of Antiquaries of London, Proceedings, II)*

J. I. Chalmers: *Notice of Sir Peter Young of Seaton; Copies of his Letters to the Laird of Barnbarrock, relative to their Embassies to Denmark in the Reign of James VI (Society of Antiquaries of Scotland, Proceedings, IV)*

J. T. Gibson Craig: Papers Relative to the Marriage of James the Sixth of Scotland with the Princess Anna of Denmark A. D. 1589 and the Form and Manner of Her Majesty's Coronation at Holyroodhouse A. D. 1590, 1828

G. Goudie: The Danish Claims upon Orkney and Shetland (Society of Antiquaries of Scotland, Proceedings, XXI)

The Papers from the Argyll Charter Chest. Letter from Sanders Lyell in Denmark (Scottish History Review, XXI)

Edward P. Cheyney: England and Denmark in the Later Days of Queen Elizabeth (Journal of Modern History, I)

Beatrice White: King Christian IV in England (National Review, CXII)

E. A. Beller: The Military Expedition of Sir Charles Morgan to Germany 1627 - 1629 (English History Review, XLIII)

Reginald Cant: The Embassy of the Earl of Leicester to Denmark in 1632 (English History Review, LIV)

E. A. Beller: The Mission of Sir Thomas Roe to the Conference of Hamburg 1638 - 1640 (English History Review, XLI)

H. L. Schoolecraft: England and Denmark 1660 - 1667 (English History Review, XXV)

A. Galibyen: La Relation de Trois Ambassades de Comte de Carlisle, de la part du Charles II, Roi de la Grande Bretagne, vers leurs Majestés Alexey Michailowitz Czar et Grand Duc de Muscovie, Charles Roi de Suede, et Frederic III Roi de Danemark et de Norwege, 1663 - 1664

M. Lane: The Relations between England and the Northern Powers, 1689 - 1697 (Royal Historical Society, Transactions, V)

J. F. Chance: British Diplomatic Instructions 1689 - 1789. Volume III, Denmark, 1926

M. Lane: Heligoland in 1689 (English History Review, XXX)

J. F. Chance: George I. and the Northern War: A Study of British-Hanoverian Policy in the North of Europe in the Years 1709 to 1721

J. F. Chance: The Alliance of Hanover, 1923

W. F. Reddaway: Don Sebastian de Llano and the Danish Revolution (English History Review, XLI)

J. H. Rose: Canning and Denmark in 1807 (English History Review, XI)

J. H. Rose: A Letter from Garlike, Ambassador at Copenhagen, 26 June 1807 (English History Review, XVI)

W. F. Reddaway: King Christian VII, (English History Review, XXXI)

J. Brown: *Memoirs of the Courts of Sweden and Denmark During the Reigns of Christian VII of Denmark and Gustavas III and IV of Sweden*, 1913

P. Nors: *The Court of Christian VII of Denmark*, 1928

W. F. Reddaway: *Canning and the Baltic in 1807 (Baltic Countries II)*

A. W. Ward: *The Schleswig-Holstein Question, 1852 - 1866 (The Cambridge History of British Foreign Policy 1783 - 1919, 1923)*

THE PUBLIC RECORD OFFICE

Public Record Office, Chancery Lane, London W. C. 2., indeholder arkivalier, der går så langt tilbage i tid som til Wilhelm Erobreren, men selv er det en ret ny institution. Det blev oprettet i 1838 ved en "Act For Keeping Safely the Public Records". Den bestemte, at alle arkivalier henhørende til de centrale statsinstitutioner skulle overdrages til sikker opbevaring under ansvar af the Master of the Rolls. Dette embede var væsentligst en domstol, og der blev derfor udnævnt en Deputy Keeper of the Public Records, nærmest en rigsarkivar, til at overtage det direkte ansvar for arkivalierne, samlet i the Public Record Office. Omkring midten af forrige århundrede blev Public Record Office's nuværende bygninger opført i Chancery Lane. I 1958 overførtes Public Record Office til the Lord Chancellor's embede i stedet for the Master of the Roll's, og the Deputy Keeper fik titlen Keeper of the Public Records. Public Record Office er utvivlsomt det rigeste samlingssted af historisk materiale, som findes. Det var fuldstændigt rigtigt, hvad en Deputy Keeper bemærkede i 1852: "Hvad enten arkivalierne vurderes efter alder, kontinuitet, mangfoldighed, mængde eller rigdom på oplysninger, findes der ikke mæge i den civiliserede verden".

Public Record Office er åbent mandag til fredag fra 9. 30 til 17. 00 og lørdag fra 9. 30 til 13. 00. Det er lukket søn- og helligdage og bank holidays, samt en uge om efteråret, når der foretages revision. Arkivalier til fremtagning må bestilles inden 15. 30. Om lørdagen kan kun benyttes i forvejen bestilt materiale. Arkivalierne reserveres kun for to dage, og man kan kun benytte tre enheder af gangen. Der er ingen grænse for, hvor mange enheder man kan få fremtaget pr. dag. Ikke så hyppigt benyttet materiale (således gesandtskabsarkiverne) findes i et depot uden for London og kan kun fremskaffes med et par dages varsel. Public Record Office's bygning er nu meget for lille, og det kan være vanskeligt eller ligefrem umuligt at finde plads i læsesalene. Der er 140 pladser, men det daglige tal på besøgende er meget større, og køen af ventende kan strække sig langt uden for indgangen. Er der ingen plads, henvender man sig til sekretæren, der har til opgave at fordele pladserne, efterhånden som de bliver ledige. Især i månederne juni til september er presset stort. Pladserne er fordelt på tre læsesale, the Round Room, the Long Room og the Rolls' Room. Det sidste er særligt beregnet for

benyttede af materiale, som tager megen plads, bl. a. de store pergamentsruller. I the Long Room må benyttes skrivemaskine, og i the Round Room findes de fleste hjælpemidler til arkivaliernes benyttelse.

Adgang til the Public Record Office gives i to former:

A. En adgangsbillet kaldet Reader's Ticket, der gælder i tre år. For at opnå en sådan skal man forevise en anbefalingskrivelse fra den danske ambassade eller en engelsk institution eller person, f. eks. en universitetslærer. Har man før afrejsen fra Danmark fået udstedt et såkaldt kulturpas, er dette tilstrækkeligt som anbefaling.

B. En foreløbig tilladelse. Denne er kun gyldig i en uge og kan ikke forlænges. Hertil kræves ingen anbefaling.

Arkivalier bestilles fremtaget ved aflevering i udfyldt stand af de fremlagte bestillingssedler. De forsynes med bestillerens navn, nummeret på hans Reader's Ticket, nummeret på hans plads i læsesalen, og en kode for den ønskede arkivalie-enhed. Fremtagelsen varer gerne noget over en time, og man afhenter selv sine arkivalier hos den tjenstgørende arkivbetjent. Ønsker man arkivalier xerox-kopieret (leveringstid en til to dage) eller mikrofilm (leveringstid ca. 3 måneder) henvender man sig til det særlige kontor, som findes i forbindelse med læsesalene. Arkivalier, hvoraf der allerede findes negativer, kan leveres noget hurtigere. Skriftlige henvendelser vedrørende film stiles til the Secretary, Public Record Office.

Alle arkivalier er forsynet med en bestillingskode. Koden består gerne af tre dele. Første del angiver arkivaliefondens hovedbetegnelse, anden del underafdelingen, og tredje del nummeret på det enkelte bind eller pakke. Ved f. eks. F. O. 22/189 betegner bogstaverne F. O. hovedgruppen Foreign Office, tallet 22 angiver undergruppen General Correspondence Denmark (d. v. s. depecher fra gesandten i København) og tallet 189 er nummeret på det bind, der indeholder januar til april 1851. Kodebetegnelsen findes ved hjælp af Guide to the Contents of the Public Record Office, I - II, 1963, og arkivregistraturerne i læsesalene.

Guide to the Contents of the Public Record Office er en fuldstændig fortegnelse over alle hovedgrupper af arkivalier, som fandtes i Public Record Office før 1960. Den nuværende er en revideret og let forkortet udgave af M. S. Giuseppi's udgave med samme navn fra 1923-24. Det betaler sig undertiden at se Giuseppi's udførligere oplysninger. Den nugældende udgave indeholder en historisk indledning om hvert embede. Embedets ansvarsom-

råder angives, med inddelingen i underordnede embeder, arkivaliernes gruppering og datering og deres bevaringstilstand. Der er person- og stednavneregistre, emneregister, ordforklaring til vanskeligt forståelige fagudtryk, og en fortegnelse over kongernes regeringsår, hvorved arkivalierne er dateret. Bind I angiver arkivalierne fra de gamle engelske embeder, the Courts, herunder the Chancery og the Exchequer, der begge har efterladt sig dokumenter vedrørende forholdet til udlandet indtil år 1509. Bind II indeholder de nyere embeder, herunder State Paper Office, der rummer papirerne vedrørende udenrigstjenesten til år 1781, og Foreign Office, der trådte i kraft i dette år, endvidere Admiralty og War Office og alle de i nyere tid oprettede ministerier.

Når man i Guide to the Contents of the Public Record Office har fundet den hovedgruppe, hvorfra arkivalierne ønskes, går man til Card-Index Catalogue of Lists and Indexes. Dette er en seddelregistratur, der er opstillet ved indgangen til the Round Room. Her finder man sin hovedgruppe og ser en henvisning til de nummererede tilgængelige reoler (kaldet presses) i læsesalene. På disse er anbragt de såkaldte class lists, trykte, maskin- eller håndskrevne specifikationer over de enkelte enheder. Et udsnit af den trykte class list, List of Foreign Office Records to 1878, undergruppe 22, General Correspondence Denmark, vil vise systemet:

1. 1781 Jan. - June Morton Eden, Consul N. Fenwick
2. 1781 July - Dec. - " - " -
3. 1781 Jan. - June - " - " -

og så fremdeles.

De trykte Lists and Indexes omfatter nu 55 bind. De er alle forlængst udsolgt, men er blevet eller er ved at blive genoptrykt af et amerikansk firma. De kan fås gennem Her Majesty's Stationery Office (forkortet H. M. S. O. , agent i Danmark Arnold Busck), hvorfra alle officielle publikationer sælges. Som en fortsættelse af Lists and Indexes har Public Record Office udgivet Supplementary Lists and Indexes i 14 bind, der ligeledes kan fås gennem H. M. S. O. Nogle af de ikke trykte class lists i Public Record Office kan fås i fotografisk kopi gennem the List and Index Society, c/o Swift Ltd. , 5 - 9 Dyers Buildings, Holborn, London E. C. 1. Foruden Guide to the Contents of the Public Records findes der en mindre vejledning, V. H. Galbraith: An Introduction to the Use of Public Records, 1934. Den er nemmere tilgængelig end "Guide", men naturligvis ikke så udførlig.

Der foregår et omfattende kildepublicationsarbejde fra Public Record Office. Den fuldstændige fortegnelse over officielle kildepublicationer, Record Publications, Sectional List No. 24, som revideres og regelmæssigt udsendes af H. M. S. O. , har henved 1. 000 titler. Publikationerne falder i 7 klasser, nemlig:

1. Transcripts: fuldstændige gengivelser
2. Calendars: forkortede gengivelser
3. Descriptive lists: korte referater
4. Indexes: alfabetisk ordnede registre til emner, personer og stednavne i arkivalierne
5. Lists: registraturer over arkivalie-enheder
6. Catalogues: registraturer over arkivalier fra forskellige hovedgrupper, men vedrørende et enkelt emne.

Med udviklingen af fotokopierings-teknikken har man indset, at der nu er mindre behov for de fuldstændige eller let forkortede gengivelser (som klasse 1. og 2. ovenfor). Det er derfor blevet opgivet at udgive i den hidtil anvendte form Calendars of State Papers, Foreign, Elizabeth I, der i 1950 var nået frem til 1589 med bind XXIII. Fortsættelsen sker nu i en ny klasse, nemlig:

7. Lists and Analysis.

Den nye publikationsrække vedrørende udenrigstjenestens papirer hedder derfor List and Analysis of State Papers, Foreign, Elizabeth I. Vol. I, August 1589 - June 1590. Den kom i 1964. Fordelen ved den nye serie er, at den ikke tager så megen plads op, da referaterne er kortere end i den gamle. Samtidig skulle den kunne bruges ved bestilling af fotokopier af enkelte dokumenter.

CHANCERY

The Chancery var oprindeligt det sted, hvor kongens skriftlige udfærdigelser blev affattet. Det lededes af the Chancellor, egentlig kongens personlige kapellan. Som vogter af kongens segl, the Great Seal, udgik den centrale regeringsmyndigheds breve gennem ham. Hans underordnede personale varetog, hvad der kan karakteriseres som indenrigstjenesten. Da breve til fremmede fyrster også forsynedes med the Great Seal, faldt udenrigstjenesten i den form, som den fandtes, også ind under the Chancellor's

myndighedsområde. I det 14. århundrede anvendtes imidlertid hyppigt det mindre segl, the Privy Seal, der var undergivet kongens umiddelbare kontrol. The Chancellor fortrængtes af the Keeper of the Privy Seal eller Lord Privy Seal fra sine oprindelige embedsområder, men overtog til gengæld en betydelig del af den judicielle regeringsmagt. Angående the Chancery se nærmere: Henry Maxwell-Lyte: The Great Seal, 1926. I det følgende omtales de dele af the Chancery's arkivalier, som har stof af interesse for dansk historie.

Close Rolls (C 54) 1204 - 1903. 20.899 ruller.

Rotuli Litterarum Clausarum, eller Close Rolls på engelsk, er kopier over udgåede skrivelser fra the Chancery. De kaldes "close", fordi de originale skrivelser var lukket, closed, med det store segl. Adressaterne er normalt lokale embedsmænd, af og til en fremmed fyrste. Rullerne er lavet af pergament, der er klistret sammen til op til 10 meter lange og 40 centimeter brede strimler. De er rullet sammen og læses, idet man ruller sig frem til det ønskede sted. De kan også ophænges på særlige stativer, der findes i læsesalene. Close Rolls er publiceret således: År 1204-27 fuldstændigt i: T. D. Hardy: Rotuli Litterarum Clausarum, I-II, 1833-44. År 1227-72 fuldstændigt i: Close Rolls, I-XIV, 1902-38. År 1272-1509 forkortet og på engelsk i: Calendar of Close Rolls, 1900-63. I den sidste serie betegnes bindene ved årene, de dækker. Følgende vedrører Danmark:

1242. Tilladelse for nogle købmænd til at sejle på Danmark (bd. 1237-42 p 453)

15. april 1297. Ordre om at udlevere til broder James, kaldet "Copyn", af hospitalsordenen, K. af D. s udsending, de ejendele, der blev taget fra ham, da han af hårdt vejr blev drevet ind ved Norfolk (bd. 1296-1302 p 25)

26. okt. 1317. Angående et skib fra Dordrecht, ladet med tømmer fra Danmark (bd. 1313-18 p 571)

2. juni 1321. Angående et skib fra Aldeburgh i D., ladet med rug og hvede (bd. 1318-23 p 309)

28. april 1329. Til Gerard, greve af Holsten og statholder af D. Klage over at Knud, hertug af Halland, og Hermann Wackrou, John Blome og Brianus, alle af København, har plyndret et engelsk skib ved København og bortført lasten af bl. a. klæde og våben. (bd. 1327-30 p 537)

25. feb. 1361. Til kong Magnus af Norge ang. nogle købmænd, som er blevet tilbageholdt på vej til Skåne (bd. 1360-64 p 248)

9. marts 1367. Ordre om at tilbagegive Osbert Nikelson af D. hans gods, taget på søen. Samme sag igen 14. feb. 1368 (bd. 1364-68 p 368 og 417)

2. aug. 1369. En købmand må føre £ 200 til Skåne for at købe sild (bd. 1369-74 p 42)

14. sep. 1372. Ang. tyske købmænd, som køber varer ved Skåne og sælger dem i England (bd. 1369-74 p 467)

24. nov. 1376. Nogle hollandske købmænd med sild fra Skåne er blevet slået ind ved Newcastle (bd. 1374-77 p 402)

6. sep. 1377. Til bystyret i Hull. Nogle skibe må sejle til Skåne (bd. 1377-81 p 17)

3. dec. 1379. Ang. købmænd fra Great Yarmouth som bragte sild fra Skåne (bd. 1377-81 p 277)

12. feb. 1381. Ang. en ladning sild og klæde fra Skåne (bd. 1377-81 p 500)

10. feb. 1381. Ang. tyske købmænd, som bragte sild og klæde fra Skåne (bd. 1381-85 p 35 og 37)

9. dec. 1383 og 8. feb. 1385. Til bystyret i Southampton ang. tyske købmænd, som bragte sild og klæde fra Skåne (bd. 1381-85 p 340 og 509)

11. jan. 1386. Ang. en købmand fra Genua, som bragte sild fra Skåne (bd. 1385-89 p 17 og 56)

12. dec. 1386. John Peterson fra Wismar bragte sild og olie fra Skåne (bd. 1385-89 p 289)

30. aug. 1388. Herman Bergham, som skal til Skåne, skal udføre et ærinde for kongen (bd. 1385-89 p 532)

3. aug. 1388. Forbud mod sejlads til Skåne (bd. 1385-89 p 606)

4. marts 1391. Til bystyret i Southampton. Tre skibe med sild fra Skåne skal tilbageholdes (bd. 1389-92 p 253)

12. dec. 1391. Ang. et engelsk skib, som er blevet opbragt i D. og ikke er blevet udleveret, trods adskillige breve til dronningen af D. (bd. 1389-92 p 425)

14. jan. 1392. Ang. en ladning ål fra Skåne (bd. 1389-92 p 426)

10. jan. 1393. Ang. et engelsk skib, som førte sild fra Skåne til Flandern (bd. 1392-96 p 188)

15. juli 1393. Ang. udførsel fra London til Skåne (bd. 1392-96 p 163)
31. marts 1394. Ordre om at frigive Peter Bevernek af D. , fængslet for sørøveri, da Owen Stalefoot, dronningen af D. s ambassadør, har givet møde i the Chancery og lovet erstatning (bd. 1392-96 p 207)
10. aug. 1403. Til bystyret i Hull. To skibe må sejle til Skåne (bd. 1402-05 p 101)
6. dec. 1403. Ang. et skib, som bragte sild til London fra Skåne (bd. 1402-05 p 201)
26. feb. 1404. Ang. et skib, som bragte varer til Skåne (bd. 1402-05 p 259)
3. marts 1404. Ang. et skib, som bragte sild til (?) Skåne (bd. 1402-05 p 253)
18. juli 1404. Tilladelse for Edgar Sculte, kaptajn på skibet Cristofre af København, til at bringe 14 tønder vin til D. til brug for biskoppen af Roskilde (bd. 1402-05 p 356)
9. aug. 1402. Richard, biskop af Bangor, får tilladelse til at beslaglægge nogle skibe til brug for sin rejse som ambassadør til D. (bd. 1399-1402 p 549)
28. nov. 1415. Ingen må fiske i K. af D. s vande, undtagen som det altid har været i brug (bd. 1413-19 p 297)
26. april 1416. Ordre om at udlevere et skib til Peter Falster, K. af D. s udsending (bd. 1413-19 p 305)
5. juni 1417. Ordre om at konfiskere skibet Marieknyght af D. , 300 tons, ejer og kaptajn Hans Spenser, og skibet Cristofore af D. , 150 tons, ejer og kaptajn Claus Hoyman (bd. 1413-16 p 347)
13. maj 1429. K. af D. s bestemmelser angående sejladsen til Finmarken skal overholdes, da der er venskab med K. af D. (bd. 1422-29 p 464)
1. marts 1432. Gentagelse af ovenstående (bd. 1429-35 p 180)
11. april 1452. En købmand skal inden en måned forevise brev fra K. af D. angående lovligheden af hans handel på D. (bd. 1447-54 p 341)

Patent Rolls (C 66) 1201 - 1945. 5.432 ruller.

Patent Rolls er som Close Rolls kopier af udgåede skrivelser fra the Chancery. Patents var imidlertid åbne skrivelser, d. v. s. det store segl hang ned fra den underste kant af skrivelsen. Mens de lukkede breve hovedsageligt var stilet til embedsmænd, var de åbne breve især rettet til privatmænd eller institutioner, der fik privilegier eller påbud fra kronen. Trak-

tater og korrespondance med fremmede fyrster indførtes i Patent Rolls, men der synes ingen at være med Danmark. Patent Rolls er publiceret således: År 1201-16 i: T. D. Hardy: Rotuli Litterarum Patentium, 1835. År 1216-1569 i: Calendar of Patent Rolls, 1901-64. I den første serie er brevene aftrykt fuldstændigt på latin, i den anden forkortet og på engelsk. I den sidste serie betegnes bindene ved årene, de dækker. Følgende vedrører Danmark:

1217. Beskyttelsesbrev for Siverid og Halminer, grev Absalon af Danmarks mænd (bd. 1216-25 p 125)

15. april 1297. Beskyttelsesbrev for broder James Copyn af Sct. Johns orden, som K. af D. har sendt til Rom i et ærinde (bd. 1292-1301 p 246)

4. jan. 1367. Beskyttelsesbrev for Rickmann de Lancken, kaptajn over slottet Falsterbothoe, sendt til England af kong Valdemar af D. (bd. 1364-67 p 346)

29. nov. 1375. Hanekin Hard skal have sit konfiskerede gods tilbage, da han er fra D., "a friendly Kingdom". (bd. 1374-77 p 223)

24. nov. 1384. Angående et skib, som bragte sild fra Skåne til Hull (bd. 1381-85 p 505)

30. marts 1405. Klager fra Albert Neiller og Oliver Shipper, købmænd fra Albergh i D. Samme sag igen 20. april 1405 (bd. 1401-05 p 514 og 1405-08 p 59)

3. sep. 1406. Beskyttelsesbrev for Henry Norreys, sendt til D. (bd. 1405-08 p 224)

20. dec. 1411. Henry Bowet, ærkebiskop af York, eftergives sin gæld, på grund af det arbejde han har gjort for kongen i forskellige lande, bl. a. D. (bd. 1408-13 p 362)

15. feb. 1412. Bønsskrift fra nogle købmænd i London angående privilegier i Bergen givet af K. af D. (bd. 1408-13 p 383)

16. okt. 1412. Et pengebeløb gives Henry Lord Fitz for hans rejse til D. angående kongens datters ægteskab (bd. 1408-13 p 446)

24. nov. 1430. Et skib skal stilles til rådighed for William Sprever, juridisk doktor, og John Grymesby, der sendes som ambassadører til D. (bd. 1429-36 p 129)

8. juli 1433. Naturaliseringsbrev for Andrew Ogart, ridder, født i D. (bd. 1429-33 p 288)

3. jan. 1437. Naturaliseringsbrev for Henry Hayward, født i D. (bd. 1436

-41 p 37)

7. juli 1442. Naturaliseringsbrev for John Holte, født i D. (bd. 1441-46 p 63)

13. juli 1448. Udførselstolden for klæde til D. nedsættes, da købmændene i den seneste tid har lidt tab (bd. 1446-52 p 160)

15. april 1490. Freds- og handelstraktat er indgået med D. (bd. 1485-94 p 321)

21. aug. 1492. Beskyttelsesbrev for Hartich Hesten af D. Samme sag igen

26. aug. 1493 (bd. 1485-94 p 387 og 404)

Treaty Rolls (C 76) 1235 - 1673. 223 ruller.

Dette er en serie, kunstigt skabt af sammenbragte ruller fra the Chancery. Meget lidt er af diplomatisk natur, hovedsageiigt drejer det sig om beskyttelsesbreve til privatpersoner. Disse ruller er publiceret således: År 1235 - 1325 i: Treaty Rolls, I, 1235-25, 1956. År 1325 - 1413 er medtaget i: T. Carte: Catalogue des Roles Gascon, Normans et Français, I - II, 1743. År 1413 til 1422 findes i: Report of the Deputy Keeper of the Public Records XLIV, 1883 og år 1422 til 1470 er i: Report of the Deputy Keeper of the Public Records XLVIII, 1887. Af materiale vedrørende Danmark er følgende fundet:

26. juli 1406. Henry, biskop af Bath, Richard af York, Henry FitzHugh og Henry Lescrop, riddere, skal ledsage prinsesse Isabella til D. (Carte II p 192)

13. dec. 1415. Brev til K. af D. s mænd i Bergen angående restriktioner i handelen (Rep XLIV p 577)

12. marts 1426. Beskyttelsesbrev for lægen John Bodcius fra D. (Rep XLVIII p 248)

24. nov. 1430. Beskyttelsesbrev for William Sprever og John Grymesby, som skal forhandle med K. af D. (Rep XLVIII p 279)

1. og 21. juli 1431. Autorisation til Robert Shotebrook, ridder, og William Sprever, juridisk doktor, som skal forhandle med K. af D. (Rep XLVIII p 288)

17. marts 1444. Tilladelse for Andrew Hogard, ridder, til at rejse til D. for at fordre sin ejendom (Rep XLVIII p 365)

9. april 1449. Bekræftelse på overenskomsten med D. angående fred og handel (Rep XLVIII p 383)

4. juli 1449. Beskyttelsesbrev givet til engelske købmænd. Tilladelse til handel på Island givet af Clawes Ronnowe og Eggard Frille (Rep XLVIII p 384)

30. marts 1451. Beskyttelsesbrev for John Norfolk, der handler mellem D. og England (Rep XLVIII p 391)

18. juli 1455. Beskyttelsesbrev for Gemmian Trunsián, K. af D. s mand (Rep XLVIII p 414)

18. juli 1458. Beskyttelsesbrev for Gremimanus Trinisano, ridder, K. af D. s kammerherre (Rep XLVIII p 437)

Miscellanea of the Chancery. Diplomatic Documents (C 47/27-32)

Under titlen Miscellanea er samlet en gruppe dokumenter, som var kommet til at ligge uden angivelse af tilhørsforhold i Tower i London. Undergruppen Diplomatic Documents er beskrevet i: Lists and Indexes, No. XLIX, List of Diplomatic and Scottish Documents and Papal Bulls, 1923. Dokumenterne vedrører især forholdet til Frankrig, men der er et enkelt stykke angående Danmark:

Maj (?) 1473. Instruktioner for ambassadørerne, som skal forhandle med Hansaen og Danmark,

EXCHEQUER

The Exchequer var oprindeligt det sted, hvor kongens skyldnere gav møde. Navnet kommer af det skaktavlede klæde, som brugtes ved regnskabsføringen. I Upper Exchequer fandt revisionen af regnskaberne sted, i Lower Exchequer skete ind- og udbetalingerne. I tilknytning til the Exchequer fandtes the Treasury, der senere skal omtales, og i mindre eller mere løs forbindelse, afhængigt af den politiske udvikling, the Chamber, det som i Danmark kaldtes kongens eget kammer. The Exchequer lededes oprindeligt af Lord Treasurer og Chancellor i forening. Disse to embedsmænd fortrængtes imidlertid fra finansadministrationen, og den egentlige ledelse gik over til Chancellor's sekretær, der erhvervede sig titlen Chancellor of the Exchequer, hvilket endnu er den engelske finansministers titel. Arkivalierne fra Exchequer har interesse i den foreliggende forbindelse, dels på grund af toldregnskaberne oplysninger om udenrigshandelen, dels på grund af regnskaberne over udgifter i forbindelse med førelsen af udenrigspolitikken.

Various Accounts. Nuncii (C 101) ca. 1200 - 1625.

Dette er originale regnskaber aflagt af ambassadører og andre udsendinge til fremmede lande. To class lists, begge trykte, dækker denne gruppe, nemlig: Lists and Indexes, No. XI, List of Foreign Accounts enrolled on the Great Rolls of the Exchequer, 1900 og: Lists and Indexes, No. XXXV, List of Exchequer Accounts, Various, 1912. Følgende vedrører Danmark:

1360, 1362-63. John Hount for sine rejser til Holland, Zealand, Normandiet og Danmark (E 372/208)

1364. Stephen Romyglowe for en rejse til Dover for at møde K. af D. (E 101/314 No. 31)

1401-02. John Paraut for sin rejse til dronningen af Sverige og K. af D. (E 101/F2 Hen IV B)

1402-03. Richard Derham for sin rejse til Sverige, Danmark og Norge (E 101/F5 Hen IV A)

1401-03. John Paraut for sin rejse til Danmark, Sverige og Norge (E 101/F4 Hen IV C)

1401-03. William Bourghchier for sine forhandlinger om et ægteskab for Henry, prins af Wales, med Philippa af D. (E 101/F7 Hen IV B)

1405-07. Henry, Lord le Scrope of Masham, for at føre Philippa, kongens datter, til D. (E 101/F7 Hen IV B)

1405-07. Som ovenfor. Henry Bishop af Bath

1405-07. Som ovenfor. Richard af York

1423-24. John Norton for sin rejse til D. (E 101/322/9)

1430-31. William Sprever for sin rejse til D. (E 101/F 9 Hen VI E)

1432. Robert Shottesbrok for sin rejse til D. (E 101/F 10 Hen VI I)

1447-49. John Bek for sin rejse til D. (E 101/F28 Hen VI E)

1448-49. Robert Shottesbrok og Richard Cawnton for deres rejse til D. (E 101/F27 Hen VI B)

Exchequer. Issue Rolls. 1256 - 1834. 3109 ruller og bind.

Disse ruller indeholder indførelser angående udbetalinger gennem Treasurer og Chamberlain of the Exchequer. En del af materialet er publiceret: F. Devon: Issues of the Exchequer, Henry III to Henry VI, Inclusive (1256 - 1461), 1837. I følge denne publikation findes der følgende vedrørende danske forhold:

21. juni 1365. Til kongens budbringer fra Danmark, en forgyldt sølvtallerken

21. maj 1394. Til en guldsmed for en guldkop som gave til dronningen af D. , £ 26

9. dec. 1402. Til biskoppen af Bangor og andre sendt til D. for at forhandle om ægteskab, £ 20

28. juli 1406. Til Richard Clifford, hovmester hos dronning Phillippa af D. , for klæde og guld købt til brylluppet, £ 248

29. okt. 1406. Til samme til hendes rejse til D. , £ 829

11. juni 1408. Til Nicholas Blakebourn, kongens admiral i det nordlige, for at føre dronningen til D. , £166

17. maj 1409. Til Sir William Bourchier for en rejse til D. , £ 159

30. okt. 1415. Til en biskop og en ridder, som kom fra K. af D. med bud fra deres konge til vor, forskelligt sølvtøj

27. nov. 1424. Til Windsor College for K. af D. som hosebåndsriddere, £ 20

15. juli 1456. Til en ridder fra K. af D. , som kom til England og modtog ordenen i Windsor, £ 20

Exchequer. The Treasury of the Receipt of the Exchequer. Diplomatic Documents (E 30).

Dette er papirer, som egentlig ikke hører hjemme i the Exchequer, men som er blevet anbragt i Treasury tid efter anden af sikkerhedshensyn. De er beskrevet i: Lists and Indexes No. XLIX, List of Diplomatic Documents, Scottish Documents and Papal Bulls 1923. Følgende angår Danmark:

8. maj 1402. Autorisation af Henry, prins af Wales, til William, Lord Bourchier, Richard Derham, kongens kapellan, og John Peraunt, searjeant-at-arms, til at arrangere et ægteskab mellem ham selv og Katharine, søster til Erik, konge af D. , Sverige og Norge (E 30 Dipl Doct 353)

14. maj 1402. Autorisation givet af Philippa, datter af Henry IV, til de ovennævnte, til at arrangere et ægteskab mellem hende selv og kong Erik af D. , Sverige og Norge (E 30 Dipl Doct 1090)

7. sep. 1468. Casimir, konge af Polen, erklærer, at han og hans undersåtter ikke havde andel i K. af D. s beslaglæggelse af engelske skibe (E 30 Dipl Doct 529)

13. april 1476. Christian, K. af D. autoriserer John Peters, kannik i Roskilde, og to andre, til at forlange erstatning for skade gjort danske skibe un-

der Island af købmænd fra Hull (E 30 Dipl Doct 1096 (2))

13. april 1476. Christian, K. af D., autoriserer de ovenfor nævnte til at forhandle med Edward VI om en evig fred (E 30 Dipl Doct 1096 (3))

13. april 1476. Christian, K. af D., autoriserer de ovenfor nævnte til at forhandle om alle stridigheder mellem K. af D. s og kongen af Englands undersåtter, især dem fra Hull (E 30 Dipl Doct 1096 (4))

13. april 1476. Christian, K. af D., autoriserer de ovenfor nævnte til at afslutte en handelsoverenskomst mellem D. og England (E 30 Dipl Doct 1096 (5))

13. april 1476. Christian, K. af D. s beskyttelsesbrev for de ovenfor nævnte under deres rejse til England (E 30 Dipl Doct 1096 (1))

20. jan. 1490. Freds- og handelstraktat mellem D. og England (E 30 Dipl Doct 1098)

30. juni 1523. Fornyelse og bekræftelse af Christian, K. af D., af traktaten afsluttet mellem John, K. af D., og Henry VII (E 30 Dipl Doct 888)

21. jan. 1530. Henry VIII autoriserer Thomas, Earl of Wiltshire, til at forhandle bl. a. med K. af D. om et forbund mod tyrken (E 30 Dipl Doct 987)

19. aug. 1582. Frederik II instruerer Peregrine, Lord Willoughby, om at handle på hans vegne ved overrækkelsen af hosebåndsortenen (E 30 Dipl Doct 1191)

20. juli 1621. Christian IVs bekræftelse på den dansk-engelske traktat af 29. april 1621 (E 30 Dipl Doct 1185)

11. juni 1622. Christian IVs kvittering for 12.000 daler modtaget fra James I, som et års renter på et lån af 200.000 daler (E 30 Dipl Doct 1186 (1))

11. juni 1622. Dronning Sophia af D. s kvittering for 6.000 daler modtaget fra James I, som et års renter på et lån af 100.000 daler (E 30 Dipl Doct 1186 (2))

Exchequer. King's Remembrancer. Customs Accounts (E 122) ca. 1300 - ca. 1820. 249 bundter.

Regnskaberne over indtægten af tolden i de forskellige havne findes i tre serier, hvoraf dette er den ældste. Det er de lokale toldembedsmænds indleverede regnskaber, for de ældstes vedkommende skrevet på pergament og bundet sammen i store uhandelige bundter. Skipperens og skibets navn er som regel anført. Efter 1565, da de nedenfor nævnte Port Books blev taget i brug, indeholder Customs Accounts kun bilag til regnskaberne. Regnskaberne

er ordnet alfabetisk efter havnenes navne og inden for disse grupper kronologisk. I the Round Room findes i tre maskinskrevne bind en class list,

Exchequer, Pipe Office, Customs Accounts (E 356) 1294 - 1327, 30 ruller.

Disse er meget lig de foregående, men i rulleform. Regnskaberne angiver toldindtægten på uld eksporteret og andre varer im- og eksporteret af fremmede. Havnene omfatter bl. a. London, Grimsby, Hull og Newcastle.

Exchequer, King's Remembrancer, Port Books (E 190) 1565 - 1798, 1553 bundter.

I november 1564 beordrede the Exchequer toldstederne til at føre deres regnskaber i bøger, som udleveredes dem af the Exchequer. Der var afsat spalteplass til indførsel af følgende oplysninger: Skibets navn, kaptajns navn, navnet på lastens ejere, lastens art, og det betalte toldbeløb. Efter 1600 indeholder Port Books desuden oplysninger om ind- og udladningsstedet. I 1896 til 1899 destrueredes alle Port Books yngre end 1798. Der findes en trykt class list for den første del af Port Books: Descriptive List of Port Books. Part I, 1565 - 1700, 1960. Fortsættelsen indtil 1798 findes i tre maskinskrevne bind i the Round Room.

STATE PAPER OFFICE

Som nævnt udførtes den engelske udenrigstjeneste i den ældste tid gennem the Chancery. En del af forretningerne blev imidlertid overtaget af kongens private sekretærer, der gennem tiderne havde forskellige titler, men endte med at kendes under betegnelsen Secretaries of State. Under Henry VIII i 1539-40 fastlagdes de to Principal Secretaries of State's ansvarsområder. De skulle dele indenrigstjenesten såvel som udenrigstjenesten imellem sig. For udenrigstjenestens vedkommende foretoges en inddeling i to departementer, Northern og Southern. Ansvarsområderne for de to departementer ændredes noget i tiden indtil 1660, men Danmark hørte altid til the Northern Department. Fra 1660 og indtil oprettelsen af Foreign Office i 1781 varetog Southern Department forbindelsen med Frankrig, Schweiz, Italien, Spanien, Portugal og Tyrkiet, samt tillige tilsynet med de engelske kolonier. Northern Department tog sig af forholdet til det Tyske Rige, Danmark-Norge, Sverige, Polen og Rusland. De papirer, som dannedes i forbindelse med de to Secretaries of State's arbejde, arkiveredes i the State Paper Office.

Hvornår dette arkiv fik en fast organisation, kan ikke siges med bestemthed; det kan ses at være i funktion omkring år 1600. Trods State Paper Office's eksistens kom imidlertid store mængder af State Papers til at ende uden for det, da nemlig de afgående Secretaries of State var tilbøjelige til at beholde de af deres embedspapirer, som de ved afgang fra embedet havde i deres besiddelse. Nogle af disse vildfarne papirer er senere indgået i State Paper Office, men betydelige dele er i andre samlinger, især i British Museum's Harleian og Cottonian samlinger (se s. 62 ff.).

I State Paper Office er papirerne vedrørende indenrigstjenesten, Domestic Papers, og vedrørende udenrigstjenesten, Foreign Papers, ordnet efter følgende princip:

1. År 1509 - 1547. Kronologisk uden adskillelse mellem Domestic og Foreign.
2. År 1547 - 1577. Kronologisk i de to adskilte grupper, Domestic og Foreign.
3. År 1577 - 1781. Domestic i en gruppe for sig, Foreign kronologisk ordnet i grupper efter de forskellige lande.

Angående State Paper Office, se iøvrigt: F. S. Thomas: A History of the State Paper Office, 1849, der indeholder en endnu anvendelig oversigt over inddelingen. The State Papers er beskrevet i Lists and Indexes No. XLIII, Lists of State Papers, Domestic, 1547 - 1792, 1914 og Lists and Indexes No. XIX, Lists of State Papers, Foreign, 1577 - 1781, 1904. I det følgende nævnes de dele af State Paper Office's papirer, som er af interesse for dansk historie.

State Papers, Henry VIII. General Series (S. P.) 1509 - 1547. 246 bind.

Denne serie indeholder papirerne vedrørende både inden- og udenrigstjenesten, herunder papirer angående Danmark. Christian IIs ophold i England i 1523 har afsat sig mange spor. Et forsøg på at give en nærmere redegørelse for det danske materiale ville ganske sprænge denne oversigt. State Papers, Henry VIII er publiceret i to serier. State Papers of the reign of Henry VIII, I - XI, 1830 - 52 indeholder et udvalg af papirerne trykt in extenso. Calendar of Letters and Papers (Foreign and Domestic) of the reign of Henry VIII, I - XXI and Addenda I - II, 1864 - 1932 indeholder uddrag af samtlige papirer i en sådan form, at det normalt ikke skulle være nødvendigt at undersøge de originale dokumenter. Foruden papirerne i Pu-

blic Record Office er medtaget State Papers fra andre samlinger, f. eks. British Museum. Begge serier er forsynet med person- og stednavneregistre.

State Papers Domestic, Edward VI - George III. (S. P. 10 - 18, 29 - 37) 1547 - 1782. 1970 bind og pakker.

Skønt State Papers Domestic per definition angår indenrigsforhold, indeholder de dog meget af interesse for dansk historie. Det drejer sig især om oplysninger om dansk-engelsk handel eller om danskere i England. Omfanget vil kunne ses af de publicerede bind, der er forsynet med registre: Calendar of State Papers, Domestic, Edward VI - James I, I - XII, 1856 - 72, Charles I, I - XXIII, 1858 - 93, The Commonwealth, I - XIII, 1875 - 1886, Charles II, I - XXVIII, 1860 - 1947, James II, I - II, 1960 - 64, William III, I - III, 1896 - 1937, Anne I - II, 1916 - 1925. Disse bind dækker årene 1547 til 1704. Der er derefter et spring til George III, I - IV, 1878 - 99, der angår årene 1760 til 1775.

S. P. 8 King William's Chest 1670 - 1702. 18 bind.

Foruden i den ovennævnte hovedserie af Domestic Papers er der i flere af de mindre serier materiale af interesse for dansk historie. King William's Chest indeholder, hvad der kan betegnes som William III's privatarkiv, både som prins af Oranien og konge af England. Hovedparten af det vedrører udenrigspolitiske forhold, men er ikke desto mindre publiceret i de ovennævnte Calendars over Domestic Papers.

S. P. 42 Naval/ 70 - 77, 81 1715 - 1726. 9 bind.

State Papers 42 indeholder papirer vedrørende den engelske flåde. Bindene 70 til 77 og 81 rummer rapporter og breve fra de øverstkommanderende over den engelske flåde i Østersøen i årene 1715 til 1726, Sir John Norris og Sir Charles Wager. Der er ikke foretaget nogen publicering af dette materiale.

S. P. 44 Entry Books / 49, 402, 406. 1676 - 1679 og 1710 - 1718. 3 bind.

Entry Books indeholder kopier eller forkortede afskrifter af udgæede skrivelser. De nævnte bind giver oplysninger om pas til engelske skibe til sejlads til Østersøen under de dansk-svenske krige, 1676 til 1679 i bind 49 og 1713 til 1718 i bind 402 og 406. Passene meddeler skibets navn, tonnage,

hjemsted, kaptajnens navn, bestemmelsessted i Østersøen og lastens art. For årene 1710 til 1718 gives desuden navnet på skibets ejer og på lastens ejer. Disse papirer er ikke publiceret under nogen form.

State Papers Foreign, General Series.

Edward VI S. P. 68 1547 - 1553. 15 bind, Mary S. P. 69 1553 - 1558. 13 bind, Elizabeth I S. P. 70 1558 - 1577. 148 bind.

Som nævnt er State Papers efter 1547 adskilt i Domestic og Foreign Papers. De sidste er anbragt kronologisk uden hensyn til, hvilke lande de angår, indtil år 1577.

S. P. 68 til 70 er publiceret i Calendar of State Papers, Foreign, Edward VI, 1861; Mary, 1861 og Elizabeth I, I - XI, 1863 - 80. Disse bind er forsynet med emne-, person- og stednavnregistre, således at det er nemt at finde sagerne angående Danmark.

State Papers Foreign, Denmark S. P. 75 1577-1780, 138 bind, (F).

Efter 1577 er State Papers Foreign anbragt efter de lande, de angår, og inden for disse grupper igen kronologisk. S. P. 75 er hovedserien angående forholdet til Danmark indtil oprettelsen af Foreign Office. Papirerne består af indkomne breve med bilag fra de engelske gesandter og konsulere i Danmark. Desuden er der koncepter til udgående skrivelser til gesandten og konsulerne, men først i større omfang efter ca. 1720. Indtil ca. 1670 forekommer breve fra de danske konger. Breve fra den danske gesandt i London er anbragt i denne serie indtil ca. 1680, men er ikke hyppige. Seriens sidste bind har titlen Odd Papers. Det indeholder papirer fra årene 1621 til 1780, originale breve og optegnelser mellem hinanden, således breve fra danskere eller fra englændere med krav på Danmark. Der findes en meget nyttig maskinskreven beskrivende liste over en del af S. P. 75 med ret udførlige referater af de enkelte dokumenter, nemlig: A. B. Hinds: Descriptive List of State Papers, Foreign, Denmark 1585 - 1659, 1937. British Museum har en kopi af denne. Rækken af State Papers Foreign efter 1577 er publiceret i Calendar of State Papers, Foreign, Elizabeth I, XII - XXIII, 1577 - 1589, 1863 - 1950. Opdelingen efter lande er imidlertid ikke overholdt i the Calendars, hvor den strengt kronologiske orden er genindført. Sager angående Danmark må derfor findes ved hjælp af registrene. Da det nu er opgivet at fortsætte udgivelsen af disse Calendars, er der begyndt en ny serie, hvoraf foreløbig er

udkommet: *List and Analysis of State Papers, Foreign, Elizabeth I, Aug. 1589 - June 1590, 1964. Bind II, July 1590 - May 1590* er under trykning. Her er listen over papirer vedrørende Danmark anbragt for sig, mens referatet af dem bringes sammen med papirerne angående Sverige, Rusland og Polen i afsnittet: *Northern and Eastern Europe*.

State Papers Foreign, Hamburg and Hanse Towns S. P. 82 1577 - 1780.

Inddelingen efter lande er overhovedet ret løs i ældre tid. Der er således nøje forbindelse mellem papirerne vedrørende Sverige, Tyskland, Rusland og Danmark. I særlig grad har dog papirerne vedrørende Hamburg interesse for dansk historie. I perioder, hvor der ingen engelsk gesandt var i København, varetog konsulen eller gesandten i Hamburg de engelske interesser i Danmark. Til tider, hvor der var en engelsk gesandt i København, men hvor den danske konge opholdt sig i hertugdømmerne, er forhandlingerne med ham angående dansk-engelske forhold blevet ført af den engelske repræsentant i Hamburg. Desuden indeholder papirerne fra Hamburg naturligvis meget af direkte interesse for hertugdømmernes historie. Der findes en lignende beskrivende liste som for Danmarks vedkommende, nemlig: *A. B. Hinds: Descriptive List of State Papers, Foreign, Hamburg and Hanse Towns 1588 - 1659, 1936.*

Foreign Ministers in England. Denmark 1684 - 1780 S. P. 100/1, 1 bind. (F).

Dette bind indeholder korrespondance med de danske gesandter i London, både i original og i afskrift. Sager af denne art før 1684 må søges i S. P. 75. Denne serie er ikke medtaget i publiceringerne.

Royal Letters. Denmark 1593 - 1594, 1702 - 80 S. P. 102/5, 1 bind. (F).

Her findes breve fra kongen af Danmark og hans familie og koncepter til skrivelser fra den engelske konge. Tidligere breve er i S. P. 75. Der er ikke foretaget publiceringer fra denne serie.

Treaty Papers. Denmark 1583 - 1780. S. P. 103/2 - 4, 3 bind. (F).

Dette er arkiverne fra de kommissioner, der har beskæftiget sig med dansk-engelske traktater. Der findes i begyndelsen af serien afskrifter, der går tilbage til 1432. Der er ikke foretaget publiceringer fra denne serie.

Foreign Entry Books, Denmark 1674 - 1766. S. P. 104/1 - 10. 11 bind.

Denne række indeholder kopier af skrivelser fra the Secretary of State, Northern Department, til gesandten og konsulerne i Danmark. Fra omkring år 1713 er breve fra den engelske konge til gesandterne i udlandet at finde i the King's Letter Book, der er i Foreign Office's arkiv som F. O. 90. Foreign Entry Books er ikke medtaget i Calendars.

Archives of British Legations, Denmark 1760 - 1781. S. P. 105/1 - 4. 5 bind.

Disse bind stammer fra gesandtskabsarkivet fra København. De indeholder kopier af udgående skrivelser, hovedsageligt til the Secretary of State, og originalerne kan findes i hovedserien.

Treaties, Denmark 1760 - 1781. S. P. 108/32 - 49. 18 bind.

Dette er de engelske dele af de originale traktater mellem Danmark og England.

FOREIGN OFFICE

Foreign Office oprettedes i 1782, da de to tidligere Secretaires of State for de to afdelinger Northern og Southern delte Domestic og Foreign sagerne imellem sig. Domestic sagerne kom til at henhøre under Home Office, og Foreign sagerne under Foreign Office. Iøvrigt medførte nyordningen ingen ændring af forretningsgangen for udenrigstjenesten. Foreign Office's papirer er i skrivende stund tilgængelige til og med år 1922, men en løbende 30 års grænse ventes indført i løbet af 1968. Papirerne for perioden indtil 1878 er dækket af følgende registratur: Lists and Indexes No. LII, Foreign Office Records to 1878, 1929. Papirerne vedrørende den almindelige korrespondance med gesandtskaberne i de forskellige lande efter 1878 og til og med 1905 vil blive dækket af Supplementary Lists and Indexes. Foreløbig er udgivet No. XIII, Vol. I, General Correspondence 1879 - 1905 Abyssinia - Chile. Næste bind, No. XIII, Vol. II, General Correspondence 1879 - 1905 China - Italy, der altså også vil dække Danmark, er under forberedelse. Indtil denne publikation foreligger, dækkes hovedparten af det danske stof i denne periode af en maskinskreven class list: Foreign Office - F. O. 15 - 25. Af registraturer over gesandtskabsarkiverne 1879 - 1905 er foreløbig udkommet No. XIII, Vol. VI, Embassy and Consular Archives Abyssinia - China. Bindet med Danmark er på vej.

Fra 1906 arrangeredes Foreign Office's arkiv på en ny måde, hvorfor arkivalierne efter 1905 omtales for sig.

General Correspondence Before 1906. Denmark 1781 - 1905 F. O. 22/1-589.
589 bind. (F).

Denne serie rummer depecherne fra den engelske gesandt i København og skrivelser fra engelske konsulere i Danmark. Tillige findes koncepter til skrivelser til disse, og kopier af indberetninger fra engelske gesandter i andre lande vedrørende danske forhold. Allerede for det første år er der to bind, og dette stiger til 10-15 bind pr. år mod seriens slutning. Der er derfor en vis saginddeling mellem bindene, således at skrivelser fra gesandten samledes for sig, skrivelser fra konsulerne for sig. Opdelingen er så klar, at man normalt ikke behøver nogen særlig indgang for en almindelig gennemgang af et bind, men har man brug for det, kan man benytte: Registers (Modern Series) and Indexes of General Correspondence, der for årene 1810-80 giver korte referater af dokumenterne og henvisninger ang. sagbehandlingen. Denne serie består af 14 bind og har bestillingskoden IND 28833-45. I januar 1851, da antallet af skrivelser vedrørende Slesvig og Holsten steg voldsomt, oprettedes en særlig række: The Schleswig-Holstein Question. Her findes hovedparten af papirer vedrørende dette emne fra 1851 til 1859, under betegnelsen F. O. 97/1-33. De engelske diplomater havde den fortrinlige vane at begynde en ny skrivelse for et nyt emne, således at den saglige inddeling har kunnet overholdes, alligevel er der dog anbragt enkelte skrivelser angående Slesvig og Holsten 1851-59 i den almindelige række.

General Correspondence Before 1906. Hamburg and Hanse Towns 1781 - 1870
F. O. 33. 208 bind.

Denne serie af indberetninger fra den engelske konsul i Hamburg er især af betydning for dansk historie i årene omkring de slesvigske krige.

General Correspondence Before 1906. Iceland 1809 - 1815 F. O. 40. 2 bind. (F).

Almindeligvis er indberetninger angående Island anbragt mellem indberetningerne fra Danmark, men for årene 1809 - 1815 findes de i denne særlige serie.

King's Letter Books. Denmark 1714 - 1828 F. O. 90/8-11. 4 bind.

Disse bind indeholder kopier af breve fra den engelske konge til gesandter og konsuler i Danmark.

Protocols of Treaties. Denmark 1800 - 1877 F. O. 93/1 A - 31.

I denne serie findes papirer vedrørende afsluttelsen af traktater med Danmark.

Ratification of Treaties. Denmark 1801 - 1873. F. O. 94/60 - 72, 368, 412 - 14, 498-99, 552, 561 og 636.

Denne serie indeholder de papirer, hvorved engelsk-danske traktater er blevet ratificeret i årene 1801-34, 1846, 1850-52, 1857, 1863, 1863 og 1873.

Miscellanea. Letter Books, Registers, Etc. Denmark 1801 - 1821 F. O. 95/79 - 92.

Dette er en fortegnelse over breve sendt til og modtaget fra det engelske gesandtskab i København.

Royal Letters. Denmark 1781 - 1800, 1814 - 1834 F. O. 95/491, F. O. 95/662.

I denne serie findes brevene udvekslede mellem det engelske og det danske kongehus.

Embassy and Consular Archives. Denmark. Correspondence 1781 - 1922 F. O. 211. 557 bind. (F).

Denne serie rummer det engelske gesandtskabs indkomne skrivelser fra Foreign Office, de engelske konsuler i Danmark, engelske borgere, den danske regering, engelske gesandtskaber i andre lande etc. Som for gruppen af indkomne skrivelser fra gesandtskabet til Foreign Office (F. O. 22) gør der sig en vis saglig inddeling gældende.

Embassy and Consular Archives. Denmark. Letter Books 1780 - 1860 F. O. 212. 31 bind.

Disse bind indeholder kopier af gesandtskabets udgående skrivelser. Hovedparten af skrivelserne var til Foreign Office, og de fleste af de originale breve findes derfor i gruppen F. O. 22.

Embassy and Consular Archives, Denmark, Registers 1853 - 1862, Index 13504 and Index 16635, 2 bind.

Dette er registre over adressater på gesandtskabets udgående skrivelser.

Chief Clerk's Department, Accounts, Denmark 1825 - 66, F. O. 366/88 - 93, 6 bind.

Dette er regnskaber over udgifter i forbindelse med det engelske gesandtskab i Danmark.

Confidential Print, Western Europe F. O. 425.

Confidential Print er uddrag af diplomatisk materiale i Foreign Office, trykt og forelagt Parlamentet. De er nyttige som oversigter, men virkeligt fortrolige oplysninger er udeladt. Følgende angår danske forhold:

Vols. 11, 29, 34, 35, 36, 40, 41. Schleswig and Holstein. Correspondence 1845 - 1853.

Vol. 44. Denmark, The Sound Dues. Correspondence 1855 - 1856.

Vols. 66, 67, 68, 74, 75, 76, 77. Schleswig and Holstein. Correspondence 1860 - 1864.

Vol. 127. Denmark, Insurrection at Saint Croix and Claims arising in consequence 1878 - 1879.

Vols. 230, 236, 239, 245, 249, 259. Denmark, Iceland and Faroe Islands. Trawling in the Waters adjoining the Coast 1894 - 1903.

Vols. 281, 297, 317, 332, 346, 355, 364, 372. Denmark, Annual Report 1906 - 1913.

Foreign Office efter 1905.

Efter 1905 arrangeredes Foreign Office's arkiv ikke længere i hovedgrupper efter lande, men efter følgende saglige grupper:

Diplomatic	1 - 99	F. O. 371
Commercial	101 - 199	F. O. 368
Consular	201 - 299	F. O. 369
Treaty	301 - 399	F. O. 372
Library	401 - 499	F. O. 370

De første tal i ovenstående skema er de af Foreign Office benyttede kodebetegnelser, de næste Public Record Office's bestillingsnumre.

Disse saglige grupper er ikke helt stabile, nye har været føjet til, og de

har i nogen grad ændret indhold, men ovenstående er hovedsystemet. Under disse hovedgrupper er papirerne år for år inddelt i undergrupper efter lande. Hvert land har et kodenummer; Danmarks er 15.

- Arbejder man med dansk historie i Foreign Office's arkiv efter 1905, kan man i de maskinskrevne class lists for de saglige hovedgrupper finde en angivelse af materialets omfang for de enkelte lande. For eksempel for hovedgruppen "Diplomatic" viser et opslag under Danmark for året 1907, at materialet findes i læggene no. 127 - 42. 213. Man kan naturligvis bestille dette stof og gå det igennem fra en ende af, men det er muligt på en nemmere måde at foretage en indsnævring. Det sker ved hjælp af: Registers of Correspondence, der er en slags fortegnelse over indkomne skrivelser til Foreign Office, arrangeret efter hoved- og undergrupper. Registers of Correspondence angiver gerne ¹⁾ datoen hvor skrivelsen er modtaget, ²⁾ skrivelsens nummer, ³⁾ brevskriverens navn, ⁴⁾ en kort angivelse af skrivelsens art, ⁵⁾ et referat i ikke mere end 10-20 ord af skrivelsens indhold, ⁶⁾ nummer på udgået skrivelse i sagens anledning, ⁷⁾ navn på den udgående skrivelses forfatter, ⁸⁾ dato for den udgående skrivelse, ⁹⁾ kontor hvorfra den udgående skrivelse kommer, ¹⁰⁾ den udgående skrivelses art, ¹¹⁾ et kort referat af den udgående skrivelses indhold.

Disse Registers of Correspondence findes arrangeret på to måder, nemlig ¹⁾ for perioden 1906-10 og ²⁾ for perioden 1911-19. For tiden fra 1920 og frem til 1923, så langt som man i øjeblikket kan gå, findes Registers ikke i Public Record Office. For den første periodes vedkommende findes Registers frem i class lists simpelthen ved et opslag på det pågældende land, hvor alle de saglige grupperes Registers er omtalt. For den anden periodes vedkommende finder man først den saglige gruppe, dernæst landet. Søger man f. eks. et dokument fra 1919 vedrørende Danmark, der kommer under gruppen "Treaty", søger man i the class list frem til denne gruppe. Dens kodebetegnelse er, som det fremgår af ovenstående skema, 301 - 399. Da undergruppen Danmark har kodebetegnelsen 15, er de pågældende Register bind at finde under tallet 315. Det viser sig, at der kun er ét bind for hele perioden, og at det har bestillingsnummeret IND 28284.

Der er en anden mulighed for at komme stoffet noget nærmere, idet der findes et alfabetisk emneregister for hele perioden op til 1923. Det består dels af et seddelkartotek for årene 1906 - 19, dels af en række bind med alfabetisk ordnede opslagsord for årene 1920-22. Emneregistret er opstillet i

et kontor i tilknytning til læsesalene. Registret er udarbejdet som et arbejdsredskab i Foreign Office. Det giver henvisninger til de sager, som embedsmændene har fundet det af betydning hurtigt at kunne finde frem til. Mens altså de ovennævnte Registers er altomfattende, hviler emneregistret på subjektive skøn. For eks. for Danmark i år 1917 findes der omkring 80 kort. Et udvalg af dem vil vise karakteren af henvisningerne:

Danish defence

Conservative agitation against Stauning

Intelligence Bureau on Danish coast defence

Passport regulations

Economic position

Prosperity through war

Blocade policy and Denmark

Export to Germany

Detention of Danish shipping

Situation in Denmark

Question of landing allied forces in Jutland

Effect on relations with Germany if Allies cut off imports to Germany

Measures taken by Danish Government to husband supplies.

Kommissioner i tilknytning til Foreign Office.

En stor samling af arkivalier dannet ved engelske kommissioner, som har beskæftiget sig med udenrigspolitiske anliggender, findes som et tillæg til Foreign Office's arkiv. Af dansk interesse er: International Plebiscite Commission in Slesvig 1919-21 F. O. 852. 26 pakker (F).

Private Collections. Principielt er Public Record Office et arkiv for statslige institutioner, og indsamling og opbevaring af private personers papirer er blevet overladt til andre institutioner. Et antal privatarkiver er dog i nyere tid indgået i Public Record Office, især fra personer i centralstyrelsen. De er enten blevet anbragt i en særlig gruppe i forbindelse med Public Record Office's egne papirer, eller også i tilknytning til arkiverne fra de institutioner, hvorved personerne arbejdede. I forbindelse med Foreign Office's arkiv findes følgende stof fra privatarkiver, som har betydning for dansk historie:

Francis James Jackson, Envoy extraordinary til Danmark 1807:

Correspondence 1807 (F. O. 353/29) (F)

A review of the last two Months of my Life, Oct. 1807 (F. O. 353/56)

Copenhagen Letters 1790 - 1807 (F. O. 353/29)

Henry Manvers Pierrepont, Envoy til Sverige 1804 - 1807:

Letters from Benjamin Garlike (envoy til Danmark 1805 - 1807),

Russia and Denmark 1804 - 1807 (F. O. 334/13)

Correspondence with Benjamin Garlike 1806 - 1807 (F. O. 334/20)

John Arthur Bloomfield, Lord Bloomfield, Envoy til St. Petersburg

1844-51, til Berlin 1851-60, til Wien 1860-71 (F. O. 356)

Drafts of despatches from St. P. borg, Berlin and Vienna 1844-71.

Bloomfield var meget interesseret i det sønderjyske spørgsmål 1848-51 og 1864, og meget kan findes i hans depecher. (F. O. 356/1-28)

Letters to and from Foreign Office 1834-59 (F. O. 356/29-30)

Letters received. Her er 16 yderst interessante breve fra Sir Henry Wynn, den engelske gesandt i Danmark, fra 1848. (F. O. 356/31-33)

Henry Wellesley, Lord Cowley, ambassadør i Spanien 1809-22, i Østrig 1823-31, og i Frankrig 1841-46 og hans søn Henry Richard Charles Wellesley, Earl Cowley, ambassadør ved Det Tyske Forbund i 1851 og i Frankrig 1852-67 (F. O. 519)

I sønnens papirer er der materiale fra tiden i Frankfurt af nogen betydning, men navnlig fra årene i Paris er der meget vedrørende dansk historie (Se Erik Møller: Helstatens fald II s. 203)

WAR OFFICE

War Office under ledelse af Secretary of State for War oprettedes først i 1870, men inkorporerede flere ældre embeder, hvoraf det mest betydningsfulde var the Office of Secretary-at-War, der startede i 1661 og i 1794 ændredes til War Departement under ledelse af Secretary for War. Papirerne i War Office er registreret i: Lists and Indexes No. XXVIII, List of War

Office Records preserved in the Public Record Office, 1908, og No. LIII, An Alphabetical Guide to certain War Office and other military Records preserved in the Public Record Office, 1931. Den sidste er et emneregister til de vigtigste grupper af arkivalier. Materiale til dansk historie findes i følgende serier:

Correspondence. In-Letters 1732 - 1868 W. O. 1. 1138 bind.

Her findes breve og depecher til Secretary-at-War og hans efterfølger, Secretary of State for War. Følgende sager har materiale af betydning for dansk historie:

- 1778 - 1815. Korrespondance fra hærens øverstkommanderende (616-61)
- 1799. Ulovlig dansk handel på Ostindien (894 og 1102)
- 1801. Indstilling af fjendtlighederne med Danmark (36 og 748)
- 1801. Defensiv alliance og den væbnede neutralitet (90 og 697)
- 1801. Tilbagegivelsen til Danmark af dets kolonier (90)
- 1801. Danske krav som følge af blokaden (119 og 120)
- 1801. Betaling af Øresundstolden (698)
- 1807. Nordeuropa (412)
- 1807. Ekspeditionen til København (187, 188, 635)
- 1807. Besættelsen af Dansk Vestindien (95)
- 1808. Den franske hærs operationer i Danmark (1118)
- 1809.- 14. Besættelsen af Anholt (196)
- 1810. Undtagelse af Færøerne, Island og Grønland fra fjendtlighederne (743)
- 1813. Danmarks holdning til Sverige og Frankrig (421)
- 1814. Fredstraktaten med Danmark (140)
- 1849. Den danske blokade af Slesvig og Holsten (499)

Correspondence. Out-Letters 1793 - 1859. 214 bind.

Dette er kopibøger over Secretary of State for War's udgående breve. Af interesse for dansk historie er:

- 1801. Danske krav som følge af blokaden (170)
- 1807. Papirer angående København (14)
- 1807. Blokaden af de danske havne (14)
- 1807 - 08. Opbringning eller ødelæggelse af danske skibe, blokaden af havnene (150)
- 1808. Sir I. Moore's instruktioner angående Sjælland (42)

- Desuden findes dansk materiale i en række mindre serier, nemlig:
- 1689. De danske tropper i Irland (W. O. 24/11)
 - 1692 - 1708. De danske regimenter i Irland (W. O. 24/18 og 46)
 - 1742. De danske regimenter i Irland (W. O. 4/37)
 - 1807. København. Styrkelister over de engelske regimenter, soldaternes helbredstilstand, tab, navne på alle officerer, regimenternes placering etc. (W. O. 17/1729)
 - 1807. Rapporter angående Københavns forsvar (W. O. 55/1553 (3))

ADMIRALTY OG HIGH COURT OF ADMIRALTY

Admiralty blev skabt i 1546 for at administrere flåden. Før 1546 findes papirer vedrørende flåden i Exchequer og Chancery, efter 1546 og til 1660 blandt State Papers. Fra 1660 findes de i Admiralty's arkiv. Her findes også papirerne fra Navy Board, der administrerede flådens personel og materiel, mens Admiralty hovedsageligt tog sig af strategiske og politiske flådeanliggender. Admiralty's papirer er registreret i: Lists and Indexes No. XVIII, List of Admiralty Records preserved in the Public Record Office, 1904. De vigtigste grupper, hvor der kan findes dansk materiale, er:

Admiralty and Secretariat. Papers 1660 - 1934. 8779 bind.

Denne serie rummer hovedparten af breve modtaget af the Admiralty, de såkaldte Secretary's In-Letters. Der er en saglig ordning, og følgende grupper rummer mest stof af interesse for dansk historie:

Baltic 1711 - 1814 (Adm 1/2 - 18)

North Sea 1715 - 1815 (Adm 1/518 - 576)

Letters from Secretaries of State 1689 - 1839 (Adm 4080 - 4277)

Takket være de nedennævnte hjælpemidler er det for perioden efter 1762 nemt at finde frem til de enkelte breve.

Secretary's Department. Indexes and Compilations. Series III 1763 - 1867 Ind 4806 - 5091, Ind 12141 - 12604.

Efter 1762, og udførligere efter 1792, blev der udarbejdet to oversigter over In-Letters. Den ene var the Digest. Den indeholder år for år korte oversigter over hvert indkommet brev indhold. Oversigterne er opstillet i et system af hoved- og undergrupper. En nøgle til denne nummerering findes i en class list i the Round Room. Gruppen angående udlandet hedder 52.

Af denne optager Danmark to undergrupper, nemlig: 52/2 Intelligence, Political, Naval and Military from Denmark og 52/16 Transactions and Relations with Denmark. I den første gruppe er samlet breve fra den engelske gesandt og konsulerne i Danmark-Norge, fra søofficerer og handelsskibe i danske farvande og andre i berøring med Danmark, om den danske flåde, dens bevægelser, bygning af nye skibe, indkøb af udrustning, udskrivning af sømænd, besøg af fremmede skibe, farvandsefterretninger etc. I gruppe 52/16 er hovedsageligt breve fra personer i England, bl. a. den danske gesandt, om danske sømænd i England og engelske i Danmark og den dansk-engelske handel. Henvisninger i the Digests gør det nemt at finde frem til de originale breve. Den anden form for hjælpemiddel er the Index. Dette er et personregister til brevene, såvel over brevskrivere, som over personer nævnt i brevene.

Admiralty and Secretariat. Out-Letters 1656 - 1859. 1756 bind.

Denne serie rummer kopier af udgåede breve. Det danske materiale er koncentreret i følgende to saglige grupper, hvor bl. a. er ordrer til officerer, der opererer i danske farvande:

Orders and Instructions 1660 - 1810 (Adm 2/1 - 168)

Lords' Letters 1689 - 1815 (Adm 2/169 - 362)

Der er ikke hjælpemidler til Out-Letters som til In-Letters.

I en gruppe af blandede regnskaber findes følgende:

Pay List for Soldiers at Copenhagen 1807 (Adm 30/55)

I samlingen af papirer vedrørende marinens lægetjeneste, Medical Departments, findes også arkivalierne vedrørende krigsfanger:

Prisoners of War 1755 - 1860 (Adm 103) 648 bind.

Af disse bind er der 19 registre over fanger fra den danske handels- og orlogsmarine 1803 - 14 (Adm 103/376). Der er oplysninger om navn, fødested, skib, tidspunkt for ankomst og afrejse fra fangelejren.

High Court of Admiralty

går tilbage til midten af 14. århundrede. Oprindeligt var det en ret, der beskæftigede sig med sager vedrørende sørøveri, men det blev snart til en handels- og søret, der dømte i sager angående oversøisk handel og søfart. Retten inkorporeredes med det almindelige retsvæsen i 1873. Af High Court of Admiralty's arkivalier er følgende af særlig interesse for dansk historie:

Prize Papers 1661 - 1855 H. C. A. 32. 1846 bundter. (F).

Der findes her papirer, som har været fremlagt i retten, samt papirer, som har været på de pågældende skibe. Sagerne er ordnet alfabetisk efter skibenes navne. En betydelig del af dem drejer sig om skibe hjemmehørende i det dansk-norsk-slesvig-holstenske monarki. Disse sager er, eller er ved at blive, udtaget og fotograferet for Rigsarkivet af arkivar K. Jarnhus.

TREASURY

Det moderne Treasury er den engelske stats finansministerium. Det ledes af Chancellor of the Exchequer, mens premierministerens officielle titel er First Lord of the Treasury, uden at han dog har noget at gøre med den daglige ledelse af the Treasury. The Treasury overtog finansforvaltningen fra the Exchequer i løbet af det 16. århundredes sidste halvdel. Dets ældste papirer går tilbage til 1557. Treasury's papirer indtil 1837 er registreret i: Lists and Indexes No. XLVI, Records of the Treasury, Paymaster-General's Office, Exchequer and Audit Department, and Board of Trade, 1922. De indkomne skrivelser til the Treasury for perioden 1557 til 1728 er publiceret i: Calendar of Treasury Papers I - VI, 1868 - 89. Såvel indkomne skrivelser som kopier af udgående er publiceret for perioden 1729 - 1745 i: Calendar of Treasure Books and Papers, 1898 - 1903. De udgående skrivelser for tiden 1660 - 1718 er publiceret i: Calendar of Treasure Books I - XXXII, 1904 - 62. I disse serier er der meget materiale vedrørende handel med Danmark og danskere i England. Fra slutningen af det 17. og begyndelsen af det 18. århundrede findes meget angående de danske lejetropper i Irland.

Treasury. Expired Commissions. Danish Claims 1796 - 1835 T/383 - 98.
15 bind.

I rækken af forskelligt vedrørende Treasury findes denne serie af protokoller og indkomne skrivelser til kommissionen angående "Danish Claims". Den havde til opgave at afgøre, om der af den engelske stat skulle ydes erstatning til engelske borgere, som under Napoleons-krigene havde lidt tab i Danmark. Hovedparten af tabene skyldes de danske konfiskationer efter angrebet på København i 1807. Som følge af kommissionens afgørelser bevilligede Parlamentet i 1835, 1836 og 1839 betydelige summer til de skaderamte.

BOARD OF CUSTOMS AND EXCISE

Som nævnt sortererede toldvæsenet oprindeligt under the Exchequer, i hvis arkiv de ældste toldregnskaber findes. I tiden fra 1605 til 1671 var toldvæsenet forpagtet ud til et konsortium. Derefter overtoges det af staten, der drev det under ledelse af en kommission. I 1823 samledes toldvæsenet for England, Skotland og Irland under Board of Customs and Excise. Hovedparten af toldregnskaberne brændte med London Custom House i 1814. Hvad der er bevaret, er hovedsageligt statistikkerne over den engelske udenrigshandel, udarbejdet på grundlag af de nu forsvundne toldregnskaber. Arbejdet med at opstille statistikker over den engelske handel startede allerede i 1696, da det overdroges en Inspector General of Imports and Exports at opstille en balance over værdi og kvantitet af engelsk im- og eksport. Nærmere om dette kan ses i: G. N. Clark; Guide to English Commercial Statistics 1696 - 1782, 1938. De vigtigste af statistikkerne er nævnt nedenfor. De viser omfanget af den dansk-engelske samhandel, men generelt kan det siges om dem, at de har den fejl, at det er umuligt at holde selve Danmarks handel ude fra Norges og hertugdømmernes. Island er derimod gerne opført for sig. De erstatter således ikke de nu tilintetgjorte Port Books. Se ivoerigt ogsaa om Customs and Excise Record Office, side

Ledgers of Imports and Exports 1697 - 1780 Customs 3. 80 bind.

Disse viser værdien og omfanget af den engelske im- og eksport. Der er to grupper, én for London, og én for de øvrige havne. Følgende spalter er udfyldt: Landet, hvorfra importeret eller hvortil eksporteret, varens oprindelse, om engelsk eller fremmed, varens art, i engelsk eller fremmed skib, varens værdi i England eller hjemland, varens værdi på bestemmelsesstedet, og toldbeløbet.

Ledgers of Imports Under Countries 1792 - 1899 Customs 4. 94 bind.

I disse er de enkelte lande anført, hvorfra der importeres. Første afsnit angår London, andet de øvrige havne. Inden for grupperne af lande er varerne angivet i alfabetisk orden. Den anvendte denomination er angivet, tillige med varens værdi. Det oplyses, om importen er sket i engelske eller fremmede skibe, og det betalte toldbeløb.

Ledgers of Export of British Merchandies Under Countries 1812 - 1899 Customs 8. 140 bind.

Disse viser omfanget og værdien af den engelske eksport af varer fremstillet i England. Der er en gruppe for London og en for andre havne. Hvert land er anført for sig med angivelse af denominationen, varens art, dens officielle værdi og den værdi, hvortil den er deklareret.

Ledgers of Exports of Foreign and Colonial Merchandise Under Countries 1809 - 99 Customs 10. 97 bind.

Disse er som de foregående, men angår kun eksporten af varer fremstillet i andre lande eller kolonierne.

Ledgers of Imports and Exports Scotland 1755 - 1827 Customs 14. 39 bind.

Disse angår kun Skotland. De viser omfang og værdi af den skotske import og eksport, ordnet i grupper efter de lande, hvormed der handlede. Der skelnes for eksportens vedkommende mellem varer fremstillet i England, Skotland og Irland og varer af fremmed oprindelse.

Ledgers of Imports and Exports Ireland 1698 - 1829 Customs 15. 140 bind.

Disse er som de foregående, men angår kun Irland.

COLONIAL OFFICE

Administrationen af Englands kolonier hørte som nævnt under Secretary of State, Southern Departement. I 1768 oprettedes et embede for en tredje Secretary of State, der skulle beskæftige sig med kolonierne. Han fik tillige underlagt sig Board of Trade, der havde rødder tilbage til 1660, og som tog sig af problemer i forbindelse med den engelske handel, navnlig med kolonierne. Med det første engelske imperiums forsvinden, da de amerikanske kolonier rev sig løs, nedlagdes både embedet for kolonierne og Board of Trade. De nye kolonier, som efterhånden erhvervedes, administreredes under War Office til 1854, da Colonial Office oprettedes. Så vidt det har været muligt, er arkivalier vedrørende kolonierne nu samlet i Colonial Office's arkiv, registreret i: Lists and Indexes No. XXXVI, Colonial Office Records, 1911. Der er sket meget omfattende publikationer af papirerne vedrørende kolonierne, i serien: Calendar of State Papers, Colonial, 1513 - 1737, I - XLIII, 1860 - 1963. Denne serie dækker Amerika og Vestindien til år 1737

og Kina, Japan og Persien indtil 1634. Der er meget lidt angående Danmark her, men følgende angår specielt dansk kolonihistorie:

St. Croix and St. Thomas. Entry Books of Correspondence 1808 - 1815 C. O. 244 and 259. 6 bind.

Disse stammer fra den engelske administration af Dansk Vestindien under besættelsen 1808-15.

PRIVY COUNCIL

Privy Council bestående af kongens ministre, nogle biskopper og visse hofembedsmænd var i funktion fra det 14. århundrede. Privy Council mistede sin indflydelse som besluttende myndighed fra omkring 1670'erne og kom i stedet til at give indstillinger angående petitioner til kongen. Dog beholdt Privy Council sit virkefelt som domstol. Privy Council eksisterer stadig, men det har mistet al reel betydning; titlen Privy Councillor er nu kun en honorær titel. Privy Council's papirer er publiceret i to serier, nemlig af Sir Harry Nicholas: Proceedings and Ordinances of the Privy Council, 1386-1542, I-VII, 1834-37 og Acts of the Privy Council of England, 1542 - 1631, I - XLVI, 1890 - 1964. Den første serie bygger hovedsageligt på materiale uden for Public Record Office. Der er følgende materiale vedrørende Danmark i disse serier:

25. april 1404. Ang. svaret til den danske ambassadør om Phillippas ægteskab. Brylluppet bør udsættes, da hun er for ung.

25. feb. 1415. Magister Peter, K. af D. s sekretær, er i London med brev til kongen.

30. maj 1430. Ang. sendelsen af William Sprever til Danmark.

20. juli 1432. Ang. en traktat med Danmark.

28. april 1434. Ang. K. af D. s bestemmelser om den engelske handel på Bergen.

14. marts 1445. Sir Andrew Ogard ansøger kongen om at måtte rejse til Danmark, hvor han er født, og hvor nogen ejendom er tilfaldet ham ved arv.

9. juli 1543. William Overende, anklaget for sørøveri, fremlægger et brev fra K. af D.

3. marts 1547. Wolfgang Bachkon bragte brev fra K. af D.

3. marts 1547. Wolfgang Bachman fik pas til at rejse tilbage.

5. sep. 1549. Justus Jonas bragte brev fra K. af D.

4. okt. 1549. Et beløb udbetalt K. af D. s tjener.
5. okt. 1550. Klager fra K. af D. s faktor.
29. nov. 1550. Et beløb er udbetalt dr. Knoppart, ambassadør fra Danmark.
16. marts 1550. Til borgerne i Newcastle ang. deres handel med Danmark.
29. jan. 1551. Ang. importen af korn fra Danmark.
29. jan. 1551. Klage til admiralitetets dommere fra K. af D. s agent.
28. sep. 1551. K. af D. s agent, James Deidane, fremlægger en klage.
2. okt. 1551. Ang. samme sag.
14. maj 1552. Brev til en Hull-borger om at forsvare sig mod K. af D. s klager.
23. maj 1552. Ang. den danske agents bestandige klager.
15. juni 1552. En erstatning på £ 230 udbetales den danske agent.
19. feb. 1554. Miles Coverdale får pas til at rejse til Danmark.
14. juli 1555. Kommandanten i Nordengland, the Earl of Shrewsbury, skal søge at finde ud af, hvad meningen er med de danske skibe i Skotland.
31. juli 1558. Klage til admiralitetet over Symon Surbeck, en af K. af D. s undersætter.
14. dec. 1564. The Russia Company meddeler, at det har vanskeligheder med handelen på Narva p. gr. af K. af D.
22. aug. 1565. K. af D. s klage over John Robins fra Dover.
25. okt. 1570. Engelske købmænds klage over, at de hindres i handelen på Island. Forskellige købmænd, som handler på Danmark, skal afhøres.
13. nov. 1570. Ang. samme sag.
20. april 1576. Hjælp skal gives Rafe Claiton, udsendt af K. af D. for at pågribe Zacharias Loacke.
18. aug. 1577. Klage fra Cornelis Cornelison over sørøveri. Han bragte rug til Lincoln.
18. okt., 11. nov., 2. dec. 1577, 19. jan., 9. feb., 24. marts, 6. juli 1578. Ang. skibet Gyldne Løve, taget fra John Peterson fra Helsingør.
29. marts 1578. Ang. nogle jernstøbere, som vil gå i K. af D. s tjeneste.
29. juni 1578. Ang. sundtolden og den russiske handel.
3. aug. 1578. Ang. et dansk skib ved Pembrokeshire.
15. aug. 1580. Brev til dr. Rogers ang. hans mission til Danmark.
- Juni 1582. Ang. Lord Willoughby's mission til Danmark.
12. juni 1586. John Roberts, en købmand fra London, har været anvendt i

dronningens tjeneste til Danmark,

31. april 1587. Tre danske skibe er bragt ind til Portsmouth, da lasten mentes at være spansk,

2. maj 1587. Ang. et fransk skib med byg fra Danmark,

16. marts 1587. Ang. en envoy fra K. af D.

2. feb. 1588. Ang. et fransk skib med hvede og rug fra Danmark,

8. aug. 1588. Mr. Bodley er sendt til K. af D. for at afværge, at hjælp bliver givet til den spanske armada.

26. nov. 1595. Thomas Fienes skal rejse til Danmark med brev, at danske skibe ikke skal gå i spansk tjeneste.

5. juni 1598. Instruks for Lord Zouch ang. hans mission til Danmark,

20. aug. 1598. Ang. Sundtolden og Østersø-handelen.

24. marts 1599. Ang. samme sag.

13. april 1599. Den danske ambassadør skal modtages i audiens.

21. april 1599. Pas for N. Crag, dansk ambassadør.

26. maj 1614. Pas for John Langbrooke og hans kone Katheren til at rejse til Danmark for at se til ejendom og venner.

20. juni 1614. Ang. en mand, som var kommanderet til at tjene K. af D. under den sidste krig.

30. juni 1614. Pas for Martin Otto, Magnus Peterson, Hans Brockrogg og Jacob Oven, musikere i dronningens tjeneste, til at vende tilbage til Danmark,

31. juli 1614. 100 postheste stilles til K. af D. s rådighed.

4. okt. 1614. K. af D. s brev til fordel for hans undersåt, John Roper.

8. feb. 1615. Pas for Sir Robert Anstruther for hans mission til Danmark,

25. juni 1615. Ang. et harnisk til K. af D.

9. okt. Ang. eksport af forskellige varer til Danmark.

28. feb. 1618. Peter Hugon sendes til Danmark i dronningens ærinde.

1. april og 28. maj 1618. De russiske ambassadører ønsker engelsk mægling i sagen med Danmark,

15. april 1618. Pas for Sir Andrew Sinclair, ambassadør for K. af D.

27. sep. og 4. nov. 1618. Eastland Company's klage over Sundtolden.

15. okt. 1621. Pas for Fridericus Gunther, K. af D. s sekretær.

22. okt. 1621. Anmodning til East India Company om at yde danskerne hjælp og venlighed.

22. okt. 1622. Pas for Sir Robert Stewart, sendt til Danmark.
22. sep. 1625. Pas for Robert Newton, sendt til Danmark.
10. marts 1626. Ang. forsyningen af krudt til K. af D.
12. maj 1626. Ang. et lån til K. af D. på £ 70.000.
24. jan. 1627. 6000 mand i Nederlandene skal stilles til rådighed for K. af D.
21. feb. 1627. Skotske kompagnier skal stilles til rådighed for K. af D.
28. feb. 1627. 3500 mand skal udskrives i England til brug for K. af D.
2. marts 1627. En feltpræst skal følge et regiment til K. af D.
14. marts, 27. juli 1627. James Sinclair må hverve 2000 frivillige for K. af D.
27. marts 1627. Ang. udrustning til 3000 mand sendt til K. af D.
- 28., 30., 31. marts, 24. april, 6., 18. juli 1627. Ang. transport af soldaterne til K. af D.
- 14., 18. april 1627. Ang. udrustning til soldaterne til K. af D.
- 21., 30. april, 13. juni, 31. aug. Ang. udskrivning af soldater til brug for K. af D.
- 18., 25., 31. jan. 1628. Ang. tilbagebetaling til K. af D. af et lån på £ 3000.
- 1628-1629. Talrige omtaler af hæren til rådighed for K. af D.

ANCIENT CORRESPONDENCE (S. C. 1) 62 bind.

Ancient Correspondence består af en række dokumenter fra 13. og 14. århundrede, især indkomne breve og kopier af udgåede skrivelser. De fleste kan henføres til Chancery og Exchequer, men er kommet ud af deres naturlige sammenhæng. Serien er beskrevet i: Lists and Indexes, Nr. XV. List of Ancient Correspondence, 1902. Denne har et udførligt indeks, der angiver følgende vedrørende danske forhold:

Juli 1304. Erik, K. af D., til Edward I (Vol XVI, 111).

SS Simon og Juda dag, Falsterboch. Valdemar, K. af D., til Edward III (Vol XXXVIII, 29).

5. maj 1393. Sveno Stalfot, kapellan hos dronningen af D., til Thomas Arundel, ærkebiskop af York og chancellor (Vol XLIII, 46).

PRIVATARKIVER

Hvad der findes i Public Record Office af privatarkiver stammer hoved-

sageligt fra embedsmænd og er blevet placeret i forbindelse med arkiverne fra de embeder, hvortil de var knyttet. En del, som ikke nærmere har kunnet placeres, findes dog som en del af Public Record Office's eget arkiv. Af interesse for dansk historie er følgende:

Chatham Papers P. R. O. 30/8.

Disse papirer er privatarkiverne efter William Pitt, Lord Chatham (d. 1778), der uden at have titlen faktisk fungerede som premierminister 1766-67, og hans søn William Pitt den Yngre, der var premierminister 1783 - 1806. I Pitt den Ældres papirer findes en gruppe vedrørende diplomatiske forhold. Gruppen P. R. O. 30/8/88 angår Danmark 1742 - 71. I Pitt den Yngres papirer findes en tilsvarende gruppe for årene 1784 - 1806 med betegnelsen 30/8/332.

Granville Papers P. R. O. 30/29.

Her findes papirerne efter Granville Leveson-Gower, Lord Granville, der blandt andet var engelsk ambassadør til Rusland 1804 - 07, og hans søn George Leveson-Gower, Lord Granville, der var udenrigsminister i december 1851 til marts 1852. I faderens papirer findes en gruppe kaldet P. R. O. 30/29/12/5. Den består af breve 1805-07 fra Benjamin Garlike, der var engelsk gesandt i København. I sønnens papirer findes en kopibog, stammende fra hans tid som udenrigsminister, over breve skrevet angående Tyskland, Danmark og Sverige. Den har betegnelsen 30/29/214.

Manchester Papers P. R. O. 30/15.

Dette er papirer efterladt af forskellige earls og hertuger af Manchester. De er omtalt i HMC 7: 8th R. I: Manchester. I papirerne efter Edward Montagu, Earl of Manchester, Parlamentets ledende general under den engelske borgerkrig, findes et brev af 20. marts fra en ikke underskrevet person angående mulighederne for, at Christian IV ville komme sin nevø Charles I til hjælp. Hovedparten af papirerne stammer fra arkivet efter Charles Montagu, Earl og senere hertug af Manchester, der var engelsk ambassadør til Venezia i 1697 - 98 og 1706 - 08 og til Paris i 1699 - 1701. Der findes her en del om forholdet til Danmark, nemlig:

24. okt. 1699. James Vernon, Sec. of State, til James Cressett, gesandt i Danmark, ang. mæglingen mellem Danmark og Holsten.

1. jan. 1700. Cressett til the Earl of Manchester ang. Danmark, Holsten og de franske gesandter i Norden.

13. maj 1700. Alexander Stanhope, ambassadør i Spanien, til Manchester ang. muligheden for at K. af D. vil gå med til en fred.

11. juni 1700. Cressett til Manchester ang. hertugen af Holstens afslag på en fransk mægling.

14. juni 1700. Cressett til Manchester ang. mæglingen mellem Danmark og Holsten.

15. juni 1700. Den hemmelige traktat mellem Danmark, Holland og England.

21. juni 1700. Cressett til Manchester ang. politikken i Norden.

28. juni 1700. Cressett til Manchester ang. Frankrigs partiskhed for Danmark, og med en redegørelse for forholdene i Norden.

19. juli 1700. Cressett til Manchester. Danmark er gået med til at forhandle; forholdene i Norden.

19. juli 1700. Manchester til Wm. Blathwayt ang. muligheden af fælles optræden med Frankrig i den danske affære (kopi).

21. juli 1700. Manchester til samme. Ang. den danske konges holdning til det spanske successionsspørgsmål (kopi).

21. juli 1700. Manchester til Edward Villiers, Earl of Jersey, ambassadør i Frankrig ang. Danmarks accept af en mægling (kopi).

23. juli 1700. Cressett til Manchester ang. forholdene i Norden.

27. juli 1700. Wm. Blathwayt til Manchester ang. de danske affærer.

29. juli 1700. Alexander Stanhope til Manchester ang. den danske flåde.

30. juli 1700. Cressett til Manchester om Sir George Rookes bombardement af København.

7. aug. 1700. Manchester til the Earl of Jersey. Eneste udvej af de danske vanskeligheder er at bombardere København.

9. aug. 1700. Cressett til Manchester ang. de svenske troppers landgang ved Helsingør.

13. aug. 1700. Cressett til Manchester ang. forholdene i Norden.

20-24. aug. Cressett og Wm. Blathwayt til Manchester ang. freden i Travendal.

10. sep. 1700. Cressett til Manchester ang. Hitlerskansen ved Elben.

21. okt. 1700. James Vernon til Manchester ang. Hitlerskansen.

26. okt. 1700. Hugh Greg, gesandt i Danmark, til Manchester ang. K. af

D. s tiltrædelse af fredstraktaten.

5. nov. 1700. Cressett til Manchester ang. muligheden af, at de danske tropper rykker ind i Saxen.

11. nov. 1700. Stanhope til Manchester ang. det samme.

26. nov. 1700. Cressett til Manchester ang. de danske troppers march mod Saxen.

22. marts 1702. M. Schonenberg, engelsk repræsentant i Madrid, til Manchester. Den danske hær har fået ordre til at forlade Madrid.

Russell Papers P. R. O. 30/22.

Dette er John Russell, Lord Russell's privatarkiv. Han var premierminister 1846 - 52 og 1865 - 66, samt udenrigsminister 1852 - 53 og 1859 - 65. Hans korrespondance er rig på meddelelser om dansk historie i tiden under og efter de slesvigske krige. Den første del af arkivet til midten af 1850'erne er kronologisk ordnet. Interessant er her især brevene fra dronning Victoria og Lord Palmerston. I den sagligt ordnede del findes følgende:

1859 - 65. Denmark. Legation in Copenhagen. Correspondence (30/22/51).

1861 - 64. Denmark. Legation in London and Miscellaneous. Correspondence (30/22/52).

1859 - 65. Concepts to letters concerning Denmark (30/22/102).

RYMER'S FOEDERA

Rymer's Foedera er ikke et arkiv, men en publikation af kilder angående Englands forhold til andre lande. Idéen til udgivelsen af en samling kilder til engelsk udenrigshistorie kom i 1693, da G. W. von Leibnitz i Hannover udgav Codex Juris Gentium Diplomaticus. Udarbejdelsen af den tilsvarende engelske publikation blev overdraget Thomas Rymer, der fik tilladelse til at søge i de forskellige embeders arkiver. Rymer satte sig som mål på grundlag af arkivalierne i de kongelige arkiver og samlingerne i Oxford og Cambridge at trykke alle dokumenter angående den engelske stats forbindelser med fremmede magter fra år 1101 til Rymer's egen tid. Rymer's arbejde varede fra 1693 til hans død i 1713. Første bind kom i 1704, og Rymer nåede selv at udgive 15 store bind. En medarbejder udgav derefter yderligere 5 bind i årene indtil 1735. Værkets officielle titel er: Thomas Rymer: Foedera, Conventiones, Litterae, Et Cujuscunque Generis Acta Publica, Inter Reges Angliae, Et Alios Quosvis Imperatores, Reges, Pontifices, Principes Vel Communitates. Doku-

menterne er anbragt kronologisk, startende med 1101 i første bind og sluttende med 1654 i 20. bind. Der er henvisninger til fundstedet, nu naturligvis forældede, men dog ikke værdiløse, da hovedparten af dokumenterne nu findes i Public Record Office, stadig i de fonds, hvori Rymer fandt dem. Dokumenterne er aftrykt på deres originale sprog. Som det er at vente, er Rymer ikke fejlfri. Nogle af hans dokumenter er imidlertid senere forsvundet, og hvor fejl har kunnet konstateres, er de blevet rettet i Public Record Office's udgivelse: Sir Thomas D. Hardy: Syllabus (in English) of the Documents relating to England and Other Kingdoms contained in the Collection known as 'Rymer's Foedera', I - III, 1869 - 1885. Dette værk giver et referat på engelsk af hvert enkelt aktstykke hos Rymer, en henvisning til de tre første udgaver, og et emne- og navneregister.

Tredje udgave af Foedera kom i Haag 1739 - 1742. Denne udgave er forøget, bl. a. med en kopibog ført af dronning Mary's latinske sekretær, Roger Ascham, over breve til fremmede fyrster 1554 - 1556. Der er her fire breve til Christian III. Mærkværdigvis er de ikke medtaget i Syllabus, muligvis fordi de i den hollandske udgave ikke er anbragt i deres kronologiske orden, men i bind IX (1744) p 5 til 14. Det drejer sig om følgende:

- 18. feb. 1554. Mary til Chr. III. Angående Miles Coverdale
- 22. maj 1554. Mary til Chr. III. Angående Miles Coverdale
- 2. marts 1554. Mary til Chr. III. Angående handelsforhold
- 24. feb. 1556. Mary til Chr. III. Angående handelsforhold.

Miles Coverdale var den engelske bibeloversætter, og Christian III havde inter文eneret til fordel for ham. Han fik i 1554 tilladelse til at rejse til Danmark. I Dictionary of National Biography under Coverdale er henvisninger til denne affære. I den hollandske udgave anføres, at denne kopibog fandtes i hertugen af Kent's bibliotek. Tilsyneladende er kopibogen senere indgået i British Museum, hvor denne eller en identisk udgave nu findes som Additional Manuscripts no. 35840.

Ud over, hvad der er publiceret i Foedera, efterlod Rymer sig en omfattende samling af afskrifter: A Collection of Public Acts Relating to the History and Government of England. Denne samling findes nu i British Museum's Department of Manuscripts. Den består af 58 bind og er anbragt som Additional Mss 4573 - 4630. Denne del af Additional Mss er dårligt katalogiseret, men der findes et katalog over samlingen, anbragt som et tillæg til bind 17 af Foedera. I bind Add - 4574 findes tre dokumenter med relation til Danmark:

Et brev fra Albert af Brunsvig ca. 1262, lejdebrev for kong Valdemar 1363, og en autorisation for en dansk udsending 1365.

I den trykte første-udgave af Foedera er fundet følgende vedrørende danske forhold:

Juli 1263. Kongerne af D. og Norge har flåder i søen ud for de skotske øer (II 81).

22. juni 1286. Kongen af England til Edmund, Earl af Cornwall, angående mordet på kongen af D. (II 323).

Juli 1304. Erik, K. af D., giver udtryk for sin velvilje for kongen og vil tage sig af sagen ang. det krav, som John af Great Yarmouth har rejst (II 949).

28. april 1329. Kongen til Gerard af Holsten ang. erstatning til Robert de Musgrave for et skib (III 24).

28. april 1329. Til Kanute, hertug af Halland, som tog ovennævnte skib (IV 383).

1. feb. 1363. Lejdebrev for Valdemar, K. af D., til at komme til England (VI 432).

3. maj 1401. Beskyttelsesbrev for Peter Lække, ærkediakon af Roskilde, dronningen af D. s ambassadør (VIII 192).

14. maj 1402. Philippa autoriserer William Bourghcher, Richard Derham, John Peraunt til at afslutte et ægteskab med Erik, K. af D. (VIII 259).

26. maj 1402. Henry, prins af Wales, autoriserer de ovennævnte til at afslutte et ægteskab med Katharine, søster til Erik, K. af D. (VIII 257).

28. juni 1402. Autorisation for Richard, biskop af Bangor, Sir William Bourghcher og to andre til at forhandle med Erik og Isabella, K. og dronning af D., angående ægteskab for Henry, prins af Wales (VIII 265).

16. juli 1405. Angående en klage fra Albert Nailler og Oliff Shipper, danske købmænd (VIII 404).

8. dec. 1405. Der er ikke lovet Peter Hicke, ærkediakon af Roskilde, penge for at arrangere ægteskabet mellem K. af D. og kongens datter (VIII 425).

22. juni 1406. John Elyngeham skal sørge for skib for kongens datter til D. (VIII 443)

1. marts 1407. Tilladelse for de engelske købmænd i D., Norge og Sverige til at vælge guvernører (VIII 511).

13. dec. 1415. Til K. af D. s mænd i Bergen angående restriktioner i han-

delen (IX 325).

18. april 1416. Hosebåndsordenens insignier skal sendes til kongerne af Portugal og D. (IX 335).

26. april 1416. Et skib skal stilles til rådighed for Peter Falster, dansk ambassadør (IX 342).

13. maj 1429. Ordre til sherifferne i 14 grevskaber om at bekendtgøre, at K. af D. har givet de engelske Bergen som stapelplads (X 416).

24. nov. 1430. Autorisation til William Sprever og John Grymesby til at forhandle med D. (X 477).

1. marts 1431. Sherifferne i 14 grevskaber skal bekendtgøre, at K. af D. har givet de engelske købmænd Bergen til stapelplads (X 503).

20. juli 1432. Ordre om afsendelsen af ambassadører til D. (X 520).

21. juli 1432. Autorisation for William Sprever og Sir Robert Shotesbroke til at forhandle med K. af D. (X 521).

28. april 1434. K. af D. s anvisning af Bergen som stapelplads skal følges (X 578).

12. maj 1444. Proklamation forbydende handel på steder forbudt af K. af D. (XI 57).

25. feb. 1446. Kongen af England til K. af D. angående et skib beslaglagt ved Bergen af Olaf Nicholson, guvernør i Bergen (XI 157).

25. okt. 1447. Beskyttelsesbrev for Richard Leyot, dean of Salisbury, ambassadør til D. (XI 188).

11. maj 1448. Beskyttelsesbrev for Robert Shotesbroke, ambassadør til D. (XI 229).

4. juli 1450. Beskyttelse til engelske købmænd, givet K. af D. (XI 273).

15. marts 1452. Kongen af England til K. af D. Da han ikke har modtaget ratifikation af overenskomsten, har han ikke sendt ambassadører til det foreslåede møde (XI 307).

3. aug. 1459. Beskyttelsesbrev for Geminian Trinisan, ridder, K. af D. s mand, og hans søn Andrew (XI 425).

23. april 1463. Autorisation til Richard Caunton og Henry Sharp til at forhandle med K. af D. og kong Casimir af Polen om fred (XI 522).

24. nov. 1464. Beskyttelsesbrev for Kanut, biskop af Viborg, Daniel Kepkyn, kansler, og Erike Oto, danske ambassadører (XI 538).

11. juni 1465. Autorisation til James Goldwelt, John Lord Cheyne og tre andre til at forhandle om fred med K. af D. (XI 544).

1. maj 1472. Kongen af England lover at overholde overenskomsten med K. af D. i to år (XI 775).

27. juli 1472. Lejdebrev for Christian, K. af D., Albert, biskop af Lübeck, Knout, biskop af Viborg, Erik Otonis, seneskalk og Nicholas Ramowe, marskalk, og 8 ambassadører (XI 785).

16. marts 1476. Fornyelse af traktaten med D. indtil 1. juni 1478 (XII 25).

24. marts 1476. Beskyttelsesbrev for John Petyr, kannik af Roskilde, Matthew Hyrsberg og to andre danske ambassadører (XII 27).

9. juli 1476. Autorisation til William Hattcliffe og Robert Bothe til forhandling med K. af D. (XII 29).

30. jan. 1477. Autorisation til Clarenceux king-at-arms til forhandling med K. af D. ang. afholdelsen af et møde (XII 39).

26. april 1477. Kongen af England lover at holde traktaten med K. af D. i to år, i hvilken periode et møde vil blive holdt (XII 57).

12. feb. 1479. Freds- og handelstraktat med K. af D. (XII 100).

5. juli 1480. Autorisation for John Doyet, William Lacy, Sir Bartholomew de Ryvers og Thomas Clarencewe til at forhandle med K. af D. (XII 121).

6. aug. 1489. James Hutton, Thomas Clarenceux, Thomas Carter og John Beles autoriseres til at afslutte en overenskomst med K. af D. (XII 373).

6. aug. 1489. Traktat mellem England og Danmark (XII 374).

23. feb. 1490. Beskyttelsesbrev for Axcell Wolson, K. af D. s undersåt (XII 436).

1. marts 1492. Ordre til biskoppen af Bath til at udbetale en gave til ambassadørerne fra D. (XII 516).

30. juni 1523. Christian II ønsker fornyelse af traktaten afsluttet mellem John, K. af D. og Henry VII (XIII 798).

27. feb. 1524. Autorisation for Henry, biskop af Asaph, og Sir Henry Barker til at forhandle om genindsættelse af K. af D. (XIV 12).

21. jan. 1530. Thomas, Earl af Wiltshire, og tre andre autoriseres til at forhandle med bl. a. K. af D. om en almindelig fred og en alliance mod tyrken (XIV 354).

19. aug. 1582. Frederik II's udnævnelse til hosebåndsriddet (XV 793).

30. april 1590. James, konge af Skotland, beordrer sine undersåtter til at modtage de danskere, der har ledsaget ham, med venlighed (XVI 59).

30. april 1590. Liste over de danskere, der er kommet til Skotland (XVI 60).

9. juni 1590. Instruktion fra James, konge af Skotland, til William Pettiniweme og John Skeyne, ambassadører til D. (XVI 68).

21. juni 1590. K. af D. til dronningen af England. Han har hørt dronningens ambassadør, Christopher Perking, men må vente med at svare, da hans råder er fraværende (XVI 72).

24. juli 1590. K. af D. vil høre de engelske købmænds klager (XVI 80).

29. juli 1590. K. af D. billiger kongen af Skotlands fredsforslag og har skrevet desangående til det Tyske Riges fyrster (XVI 81).

4. juli 1591. K. af D. til dronningen af England. Han har hørt Christopher Perkins klager angående de engelske købmænd (XVI 105).

31. juli 1592. K. af D. ønsker anerkendelse af Paul Knibbus som ambassadør (XVI 169).

8. juli 1595. K. af D. til dronningen af England. Vil tillade englænderne at fiske ved Island, undtagen ved Westmon (XVI 278).

30. juli 1596. K. af D. anbefaler til dronningen af England John Nykerke (XVI 320).

4. okt. 1597. Ordre fra K. af D., at købmænd skal give deres kunder en attest ang. deres varer fra deres hjemlige myndighed (XVI 347).

1. nov. 1598. Det danske rigsråd tilråder Sir Th. Egerton og to andre at behandle uoverensstemmelserne med D. med moderation (XVI 350).

1. nov. 1598. K. af D. s svar til dronningen af England angående konfiskationen af engelsk ejendom (XVI 352).

25. nov. 1598. K. af D. ønsker Nicholas Cragius anerkendt som ambassadør (XVI 354).

Nov. 1598. Nicholas Cragius til dronningen af England. Han ønsker at aflevere en tale. (XVI 355).

Nov. 1598. Nicholas Cragius' tale (XVI 355).

3. jan. 1599. Kommission til John Herbert og Julius Cæsar og tre andre til at høre nogle danskeres klager over sørøveri (XVI 362).

24. juli 1599. K. af D. vil svare på dronningen af Englands brev angående de engelske købmænds krav, når han har hørt sit råd i oktober (XVI 379).

Feb. 1600. Dronningen af Englands klage til K. af D. over at hendes undersåtter forbydes fiskeri på Nordsøen (XVI 395).

8. maj 1600. Christian Friis, Manderop Parsbo og tre andre danske ambassadører meddeler dronningen af England, at de nu har ventet en måned i Embden på de engelske ambassadører og vil vende hjem (XVI 396).

Feb. 1601. Instruktion for Ralph, Lord Ewre, Sir John Herbert, Daniel Dunn og Stephen Lesure om forhandlinger med de danske kommissærer angående handel og fiskeri (XVI 429).

19. marts 1602. Dronningen af England til K. af D. Klage over uret gjort hendes undersætter (XVI 438).

15. maj 1602. Dronningen befaler Stephen Lesieur at mægle mellem Danmark og hertug Charles af Sverige (XVI 440).

29. maj 1602. K. af D. retfærdiggør konfiskationen af nogle skibe fra Hull og klager over konfiskationen af danske skibe (XVI 441).

15. juli 1602. Dronningen af England vil sende kommissærer til Bremen for at forhandle med K. af D. s ambassadører angående handelen. De vil være der den 25. sep. (XVI 451).

4. aug. 1602. K. af D. til dronningen af England. Klager over plyndringen af et skib tilhørende Raynold Simonsen af København (XVI 460).

29. aug. 1602. Autorisation til Ralph, Lord Eure, Sir John Herbert og Daniel Dunn til at forhandle med de danske ambassadører i Bremen angående handelen (XVI 464).

10. sep. 1602. K. af D. til Ralph Lord Eure og hans kolleger. Forlanger anerkendelse som ambassadører for Mandrop Parsberg, Arnold Huntfeld og Jonas Charis (XVI 466).

10. sep. 1602. Kommission fra K. af D. til Mandrop Parsberg og hans kolleger (XVI 467).

4. okt. 1602. Ralph Lord Eure, til Sir Robert Cecil angående mødet med de danske ambassadører i Bremen (XVI 468).

1. dec. 1602. Ralph, Lord Eure til Sir Robert Cecil angående forhandlingerne med de danske ambassadører (XVI 478).

2. april 1613. Kongen af Englands bekræftelse af fredstraktaten mellem K. af D. og kongen af Sverige (XVI 738).

29. april 1617. Tilladelse for Fynes Morrison til at trykke sine dagbøger fra sine rejser bl. a. i D. (XVII 10).

19. okt. 1620. Kongen af Englands forpligtelse til at tilbagebetale K. af D. et lån på 200.000 daler (XVII 255).

27. dec. 1620. Kongen af Englands forpligtelse at tilbagebetale K. af D.

og enkedronning Sophia lån givet til hjælp for Pfalz (XVII 276).

20. juli 1621. Bekræftelse af K. af D. på en traktat med England angående defensiv alliance og handel (XVII 305).

11. nov. 1621. Kongen af Englands ratifikation af traktaten med D. (XVII 329).

5. jan. 1626. Naturaliseringsbrev for William Belowe, K. af D. s ambassadør (XVIII 816).

23. okt. 1626. Sir John Burlacye og Sir James Levingston skal føre deres regimenter frem til støtte for K. af D. (XVIII 766).

3. nov. 1626. De ovennævnte samt Sir Charles Morgan og Sir Edward Horwood får samme ordre (XVIII 779).

7. nov. 1626. Robert, Lord Willoughby, Robert, Earl af Essex, og to andre får samme ordre (XVIII 789).

25. nov. 1626. Sir Charles Morgan, Robert, Earl af Essex, og to andre får samme ordre (XVIII 799).

5. feb. 1627. Der skal rejses et lån i London for K. af D. (XVIII 835).

3. april 1630. Angående en juvel med et billede af den gamle K. af D. (XIX 146).

20. sep. 1631. Autorisation til Sir Henry Fane til at afslutte en overenskomst med K. af D. (XIX 317).

20. dec. 1632. Autorisation til Sir Robert Anstruther som ovenfor (XIX 397).

30. jan. 1638. Autorisation til Sir Thomas Roe som ovenfor (XX 285).

6. april 1639. Traktat mellem Charles I og K. af D. angående fred og gensidigt forsvar (XX 337).

30. sep. 1649. Walter Strickland til the Council. Angående en traktat afsluttet mellem D. og Holland (XX 571).

CUSTOMS AND EXCISE RECORD OFFICE

The Board of Customs and Excise, King's Beam House, Mark Lane, London, E. C. 3., har afleveret en del af sine arkivalier til Public Record Office (se side 36), men har også beholdt en del af dem i sit eget arkiv. Meget tidlige toldregnskaber opbevares iøvrigt stadig ved de lokale toldsteder, som det fremgår af en oversigt udarbejdet af Public Record Office: Second Report of the Royal Commission on Public Records, Appendix II, 1914.

Af interesse for oplysninger om omfanget og arten af den dansk-engelske samhandel er i Customs and Excise Record Office især gruppen af Bills of Entry, der er udførligt omtalt i: G. N. Clark: Guide to English Commercial Statistics 1696 - 1782, 1938. De tidlige Bills of Entry findes kun som håndskrevne, de senere fra det 19. århundrede blev trykt efterhånden, som de blev til.

For Londons vedkommende findes der to slags Bills of Entry, A Bills og B Bills. A Bills, også kaldet Ship Reports, er daglige rapporter over skibe indkommet til London havn. De angiver skibets og kaptajnens navn, skibets sidste anløbssted før London, skibets hjemhavn, lastens art og mængde samt navnene på modtagerne af lasten. De findes trykt for årene 1819-23, 1839-41 og fra 1843. Fra år 1822 er havnene i Liverpool, Bristol og Hull medtaget i London A Bills.

B Bills eller Imports, Exports and Shipping Bills angår også den daglige ankomst af skibe. De angiver for importens vedkommende arten og mængden, navnene på modtagerne og oprindelseslandet og beløbet betalt i told. For eksportens vedkommende angives det, om der er tale om egentlig eksport eller re-eksport, landet, hvortil der eksporteres og varens art og mængde. B Bills findes trykt for årene 1817-19, 1821-34, 1836, 1838-46, 1848-53, 1855-56 og fra 1860.

Der findes lignende Bills of Entry fra alle de større havne i England, Skotland og Irland. Ikke alle er så udførlige som dem fra London, men indholdet er af samme art.

HOUSE OF LORDS RECORD OFFICE

House of Lords Record Office i Westminster Palace, London, S. W. 1., er arkiv for både Over- og Underhuset, der ikke foretager afleveringer til Public Record Office. I arkivet findes forhandlingsprotokollerne fra House of Lords fra år 1509 og fra House of Commons fra år 1547. Disse forhandlingsprotokoller, der er trykt med titlerne: House of Lords' Journals og House of Commons' Journals, indeholder ikke referater af taler, men angiver, hvilke sager der har været drøftet og gengiver dokumenter, der har været forelagt. De direkte referater af Parlamentets forhandlinger begyndte at blive udgivet i 1803 i: Parliamentary Debates, eller simpelthen: Hansard's efter bogtrykkeren, som udgav dem. De mange akter, som af administrationen, kommissioner eller enkeltpersoner er blevet forelagt Parlamentet, kaldes Parliamentary Papers. Der er trykt flere tusind bind af dem. En vejledning til deres benyttelse findes i: P. Ford and G. Ford: A Guide to Parliamentary Papers, 1955.

Alle dokumenter i House of Lords Record Office ned til 1714 er blevet publiceret i Calendar form. De første publikationer skete i Historical Manuscript Commission's Reports. Det drejer sig om Series 1, II; 3; 4; 5; 6; 7; 8 og 17, 11th-14th Report. Denne publicering, der strakte sig over årene 1871-94, dækkede alle dokumenter ned til 1693. Publiceringen af Parlamentets papirer fortsatte derefter i en ny serie, der udgives af House of Lords Record Office, nemlig: House of Lords Papers, New Series, I - XVII, 1900-66. Den nye serie slutter med et supplements bind for årene 1500 - 1714. I disse forskellige bind findes følgende angående dansk historie:

28. feb. 1643. Petition fra Eastland Merchants til House of Lords ang. et skib som er beslaglagt i Øresund af K. af D. (HMC 4: 5th R. : H. of L. p 74).

10. okt. 1643. Eastlands Merchants til House of Lords. Klager over tolden i Øresund, og over at fem af deres skibe er blevet beslaglagt (HMC 4: 5th R. : H. of L. p 108).

22. nov. 1643. Instruktioner fra House of Lords til ambassadørerne, som skal til Danmark (HMC 4: 5th R. : H. of L. p 114).

13. sep. 1644. Autorisation af Parlamentet til Richard Jenks og Thomas Skinner til at forhandle med Danmark om handelen (HMC 5: 6th R. : H. of L.

p 26).

10. jan. 1645. Den svenske ambassadørs memoire til House of Lords med klager over K. af D. s tyranni og anmodning om hjælp imod ham (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 52).

15. april 1645. Petition til Parlamentet fra Nicholas Ryter, kaptajn på skibet "Golden Sun", som er blevet taget fra K. af D. Han beder om at måtte blive frigivet (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 54).

7. okt. 1645. Autorisation fra K. af D. for Sir John Henderson til at møde mellem Parlamentet og Charles I (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 79).

16. okt. 1645. Udkast til ordre fra House of Lords ang. brevet fra K. af D. og Sir John Henderson, som bragte det. Han skal forlade England (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 81).

14. nov. 1645. Parlamentet til K. af D. Man nægter at ville modtage Sir John Henderson som dansk ambassadør (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 84).

3. juni 1646. Christian IV til Parlamentet. Han accepterer dets undskyldning ang. Sir John Henderson (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 144).

3. juni 1646. Samme til samme. Han har udnævnt forhandlere til at møde de engelske forhandlere (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 144).

10. dec. 1646. Richard Jenks til House of Lords. Rapport om forløbet af hans forhandlinger med K. af D. (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 144).

20. jan. 1647. Richard Jenks til Edward Montagu, Earl of Manchester. Anmoder om et svar at give K. af D. (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 153).

13. juni 1647. Christian IV til Parlamentet. Om ratifikation af en traktat og om et beløb, som skyldes nogle købmænd (HMC 5: 6th R. : H. of L. p 181).

28. marts 1673. Greenland and Eastland Merchants til House of Lords. Klager over den hollandske handel i Danmark og Sverige (HMC 8: 9th R. II: H. of L. p 31).

1702. Redegørelse for handelen med Danmark forelagt House of Lords (House of Lords Papers, N. S. IV p 430, 436, 455 - 56).

21. dec. 1703. Rapport fra Commissioners of Trade and Plantation til House of Lords. Handelen med Danmark og Norge giver et handelsunderskud på £ 150.000 årligt. (House of Lords Papers, N. S. V p 334).

1704. Redegørelse for penge givet K. af D. som subsidier (House of Lords Papers, N. S. VI p 70 - 99).

1707. Redegørelse over £ 37.500 givet K. af D. som subsidier (House of Lords Papers, N. S. IX p 78).

1697. Redegørelse for Englands handel, forelagt House of Lords. Tallet på danske skibe til London opgives for 1697 til 1070. Med forslag til ophjælpning af handelen med Danmark og Norge (House of Lords Papers, N. S. X p 154. 157 - 58).

4. jan. 1643. Parlamentets klage over Charles I, at han har søgt hjælp i Danmark (House of Lords Papers, N. S. XI p 347 - 48).

INDIA OFFICE RECORDS

I dette arkiv, hvis adresse er: 197 Blackfriars Road, London S. E. 1, findes arkivalierne fra det gamle East India Company, der oprettedes i 1660 og bestyrede de engelske besiddelser i Indien til 1858. I forbindelse med arkivet findes India Office Library, der oprindeligt var kompagniets bibliotek. Arkiv og bibliotek danner nu tilsammen et centrum for udforskningen af den europæiske kolonihistorie. Der findes en udmærket vejledning: William Foster: A Guide to the India Office Records 1660 - 1858, 1919. I denne Guide står der, at der ikke findes specielle serier angående de danske kolonier i Indien, men at der findes talrige dokumenter desangående i de almindelige serier af skrivelser fra myndighederne i England til embedsmændene i Indien, og fra dem hjem til England. Der findes en særlig serie af papirer af blandet indhold, registreret i: S. C. Hill: Catalogue of the Home Miscellaneous Series of the India Office Records, 1927. Denne meddeler følgende om dansk materiale:

1776. References to the Danes in the Company's Papers 1638. 57, 1.

1737. Walter Titley til Lord Harrington ang. det danske Asiatiske Kompagni. 57, 2.

1772. Det danske kompagnis årlige salg. 57, 3.

1777. Ang. salg af opium til danskerne. 57, 4.

1785, 1798, 1816. Ang. told betalt af danskerne. 57, 5.

1786, 1791. Salg i København af gods importeret fra Ostindien af danskerne. 57, 6.

1786 og 1788. Lån fra den danske regering til Rajaen af Tanjore. 57, 7.

1799. Danske krav for våben leveret til Nawab'en af Arcot. 57, 8.

1793. Betragtninger over Danmarks handel med Asien af Francis Drake, chargé d' Affaire i København. 57, 9.

1800. Ang. sadler leveret af danskerne til kompagniets kavalleri. 57, 10.

1801. Ang. besættelsen af Serampore. 57, 11.

1802 - 15. Forholdet til de danske kolonier i Indien. 57, 12.

1802. Danske krav om at blive forsynet med opium og salpeter som før krig. 57, 13.

1774. Ang. det danske faktori ved Patna. 115, 3.

1774. Ang. samme. 117, 3.

1776. Danske krav om salpeter. 131, 9.

1777. Danske krav om opium. 134,10.
1777. Bengal Council's beslutning ang. opium til danskerne. 134,18.
1781-83. Forskellige klager fra Frederiksnagore. 216,4.
1781. Danske forslag om tolden på den danske handel med Bengalen. 217,7.
1779. Tilladelse for danskerne ved Frederiksnagore til at beskæftige fransk-
mænd. 144,3.
1797. Ang. den danske handel. 404,8.
1801. Edward Clive til Marquis Wellesley ang. de danske kolonier. 464,2.
1796 - 98. Korrespondance ang. danskernes salg ved Tranquebar af pas til
engelske skibe. 496, 2 og 9.
1798. Ang. de danske skibe Danmark, Rendsburg, Nancy, Oldenburg og O-
din. 496,3.
1799. Ang. beslaglæggelsen af skibet Danmark. 497,10.
1791. Klage over bladet Madras Courier fra det danske Ostindiske Kompag-
ni. 539,2.
1792 - 95. Ang. danskerne ved Calicut. 585,1.
1789. Tipu Sultans angreb på danskerne. 567,9.
1701. Traktat mellem England og Holland på den ene side, Danmark på den
anden. 629,13.

Desuden findes der dansk materiale i følgende serier:

- 1772 - 97. France 6. Claims of the French, Dutch and Danes.
1786. Holland 22 - 25. Claims of the Dutch, French and Danes.

GENERAL REGISTER OFFICE ,
PRINCIPAL PROBATE OFFICE

General Register Office og Principal Probate Office ligger på Strand, London, W. C. 2, i det som nu kaldes Somerset House, men som tidligere hed Denmark House efter James I's danskfødte dronning Anne.

I General Register Office findes optegnelser vedrørende alle fødsler, ægteskaber og dødsfald i England og Wales fra 1837. Materialet for registre stammer ikke fra kirkerne, idet civilregistreringen i England ikke er et kirkeligt anliggende, men fra registrars rundt i England. Der findes alfabetiske navnelister for hvert år.

Principal Probate Registry er en fortegnelse over alle testamenter i England og Wales 1858-, som har fået anerkendelse som lovlige (probation), og hvis bestemmelser derefter har kunnet udføres.

General Register Office er det første sted man går til, når man begynder en personalhistorisk undersøgelse. Principal Probate Registry kommer i anvendelse, hvis man f. eks. ønsker at se, hvad der er blevet af en persons papirer. Systemerne kan være vanskelige at sætte sig ind i, men er forklaret i følgende to oversigter: Anthony J. Camp: Wills and Their Whereabouts, Canterbury 1963, og General Register Office: Abstract of Arrangements Respecting Registration of Births, Marriages and Deaths in the United Kingdom and Other Countries of the British Commonwealth (HMSO 1952). Personalhistoriske oplysninger kan iøvrigt fås gennem The Society of Genealogists, 37 Harrington Gardens, London, S. W. 7, der har Englands største bibliotek af trykte og utrykte personalhistoriske værker.

Personalhistoriske oplysninger findes for tiden før 1837 ved hjælp af kirkebøgerne, der principielt opbevares ved grevskabernes arkiver. Her findes også testamenterne fra før 1858, dog med den vigtige undtagelse, at testamenter efter personer af eller over "minor gentry" (nærmest lavadel of professionelle klasser) blev behandlet af de to ærkebispesæders prerogative courts og følgelig er indgået i deres arkiver. Papirerne fra Prerogative Court of Canterbury er deponeret i Principal Probate Office i Somerset House, mens de fra York findes i: The Borthwick Institute of Historical Research, St. Anthony's Hall, York.

BRITISH MUSEUM

British Museum, Great Russell Street, London, W. C. 1., blev grundlagt i 1753. Det består såvel af, hvad man nu forstår ved det egentlige museum, som af det engelske nationalbibliotek og manuskriptsamlingen. Desuden findes talrige andre videnskabelige institutioner som mindre afdelinger under museet. Manuskriptsamlingen, Department of Manuscripts, rummer museets samling af manuskripter vedrørende eller skabt i den vestlige civilisation, d. v. s. at alle skrifter, som kan betegnes som orientalske eller etnografiske, er blevet udskilt og overført til andre afdelinger. Der findes nu i Department of Manuscripts 12 store samlinger, som ikke forøges, og to samlinger, nemlig Additional Manuscripts og Egerton Manuscripts, hvortil al tilvækst sker. En oversigt over Department of Manuscripts gives i: J. P. Gilson: A Student's Guide to the Manuscripts of the British Museum, 1920. En god hjælp er også: T. C. Skeat: The Catalogues of Manuscript Collections in the British Museum. Den sidste revideres til stadighed og kan købes i museet. Ud over katalogerne til de enkelte samlinger findes der i læsesalen et stort emneregister til manuskripterne. Det blev påbegyndt i 1867 og omfatter 106 bind. Det ligger i sagens natur, at dette katalog ikke er fuldstændigt, men det er dog en stor hjælp, fordi man ved et enkelt opslag i det kan blive ledt frem til henvisninger, som man ellers måtte pløje sig gennem de enkelte samlingers kataloger for at finde. Af særlig interesse er følgende bind:

Vol. 3. History (Prose). Universal, General and Foreign.

Vol. 10. State Papers (Single). Foreign. Passports. English and Foreign Treaties.

Vol. 14. Trade, including Trading Companies and Guilds.

Vol. 27. State Letters (Single). Foreign Countries. To 1600.

Vol. 28. Do. From 1600.

Proceduren for opnåelse af tilladelse til at benytte the Manuscript Department er omtrent den samme som for Public Record Office. Der kan ikke fås xerox-kopier i Department of Manuscript, men derimod kan der leveres almindelige fotografiske kopier.

SLOANE MANUSCRIPTS

Sloane-samlingen har været i British Museum siden dets begyndelse i 1753. Den stammer fra museets grundlægger, Sir Hans Sloane, og inkluderer såvel hans privatarkiv som hans manuskriptsamling. Samlingens stykker har numre fra 1 til 4100. Nummereringen fortsætter derefter i Additional Manuscripts, der altså begynder med nummer 4101. Sloane's samling blev katalogiseret i: Samuel Ayscough: A Catalogue of the Manuscripts Preserved in the British Museum, I - II, 1782. Dette katalog er ikke særlig godt. Manuskripterne er arrangeret efter et forældet sagligt system, og navneindekset er ikke fuldstændigt. Der blev derfor udgivet et nyt indeks i 1904: Edward J. L. Scott: Index to the Sloane Manuscripts in the British Museum. Desuden findes der i læsesalen forskellige håndskrevne kataloger. Mens Sloane førte en ret udførlig korrespondance med svenske lærde, synes der i hans eget arkiv ikke at være breve fra danske. Samlingen indeholder en del afskrifter af trykte arbejder af Tycho Brahe, Thomas Bartholin og andre, som ikke er medtaget i det følgende:

29. aug. 1633. Kopi af brev fra Christian IV til general I. G. von Arnhem ang. prins Ulrichs død (22 f 10).

Udat. Kopibog fra the Royal Society, over observationer, diskussioner og eksperimenter. Svar på forespørgsler ang. Grønland af John Gray (243 f 229-31).

1663. Beskrivelse af hvalfiskeriet i Grønland af John Gray (698 f 34-36).

6. , 13. , 16. , 19. , 24. maj, 1. juni 1670. Kopier af diplomatiske skrivelser fra Sir John Trevor, Secretary of State, til Lord Essex, engelsk ambassadør i Danmark (1003 f 127a - 135a).

1674. Latinsk vers om Christian V (1381 f 19).

30. april 1692. Christian Siegfried von Plessen til dr. Pragest, Hamburg. Svar på en skrivelse ang. en retssag (1381 f 78).

12. juli 1669. Christian Albert, hertug af Holsten-Gottorp til Charles II ang. striden med K. af D. (1519 f 235-6).

8. juni 1669. Frederik III til Charles II. Meddeler, at prins Georg er på vej til England (1519 f 223-4).

1550. Instruktion til Sir John Borthwick, sendt til K. af D. Kopi (2442 f 27).

1587. Instruktioner til Rogers og Jenkinson, sendt til Emden for at forhandle med K. af D. (2442 f 40).

31. juli 1667. Traktat mellem England og Danmark. Kopi (2680 f 61-3).

Udat. Breve, papirer og digte hidrørende fra Bertel Sørensen Herland. Se artikel om dette bind og Herland af C. O. Bøggild-Andersen, Aarhus Stiftstidende Aarbøger 1945 (2870).

I Sloane-samlingen findes en del materiale vedrørende Gustav Schroedter, der 1697 - 1721 var præst ved de danske legationer i Spanien og Frankrig, nemlig:

Korrespondance (2877).

Katalog over Schroedters bibliotek (2841).

Latinsk vita over Schroedter (2854).

Index controversarium omnis generis 1720 (2860).

Korrespondance vedrørende numismatik 1703-05 (2878).

28. okt. 1687. Dronningen af Danmarks brev ang. M. de la Placette, en fransk præst i hendes tjeneste (2890 no. 6).

1619-39. Forordninger ang. det medicinske fakultet ved Københavns Universitet (3000 f 101-03).

21. juni 1544. Brev fra Christian III til Mary. Kopi (3199 f 238).

Juni 1544. Tale af Johannes Hay, dansk ambassadør, til Mary. Kopi (3199 f 240).

22. maj 1594. Christian IV til Elizabeth ang. den engelske sejlads på Island. Original (3299 f 31).

1608-38. Album af Charles de Bousys. Se: Archaeologia LXII p 289 (3415).

1716. Vers af Magnus Rønnow Dublar om den dansk-russiske flåde (3421).

Aug. 1666. Notat ang. tid og sted for ophør af fjendtlighederne mellem Frankrig, Holland, England og Danmark (3509 no. 77).

Udat. Brev fra Frederik (I), hertug af Slesvig-Holsten, ang. R. J. s død. Kopi (3667 f 15).

28. dec. og 1. jan. 1693 og 94. Protester af M. Scheel, dansk envoy, over Molesworth's bog. Kopier (3828 f 172).

Udat. (Omkring 1660-70) Beretning om Grønland af kaptajn Lancelot Anderson, købmand fra Hull, som har gjort 37 rejser dertil og tilbragt en vinter dér (3986 f 78-79).

Efter 1651. Kort redegørelse for den told, som danskerne tager ved Sundet, til skade for englændere, irske og skotske. Dokument afleveret "to his H." (Cromwell) af Lord Whitlock, hvilket dokument Lord Whitlock fik fra Ulefeldt, en dansker som er landsforvist af sin herre (4211).

ARUNDEL, BURNEY OG KING'S MANUSCRIPTS

Disse tre mindre samlinger stammer fra henholdsvis Thomas Howard, Earl of Arundel, der døde i 1646, Charles Burney, en lærd samler, der døde i 1817, og George III. King's Manuscripts er katalogiseret sammen med Royal Manuscripts (Se side 83), mens der findes selvstændige kataloger for de to andre samlinger, nemlig:

Catalogue of Manuscripts in the British Museum. The Arundel Manuscripts, 1834.

Catalogue of Manuscripts in the British Museum. The Burney Manuscripts, 1840.

Der synes kun at være lidt af interesse for dansk historie:

1490. Kopi af handelstraktat mellem Henry VII og Hans. (Arundel 26 f 22).

1550. Uddrag af instruktionerne for Sir J. Botherwicke, der er sendt som ambassadør til Danmark (Burney 390 f 38).

8. maj 1572. Instruktioner for Charles de Danzay, fransk ambassadør i Danmark (King's 111 f 249).

Katalog over 2085 bøger vedrørende dansk, svensk, norsk og islandsk litteratur og filologi, samlet af Grimur Jonsson Thorkelin (King's 389).

COTTON MANUSCRIPTS

Denne gamle samling blev skabt af Sir Robert Cotton, død 1631. Sir Robert havde adgang til de offentlige arkiver, og mange dokumenter er derfra kommet til hans samling. Den kom til British Museum i 1753. I sit bibliotek havde Sir Robert opstillet samlingen i 14 reoler, hver med en buste af en romersk kejser eller kejserinde øverst oppe. Samlingens bind havde navn efter den kejser, hvorunder de var anbragt, og disse betegnelser er stadig bibeholdt. Cotton-samlingen er katalogiseret i: A Catalogue of the Manuscripts in the Cottonian Library deposited in the British Museum, 1802. Der er meget materiale vedrørende Danmark:

Bindet Nero B III rummer papirer vedrørende forholdet mellem Danmark og England. Der er både kopier og originale breve:

1364. To traktater mellem England og Danmark (16. årh. hånd) (f 7).

1403. Traktat mellem Henry IV og K. af D. ang. ægteskab mellem Henry, prins af Wales og K. af D. s søster Catherine (f 11).

ca. 1402. Redegørelse for arvefølgen i de tre nordiske riger (f 13).

1402. Instruktion for ambassadørerne sendt til Danmark for at forhandle

om ægteskaberne mellem Henry IV's datter Phillippa til K. af D. og K. af D. s søster til prins Henry (f 16).

1403. Traktat mellem dronning Margrete og Erik, og Henry IV om ægteskaberne (f 16 b).

Udat. Otto Roemar, guvernør i Bergen, til Henry. Han har fået pålagt at afgøre uoverensstemmelser mellem englænderne og tyskerne i Bergen (f 18).

16. juni (1401 ?) Richard, præst ved kirken i Bangor, og John Perant til Henry IV. De har nu fået tilladelse til at vende hjem. Brevet er dateret Roskilde (Original ?).

15. okt. 1401. K. af D. til Henry IV. Autorisation for John Parant og Peter Lykke (papir med segl, f 19).

25. okt. 1401. K. af D. til Henry IV. Autorisation for John Parant og Peter Lykke (f 19).

25. okt. 1401. Margrete til Henry IV. Autorisation for Peter Lykke (f 19).

2. nov. 1401. Richard Young, biskop af Bangor, Wm. Bucher, Rich. de Derham og John Perant til Privy Council ang. deres forhandlinger om ægteskaberne. Dateret Helsingborg (f 20).

25. marts 1401. Richard, biskop af Bangor, og John Perant til Privy Council ang. deres forhandlinger. Dateret Roskilde. (f 21).

28. april 1401. Henry IV til Privy Council ang. ægteskaberne (f 23).

23. nov. 1402. Margrete til Henry IV (f 23).

(1402 ?) Traktat mellem Henry IV og K. af D. (f 24).

(1402 ?) Ægteskabstraktat mellem Erik og Phillippa, og Henry og Catharine (Pergament, f 25).

November 1402. Erik til Henry IV ang. Peter Lykkes forhandlinger (f 26).

2. okt. 1402. Peter Lykke til Henry IV. Meddeler at de danske ambassadører snart vil ankomme og om en invasion på Gotland af tyskerne (f 26).

9. nov. 1404. Erik til Henry IV. Anmodning om tilbagelevering af gods taget fra hans undersåtter (f 27).

18. nov. (1404 ?) Erik til Henry IV ang. Philippas rejse (f 27).

18. nov. (1404 ?). Augustin, biskop af Oslo og fire andre danske ambassadører til Henry ang. deres rejse til England. Dateret Jönköping. (f 28).

18. nov. (1404 ?). Peter Lykke til Henry IV ang. Philippas rejse (f 28).

8. nov. 1415. John, hertug af Bedford, til Erik ang. tab påført af nordmændene (f 30).

1415. Erik til Henry V ang. samme sag (f 30).

1415. Redegørelse for samme sag (f 31).
28. nov. 1415. Ordre givet under the Privy Seal. Forbud mod engelsk sej-
lads til Island (f 31).
28. nov. 1415. Henry V til Erik. Han har henvist de danske ambassadører
til sin bror, hertugen af Bedford (f 31).
21. juli 1431. Instruktioner fra Privy Council til Robert Shotesbroke og Dr.
William Sprever, sendt til K. af D. med et brev (f 33).
17. juli 1449. Traktat mellem Henry VI og Christian I (f 35).
24. dec. 1432. Traktat mellem Henry VI og Erik (f 39).
2. maj 1490. Traktat mellem Henry VII og Hans (f 48).
30. juni 1523. Bekræftelse af Henry VIII og Christian II af traktaten mel-
lem Henry VII og Hans (f 63).
27. feb. 1523. Autorisation for biskoppen af St. Asaph og J. Baker, sendt
til Hamburg for at forhandle om K. af D. s genindsættelse (f 64).
10. aug. 1521. Erik Walkendorf, ærkebiskop af Tronhjem til kardinal Wol-
sey. Anbefaling for Melch. Joh. Destino (f 71).
19. jan. 1523. Christian II til Henry VIII. Anbefaling for Alex. Kingard
(f 72).
21. sep. 1525. Christian II og hans dronning til Henry VIII til fordel for Ni-
cholas Tyrri (f 74).
13. aug. 1525. Christian IIs instruktion til Nicholas Tyrri, sendt til Henry
VIII (f 77).
5. okt. 1526. Christian II til kardinal Wolsey. Anmoder om anbefalingsbre-
ve for den ambassadør, han vil sende til kejseren ang. hans genindsættelse
(f 80).
- Udat. Notat ang. hvad Henry VIII og Wolsey vil gøre for K. af D. ang. hans
genindsættelse (f 81).
- Udat. Christian IIs krav til Henry VIII ang. genindsættelsen (f 85).
- Udat. Lignende krav fremsat af Christian II (f 87).
- 1539 (?). En redegørelse for hertug Frederiks handlinger mod Christian II
(f 88).
- Udat. En memorie adresseret til Henry VIII i anledning af Christian II (f 90).
- Udat. Edmund Bonner og Richard Cavendish til T. Cromwell () ang. danske
affærer (f 93).
- 1528 (?). Instruktioner fra Bonner, Cavendish og Mela til Dr. Adam Pace
ang. forskellige tyske staters forhold til Danmark (f 94).

April 1588. Kopi af breve fra Elizabeth til K. af D. ang. købmændene, der handler i de østlige lande (f 105).

1528 eller 1529. Punkterne i et brev til Henry VIII ang. et angreb på Danmark (f 105).

Udat. Henry VIII til bystyret i Lübeck ang. ovennævnte brev (f 106).

Udat. Stephen Vaughan til ? ang. Henry VIIIs instruktioner om danske affærer (f 109).

12. juli (1534 ?). Robert Bar til Henry VIII ang. de fordele, der vil kunne vindes ved en alliance med Danmark (f 112).

25. jan. og 2. feb. Th. Leghen til hertugen af Norfolk og T. Cromwell ang. tilstandene ved det danske hof (f 115).

1530 (?). Frederik I til Henry VIII ang. stridigheder mellem englænderne og hamburgererne ved Island (f 122).

6. sep. 1535. Robert Legge og to andre skibskaptajner til T. Cromwell ang. den dårlige behandling, de har været udsat for ved Helsingør (f 128).

15. maj 1535. Grev Christoffer af Oldenburg til Henry VIII ang. genindsættelsen af Christian II (f 130).

15. nov. 1535. Christian, udvalgt konge af Danmark, til Henry VIII ang. visse overgreb (f 132).

April 1536. Marcus Meyrus til Henry VIII. Anmoder ham om at sende skibe og tropper mod hertugen af Mecklenburg og greven af Oldenburg, som har sat sig i besiddelse af Danmark (f 133).

10. dec. 1550. Edward VI's instruktioner til Sir John Borthwick, sendt til K. af D. (f 144).

28. juli 1551. Christian III til Edward VI ang. overgreb mod danskere i England (f 146).

23. dec. 1560. Hertug Adolf af Gottorp til Elizabeth. Anmoder om et hurtigt svar på en sag, som han selv har diskuteret med hende i England (f 155).

1562. Formålet med de danske ambassadører Hvidtfeldts og Barneckens sendelse, med Privy Council's svar (f 157).

1564 - 1566. Ialt 17 breve fra Frederik II til Elizabeth, hovedsageligt angående handelsforhold og skader (f 159-185).

16. feb. 1566. Frederik II til Mr. Foxall ang. købet af et skib (f 186).

1571 (?). Forskellige sager ang. forholdet mellem England og Danmark, tilsyneladende forelagt af en dansk ambassadør (f 197).

18. aug. 1572. Originalt brev fra Frederik II ang. Øresundstolden på engel-

ske varer (f 201).

12. feb. 1576. Elizabeths bekræftelse på forskellige traktater mellem Danmark og England fra Edward VI's og Henry VIII's tid (f 208).

10. jan. 1578. Frederik II til Elizabeth ang. skotternes fjendtlige forberedelser (f 229).

5. feb. 1577 og 27. feb. 1579. Indholdet af to breve fra Frederik II til Elizabeth ang. sørøveri (235).

20. maj 1579. Elizabeth til Frederik II som svar på klager over sørøveri, og med en anmodning om privilegier til engelske købmænd (f 237).

19. og 28. juni 1579. To breve fra Frederik II til Elizabeth ang. klager over overgreb, med udkast til Elizabeth's svar af 22. dec. 1579 (f 238).

4. juni 1582. Elizabeth's instruktion til Lord Willoughby ang. forskellige klager. Willoughby sendes til Danmark med hosebåndsordenen til Frederik II (f 244).

24. juni 1582. Ang. Frederik II's privilegier til de engelske Ruslands-handlende (f 247).

11. aug. 1582. Det danske rigsråds overenskomst med den engelske ambassadør om måden, hvorpå hosebåndsordenen skal overrækkes (f 250).

19. aug. 1582. Pas udstedt for Lord Willoughby af Frederik II (f 252).

22. juni 1582. Punkterne i Frederik II's privilegier for de engelske Ruslandskøbmænd (f 255).

22. juni 1583. Svar fra Frederik II til den engelske ambassadør John Herbert ang. sejlads og handel på Nordhavet (f 257).

22. juni 1583. Overenskomst mellem engelske og danske forhandlere i Haderslev ang. Ruslandshandelen (f 258).

22. juni 1583. Frederik II's brev ang. Ruslandshandelen (f 263).

12. okt. 1583. Erklæring af Elizabeth ang. Ruslandshandelen (f 263).

17. april 1585. Instruktioner for Thomas Bodley, sendt til K. af D. (f 271).

4. maj 1585. Frederik II til Elizabeth ang. klager fra fiskerne på Island (f 275).

15. juli 1585. En lov, som skal udstedes ang. klagerne over overgreb ved Island (f 278).

4. sep. 1585. Frederik II til en af Elizabeth's ministre. Tak for nogle jagthunde (f 282).

31. marts 1586. Klage fra Frederik II over sørøveri (f 285).

16. april 1586. Frederik II til Elizabeth ang. klage fra Marcus Hess (f 285).

8. maj 1586. Henrik Ramels redegørelse for formålet med hans sendelse, nemlig at mægle mellem England og Spanien (f 286).

15. maj 1586. Lord Burghley og Privy Council's svar til Ramel (f 292).

6. sep. 1586. Abel Berner til Sir Francis Walsingham ang. toldsager (f 302).

28. okt. 1586. Originalt brev (dat. Antvorskov) fra Frederik II til Elizabeth ang. mæglingen og et komplot mod hendes liv (f 305).

1587. Samling af traktater mellem forskellige provinser af Nederlandene og Danmark ang. handelen i de østlige lande og sejladsen gennem Øresund (f 308).

16. aug. 1587. Frederik II til Elizabeth ang. sørøveri (f 314).

1587. Frederik II til Elizabeth ang. sørøveri (f 315).

5. jan. 1587. Daniel Rogers til Sir Francis Walsingham ang. hans forhandlinger i Danmark (f 320).

28. feb. 1588. Originalt brev fra Frederik II (dat. Haderslev) til Elizabeth ang. the Merchant Adventurers' faktori ved Hamburg (f 325).

13. juni 1588. Autorisation for Daniel Rogers til at forhandle i Danmark ang. Østersøhandelen (f 328).

Juni 1588. Instruktion for Daniel Rogers og Mr. Jenkinson, sendt til Emden for at forhandle med K. af D. s udsendinge ang. Østersøhandelen (f 330).

11. aug. 1588. Memorie for Thomas Bodley, sendt til K. af D. (f 333).

1588. Instruktioner til Daniel Rogers ang. Frederik II's død (f 335).

21. juli 1588. Dansk svar til Rogers ang. fiskeriet ved Island (f 336).

13. aug. (1577 ?). Rapport om forhandlingerne mellem England og Danmark ang. sejladsen på Nordsøen (f 337).

Udat. Købmændenes klager ang. sejladsen på Nordsøen (f 339).

19. juli 1588. Fortegnelse over de danske rigsråder (f 343).

19. juli 1588. Tale af Daniel Rogers i anledning af Frederik II's død, sandsynligvis til det danske rigsråd (f 344).

Feb. 1589. Klager fra danske undersåtter forelagt af Dr. Geo. Schomaker, med de engelske forhandleres svar (f 352).

1588. Svar på klagerne forelagt af Dr. Schomaker (f 358).

1589. Specifikation af de danske klager (f 364).

30. juni 1589. Redegørelse for grundene til at englænderne standsede nogle skibe på rejse fra Norge til Lissabon med korn (f 366).

20. aug. 1589. Ordre til the Privy Council om at undersøge de danske kla-

ger (f 374).

1589. Nicholas Cragius til Elizabeth som svar på hendes forespørgsel om, hvordan han var tilfreds med afgørelserne ang. de danske klager (f 377).

I bindet Nero B IV findes papirer vedrørende forholdet mellem Danmark og England, af karakter som i det foregående bind:

21. juni 1590. Christian IV til Elizabeth. Svar på brev bragt ham af Christopher Perkins. Ønsker et venligt forhold til England (f 4).

15. juli 1590. Tilladelse af Chr. IV for Henry Alberts til at føre heste til Frankrig (f 6).

1590. Ekstrakter af syv breve fra Chr. IV og Sophia til Elizabeth (f 7).

22. juli 1590. Elizabeth til Chr. IV ang. danske klager (f 13).

1598. Svar fra Privy Council til Nic. Crag (f 33b).

Udat. Memorandum ang. det danske skib "the Whale", taget af engelske sørøvere (f 34).

1597 og 1598. Opgørelse over penge betalt til ejerne af "the Whale" (f 34).

24. juli 1590. Nic. Kaas, Pet. Munck og Geo. Rosenkrantz til Elizabeth ang. en toid ved Helsinghorn (f 38).

13. okt. 1590. Brev til Sir Francis Walsingham fra Dr. Perkins (?) ang. hindringer for det engelske fiskeri ved Island i modstrid med traktaten mellem Henry VII og Hans (1490).

15. dec. 1591. Dr. Perkins til den danske kansler ang. de danske klager (f 42).

8. okt. 1591. Anbefaling fra Chr. IV for William, hertug af Brunswick-Lüneburg (f 45).

7. juni og 8. dec. 1591. Ekstrakter af to breve fra Chr. IV til Elizabeth (f 47).

4. juli 1591. Chr. IV til Elizabeth. Lover at godtgøre for meget betalt Øresundstold (f 51).

1592. Ekstrakter af papirer vedrørende Danmark (f 54).

1592 (?). John Vanforden og seks andre ejere af "the Whale" til the Privy Council med anmodning om hurtig erstatningsudbetaling (f 56).

31. juli 1592. Chr. IV til Elizabeth. Anbefaling for Dr. Paul Knibbius (f 59).

1592. Dr. Knibbius til Elizabeth. Redegør for formålet med sin mission, nemlig at forelægge danske klager og forhandle om fortsættelse af det venskabelige forhold (f 59).

Okt. 1592. Chr. IV's instruktion for Dr. Knibbius (f 63).

April og maj 1593. Ekstrakter af tre breve fra Chr. IV (f 67).

20. maj og 8. juli 1595. Chr. IV til Elizabeth ang. erstatning til nogle engelske Islandsfiskere (f 71).

30. juni 1597. Chr. IV til Elizabeth. Anbefaling for Joh. Mykerke, som ønsker at træde i hendes tjeneste (f 81).

1597. De danske forhandlere til Elizabeth ang. mæglingen mellem England og Spanien (f 84).

18. sep. 1597. Forslag af de danske forhandlere til de engelske ang. den frie sejlads, med det engelske svar (f 85).

Sep. 1597. Privy Council's svar til de danske forhandlere med angivelse af, hvilke varer, der ikke må udføres til Spanien (f 86).

16. sep. 1597. J. Herbert til de engelske forhandlere ang. fiskeriet ved Island og Norge (f 88).

25. nov. 1598. Chr. IV til Elizabeth ang. Dr. Perkin's og Dr. Cragius' missioner (f 91).

3. jan. 1599. Bemyndigelse for J. Herbert og Julius Cæsar ang. de danske klager (f 92).

1599. N. Cragius (?) til Privy Council ang. de danske klager (f 123).

Udat. N. Crag (?) til Privy Council ang. de danske krav (f 102).

1599. Svar til N. Crag ang. de danske klager (f 108).

4. feb. 1599. En medhjælp af N. Crag til de engelske forhandlere ang. de danske klager (f 121).

1598 (?). N. Crag (?) til the Privy Council ang. de danske klager (f 123).

1598 (?). Svar til de danske udsendinge, underskrevet af Robert Cecil, anført at være blevet returneret fra Danmark, fordi Elizabeth's navn ikke var påført (f 142).

1598 (?). Udkast til svar til N. Crag (f 148).

Marts 1599. Elizabeth til N. Crag ang. de danske klager (f 161).

1598. Privy Council's svar til N. Crag (f 172).

1598-99. Overgreb mod englændere af danskere (f 174).

1598. De engelske købmænds klager til danskerne (f 178).

1598. Overgreb mod danskere (f 186).

1598. Privy Council's svar til N. Crag (f 189).

1598. Chr. IV's svar til udsendinge fra England (f 193).

1598. De danske forhandleres svar til den engelske ambassadør (f 195).

1598. Instruktion for Lord Zouch og Dr. Perkins, sendt til Danmark (f 204)

1598. Svar til Lord Zouch og Dr. Perkins fra de danske forhandlere ang. nogle købmænds beslaglagte varer (f 211).

4. okt. 1598. Erklæring fra K. af D. ang. fortoldning (f 216).

Okt. 1598. Forslag fra de engelske købmænd til de danske forhandlere (f 216).

18. og 20. dec. 1598. Bemyndigelse for Dr. Herbert, Dr. Cæsar og andre til at undersøge de danske klager (f 231).

1598. Tale af N. Crag til Elizabeth ang. de handelsmæssige forhandlinger (f 223).

1598. N. Crag til de engelske forhandlere (f 233).

26. dec. 1598 og 1. marts 1599. N. Crag til Sir Robert Cecil i anledning af en tale og tilladelse for K. af D. til at købe engelske kanoner (f 235).

22. marts (1599 ?) Chr. IV til Elizabeth ang. overgreb (f 237).

13. april 1599. Svar på N. Crag's forestillinger om fiskeriet ved Norge og Island (f 240).

April 1599. N. Crag til Sir Robert Cecil ved hans afrejse fra England (f 244).

17. april 1599. Ekstrakt af brev fra N. Crag til the Lord Stewart i Danmark om hans forhandlinger i England (f 244).

April 1599. Kopi af brevet f 161, men dateret april og Greenwich i stedet for Richmond (f 245).

16. juli 1603. Chr. IV til James I ang. sendelsen af the Earl of Rutland og William Constable (f 257).

Nov. 1603. De engelske købmænds krav til de danske forhandlere (f 261).

Jan. 1599. Notater ang. klager fra danskere (f 263).

13. feb. 1599. Tre domme af de engelske forhandlere i sagerne ang. Anders Osmanson, J. Paulson og Peter Munt, danske kaptajner (f 266).

April 1599. N. Crag til Sir Robert Cecil. Ønsker et hurtigt svar (f 274).

6. april 1603. Ang. forhandlingerne om borgen Sonnenburg i Livland (f 285).

24. juli 1599. Chr. IV til Elizabeth ang. de danske klager (f 289).

Sep. 1599. Elizabeth's svar på ovenstående (f 292).

1. nov. 1599. Chr. IV til Elizabeth. Svar på ovenstående (f 295).

1. sep. 1599. Det danske rigsråd til Privy Council (f 296).

20. dec. 1599. Elizabeth til Chr. IV (f 298).

1599. Notater ang. forholdet til Danmark og det forestående møde i Emden (f 329).

Feb. 1600. Elizabeth til Chr. IV ang. Emden mødet (f 330).

I bindet Nero B V findes følgende materiale vedrørende Danmark:

31. marts 1600. Elizabeth's godkendelse af en traktat mellem England og Danmark af 20. jan. 1490 (f 4).

31. marts 1600. Do. af traktat af 30. juni 1523 (f 10).

8. maj 1600. De danske forhandlere i Emden til Elizabeth. De er nu i Emden, men der er ikke mødt engelske forhandlere (f 16).

April 1602. Elizabeth til Chr. IV ang. forsinkelser i forhandlingerne i Emden (f 23).

15. maj 1602. Elizabeth til Stephen Lesure, hendes agent i Danmark, ang. en uoverensstemmelse mellem Danmark og Sverige (f 27).

29. maj 1602. Chr. IV til Elizabeth (f 28).

15. juli 1602. Elizabeth til Chr. IV ang. nogle udsendinge, som hun ville sende for at afgøre stridspunkter (f 36).

Aug. 1602. Udnævnelse af Lord Eure, Sir J. Herbert og Dr. Daniel Dun til at forhandle med danskerne i Bremen (f 43).

10. sep. 1602. Autorisation for Mandrop Parsberg, Arnold Huitfeld og Jonas Charisius til at forhandle med englænderne i Bremen (f 44).

1602. Instruktioner for Lord Eure og de andre udsendinge til Bremen (f 46).

27. aug. 1602. Anbefalinger fra Elizabeth for hendes ambassadører til Bremen til tyske fyrster og byer (f 61).

Aug. 1602. The Eastland Merchants' klager over Øresundstolden, og deres anmodning om at sagen må blive taget op i Bremen (f 65).

Udat. Ang. 5 skibe fra Hull, der blev taget af danskerne ved Vardøhus i maj 1599 (f 77).

1602. En samling af papirer vedrørende Øresundstolden, især den såkaldte "Last-Gelt" (f 78-97).

1602. De engelske forhandleres note til danskerne ved deres ankomst til Bremen (f 101).

13. til 21. okt. 1602. Breve udvekslet mellem englænderne og danskerne i Bremen (f 108).

21. okt. 1602. Thomas Styles til Mr. Shepperd ang. danskernes stædighed i forhandlingerne i Bremen (f 127).

22. okt. 1602. Klager over danskerne fremført i Bremen af Henry Shepperd (f 128).

Udat. Notat om kersej og klæde taget fra "God's Grace" af Hull og beslaglagt af K. af D. (f 130).

23. okt. til 3. nov. 1602. 6 papirer vekslet mellem danske og engelske forhandlere i Bremen (f 131).

4. aug. 1602. Chr. IV til Elizabeth ang. sørøveri (153).

Udat. Svar på ovennævnte brev (f 155).

Nov. 1602. 17 papirer vekslet mellem danske og engelske forhandlere i Bremen (f 158).

Nov. 1602. Notater vedrørende mødet i Bremen (f 187).

1602. Kladder til reces mellem de engelske og danske forhandlere i Bremen (f 191).

10. sep. 1602. Autorisation for de danske forhandlere i Bremen fra Chr. IV (f 193).

5. jan. 1603. The Lords of the Council til de engelske forhandlere i Bremen. Meddelelse om visse skridt taget ang. forholdet til Danmark (f 194).

12. feb. 1603. De engelske til de danske forhandlere. De anmoder dem om at fremskaffe standard vægt- og måleenheder (f 196).

26. nov. 1602. Reces fra Bremen (f 197).

1. dec. 1602. De engelske forhandlere til the Lords of the Council. Rapport om forhandlingerne med danskerne og kejserens udsendinge (f 200).

17. aug. 1611. Chr. IV til Robert Cecil, Earl of Salisbury. Anbefaling af William Ellenet (f 234).

1602. (?). Th. og Henry Hardcastle's anklage mod danskerne, fremført i Bremen (f 235).

5. jan. 1603. The Lord of the Council til de engelske kommissærer i Bremen (f 241).

Udat. Svar på nogle spørgsmål fra de danske forhandlere ang. sørøveri (f 243).

Feb. (1603 ?). De engelske forhandlere i Bremen (?) til prinsen af Sverige ang. forslaget om et møde for at afgøre stridigheder mellem Sverige og Danmark (f 246).

Feb. (1603). The Eastland Merchants til Richard Lewis ang. hans rejse til Bremen og Danmark (f 247).

12. feb. 1603. De engelske forhandlere i Bremen til de tidligere danske forhandlere og det danske rigsråd (f 248).

Feb. 1603. Samme til Mr. Alex. Covert, som sendes med ovennævnte brev

(f 250).

12. april 1603. De tidligere danske forhandlere i Bremen til deres engelske kolleger. De har ikke åbnet brevet, da det også er stilet til rigsrådet (f 251).

Juni 1603. Sager, som K. af D. bør instruere sine ambassadører til England om (f 254).

16. juli 1603. Chr. IV's svar til James I's ambassadør, the Earl of Rutland (f 268).

6. april 1603. De danske forhandleres notater vedrørende Lapland (f 273).

6. april 1603. Papirer vedrørende tolden, forelagt af de danske forhandlere (f 295).

6. april 1603. De danske forhandleres bemærkninger ang. retten til de tre kroner (f 301).

6. april 1603. De svenske forhandleres bemærkninger ang. Lapland, Sonnenburg, tolden og de tre kroner (f 303).

4. jan. 1612. Christian IV til James I. Autorisation for Dr. Jonas Charisius (f 324).

Juni (1602 ?). Thomas Smith (til de engelske forhandlere i Bremen ?). Sender et brev fra K. af D. og nævner en sag, som the Lord Treasurer ønsker, de skal tage i betragtning (f 328).

12. jan. 1609. Bystyret i Bergen til James I ang. visse klager (f 330).

Udat. Instruktioner for D. Fletcher, som the Eastland Company lader forhandle med Dr. Charisius (f 333).

Ud over i bindene Nero III - V findes der materiale vedrørende Danmark i de i parentes nævnte bind i det følgende:

1569 (?). Oplysninger vedrørende Holland, Danmark og Sverige (Nero B IX f 107).

10. okt. 1598. Uddrag af et brev fra den nederlandske admiral, der ligger med nogle krigsskibe ved Øresund (Galba D XII f 207).

12. feb. 1603. De engelske til de danske forhandlere i Bremen. Anmodning om oplysninger om sejladsen på Nordsøen og Østersøen og fiskeriet (Galba E I f 5).

12. okt. 1563. Frederik II til dronning Elizabeth om hans ønsker om fred (Galba E I f 84).

11. juni 1564. Frederik II til Elizabeth ang. betaling af en sum penge, som hun skylder Henrik Rantzau (Galba E I f 158).

4. nov. 1564. Samme til samme. Autorisation for Dr. Knopper (Galba E I f 167).

1604. James I til Christian IV ang. Hull- købmændene (Galba E I f 168).

1604. Samme til samme. Sender the Earl of Rutland i anledning af en bar-nedåb og med hosebåndsordenen (Galba E I f 172).

15. aug. 1523. Christian II til kardinal Wolsey. Autorisation for Melchior Herman (Vespasian F III f 74).

23. marts 1604. Chr. IV til James I. Kræver erstatning for et skib (Vespasian F III f 70).

4. marts 1518. Christian II's dronning, Elizabeth, til Henry VIII. Kræver erstatning for et skib (Vespasian F III f 74).

1544. Åbent brev fra Christian III om at kongen af England skal gives al mulig hjælp på sin rejse til Tyskland (Vespasian F III f 75).

21. okt. 1551. Christian III til Edward VI. Erklærer sine venskabelige hensigter og giver nogle privilegier for engelske skibe (Vespasian F III f 75; trykt i G. Schauz: Englische Handelspolitik gegen Ende des Mittelalters, II, 1881, p 491).

4. sep. 1585. Frederik II til dronning Elizabeth. Meddelelse om hans henvendelser til flere tyske fyrster ang. reformationen og deres svar (Vespasian F III f 77).

10. juli 1598. Anna Catherina, dronning af Danmark, til Elizabeth. Svar på lykønskninger i anledning af hendes bryllup (Vespasian F III f 78).

1559. Referat af indholdet i nogle breve fra Elizabeth til hertug Adolf af Gottorp (Titus B VI f 114).

1559 - 68. Referat af indholdet i nogle breve fra Elizabeth til Frederik II (Titus B VI f 114).

13. nov. 1613. Chr. IV til the Earl of Northampton (Titus C VI f 180).

9. juni 1598. Notat ang. nogle uoverensstemmelser med K. af D. (Titus C VII f 19).

De følgende papirer er aftrykt fuldstændigt eller i uddrag 1: Lady Bertie: Five Generations of a Loyal House, 1845 p 509 - 18:

Aug. 1582. Tale af Lord Willoughby til K. af D. ved overrækkelsen af hosebåndsordenen (Titus C VII f 209).

1. juli 1582. Pas for Lord Willoughby til rejsen til Danmark (Titus C VII f 215).

11. aug. 1582. Frederik II til Elizabeth i anledning af hosebåndsordenen (Ti-

tus C VII f 216).

15. aug. 1582. Ang. K. af D. s optagelse i hosebåndsordenen (Titus C VII f 221).

Udat. Oversigt over de danske rigsråder og K. af D. s børn (Titus C VII f 222).

1582. Egenhændig skildring af missionen til Danmark af Lord Willoughby. Missionens politiske formål. Vanskeligheden ved at få Frederik II til at aflægge ed, fordi han ikke ville ledes ind i nogen forpligtelse (Titus C VII f 226).

12. juni 1582. K. af D. s brev ang. Ruslands-købmændene (Titus C VII f 136).

10. april 1535. Henry VIII til rigsrådet i Danmark i anledning af forholdet til Lübeck og det, at de har taget hertugen af Holsten til konge (Titus C VII f 241).

HARLEYAN MANUSCRIPTS

Denne samling, British Museum's største lukkede samling, blev skabt af Robert Harley, Earl of Oxford, der døde i 1724, og hans søn Edward Harley, Lord Oxford, død i 1741. Den blev købt til British Museum i 1753. Harley samlingen er på mere end 7000 bind, hvert bind bestående af mange forskellige papirer, stykket sammen uden megen plan. Kataloget over samlingen er på ca. 2500 sider. Kataloget kaldes: A Catalogue of the Harleian Manuscripts in the British Museum, I - IV, 1808 - 1812. I Harleyan Manuscripts er følgende vedrørende Danmark:

6. aug. 1588. Instruktion for Thomas Bodley, sendt som ambassadør til Danmark (36 f 363).

1535 (?). Kopi af brev fra Thomas Cromwell til Stephen Vaughan med instruktioner ang. hans rejse til Danmark med £ 5000, som han skal fordele efter Dr. Bonnere's og Richard Cavendish's anvisning (283 f 18).

15. feb. 1585. Brev fra Robert Dudley, Earl of Leicester, til Sir Francis Walsingham ang. nogle tvivlsomme svar fra K. af D. (285 f 209).

21. feb. 1585. Samme til samme. Lord Willoughby har fortalt ham, at K. af D. er så velvillig stemt mod dronningen, at han har tilbudt at føre krig, når og hvor dronningen måtte ønske det, og vil sende 2000 mand af sit kavaleri til Nederlandene (285 f 214).

1490. Fredstraktat mellem Henry VII og Hans (296 f 119).

3. juli 1523. Kardinal Wolsey til Dr. Sampson og Sir Richard Jernyngham.

Meddeler om Christian II's ankomst. Han er blevet pænt modtaget af hensyn til kejseren, men er blevet henvist til at vende tilbage til sine lande. England vil evt. mægle og søge hjælp for ham hos kejseren. Christian er villig til at søge hjælp hos paven (297 f 96).

1550. Edward VI's instruktion for Sir John Borthwicke, ambassadør til Danmark, hvor han skal forhandle om en alliance og ægteskab mellem Elizabeth (I) og Frederik (II) (353 f 38).

Marts 1645. Kopi af brev fra Simond D'Ewes til Christian IV (377 f 25).

4. okt. 1548. The Privy Council til ?. Meddeler at den danske konge har forelagt en plan om mægling mellem England og Skotland og Frankrig (523 f 27).

1606 (?) Margaret, Countess of Nottingham, til Andrew Skinkley, dansk envoy, ang. at Christian IV har kaldt hende en hore (787 f 62).

5. dec. 1658. Fortegnelse over skibene, der blev sendt til Øresund (1247 f 38).

27. marts 1659. Fortegnelse over skibe og mænd, der ligger i Sole-bay, parat til at sejle til Øresund (1247 f 39).

19. april 1665. The Commissioners of Prizes i Londons forhandlinger med den danske ambassadør om en måde at skelne danske skibe fra hollandske (1509 f 206).

5. okt. 1675. Kopi af kongens brev til K. af D. ang. mæglingen (1514 f 30).

23. okt. 1675. Kopi af brev fra samme til K. af D. ang. mæglingen (1514 f 32).

7. marts 1676. Kongens brev til kejseren, kongerne af Danmark og Sverige og kurfyrsten af Brandenburg (1514 f 96).

21. marts 1676. Kopi af K. af D. s brev til kongen ang. forsendelsen af breve (1514 f 97).

31. marts 1676. Kopi af K. af D. s brev til kongen (1514 f 100).

16. april 1676. Kopi af den danske ambassadørs memorie (1514 f 109).

26. april 1676. Ordre om forbud mod kaperbreve mod Holland og Danmark (1514 f 116).

1676. Kopier af breve ang. overenskomsten i Nijmeegen. (1515 f 156, 237, 246, 314, 351, 354).

Jan. 1677. Papirer ang. det svenske forslag om brevpassagen gennem Danmark (1516 f 41, 185).

2. juli 1677. Kopi af kongens brev til K. af D. med tilbud om mægling mel-

lem ham og hertugen af Holsten (1516 f 277).

4. aug. 1677. Kopi af kongens brev til K. af D. ang. Holsten (1516 f 279).
1677-79. Papirer vedrørende overenskomsten i Nijmeegen (1517 f 90, 92, 146, 174, 179, 192, 211, 215, 220, 236 og 1518 f 77 - 154).

4. juli 1585. Kopi af brev fra Frederik II til hertug Julius af Brunswick og landgreven af Hessen (1582 f 210).

1587 ? . Ang. kongen af Danmark og forskellige tyske fyrsters breve til dronningen (1582 f 218).

12. sep. 1577. K. af D. s brev til dronningen ang. et forbund (1582 f 221).

1625-1627. Kopier af instruktioner for ambassadører fra Charles I til Christian IV (1584 f 29, 98, 103, 108, 110-12, 120, 122, 138, 156).

22. jan. 1637. Instruktion underskrevet af Charles I for Henry de Vic, ambassadør til Danmark (1760 f 14).

28. juni 1603. Brev fra Steven Bille, guvernør i Norge, til James I i anledning af hans succession (1760 f 118).

24. feb. 1625. Egenhændigt brev fra Christian IV til Charles, prins af Wales (1760 f 122).

24. juli 1637. Svar til K. af D. s minister ang. en fred i Tyskland (1760 f 132).

28. marts 1637. K. af D. s svar til Sieur de Vic ang. en fred i Tyskland (1760 f 132).

29. april 1641. Christian IVs svar til Sir Robert Anstruther (1760 f 136).

Harleyan 1901 stammer fra arkivet efter Sir Thomas Roe, der var engelsk ambassadør i Tyskland, beskæftiget med at varetage de engelske interesser i Pfalz. Papirerne er kladder i Roe's hånd, indkomne skrivelser til ham, eller udfærdigelser af hans sekretærer (se s. 90):

Aug. 1643. Kopi af Charles I's brev til Christian IV ang. Pfalz (f 3).

18. - 24. maj 1642. Papirer vedr. Roe's forhandlinger med den danske ambassadør (f 23).

27. maj 1642. Beretning om en drøftelse med den danske ambassadør (f 25).

9. maj 1643. Roe til Mr. Avery ang. hollændernes falskhed mod K. af D. og hans køligere holdning (f 76).

14. juni 1643. Roe til Mr. Browne. Han skal fremskaffe en fransk anmodning til K. af D. om at mægle i Pfalz-sagen (f 89).

15. juni 1643. Roe til Mr. Curtias. Ang. K. af D. s mægling (f 90).

19. juni 1643. Roe til Mr. Avery. Ang. K. af D. s personlige opfattelse (f 90).
30. juni 1643. Roe til Pfalzgreven. Redegørelse for hvad der hidtil er sket med hensyn til hans sag og K. af D. (f 92).
6. sep. 1643. Samme til samme. Ang. nødvendigheden af at få støtte fra K. af D. (f 104).
21. nov. 1643. Roe til Mr. Pooly. Anmoder ham om at finde ud af, hvordan Roe står hos K. af D. (f 115).
23. sep. 1643. Roe til Sir Edward Nicholas. Ang. hertugen af Bayerns brev til K. af D. (f 108).
20. jan. 1644. Roe til dronningen af Bøhmen. K. af D. slipper måske ud af sin vanskelige situation, således at magtbalancen i Norden ikke ødelægges af Sverige, der er for ambitiøst. Så kostbar en juvel som Østersø-handelen må ikke tilfalde en enkelt stat. (f 122).
17. aug. 1568. Kopi af charter for Eastland Company (4125).
- April 1634. Hertugen af Saxens brev til K. af D. ang. Oxenstjerne og kongressen i Frankfurt (4439 f 21).
- Jan. 1627 - maj 1661. Originale breve fra H. de Terlon i København til grev de Brienne (4535).
2. maj 1590. Proklamation udstedt i Leith ang. beskyttelse for de danske, der kommer til Skotland (4648 f 13).
4. maj 1590. Adelige og andre fra Danmark i Skotland (4648 f 14).
22. okt. 1579. Dronning Elizabeth til Frederik II. Hun vil give erstatning til nogle danskere for engelsk sørøveri (4943 f 27).
20. maj 1577. Dronning Elizabeth til Frederik II. Svar på hans brev ang. engelsk sørøveri, og med anmodning om privilegier for engelske købmænd (4943 f 73).
1593. Fynes Moryson's beretning om hans rejser, bl. a. i Danmark (5133).
- Udat. Kopi af traktat mellem K. af D. og Lübeck (6069 f 70).
- Udat. (omkring midten af 17. årh.). Forslag ang. forsyningen af flåden, der sendes til hjælp for Danmark (6850 f 110).
28. juli 1595. Originalt brev fra Christian IV til James VI af Skotland (6986 f 31).
9. marts 1607. Dronning Anne til Lady Arabella Stuart. Anmodning om at lade Lady Arabella's tjener T. Cottings træde i K. af D. s tjeneste (6986 f 44).

15. marts 1607. Lady Arabella til prins Henry i anledning af at hun må skille sig af med T. Cottings, der er en god luts spiller (6986 f 46).

Ca. 1627. Christian IV til hertugen af Buckingham om de ambassadører, som han har sendt for at forhandle om den tyske sag (6988 f 14).

28. feb. 1627. Samme til samme. The Earl of Nithsdale skal hverve 3000 soldater for ham (6988 f 37).

28. feb. 1627. Christian IV til Charles I ang. hervedningen af 3000 soldater for ham (6988 f 39).

1. dec. 1590. Tycho Brahe til Sir Thomas Savile (6945).

4. juni 1595. Henrik Ramel til Joannus Metellanus, kongen af Skotlands kansler (7004 f 29).

1612. Kopier af breve mellem Gustav Adolf og Christian IV, sendt til Adam Newton fra Robert Anstruther, og et brev fra Anstruther af 26. okt. 1612 med meddelelse om freden (7004 f 52-66).

1602 - 1612. Originale breve fra Christian IV og dronning Sophie til Henry, prins af Wales, samt udkast til svar (7007 og 7008).

28. juni 1587. Frederik II's svar til kong James VI af Skotlands ambassadører (7011 f 3).

10. dec. 1631. Brev fra Christian IV til kejser Ferdinand (7011 f 58).

LANSDOWNE MANUSCRIPTS

Denne samling blev købt til British Museum i 1807 fra arvingerne efter William Petty, Marquis of Lansdowne (d. 1805). Samlingen består hovedsageligt af to grupper, nemlig papirer efter Sir Julius Cæsar, dommer i admiralitetet og Chancellor of the Exchequer under James I og Charles I, og papirer fra samlingen efter William Cecil, Lord Burghley, der var første-minister under dronning Elizabeth I. Hovedparten af Cecil-papirerne er dog endnu i privateje, og er under publikation af Historical Manuscript Commission (se side 128). Der findes et trykt katalog over samlingen: A Catalogue of the Lansdowne Manuscript in the British Museum, 1819. Der er følgende materiale vedrørende Danmark i samlingen:

Burghley Papers:

1582. Redegørelse over navne og dimensioner på skibe på Københavns red (34 no. 63).

1582. Redegørelse over fødselsdatoer for den kongelige familie og adelen

i Danmark (35 no. 55).

15. dec. 1585. Lord Willoughby fra Kronborg til Lord Burghley. Ang. de tyske protestanternes ligegyldighed (45 no. 40).

12. nov. 1586. Brev fra H. Ramelius, kansler, til Lord Burghley, om at K. af D. har prøvet på at mægle mellem England og Spanien, og med en generel redegørelse for forholdene i de protestantiske stater (50 f 25 - 30).

6. juli 1588. Kopi af brev fra Christian IV til dronning Elizabeth, ang. tilbagelevering af en dansk skib og ladning (57 f 77a - b).

10. aug. 1588. Mr. Daniel Rogers til Lord Burghley ang. forholdene i Danmark; indeholder liste over rigsråder i Danmark og Holsten, hofmænd, lensmænd, flådens og hærens styrke, statsbudgettet, dronningens indflydelse, H. Ramel og Gert Rantzau, forholdet til Sverige (57 f 79a - 83a).

4. april 1611. Oversættelse af Christian IV's krigserklæring til Karl XI af Sverige (92 no. 31).

Omkring 1590. Navnene på rigsråderne i Danmark og Holsten (112 no. 23).

Cæsar Papers:

1602. Oversigt over tab, som danskerne hævder at have lidt ved, at skibe er taget af englændere, fra 1566 til 1602. Ialt 29 skibe til en værdi af 320.000 rigsdaler.

24. jan. 1588. Kopi af brev fra Frederik II til Elizabeth I ang. sørøverne Weekes og Wood.

1591. Breve og papirer ang. et dansk skib taget af skibet Salamander af Bristol.

Udat. Notat af Sir Julius Cæsar ang. forhandlingerne med den danske ambassadør.

15. sep. 1587. Tab lidt af danskerne til engelske sørøvere.

1587 - 88. Breve og papirer vedrørende et skib tilhørende John Pauli fra Danmark, taget af Sir Walter Leuson.

22. dec. 1598. Den danske ambassadør, N. Crag's påstande, og svarene til ham.

11. jan. 1599. Spørgsmål til den danske ambassadør.

12. jan. 1599. Den danske ambassadørs svar.

3. jan. 1599. Brev fra Thomas Smith, Clerk of the Privy Council, til Sir Julius Cæsar, med en kopi af brevet fra Privy Council til den danske ambassadør, og en bog indeholdende en oversigt over de tab, som danskerne påstår

at have lidt. Det originale brev til den danske ambassadør skal Sir Julius o-
verrække ham.

14. aug. 1598. Christian IV til Elizabeth ang. tab påført danske skibe.

29. sep. 1591. Brev fra Lord Burghley til Mr. D. Awbrey, ang. to danske
skibe og deres last til ialt £ 2000, som er taget på søen (Alle i vol. 139).

Andre papirer:

23. april 1568. James Spencer til Sir Wm. Cecil ang. udskrivningen af
tropper til K. af D. (10 f 33).

29. aug. 1702. Kopi af M. Rosenkrantz's autorisation fra K. af D. (849 f
118).

1683. Papirer vedrørende ægteskabstraktaten mellem Anne og George af
Danmark (1152 I no. 13 - 15).

1691 - 1692, 1700. Kopibøger ført af den engelske resident i Hamburg. An-
går hovedsageligt Danmarks forhold til Holsten. Jan. 1691 - nov. 1691 (1153
vol. C), nov. 1691 - okt. 1692 (1153 vol. D), maj 1696 - maj 1700 (1153 vol
D).

1601 - 1611. En samling originale breve til Henry, prins af Wales, ældste
søn af James I. Her iblandt flg. :

Christian IV, 12. aug. 1601; Sophia, 27. juni 1603; Christian IV, 23. okt.
1607, 30. okt. 1608, 1. april 1611 (1237 f 3, 11, 17, 21, 25).

29. aug. 1606. Christian IV og Anna Katharina, dronning af Danmark, til
Lady Arabella Stuart (1237 f 13 - 15).

22. april 1702. Frederik 4. til dronning Anne (1237 f 79).

STOWE MANUSCRIPTS

Denne samling købtes i 1883 af Bertram Ashburnham, Earl of Ashburn-
ham, men har sit navn fra herresædet Stowe, hvor samlingen opbevaredes,
da den tilhørte the Marquis of Buckingham. Stowe samlingen er imidlertid
ikke opstået som et gods- eller familiearkiv, men er kunstigt skabt som en
historisk dokumentsamling, oprindeligt af Thomas Astle, der var arkivar
ved rigets arkivsamling i Tower, London. Samlingen er katalogiseret i: Ca-
talogue of the Stowe Manuscripts in the British Museum, I - II, 1895 - 96.
Der findes følgende vedrørende Danmark:

9. dec. 1625. Kopi af traktat mellem Danmark, England og Nederlandene
(133 f 173 - 81).

1621 - 79. Fortegnelse over traktater afsluttet med Danmark (139 f 76 - 82).
25. feb. 1447. Kopi af brev fra Henry VI til Christopher af Bayern ang. tilbagelevering af et skib (142 f 10).

24. jan. 1772. R. M. Keith, ambassadør til Danmark, til grev A. S. von Osten, ang. Caroline Matildes helbred (142 f 137).

27. juni 1603. Udnævnelse for the Earl of Rutland til ambassadør til Danmark (150 f 188).

17. aug. 1764. Originalt brev fra Frederik V til Georg III, med anmodning om Caroline Matildes hånd for prins Christian. Kopi af Georg III's svar (154 f 36 - 44).

28. okt. 1628. Original anbefalingskrivelse fra Christian IV for Palle Rosencrantz, ambassadør til England (155 f 49).

2. maj 1611. Sir R. Winwood, ambassadør til Nederlandene, til Sir Thomas Edmondes, ambassadør til Frankrig, ang. den forestående krig mellem Danmark og Sverige (172 f 26).

21. juli, 7. aug. 1611. Den samme til den samme ang. krigen mellem Danmark og Sverige (172 f 130, 152).

1439. Kopi af brev fra Henry VI til Erik af Pommern (178 f 53).

1697. Redegørelse for forholdene i Danmark, Sverige og Nordtyskland (186 f 27).

Stowe 222 - 32 er papirerne efter J. Robethon, privatsekretær hos William III og George I.

1701 - 02. C. S. von Plessen til Robethon. 12. feb. 1701 ang. Danmarks forhold til Frankrig (222 f 69). 22. okt. 1701 angående en dansk-engelsk traktat (222 f 110). 14. jan. 1702 ang. Danmarks forhold til nogle af de tyske stater (222 f 126).

1702 - 06. Breve fra James Vernon, envoy til Danmark, 29. juli, 5. sep., 14. nov., 30. dec., 1702; 22. maj, 5. sep., 6. okt., 30. okt., 1703; 25. juli, 5. sep., 1705; 13. marts, 10. april, 5. juni 1706 (222).

1707. Breve fra Daniel Pulteney, envoy til Danmark, til Robethon. Brevene er komplimenter, og ikke af megen interesse. (223 f 3; 224 f 36; 227 f 330, 350, 402, 241 f 74).

15. feb. 1709. F. Weyberg, den danske konges sekretær, til Robethon. Takker for lån af kurfyrstens teaterloge i Venezia, med kopi af svarskrivelse (223 f 205, 212).

10. maj 1714. Ivar Rosencrantz, dansk envoy til kongressen i Brunswick,

til kurfyrsten af Hannover (226 f 505).

20. dec. 1718, 28. jan. 1719. Alexander Home, Lord Polwarth, envoy til Danmark, til James Craggs, Secretary at War. (246 f 192).

1717-18. Kopier af breve fra Louis Pierre de la Marck, Comte de la Marck, fransk gesandt til Nordeuropa, til Abbé Dubois og andre, ang. Danmark og Sverige, 25. juli 1717 til 25. april 1718 (246 f 228-82).

Stowe 256-61 indeholder papirer, der har tilhørt Richard Phelps, Under-Secretary of State for the Northern Department, 1745-68:

31. jan. 1744. Medgiften til prinsesse Louise (256 f 101).

1764. Kopier af breve til Dudley Cosby og Walter Titley i København, 15. maj og 30. marts (258 f 113 og 139).

1764. Kopier af breve til de samme 14. sep. -30. nov. (259 f 79, 122, 124, 174, 209, 260).

1764-65. Kopier af breve til de samme 18. dec. 1764 - 19. feb. 1765 (260 f 19, 32, 122, 130, 142, 162, 172, 181, 215).

1765. Kopier af breve til Walter Titley juni 1765 (260 f 43, 80, 80).

12. marts 1765. Kopi af brev fra J. F. Ogier til Duc de Praslin, København (261 f 10).

Feb. 1771 - dec. 1772. Uddrag af breve fra de engelske udsendinge til Danmark ang. Struensee (262).

2. april 1772. Kopier af talerne af sagførerne i skilsmisssagen mellem Christian VII og Caroline Mathilde (254).

12. feb. 1771-17. dec. 1772. Uddrag af breve fra R. M. Keith, engelsk envoy til Danmark, ang. Struensee-affæren (262).

2. aug. 1720. Bemyndigelse til at forsyne den engelske garanti af Slesvig med det store segl (540 f 97).

1. juni 1716. Ordre fra Admiralitetet til Sir John Norris ang. konvojeringen af skibe til Østersøen (755 f 45).

1666. Beskrivelse af Flandern, Brabant, Holland, Danmark, Sverige og Tyskland, oversat efter "Voyages de Monsieur Payen", Paris 1666 (916).

ROYAL MANUSCRIPTS

Royal Manuscripts er de engelske kongers private samling af håndskrifter, påbegyndt under Edward IV og skænket British Museum i 1757. Samlingen er rig på middelalderlige håndskrifter. Den er katalogiseret, sammen med King's Manuscripts, i: G. F. Warner and J. P. Gilson: Catalogue of

Western Manuscripts in the Old Royal and King's Collections, I - IV, 1921.
Følgende angår dansk historie:

1606. Latinske vers af 98 medlemmer af Oxford universitet i anledning af Christian IVs besøg (12 A LXIV).

Kopibog ført af Roger Ascham, latinsk sekretær hos dronning Elizabeth, ca. 1558-1568. En del af dette materiale er publiceret i: J. A. Giles: The Whole Works of Roger Ascham, I-II, 1864-65. Kopibogen har betegnelsen 13 B I.

April 1559. Elizabeth til hertug Adolf af Holsten ang. nogle engelske købmænd (f 7).

20. , 22. okt. 1559. Til samme ang. handelsforhold og hans venlige holdning (f 19).

10. jan. 1560. Til samme ang. hans ønske om at besøge England (f 25).

16. jan. 1560. Til dronning Dorothea, anbefalingsskrivelse for John Spithove (f 27).

16. jan. 1560. Til Frederik II som ovenfor (f 27).

6. feb. 1560. Til samme ang. hans anbefaling af Herbrad a Langen (f 29, Giles II p 11).

20. jan. 1561. Til samme. Svar på hans skrivelse ang. havneafgifter (f 39).

30. marts 1561. Til samme ang. Tho. Alan, sendt til Danmark for at købe materiale til skibsbygning (f 46, Giles II p 39).

12. juli 1561. Til samme ang. en uret gjort Cuthbert Vaughan i Norge (f 60).

5. , 8. okt. 1561. Til samme ang. klager fra Simon Sorbecke, købmand fra Wespand og et angreb af nogle skotter på engelske i Wespand havn (f 62, Giles II p 49).

27. marts 1562. Til samme. Anbefaling for Tho. Alan, udsendt for at købe materiale til flåden. Der er skrivelser ang. samme sag 5. maj 1565, 3. maj 1566, 20. marts 1567, 2. marts 1568 (f 71, 127, 162, 180, 211).

27. jan. 1563. Sir William Cecil til Maurice Rantzau og Paul Brocktorp ang. dronningens gæld til dem (f 87).

14. nov. 1563. Elizabeth til hertug Adolf ang. H. Bullinghausen (f 100).

21. april 1565. Sir William Cecil til Dr. Albert Knopper ang. Will. Rowle og Rob. Beste, der sejler en ladning klæde til Rusland (f 127).

19. maj 1565. Elizabeth til Erik XIV af Sverige ang. udsigten til fred mel-

lem Danmark og Sverige (f 129).

25. sep. 1565. Samme til samme ang. anmodningen om engelsk hjælp (f 134).

4. dec. 1565, 16. marts 1566. Samme til samme ang. nogle London-købmænds forhold under krigen med Danmark (f 141, 159).

1. jan. 1566. Elizabeth til Frederik II. Anmodning om fri passage for uldvarer til Lübeck og Danzig (f 145).

18. jan. 1566. Til samme. Afslag på anmodning om at James Culland, den danske konges skotske agent, må hverve sømænd i England (f 147).

14. marts 1566. Til samme. Anmodning om fri passage for John Keill på hans vej til Sverige (f 157, Giles II p 111).

22. april 1566. Til samme ang. engelske undersåtters klager (f 162, Giles II p 138).

22. maj 1566. Sir William Cecil til Dr. Albert Knopper. Anbefaling for Cuthbert Vaughan (f 163).

12. nov. 1566. Elizabeth til Frederik II ang. fængslingen af Rodolph Clayton (f 165).

12. nov. 1566. Roger Ascham til Dr. Albert Knopper ang. samme sag (f 166).

28. nov. , 7. dec. 1566. Elizabeth til Frederik II ang. fængslingen af Rich. Denys og Rich. Jordane (f 167).

20. jan. 1567. Elizabeth ang. John Porter, som havde fraskrevet sig skib og ladning, hvis han tog til Sverige (f 174).

20. feb. 1567. Elizabeth ang. London-købmændene (f 176).

4. maj 1567. Elizabeth. Svar på anklagerne mod Will. Winter og klage over overgreb mod englændere (f 184).

13. maj 1567. Elizabeth ang. Tho. Allen, som sender et skib til Danzig (f 189).

1. juni 1567. Elizabeth. Anerkendelse af løsladelse af Rodolph Clayton (f 190).

5. juni 1567. Roger Ascham til Everd Bilde, admiral, med tak for hans tjeneste ang. R. Clayton (f 191).

Udat. Thomas Howard, hertug af Norfolk, til samme ang. John Hawkins, hvis skib er blevet beslaglagt (f 192).

6. feb. 1568. Roger Ascham til Peter Oxe ang. R. Clayton (f 205).

10. feb. 1568. Elizabeth til Frederik II med anmodning om fri passage for

et skib (f 207).

26. feb. 1568. Til samme ang. et engelsk vrag (f 209).

4. marts 1568. Til samme ang. James Spenser, som ønsker at handle (f 211).

29. marts 1568. Til samme. Anmodning om at James, Earl of Bothwell, må blive udleveret for at stå til ansvar for mordet på Darnley (f 217).

14. maj 1568. Til samme ang. de danske klager over, at der udrustes en flåde mod Danmark (f 211).

18. okt. 1566. Del af brev fra Frederik II ang. engelske købmænds klager (f 265).

Kopier af breve fra kongerne James IV og James V af Skotland til udenlandske fyrster. Heriblandt er mange breve til Danmark. Publiceret i: *Epistolae Iacobi Quarti, Iacobi Quinti et Marie, Regum Scotorum, Edinburgh 1722.*

Kopier af diplomatiske dokumenter vedr. Danmark i vol. 13 B XI:

27. juli 1473. Lejdebrev fra ambassadører fra Danmark (f 110).

27. juli 1473. Lejdebrev for kongen af Danmark (f 111).

23. april 1464. Autorisation for Richard Caunton, ærke diakon af Salisbury, Henry Sharp og to andre, til at forhandle med Danmark og Polen om fred og forbund (f 124).

3. okt. 1465, 1. marts 1466. Ratifikation af forbundet med Danmark (f 125).

3. okt., 20. nov. 1465. Ratifikation af traktaten med Danmark afsluttet af James Goldwell (f 126).

11. juni 1465. Autorisation for James Goldwell, diakon af Salisbury, til at forhandle med Danmark og Polen (f 130).

1. maj 1473. Notifikation af fornyelsen af traktaten med Danmark (f 131).

1605. Beretning af James Hall om ekspeditionen til Grønland fra Danmark, i form af rapport til Christian IV. Med 4 kort. Trykt i: C. C. A. Hall: *Danish Arctic Expeditions, 1897 (17 A XLVIII).*

31. juli 1606. Christian IV's og James I's indtog i London. Trykt efter dette manuskript i: A. H. Bullen: *Marston's Works, III, 1887.*

Kopier af skotske diplomatiske papirer i vol. 18 B VI:

8. sep. 1468. Ægteskabskontrakt mellem James III af Skotland og Christian I for ægteskabet mellem James og Margrethe (f 5).

28. maj 1469. Dokument, hvorved Christian I pantsætter Shetlands øerne

til James III (f 13).

12. april 1539. James V af Skotland til Christian III. anbefaling for Henry Merchant og andre Aberdeen-købmænd (f 22).

10. juni 1543. Mary, dronning af Skotland, til Christian III ang. James V's død (f 24).

16. maj 1535. James V af Skotland til greven af Oldenburg ang. et skotsk skib beslaglagt i Lübeck (f 30).

17. juni 1535. James V til adelen i Danmark. anbefaling for Henry Carnis, der vil handle i Danmark (f 40).

Juli 1534. James V til Christian III ang. hans vanskeligheder, med et løfte om at skrive til Henry VIII desangående (f 40).

1. dec. 1535. James V til Christian III ang. fjendtlighederne mellem Danmark og Lübeck (f 47).

27. marts 1543. Christian III til James Hamilton, Earl of Arran, regent i Skotland (f 58).

April 1543. The Earl of Arran til Christian III ang. James V's død og den truende fare fra England (f 59).

23. juli 1539. James V til Christian III og styret i Bergen ang. et skotsk skib, taget af danske sørøvere ved Bergen (f 60).

1540. James V til Christian III. Sender Charles Murray, der skal købe heste, som er i stand til at bære harnisker (f 76).

5. feb. 1540. James V til bystyret i Helsingborg ang. efterladenskaberne efter Peter Kneland, der døde der (f 84).

23. marts 1540. James V til Dorothea, datter af Christian II, med udtryk for sympati med hendes faders skæbne (f 88).

27. aug. 1540. James V til Christian III. Klage over fængslingen af Thomas Fokhringane af Leith, der handlede på Norge (f 100).

5. feb. 1541. James V til Christian III, anbefaling for Peter Stub, hvis fader har lidt for sin troskab mod Christian II (f 106).

5. feb. 1541. James V til Dorothea, datter af Christian II, med udtryk for sympati med hendes faders skæbne (f 106).

5. sep. 1541. James V til Christian III. anbefaling for John Wolf, en dansker, der uberettiget er blevet berøvet sine ejendomme (f 127).

8. juli 1542. James V til Christian III. anbefaling for Balthazar Daniel, en skotte, gift og bosat i Stralsund (f 139).

30. april 1544. Mary, dronning af Skotland. Anmodning om anerkendelse

for James Hay som ambassadør, med Hay's instruktion (f 164).

25. marts 1545. The Earl of Arran til Christian III. Lovet erstatning for skader forvoldt af skotter ved Treschiort (f 177).

1. maj 1533. Statholderskabet i Danmark til James V med tilbud om at forny gamle traktater (f 190).

Ca. 1567 - 69. James, Earl of Murray, regent i Skotland, til Erik Rosenkrantz, vicekonge i Norge. Anmoder om at en bøde pålagt en norsk præst for mordet på Thomas Pertusius må blive udbetalt dennes søster (f 241).

April (1565 ?). Mary, dronning af Skotland, til Frederik II. Undskylder, at hun ikke sender sømænd til hjælp i krigen (f 247).

5. marts 1564. Frederik II til Mary. Protest mod at hun giver hjælp til Sverige (f 247).

Udat. Mary til Frederik II. Anbefaling for William Risseus, der tager til Danmark for at gøre krav på boet efter William Paterson, bosat der og nu død (f 248).

Maj 1565. Mary til (Frederik II ?). Anbefaling for James Colen, der tager til Danmark for at hjælpe med rekruttering af soldater (f 250).

Udat. Mary. Anbefaling for James Matyeson, der tager til Danmark (f 251).

ADDITIONAL MANUSCRIPTS

Som nævnt er Additional Manuscripts nummereret i forlængelse af Sloane samlingens nummerering, startende med Add 4101 og nu oppe over Add 54.000. De første Add manuskripter blev katalogiseret sammen med Sloane samlingen i: Samuel Ayscough: A Catalogue of the Manuscripts preserved in the British Museum, 1782. Dette katalog går til Add 5017. Manuskripterne nummer 5018 til 6666 er katalogiseret i: A Catalogue of the Additions made to the Library of Manuscripts in the British Museum, I - V, 1817-27. I 1831 kom der et nyt katalog, der mere fuldstændigt end det foregående fem bindsværk omfattede manuskripterne nummer 5018-7079: Frederic Madden: Catalogue of the Additions made to the Department of Manuscripts since the Publication of Mr. Ayscough's Catalogue in 1782, 1831. Manuskripterne indtil Add 10.018 og manuskripterne i Egerton samlingen nummer 1 - 606 er omtalt i Annual Lists of Donations and Bequests to the Trustees of the British Museum 1828-30, og Lists of Additions made to the Collections in the British Museum 1831-35. Disse fortegnelser er meget ufuldstændige, men der er et

index; Edward Bond; Index to the Additional Manuscripts preserved in the British Museum and acquired in the Years 1783-1835, 1849. Manuskripterne fra 10. 019 og Egerton 607 er derefter katalogiseret i serien af Catalogues of Additions to the Manuscripts in the British Museum, hvoraf der foreløbig er udkommet 18 bind, dækkende tilgangen frem til år 1930. Det sidste bind i serien omfatter dog Add 44. 086-835, der rummer Gladstone's papirer, der kom til museet i 1935. Et 19. bind findes som korrekturark tilgængeligt i læsesalen. Det når frem til 1935. For manuskripter modtaget derefter findes maskinskrivne lister af meget varierende anvendelighed.

Katalogerne er forsynet med navne- og stednavne-index. Dette omfatter såvel navne, som findes i katalogerne, som navne på brevskrivere, der ikke er medtaget i katalogerne. Det vil sige, at hvis man f. eks. vil finde brevskriverne i en enkelt persons papirer, er man nødt til at gå hele indexet igennem for de år, hvor samlingen er kommet ind. Dette kan undertiden vise sig at være et større arbejde end at gennemgå dokumenterne selv. Det lader sig gøre, omend med besvær, at finde alle breve skrevet af danskere på denne måde. Omtale af danske forhold i breve udvekslet mellem englændere kan derimod ikke findes gennem registrene. Man må her forlade sig på sine historiske og biografiske kundskaber. Hvad der er nævnt i følgende, er altså langt fra udtømmende:

Udat. Ordre fra Charles I ang. betaling af regimenterne under K. af D. (4106 no. 63).

9. okt. 1649. Kopi af traktat mellem Danmark og Nederlandene (4106 no. 72).

14. aug. 1606. Kopi af brev fra Chr. IV til James I ang. en skandale vedrørende the Countess of Nottingham (4149 f 183).

3. juni 1646. Originalt brev fra Chr. IV til Parlamentet ang. Øresunds- og Elbtold, med et udkast til en overenskomst desangående (4155 f 257 - 61).

30. aug. 1657. Kopi af brev fra K. af D. til Nederlandene ang. en våbenstilstand forhandlet i Haag (4158 f 1).

7. sep. 1659. C. van Beuningen til "My Lord" (Bulstrode Whitelocke). Kopi, dateret Odense. Om krigshandlingerne og udsigterne til fred mellem Danmark og Sverige (4158 no. 251).

10. aug. 1659. Algernon Sidney til "My Lord". Kopi dat. Helsingør. Om handlingerne mellem Danmark og Sverige (4158 no. 315).

24. aug. 1659. Algernon Sidney til "My Lord". Kopi dat. København. Om

forhandlingerne mellem Danmark og Sverige (4158 no. 317).

30. aug. 1659. Kopi af K. af D. s brev til Nederlandene (4158 no. 318).

12. sep. 1659. Algernon Sidney til "My Lord". Kopi dat. København. Om forhandlingerne mellem Danmark og Sverige (4158 no. 323).

(Der findes trykt en samling af breve fra Al. Sidney til hans fader, the Earl of Leicester, og Whitelocke, mens Sidney opholdt sig i Danmark. Brevene er dateret 13. sep., 13. nov. 1659; 22. feb., 1. marts, 28. maj, 28. juli 1660. Brevene befandt sig, da de blev trykt i: R. W. Blencowe: Sydney Papers, 1825, i privateje. Hvor de nu er, vides ikke).

Udat. Johan Casimir, konge af Polen til Frederik III. Kopi (4159 no. 368).

Udat. Lord Bothwell's tilståelse for de danske herrer. Kopi (4160 f 70).

Add 4168-72. I disse fem bind findes kopier af breve sendt eller modtaget af Sir Thomas Roe (d. 1644). Roe var en ledende engelsk statsmand, der i 1629-30 var engelsk gesandt i Sverige, og i 1638-42 opholdt sig i Hamburg, Ratisbon og Wien for at varetage de engelske interesser i sagen om Pfalz. Han førte tillige forhandlinger om Øresundstolden og var impliceret i forsøgene på at skaffe Charles I finansiell støtte fra Danmark. Se iøvrigt Harlejan 1901. De foreliggende bind med kopier blev taget i 1730, da det påtænkte at udgive Roe's korrespondance. I et prospekt i forbindelse med udgivelsen hedder det, at der bl. a. er 22 breve fra Christian IV, 9 fra den danske kansler, 38 fra Sir Robert Anstruther ang. Danmark, og 97 fra Mr. Avery ang. Sundtolden. De originale breve fandtes i 1730 hos en trykker i Fleet Street; hvor de nu er vides ikke, men et af bindene er antagelig nu Harlejan 1901 (Se side 77).

1632. Instruktion for Robert, Earl of Leicester, ang. hans udsending til Danmark. Rejsedagbog i Danmark (4188 f 7-35).

1735. Observationer over et guldhorn fundet i Jylland af Jacob Rash (4433 f 162-3).

1644. Notater ang. striden mellem Danmark og Sverige (4456 f 19).

1592. Latinsk beskrivelse af Chr. IV's kroning (4712 no. 20).

Add 5130-32. I disse tre bind findes kopier af breve sendt eller modtaget af Robert Goes, Heer van Boukborstenburg, hollandsk gesandt til København. Brevene omfatter tiden 1701-08.

1740. Kort over Grønland (5222).

Udat. Beskrivelser af tapeterne på Kronborg. Med tegninger af M. Jonas (5243).

1632. Brev, antagelig udstedt af borgmesteren i Plymouth ang. the Greenland Company's forsøg på at få forbudt indførslen af olie (5488 f 162-3).

4. okt. 1762. Grev H. C. Bothmer, dansk gesandt i England, til John Stuart, Lord Bute, premierminister 1762-63 (5726 C).

8. juni 1762. N. Henwick, engelsk konsul i Danmark til Lord Bute (5726 D).

18. maj 1652. Notat ang. penge givet til den danske ambassadør (5750 f 3).

26. juli 1701. Udnævnelsesbrev fra Frederik IV for Wilhelm Tchnell som krigskommissær (5753 f 315).

29. sep. 1709. Ordre ang. udbetaling af subsidier til Frederik IV (5753 f 316).

31. marts 1764. Brev fra Frederik V til Dr. Kennicott ang. nogle hebræiske bibelmanuskripter i København (5829 f 96).

Aug. 1768. Skildring af modtagelsen af Christian VII i Cambridge (5834 f 462).

Udat. Instruktion for Sir John Bortwick for hans rejse til Danmark (5935 no. 45).

Aug. 1661. Skildring af prinsens af Danmarks indsættelse som arveprins (6308 f 102).

1768. Kopi af brev fra universitetet i Cambridge til Christian VII (6772 f 181).

Add 6804-71 rummer papirerne efter Andrew Mitchell (d. 1771), der var engelsk gesandt i Berlin fra 1765 til 1771. Her findes bl. a. :

20. aug. - 5. okt. 1756. Kopier af breve til Titley i København (6805).

14. okt. 1756 - 13. nov. 1757. Som ovenfor (6806).

16. nov. 1757 - 1. okt. 1759. Som ovenfor (6807).

1764 - 29. dec. 1770. Kopier af breve til Gunning i København (6810).

1755 - 56. Kopier af korrespondance mellem Robert D'Arcy, Earl of Holderness, Secretary of State, og W. Titley i København (6812).

Juli 1756. Kopi af traktat mellem Danmark og Sverige (6815 f 9).

25. juni 1762. Kopi af brev fra Mr. Grenville til Grev Bothmer. Kongen vil ikke tage del i striden mellem Danmark og Rusland (6820 f 113).

20. juni 1762. Kopi af Grev Bothmers erklæring ang. de danske troppers indrykning i Hamburg (6820 f 115).

20. juni 1762. Kopi af brev fra Mr. Grenville til Grev Bothmer ang. de danske tropper (6820 f 117).

Dec. 1766. Notater ang. forhandlingerne mellem Danmark og Rusland om

Holsten (6826 f 66).

Add 7058-79. Her findes nogle af papirerne efter George Stepney (d. 1707), der gjorde tjeneste som engelsk gesandt forskellige steder i Tyskland, bl. a. i Wien 1702-06. Der findes desuden Stepney-papirer i Add 21551 og 37155-56 samt 37407. I materialet findes:

1691-94. Breve fra Sir Paul Rycout, engelsk resident i Hamburg (7060).

1703-07. Breve fra James Vernon og Daniel Pulteney i København (7068).

1701-02. Breve fra James Vernon i København (7070).

1691-1704. Breve fra H. og W. Greg i København (7076).

1702. Kopi af brev fra Louis XIV til Frederik IV (7077 f 102).

25. april 1705. Opsnappet brev fra en bayersk diplomat ang. oberst Seefelds forhandlinger med den svenske gesandt i Ratisbon (7077 f 136).

Udat. Tegninger af udsteder på Grønland: 1. Hunde Eyland. 2. Jacobshavn. 3. Jacobshavn Kerken. 4. Kruprensens Eyland. 5. Rettenbenk. 6. Claushavn. 7. Arve Prensens Eyland. 8. Christianshaab. 9. Egedesminde. 10. Godhavn.

1781-84. Afskrifter og koncepter af breve fra William Coxe, archdeacon, under hans rejser i Danmark og Sverige. Brevene beskæftiger sig især med Caroline Mathilde. Coxe var forfatter til: *Accounts of Prisons and Hospitals in Russia, Sweden and Denmark*, 1781 og: *Travels into Poland, Russia, Sweden and Denmark*, I - III, 1784 (9258).

I Add 9718-9768 findes en del af papirerne efter William Blathwayt (d. 1717). Blathwayt var Secretary at War fra 1683-1704 og fungerede i flere perioder som udenrigsminister. Hans papirer er blevet meget splittet ud, en del af dem er nu i Rigsarkivet i København (som et tillæg til TKUA, England), men hovedparten er i British Museum, hvor de er anbragt i 28 forskellige grupper i Additional Manuscripts og Egerton Manuscripts efter tidspunktet for deres indkomst. I denne den første gruppe er af interesse:

1696 - 98. Kopier og uddrag af breve til og fra Hugh Greg, sekretær ved gesandtskabet i København ang. det holstenske spørgsmål (9745 - 46).

1598 - 99. *Acta Legationis Nicolai Cragii anno 1598 cæptæ; Excerpta e diario N. Cragii, regis Daniæ, ad Angliæ reginam Elizabetham legati annis 1598 et 1599*. Kopi af dagbogen taget ca. 1750 og noter efter Danske Magazin IV.

1615 - 26. Rejsedagbog ført under en rejse i England, Irland, Danmark og Norge af islænderen Johannis Olavius (11227).

26. aug. 1668 - 28. jan. 1670. Rejsedagbog ført under kronprins Christian (V)s rejse i Frankrig, England og Italien. Skrevet med samtidig hånd på dansk. Forfatteren er ikke angivet. Blandt prinsens følge nævnes Moth, Bülow og Lindenow. Dagbogen, der er i to små bind, er købt i 1842 af Tho. Rodd. (12487 - 88).

I bindet 14010 er en del papirer vedrørende spansk udenrigspolitik. Af interesse for dansk historie er:

1645 - 48. Instruktioner for Carlos Bonier, Baron de Auchy, ang. hans sendelse til Danmark og Polen (f 115 - 121).

1624. Notater ang. handelsforbindelser mellem Spanien og Danmark (f 201).

Okt. 1626. Kopi af brev fra Charles I til Chr. IV (f 235).

21. okt. 1626. Instruktioner til Baron Gratz, dansk ambassadør til Venedig (f 237).

1626 - 27. Brev fra Grev Tilli og kommissær Wolmenraad til kejseren ang. freden med Danmark (f 239).

1675 (?). Notater vedrørende alliancen mellem K. af D. og Brandenburg mod Sverige (f 260).

20. marts 1641. Assiento capitulado entre las dos Magestades de Philippe IV Rey de las Espanas i Christiano IV Rey de Dinamarca (f 266).

I Add 11405 er nogle papirer stammende fra Sir Julius Cæsar (se også under Lansdowne Manuscripts). Bl. a. findes:

1598. Klager fra den danske ambassadør.

1596. Klager fra danskerne mod englænderne, med engelsk svar.

1577. Notat ang. de danske klager af D. Vanhele.

18. sep. 1597. Fortegnelse over ting, som det er forbudt danskerne at føre til Spanien.

1597. Svar for Sir William Russel ang. en mand ved navn Maris, anklaget af danskerne for sørøveri.

1597. De danske forhandleres supplikationer til de engelske, med udkast til disses svar (f 383 - 405).

2. juni 1610. Christian IV til James I (12507 II f 95).

1550. Kopi af traktat mellem Danmark og Skotland (14854 f 7).

Add 15092 - 93. I disse to bind findes kopier af breve skrevet af Chev. de Camilly, fransk gesandt i København, til den franske konge og hans ministre, og til andre franske gesandter. Brevene omfatter årene 1726 - 29.

1670. Reyse Diarium, oder beschreibung dessen was bey der ao. 1670, von

H. Albrechts, zu Sachsen Gotha fürstl. durchl. naher Hollstein, Denemarck, und Schweden gethanen Reyse, von tage zu tage passiret und vorgegangen (15113).

Add. 15572. Dette er et andet bind hidrørende fra William Blathwayt. Det rummer breve fra Hugh Greg i København til Blathwayt fra aug. 1692 til nov. 1693. Desuden findes tre breve fra Greg i sep. - okt. 1698 og et i juli 1701, samt enkelte breve fra Greg til James Vernon og andre, og en fortegnelse over den danske hær og flåde.

1807. Plan over angrebet på København i 1807 (15648 C).

23. nov. 1631. Summa eorum, quæ proposita sunt a Subdelegato Britannico, Josepho Averio, coram Sermi Regis Daniæ Delegatio, dominis Christiano Frisio, Francisco Rantzovio, et Frederico Gunthero (15857 f 20).

Add 15866 - 75 er papirer efter James Dayrolle, engelsk resident i Haag 1706 - 12, Geneva 1715 - 17 og igen Haag 1717 - 38. Der er enkelte stykker med relation til Danmark:

16. marts 1731. Projekt ang. en inddragelse af Danmark, Sverige, Preussen, Rusland og Holsten i traktaten underskrevet i Wien (15868 f 13 - 42).

19. juni 1747. Walter Titley til Dayrolle (15869 f 115).

Feb. - marts 1749. Bemærkninger om forholdet mellem Danmark og Sverige af Dayrolle (15871 f 168).

Add 15901 - 2. I disse to bind findes kopier af breve skrevet af den engelske diplomat Sir Leoline Jenkins (d. 1685) til Sir Joseph Williamson (d. 1701), Secretary of State. Brevene er skrevet, mens Jenkins var engelsk gesandt til konferencen i Nijmeegen 1678. Der findes omtalt:

20. - 31. jan. 1678. Projekt af de danske og svenske gesandter ang. passagen af den svenske post (15901 f 89).

10. juni 1678. Memoirer fra gesandterne fra Brandenburg, Danmark og den tyske kejser (15901 f 307).

10. juni 1678. De sammes svar i den almindelige forsamling (15901 f 337).

4. aug. 1678. Uddrag af traktat undertegnet i København mellem Danmark, Brandenburg og biskoppen af Munster (15902 f 132).

Bindet 15939 er en samling af autografer, "Konger i Danmark og Sverige". Her findes:

14. juni 1585. Frederik II til Sir Francis Walsingham (f 1).

12. feb. 1670. Christian V til William, prins af Oranien (f 3).

14. jan. 1696. Christian V til Georg, hertug af Wurttemberg (f 5).

2. okt. 1716. Frederik III til General Admiral Ulric Christian Gldenlew (f 7).

3. april 1723. Frederik IV til Georg Augustus, prins af Wales (f 9).

13. april. Anne Sophie, dronning af Danmark til samme (f 11).

19. sep. 1732. Christian VI til dronningen af England (f 13).

Add 16513 består af et bind kaldet: "Relazione della venuta del Re di Danimarca in Italia, e di quanto si fece in Venetia, in Ferrara, in Bologna, in Firenze et altrove, per il suo ricevimento e dimora". Indholdet er som angivet en beskrivelse af underholdningen af den danske konge, Frederik IV, under hans besøg i Italien, dec. 1708 til maj 1709. I bindet findes desuden en beskrivelse af Danmark, skrevet i 1656 af Angelo Ranuzzi, nuncio i Polen. Desuden en serie graveringer forestillende: Regatta nel Canal Grande di Venezia, di IV Marzo, MDCCIX, at altre feste solennizzate nelle venuta di Frederico IV, in questa metropoli; publicate dal P. Cosmografo (Vincenzio) Coronelli: Copia dagli Originali del Padre Coronelli, ilssistenti nell'Academia Cosmografica degli Argonauti.

14. juni 1542. Christian III's kirkeordning. Afskrift på tysk med det 16. rh. hånd (17530).

13. og 30. sep. 1646. Originale breve fra Christian IV til Charles I ang. John Poley's sendelse (19399 f 10 og 14).

1589. Originalt brev til James VI af Skotland fra Nicolaus Kaas, Georgius Rosenkrantz og Christopher Valkendorf (19401 f 139).

29. sep. 1603. Christian IV til James I (19401 f 187) Original.

4. aug. 1611. Originalt brev fra Sophia til James I (19402 f 4 41).

7. marts 1608. Ulric, bror til Chr. IV til (James I ?) (19402 f 166).

1689-90. Kopibog ført af Sir Paul Rycaut (d. 1700), engelsk resident i Hamburg, over breve sendt til det engelske udenrigsministerium og gesandter i andre stater. Brevene har meget om Danmark og hertugdømmerne (19514).

1656-62. Papirer vedrørende Frederik III's forhandlinger med Nederlandene. Papirerne har tilhørt Jacques Auguste de Thou, fransk ambassadør i Holland (21233 f 86-115).

29. juni 1683. Brev fra Pierre de Villars, fransk ambassadør i Danmark til Colbert ang. saluttering mellem den franske og den danske flådes skibe (21356 f 84).

- Okt. 1694-99. Breve fra Sir Paul Rycaut til William Blathwayt, Secre-

tary at War, fra Hamburg (21490).

1856. Katalog over engelske manuskripter i det store nationale bibliotek i København, af George Stephens (21451).

Maj - dec. 1766. Breve til Henry Seymour Conway, Secretary of State, fra Sir John Goodricke, ambassadør til Sverige, Ralph Woodford i Hamburg og N. Fenwick, konsul i Helsingør (21501).

25. feb. 1670. Anna Sophia, kurfyrstinde af Saxen, til hendes bror, Christian V i anledning af Frederik III's død (21522 f 107).

29. juni og 2. okt. 1670. Christian V til William III i anledning af en sønnesøns fødsel (21523 f 85).

23. maj 1597. Dom Manoel, titulær prins af Portugal, til Christian IV (21526 f 77).

De to bind 21529 og 21530 er en samling af autografer af konger og fremtrædende personer i Danmark, Rusland og Sverige. Det danske materiale stammer antagelig fra Høeg-Guldbergs samling:

23. nov. 1714. Egenhændigt brev eller udkast til brev af Karl XII antagelig til Frederik IV ang. polske forhold (21529 f 23).

7. marts 1602. Christian IV til Hanss Schnellenn, "Kaufhändler in Lissebon", ang. skibet Fortunen, som er sendt til Portugal (21529 f 49).

22. dec. 1660. Frederik III til Henrik Müller og Poul Klingenberg. De skal tale med den hollandske gesandt og derefter referere samtalen til Frederik III (21529 f 50).

2. juli 1672. Udnævnelsesbrev fra Christian V til Diedrich Beckern til embedet som Küster i Pinneberg (21529 f 55).

26. okt. 1723. Frederik IV til prinsen af Wales. Meddelelse om en datters fødsel (21529 f 60).

10. juni 1718. Frederik IV til admiral Norris. Kvitterer for brev fra den engelske konge (21529 f 62).

23. nov. 1731. Ægteskabstilladelse fra Christian VI for Ole Andersen Settingslien af Ringebøe i Gulbrandsdalen (21529 f 65).

30. nov. Egenhændigt brev fra Christian VII til hertugen af Holstein-Oldenburg. Meddeler om prinsesse Sophie Frederikkes død (21529 f 66).

10. nov. 1627. Originalt brev til Christian IV fra Christian Friis, Anders Bille, Christoff Ulfeld, Joest Hoeg, Christian Holck, Thage Thott, Hanss Lindenow, Albert Skeel, Claus Daa og Otto Skeel. I brevet, der er dateret -Slagelse, protesterer de mod dansk deltagelse i krigen (21530 f 2).

18. maj 1642. Note af Corfitz Ulfeld. (Dem Dolmetschen, in der Ryssischen Sprache ist versprochen worden, zu jährlich pension zwee hundert Rixd) (21530 f 6).

10. april 1694. Leonora Christina til grev Conrad Reventlow; dat. Marieboe Closter. Beder ham støtte hendes supplikation hos kongen om Hellerup (21530 f 8).

21. okt. 1696. Samme til (samme ?) højvelbårne hr. Greve. Erindring om et løfte, han har givet hende (21530 f 10).

21. jan. 1650. Christian Thomesen Sehested til "Monsieur" ang. nogle spanske søfolk (21530 f 12).

24. sep. 1595. Hans Pedersen (Lunge) til Christian IV. Han har ladet opføre et ungts elsdyr og to lossere, som han giver Chr. IV (21530 f 14).

5. april 1673. Autorisation for Jens Juel og Christopher Lindenow som ambassadører til Sverige, underskrevet af Peter Griffenfeld (21530 f 17).

1752. Tre noter fra J. H. E. Bernstorff til konferensråd von Klenergraffe (21530 f 20-24).

19. jan. 1762. Grev Hans Caspar Bothmer, dansk ambassadør til England, til "Monsieur", ang. den nye krig (21530 f 26).

13. dec. 1763. Grev A. G. Moltke til Baron de Gleicken ang. nogle varer, Moltke har bestilt i Frankrig (21530 f 28).

26. marts 1766. Brev fra Jacob Langebek til "Herr Geheimeraad og Obersecretair" (Thott ?). Sender en designation over de gamle dokumenter, som er blevet udskrevet af de pavelige registranter i Rom (21530 f 30-31).

4. april 1766. Skrivelse fra den russiske gesandt i Danmark. Han beder den danske regering forhindre, at bogen "Geschichte Ivan des IIIten" kommer til salg i Danmark (21530 f 33).

20. okt. 1774. Ove Hoegh Guldberg til "Monsieur le Comte". Meddeler om ankomsten af en fremmed prinsesse til Danmark (21530 f 37).

28. okt. 1782. Samme til "Tres-cher Ami". Det er nødvendigt at sende en ekstrapost til Sverige med en nyhed (21530 f 38).

4. feb. 1775. Den schweiziske historiker Paul Henri Mallet til Ove Hoegh Guldberg om de revolutionære tendenser i Europa (21530 f 40).

27. maj 1788. Baron Joachim Otto von Schack Rathlou til "Votre Excellence". Takker for en tilsendt bog (21530 f 43).

13. dec. 1794. Friedrich Münter til "Ew Hochgräfliche Excellenz". Oplysninger om den portugisiske tempelorden (21530 f 45).

10. maj 1797. General Hauch til Grev Bernstorff. Takker for tilsendelsen af forskellige ordenstegn (21530 f 47).

Add 21551. Dette bind stammer fra Stepney-papirerne (Se Add 7058). Det indeholder breve fra København fra Hugh Greg (l. april 1693), James Vernon (13. jan. 1703) og Daniel Pulteney (26. dec. 1705), samt fra Paul Rycaut i Hamburg (27. maj 1693).

1639. Kopi af traktat mellem England og Danmark (21993 f 287).

Add 22192-22267 indeholder papirer efter Thomas Wentworth, Lord Raby, Earl of Strafford, der var engelsk ambassadør i Berlin 1701-11, i Haag 1711-14, og forhandler ved konferencen i Utrecht i 1711-13. I denne samling findes:

1704 - 10. Breve fra John Robinson, engelsk resident i Hamburg, med udkast til svarskrivelser. Korrespondancen angår hovedsageligt danske, svenske og holstenske forhold (22198).

1711 - 14. Breve fra John og Cyril Wich, residenter i Hamburg. Som ovenfor (22216).

Add 22511 - 514 rummer arkivet efter John Carteret, Earl Granville (d. 1763), der var udsending til Sverige for at mægle i den nordiske krig 1719 - 20 og Secretary of State 1721 - 24 og 1742 - 44. Af særlig interesse er her:

Juli 1719 - dec. 1720. Depecher fra Sverige. Hovedparten af disse kopier er stilet til det engelske udenrigsministerium og gesandten i København, Lord Polwarth (22511 - 14).

1742 - 44. Kopier af skrivelser til gesandten i København (22534).

Marts 1654. Petition fra the Eastland Merchants med en angivelse af deres tab ved at 22 skibe er blevet tilbageholdt i Danmark (22546 f 64).

Nov. 1646 - sep. 1648. Breve fra Gottschalck Behr i København til Constantine Huygens, sekretær hos prinsen af Oranien, og til kaptajn Swann, 6. nov. 1646, 7. juni, 29. sep. 1648 og 6. nov. 1646 (22878 f 8 - 14).

23. aug. 1658 - 24. juni 1659. Kopier af breve fra Frederik III til de hollandske generalstænder (22919 f 43 1115).

21. april 1659. Kopi af brev fra Frederik III til Sir Edward Montagu, engelsk admiral (22919 f 95).

15. dec. 1663. Kopi af brev fra Frederik III til Hannibal Sehested ang. det danske Afrikakompagni og de hollandske købmænd (22920 f 17).

10. feb. 1664. Originalt brev fra Hannibal Sehested til Sir G. Downing (d. 1684), engelsk statsmand, ang. den danske handel på Afrika (22920 f 26).

15., 25. april og 6. maj 1665. Sir Gilbert Talbot, engelsk gesandt i Dan-

mark, til Sir G. Downing ang. en traktats underskrivelse og ankomsten af den franske gesandt, Terlon (22920 f 119 - 29).

1. marts 1594. Revideret regnskab aflagt af Sir John Maitland, Lord Chancellor of Scotland, over penge brugt i 1589 - 90 på James VI's besøg til Norge og Danmark (22958).

Omkring marts 1590. Instruktioner for oberst William Stewart, ambassadør til Danmark (23108 f 30).

24. marts, 12. maj 1744. Breve fra Walter Titley i København til James O' Hara, Lord Tyrallow, ambassadør i Rusland (23630 f 126, 207).

24. okt. 1744. Samme til samme (23631 f 145).

1769. Dagbog over rejser i Danmark, Holland og Tyskland af William Henry, hertug af Gloucester (23646).

31. aug. 1766. Sir Robert Gunning, ambassadør i Danmark, til Sir John Goodricke, ambassadør i Sverige, ang. brylluppet mellem Christian VII og Caroline Mathilde (24023 f 49).

I Add 25117 - 25 findes en del af Coventry-samlingen. Hovedparten af disse papirer efter Henry Coventry (d. 1686) er endnu i privat besiddelse (se side 144), men i British Museum findes bl. a.:

1672 - 76. Kopier af skrivelser til Charles Stuart, hertug af Richmond, ambassadør i Danmark, og til Sir John Paull og Thomas Henshaw, residenter i Danmark (25117).

Add 28040 - 95 er arkivet efter Francis Osborne, Duke of Leeds, der var Secretary of State 1783 - 91. Heri findes:

1789. Breve fra Robert Liston i København og Stockholm.

1706. Kopi af brev fra Frederik IV til Sidney Godolphin, Lord Godolphin, engelsk premierminister (28057 f 318).

22. juli - 3. aug. 1614. Regnskab over penge brugt til den danske konges underholdning, af Sir Lewis Lewkenor, Master of the Ceremonies (28103 f 20).

I Add 28126 - 57 findes nogle af papirerne efter Sir John Norris, der som engelsk admiral under og efter den store nordiske krig førte den engelske flåde i Østersøen. Andre af Norris' papirer er i Greenwich (se side 118). Her er enkelte stykker vedrørende Danmark:

2. juni 1715. Fortegnelser over den danske flåde (28154 f 96, 263).

11., 28. juni, 6. juli 1715. O. Krabbe og C. Sehestedt til Norris (28154 f 102, 162).

8. og 18. juli 1715. Peter Raben, dansk admiral, til Norris (28154 f 166, 168).

Ca. 1716. Udkast til overenskomst mellem Danmark og England (28154 f 328).

Juni - juli 1715. F. Hanneken, engelsk chargé d' Affairs i Danmark til Norris (28154 f 106, 116, 170).

1719. Peter Raben til Norris (28155 f 214).

Aug. - sep. 1717, sep. 1719, sep. 1720. Alexander Campbell, Lord Polworth, engelsk gesandt i København, til Norris (28155 - 56).

28. feb. 1685. Christian V til Mary Beatrice d' Este, engelsk dronning (28225 f 1).

10. marts, 7. juli 1688. Samme til samme (28225 f 264, 326).

27. april 1590. Udkast til brev fra Elizabeth til Christian IV (28621 f 1).

20. marts 1599. Udkast til brev fra samme til samme (28621 f 4).

I Add 28875 - 956 findes papirer, som har tilhørt John Ellis, Under-secretary of State for Foreign Affairs 1695 - 1705. I denne store samling findes meget materiale vedrørende dansk diplomatisk historie. I bindene 28898 - 909 er der ialt 84 breve fra Hugh Greg, gesandt i København 1689 - 1702; brevene omfatter årene 1693 - 1701. Der er endvidere breve fra William Greg, der var sekretær ved gesandtskabet i København fra 1702 til 1704. William Greg's breve, ialt 14 for årene 1702 - 04, findes i bindene 28910 - 15. Fra James Vernon, som afløste Hugh Greg og sad i København fra 1702 - 06, er der i bindene 28911 - 14 ialt 17 breve fra årene 1702 - 03. Endvidere er her:

1699. Autorisation for James Cressett, gesandt i Danmark (28943 f 207).

1700. Do. (28944 f 99 - 102).

1701. Autorisation og instruktion for Hugh Greg som engelsk gesandt i Danmark (28944 f 346, 358, 363).

2. maj 1831. Brev fra Adam Gottlob Oehlschläger til "Buchhändler Aug. Campe" (28961 f 46).

6. marts 1822 - 26. okt. 1847. Originale breve på dansk fra Finn Magnusen til Sir Walter Calverley, engelsk lærd (d. 1879) (29708).

1831 - 51. Originale breve til Sir Walter Trevelyan fra pastor Johan Henrik Schrøter, Thorshavn (29718).

Okt. 1812. Memorandum om forhandlinger med Danmark af general Sir R. T. Wilson (30129 f 85).

17. årh. Copia d'una lettera scritta dal Signor Torquato Recchia, M^{RO} di

Casa del Sr Don Torquato Conti, generale dell' artiglieria di Sua M^{ta} Cesarea, al Sig^r Principe di San Gregorio, nella Quale gli da relatione del paese et costumi delli populi di Dinamarca (30629).

1774. Rejsedagbog ført under Lord St. Vincent's rejse i Frankrig, 1772-73, og til Rusland med hjemkomst gennem Danmark 21. juli - 23. okt. 1774 (31192).

Add 31229-37 rummer arkivet efter Nicholas Vansittart, Lord Bexley (d. 1851), der i 1801 var på en ekstraordinær mission til Danmark. Kopier vedrørende denne mission findes i Add 31233, heriblandt også en original skrivelse til Vansittart fra den engelske udenrigsminister Robert Jenkinson, Lord Hawkesbury, ang. forholdet mellem Danmark og England. Vansittart's almindelige korrespondance for 1801 har intet om Danmark.

1658-59. Redegørelse for forholdene i Øresund i årene 1658 og 1659 af Sir Philip Meadows (32093 f 405).

13. nov. 1659. Algernon Sidney fra Helsingør til Bulstrode Whitelocke ang. engelske forhold (32093 f 416).

Add 32253-309 er en samling af depecher og breve mellem fremmede regeringer og deres repræsentanter i England. Depecherne og brevene har oprindeligt været skrevet som cifre, er blevet opsnapet af den engelske udenrigstjeneste og foreligger her i klart sprog. Tillige er her koder til de forskellige landes systemer. Det hele er arbejdsredskaber fra det kontor under det engelske udenrigsministerium, der var beskæftiget med decifring. Af opsnapede og decifrede danske depecher er der følgende:

1737 - 1803 (32281), 1803 - 1838 (32282), 1838 - 1844 (32283). I bindet 32284 findes nøgler til danske kodesystemer.

Maj 1851. Brev fra H. C. Andersen til Charles Dickens. Introduktion for professor Scharling, med omtale af David Copperfield, H. C. Andersens rejse-schildring fra Sverige, og en opfordring til Dickens til at komme til Danmark (32343 C).

30. april - 21. juni 1544. Kopi af brev fra Mary, dronning af Skotland til Christian III i anledning af sendelsen af John Hay, og med Christians svar (32655 f 47 - 52).

Udat. Memorandum af Robert, Earl of Leicester, ang. samtaler med den danske gesandt om hans søn, Algernon Sidney (32680 f 9).

I Add 32686 - 33201 findes en af British Museum's største samlinger, nemlig arkivet efter Thomas Pelham-Holles, hertug af Newcastle (d. 1768). Han

var Secretary of State for the Northern Department 1746-54 og premierminister 1754-56 og 1757-62. Papirerne er ordnet således, at der først er en serie af diplomatisk korrespondance fra 1724-54 (32738-851). For de samme år findes en serie af korrespondance vedrørende engelske forhold, "Home Correspondence". Fra 1755 og til 1768 er disse to serier slået sammen til een, "General Correspondence" (32852-991). Samlingen er af et sådant omfang, at det er umuligt at gengive alt om Danmark, men følgende hovedpunkter er fundet ved hjælp af registrene:

- 1715. Danske overenskomster med England (32740).
- 1720. Dansk traktat med Sverige (32740).
- 1726. Den projekterede dansk-franske traktat (32745).
- 1726. Den projekterede dansk-engelske traktat (32746).
- 1726. De engelske og franske overenskomster med Danmark (32747).
- 1727. Det danske svar til det engelske forslag om en dansk-fransk traktat (32750).
- 1728. Dansk depeche til Sehested (32759).
- 1730. Dansk protest mod hertugen af Holstens titel af Slesvig (32765).
- 1748. Brev fra J. H. E. Bernstorff til J. S. von Schulin (32811).
- 1749. Projekteret dansk-svensk traktat (32817).
- 1751 og 1754. Breve fra Baron Rosenkrantz til Newcastle (32832 og 32849).
- 1752. Brev fra A. G. Moltke til Baron Rosenkrantz (32833).
- 1753. Baron Rosenkrantz til K. af D. (32843).

I serien "General Correspondence" findes:

- 1755. Resumé af traktaten med Danmark (32855).
- 1756. Dansk-fransk traktat (32874).
- 1759. Forholdet mellem Danmark og England (32889-97).
- 1760. M. de Steinbergs relation til K. af D. (32904).
- 1762. Politiske efterretninger om Danmark (32936).
- 1768. Adresse til Christian VII fra universitetet i Cambridge (32991).

I "General Correspondence" er der endvidere originale breve og kopier af breve fra:

J. H. E. Bernstorff til Walter Titley (1755), F. Hanneken (1755), F. H. de Cheusses (1756-58), Baron Rantzau (1757), Baron Munchhausen (1757-58), Comte Larrey (1758), Grev Bothmer (1759), Grev Wedel-Friis (1761), Grev Bachoff (1762), Grev Moltke (1762), hertugen af Newcastle (1768).

Fra Grev C. H. Bothmer til hertugen af Newcastle (1759-66).

Fra F. H. de Cheusses til J. H. E. Bernstorff (1757-59).

Fra Grev R. F. von Lynar til hertugen af Cumberland (1757).

Fra Grev Rantzau til the Admiralty (1755), J. H. E. Bernstorff (1757), hertugen af Newcastle (1756).

Fra Grev Wedel-Friis til J. H. E. Bernstorff (1759-62), Frederik V (1759-62).

Fra V. C. Diede til hertugen af Newcastle (1768).

1589-90. Papirer vedrørende James VI af Skotlands besøg hos Christian IV (33531 f 229-36).

27. okt. 1827. Brev fra professor Rasmus Kristian Rask til Peter Clausen Larsen af Bogense (33610 f 3).

I Add 34095 findes en del af et arkiv samlet af William Dutton Colt, der var gesandt i Hannover og Celle i 1690-93. Andre dele af det samme arkiv er i Add 36662 og Add 37513. Bindet 34095 indeholder 27 breve fra Robert Molesworth, gesandt i København. Brevene er dateret juni 1690 - juni 1691.

2. feb. 1613. Breue Relatione di Danimarca. Skrevet af den pavelige nunci i Nederlandene Guido Bentivoglio og sendt kardinal Borghese. Trykt i Bentivoglio's Relationi, Köln, 1629, I (34322).

Juli - dec. 1701. 34 breve fra William Aldersey, engelsk resident i Hamburg, til William Blathwayt ang. svenskernes fremgang i Kurland og Livland og udskibningen af danske tropper til tjeneste i Nederlandene (34357).

Add 34599 - 601 indeholder papirerne efter antikvaren Sir Henry Spelman (d. 1641). Der findes her:

18. april 1629. Palemon Rosenkrantz, dansk gesandt, til Spelman (34599 f 104).

7. maj og 30. juli 1632, 11. juli 1635, 23. maj 1638, 23. aug. 1639 og 27. marts 1640 (34599 f 108 og 146; 34600 f 19, 71, 74 og 112; 34601 f 2).

Add 34902 - 92 indeholder en del af arkivet efter admiral Horatio Nelson, Lord Nelson. Der synes kun at være meget lidt vedrørende Danmark:

1801. Breve fra Hans Lindholm, dansk generaladjutant (34918).

1800 - 01. Ordre ang. København fra admiralitetet (34934).

1763. Breve til Philip Yorke, Earl of Hardwicke, premierminister, fra Sir John Goodricke i København. Skrevet mens Goodricke ventede på at begynde i sin post som gesandt til Sverige (35425 f 124).

1797, 1798 og 1806. Breve til Arthur Young, Secretary to the Board of Agriculture, fra G. Begtrup (35127 f 418, 35128 f 219 og 35129 f 319).

I Add 35461 - 95 findes arkivet efter Robert Keith (d. 1774), ambassadør i Wien 1748 - 58 og Skt. Petersborg 1758 - 62. Bindene 35461 - 85 dækker hans indkomne breve, resten er kopibøger over udgåede breve. Blandt de indkomne breve findes:

10. marts 1756. Walter Titley i København. Ang. ankomsten af en ny kejserlig gesandt, og om subsidier fra Frankrig til Danmark (35480 f 139).

30. sep. 1758. Samme ang. Ruslands overdrevne krav om Holsten (35482 f 134).

4. marts 1760. Samme. Forholdet mellem Danmark og Rusland (35483 f 73).

16. sep. 1760. Samme om det samme (35483 f 101).

2. dec. 1760. Samme om det samme (35483 f 124).

18. feb. 1762. Sir John Goodricke fra København ang. forholdet mellem Sverige og Rusland (35484 f 121).

17. april 1762. Walter Titley ang. Danmark, Rusland og Holsten (35484 f 222).

Keith's søn, Sir Robert Murray Keith, var engelsk gesandt i Danmark 1771 - 72. Hans arkiv findes i Add 35503 - 583, bortset fra hvad der findes i John Ryland biblioteket i Manchester. Add 35503 - 04 består af breve modtaget af ham i København. Det er meget uinteressante breve, hovedsageligt om forsendelse af hans indbo til og fra København. I kopibøgerne over breve sendt 1770 - 90 synes der ikke at være indført noget brev afsendt under opholdet i Danmark. I bindet 35534 f 204 er et brev fra 1785 fra Edmund Bourke, chargé d' affaires i København.

1563. Brev til ukendt fra James Melville med beskrivelse af hans rejse gennem Danmark, Sverige, Rusland og Polen (35831 f 121).

Bindet Add 35832 indeholder nogle papirer ang. den dansk-engelske alliance under tredveårs-krigen:

9. feb. 1625. Udkast til brev fra Sir Edward Conway, Secretary of State, til Sir Robert Anstruther, ambassadør i Danmark, med redegørelse for forholdene i Tyskland, og med opfordring til at presse K. af D. til at tilslutte sig det protestantiske forbund (f 163).

19. feb. 1625. Samme til Sir Albertus Morton, ang. henvendelser fra Sverige og Danmark (f 173).

20. feb. 1625. Samme til Sir Robert Anstruther. Sender ham autorisation som ambassadør til Sverige, hvis han skulle finde det nødvendigt at tage der-

til (f 178).

20. feb. 1625. Samme til samme. Instruktioner ang. forhandlingerne i anledning af at K. af D. har tilbudt at lede den forenede hær til generobringen af Pfalz (f 179).

24. feb. 1625. Samme til Lord Carlisle og Holland om rivaliseringen mellem Danmark og Sverige (f 196).

Add 35837 indeholder kopier af breve til og fra Sir Luke Schaub, der gjorde tjeneste i gesandtskabet i Danmark i 1716 og i Wien, Madrid og Hannover mellem 1717 - 25. Der er intet fra tiden i Danmark, men nogle breve i 1719 til den engelske regering om muligheden af at England skulle støtte Danmark som et modtræk mod Frankrig, der støttede Sverige.

Udat. Redegørelse af Charles François Bosc de la Calmette, hollandsk gesandt i Danmark, for revolutionen i 1772 (35839 f 296).

Add 35840 er en kopibog ført af Roger Ascham, latinsk sekretær hos dronning Mary. Der er breve til Christian III (Se side 84).

1. april 1588. Esme Stuart, hertug af Lennox, til de skotske ambassadører i Danmark (36530 f 3).

18. juni 1613. Christian IV til de hollandske generalstænder ang. Øresundstolden (36530 f 20).

Add 36533 er en original anerkendelse fra Christian IV til Parlamentet af et lån på 25771 rigsdaler og 24 skilling lybsk. Beløbet skal tilbagebetales Epiphania 1649. Dokumentet er på pergament, dateret Antvorskov 9. juli 1647 og underskrevet og med vedhængende segl for kongen og 14 af hans rigsråder, der optræder som garanter for lånets tilbagebetaling. Dokumentet er på tysk.

Add 36662 stammer fra William Dutton Colt's arkiv (se side 103). Dette bind indeholder 23 breve fra Robert Molesworth i Danmark og 45 fra Sir Paul Rycaut i Hamburg fra tiden juni 1691 - juni 1692.

Maj - aug. 1591. Anbefaling fra K. af D. for John Uden og Philip Duinger til kongen af Skotland, og for Caius Harding, en dansker i dronningen af Skotlands tjeneste (36774 f 13 - 22).

Add 37155 - 56 hører til arkivet efter Georg Stepney (se side 92). I bind 37155 er et brev fra København 31. okt. 1699 med beskrivelse af kongens begravelse. Brevskriveren er antagelig Hugh Greg.

I Add 37348 - 97 findes arkivet efter Charles Whitworth, Lord Whitworth of Galway (d. 1725), som var gesandt ved forhandlingerne i Ratisbon 1702 - 03 og 1714 - 16, i Wien 1704, i Skt. Petersborg 1704 - 12, i Berlin 1716 - 17 og

1719 - 22 og i Haag 1717 - 19. Fra perioden i Ratisbon indeholder hans kopibøger oplysninger om den danske repræsentation for Holsten, fra tiden i Rusland er der værdifulde oplysninger om den russiske holdning i den nordiske krig.

Add 37407 hører til George Stepney-arkivet (se side 92). I dette bind findes breve modtaget af Stepney 1690 - 1706, mens han var sekretær hos John Johnston, engelsk gesandt i Berlin. Der er breve fra Paul Rycaut i Hamburg 29. aug. 1690 og 13. jan. 1694, fra Robert Molesworth 11. okt. 1690 og 21. april 1691 og fra James Vernon 12. jan. 1706.

Add 37274 - 318 indeholder en del af arkivet efter Richard Wellesley, Marquis Wellesley (d. 1842), broder til hertugen af Wellington og udenrigsminister 1809 - 12. Andre dele af arkivet, hovedsageligt vedrørende Wellesley's tjeneste i Indien, findes som Add 12564 - 13915 og Add 37414 - 16. Add 37291 - 94 indeholder breve modtaget af Wellesley som udenrigsminister. 37295 - 97 indeholder politisk korrespondance 1800 - 12, især korrespondance med Canning. I det første af disse bind, 37295, er der et meget langt brev fra George Canning, faktisk en hel afhandling, om situationen i Europa. Et af afsnittene, f 64 - 67, handler om Danmark og dets handelspolitik og nødvendigheden af at gribe ind. Brevet er dateret 24. aug. 1800.

Add 37602 - 3 indeholder kunstneren og antikvaren John Romilly Allen's notater (d. 1907) og tegninger af oldnordisk kunst og oldnordisk kunst i England.

Add 37663 er et bind af Paul Rycaut's kopibøger fra Hamburg, hvoraf andre findes i Lansdowne samlingen (se side 81). Dette bind omfatter tiden juli 1689 - juni 1700 og følger efter Lansdowne 1153 D.

Add 37842 - 935 rummer arkivet efter William Windham (d. 1810), Secretary at War 1794 - 1807. Der er et bind korrespondance med William Pitt og George Canning 1792 - 1807. Det synes intet at have vedrørende Danmark. Bindene 37846 - 7 er korrespondance med Lord Grenville, Secretary of State 1791 - 1801 og Thomas Grenville, First Lord of the Admiralty 1806 - 07. I denne korrespondance, der går fra 1793 - 1809, er der en enkelt ting vedrørende danske forhold, nemlig et udkast til et brev fra Windham til Lord Grenville af 15. feb. 1801, hvori Windham argumenterer for en ordning med Danmark i stedet for en krig, med den begrundelse, at det var bedre at have den danske flåde med sig end mod sig.

7. feb. 1681 - 27. jan. 1682. Breve til William Blathwayt, Under-secretary of State, fra Sir Peter Wyche, engelsk resident i Hamburg (37982).

22. juli 1586. Kopi af brev fra Philip II af Spanien til Frederik II ang. det danske tilbud om en mægling mellem Spanien og England. Kopien bærer en påskrift, i flg. hvilken den er blevet overrakt dronning Elizabeth af William Ronwense (Henrik Ramel ?), sendt fra K. af D., den 25. jan. 1587.

Add 38190 - 489 og 38564 - 81 indeholder papirerne efter Charles Jenkinson, Earl of Liverpool (d. 1808), der var Under-secretary of State 1761 - 63, og efter hans søn Robert Jenkinson, Earl of Liverpool (d. 1828), Foreign Secretary 1801-03 og Secretary at War 1809 - 12. I den ældre Liverpool's papirer er der i bindet 38235 et brev fra John Proby, Lord Carysfort, engelsk gesandt i Berlin. Brevet, dateret 29. marts 1801, foreslår angreb på Glückstadt samtidig med angrebet på København. Det hedder, at den danske hær er latterlig og fæstningerne værdiløse. I et senere brev, 15. april, skrev Lord Carysfort, at begivenhederne i København havde gjort et meget stort indtryk i Berlin. I den yngre Liverpool's papirer er der i bindet no. 38237 en yderst interessant serie af breve mellem danske diplomater. Brevene har været skrevet i kode, men er blevet opsnappet og omskrevet til klart sprog. Det fremgår, at de er kommet Lord Liverpool i hænde lige så tidligt som den tilsigtede modtager har fået dem. Fra grev C. Bernstorff, der sendtes til London i foråret 1801, er der breve til C. D. Reventlow af 16. juni, 23. juni, 30. juni, 10. juli, 11. juli, 17. juli, 21. juli. Der er breve til Bernstorff fra Reventlow af 30. juni, 7. juli, 11. juli, 25. juli. Der er breve fra den danske gesandt Wedel-Jarlsberg til Bernstorff af 15. sep., 29. sep., 6. okt., 9. okt., 6. nov., 1. dec., 15. dec., 22. dec., 25. dec., 29. dec., 1. jan. 1802 og 5. jan. Bernstorff's breve til Wedel-Jarlsberg findes for 3. okt., 10. okt., 13. okt., 20. okt., 27. okt., 31. okt., 3. nov., 10. nov., 14. nov., 17. nov., 1. dec., 12. dec. I samme bind er et brev af 5. juni 1801 fra Alleyne Fitzherbert, Lord St. Helens, ambassadør i Rusland, om den russiske reaktion efter angrebet på København.

Add 38492 - 508 omfatter Charles Townshend's privatarkiv. Townshend (d. 1738) var gesandt i Haag 1709 - 11. Bindet no. 38499 indeholder udkast til breve og kopier af modtagne breve fra John Churchill, hertug af Marlborough (d. 1722). Korrespondancen angår forhandlingerne i 1709 - 11 om Sverige, Polen og Slesvig. Bindene 38500 - 01 omfatter breve modtaget af Hora-

tio Walpole, sekretær hos Townshend, ligeledes fra 1709 - 11. Blandt brevskriverne er Daniel Pulteney, gesandt i Danmark.

Add 38597 er en kopibog ført af Thomas Read, latinsk sekretær hos James I. Bindet indeholder kopier af breve til Christian IV og dronning Sophia fra årene 1619 - 23.

Add 38669 er en lignende kopibog ført af George Rudolph Weckherlin, Under-secretary of State 1627 - 35. Bindet indeholder kopier af breve til Christian IV okt. 1628 til dec. 1632.

6. dec. 1698. Kopi af brev fra Christian V til kongen af Polen (38853 f 15).

Add 38931 - 39164 indeholder privatarkivet efter A. H. Layard (d. 1894), Under-secretary for Foreign Affairs 1852 og 1861 - 66. Der er her en serie breve fra Edmund Hammond, Lord Hammond, Under-secretary for Foreign Affairs 1854 - 73. Brevene fra september 1863 til september 1864 i bind 38952 er meget oplysende om det engelske syn på den dansk-tyske krig i 1864. Der er referater af samtaler med danske og tyske diplomater og engelske statsmænd. Bind 39108 indeholder et ti sider langt forbitret brev fra Sir August Paget, gesandt i Danmark, i anledning af at man i Foreign Office, som han hævdede, beskar hans depecher, således at de fik et danskfjendtligt udseende. Brevet er dateret 25. feb. 1864. Bind 39066 er en dagbog ført på en rejse i 1838 i Danmark, Sverige og Rusland.

29. aug. 1528. Brev fra Frederik I til Francis I af Frankrig med krav om erstatning for skade påført nogle Husum-borgere af nogle borgere fra Dieppe (39577 f 1).

30. maj 1760. Pardon fra Frederik V til Halvor Olsen Kirchemoe i Aggershus stift for en forseelse mod kirkeloven (39577 f 5).

7. juni 1811. Brev fra Frederik VI til Niels Rosenkrantz. Enig i affattelsen af et brev til Gustav Adolf, forhenværende konge af Sverige (39577 f 26).

Add 40018 - 55 rummer dele af arkivet efter admiral Sir Charles Napier, der kommanderede den engelske flåde i Østersøen i 1854. Det meste af materialet er publiceret i: G. B. Earp: The History of the Baltic Campaign of 1854, 1857; E. Napier: Life and Correspondence of Admiral Sir C. Napier, I - II, 1862, og H. N. Williams: Life and Letters of Admiral Sir C. Napier, 1917.

Add 40100 - 02 og 41079 - 85 indeholder arkivet efter Henry Dundas, Viscount Melville (d. 1811), Secretary of State 1791 - 1801 og First Lord of the

Admiralty 1804 - 05. Der er her en serie af breve fra Sir Home Riggs Popham, der deltog i angrebet på København i 1807 og ledede forhandlingerne om kapitulationen af den danske flåde. Der synes imidlertid ikke at være noget om danske forhold. I bind no. 40101 er et brev af 13. jan. 1801 fra William Wyndham Grenville, Lord Grenville, Foreign Secretary 1791 - 1801, der argumenterer mod en skærpet kurs over for Danmark.

Add 40630 indeholder f 130 - 98 en række papirer stammende fra Arthur Capel, Earl of Essex, og hørende til hans ambassade til Danmark i 1669 - 70.

Add 40771 - 803 er privatarkivet samlet af James Vernon (d. 1727) Secretary of State 1697 - 1702. Hans søn, James Vernon, var gesandt i Danmark 1702 - 06. Af den ældre Vernon's papirer er følgende af interesse:

1658 - 59 og 1698 - 1700. Kopibøger og breve, instruktioner og rapporter i forbindelse med de engelske mæglinger mellem Danmark og Sverige (40796 - 97).

1689 - 98. Kopier af traktater med Holland, tyske stater og Danmark og Sverige (40798).

1689 - 1701. Kopier af traktater mellem England, Holland og Danmark (40799).

Feb. 1694 - marts 1697. Kopibøger stammende fra Hugh Greg, gesandt i Danmark. Med notater og rettelser i Greg's håndskrift (40800 - 02).

30. dec. 1701 - 21. sep. 1703. Nyheds-breve sendt Hugh Greg i Danmark (40803).

30. marts 1801. Depeche sendt fra Jean François, Baron de Bourgoing, fransk gesandt i Danmark, til Charles Maurice de Talleyrand-Périgord, fransk udenrigsminister, med beskrivelse af fjendtlighederne mellem Danmark og England og den engelske flådes ankomst ved København (41667 f 6).

1829. Tre breve på Latin fra J. V. Madvig til den tyske filolog Wilhelm Dindorf (41667 f 100).

Add 41803 - 46 rummer privatarkivet efter Charles Middleton, Earl of Middleton, Secretary of State 1684 - 88. Der findes her:

1684 - 88. Breve fra Christian Lente og Frederik Gersdorff, danske gesandter i England (41806 f 87 - 136).

1684 - 88. Papirer vedrørende striden mellem the Royal African Company og den danske stat ang. Frederiksborg på Guinea kysten (41806 f 231 - 50).

1684 - 88. Breve fra personer af det danske kongelige hus (41807 f 1 - 31).

1684 - 88. Kopier af breve til gesandterne i Tyskland, Rusland, Danmark

og Sverige (41823).

1682 - 88. Breve fra Bevil Skelton og Peter Wyche i Hamburg ang. den danske trussel mod Hamburg og striden mellem Danmark og hertug Christian Albert (41824 - 27).

1684 - 88. Breve fra Sir Gabriel de Sylvius, gesandt i Danmark, Thomas Fotherby, hans sekretær, og Patrick Lyell, konsul i Helsingør (41828).

1685 - 88. Breve fra Daniel Butts, konsul i Christiania (41829).

1684 - 88. Papirer, som har ligget som bilag til brevene i de to forannævnte bind (41830).

Add 41851 - 59, 42058 og 46912 består af Thomas Grenville's privatarkiv. Han var ambassadør i Wien 1794, i Berlin 1799 og First Lord of the Admiralty 1806 - 07. I serien af breve fra hans broder William Grenville, premierminister 1806 - 07, er der et af 1. okt. 1807 ang. angrebet på København (41852). Bindet 41857 har et brev af 19. juli 1807 fra Lady Lavinia Spencer om stridighederne bag udnævnelsen af en øverstkommanderende til flåden, der blev sendt til København og flere breve ang. flådens udrustning fra Benjamin Tucker, der var ansat i admiralitetet.

Officeren C. W. Pasley (d. 1861), der deltog i angrebet på København i 1807, har efterladt en dagbog ført i Danmark fra juli til oktober 1807 (41975 - 6). Blandt hans øvrige papirer er en korrespondance angående ekspeditionen (41962 f 27 - 33).

Add 43039 - 358 indeholder Lord Aberdeen's arkiv. George Hamilton-Gordon, Earl of Aberdeen, var udenrigsminister 1828 - 30 og 1841 - 46 og premierminister 1852 - 55. I arkivet findes:

1813. Østrigsk forslag med vedføjet russisk udtalelse, til afgørelse af den dansk-svenske strid. Kopi (43076 f 181).

6. jan. 1814. Svensk forslag stillet Frederik 6. (43076 f 202 - 5).

1828. Kopi af brev fra Charles Selby, dansk gesandt i Haag, til Sir Charles Bagot (43086 f 63 - 64).

1853. Tre breve fra prins Friedrich af Slesvig-Holstein (Nør) (43226 f 198 - 207).

Herudover synes intet at angå Danmark, bortset fra fire breve fra den engelske gesandt i Danmark, Sir Henry W. W. Wynn fra 1840 - 46 i bind 43181 - 82 og 43237 og 43240.

I papirerne efter diplomaten Benjamin Keene (d. 1757) findes kopier af breve fra og til W. Titley, nemlig:

11. og 15. nov. 1732. Titley til William Stanhope, Earl of Harrington, Secretary of State (43416 f 122 - 23).

4. jan. - 19. feb. og 5. - 19. juli 1757. Korrespondance mellem Titley og Robert D' Arcy, Earl of Holderness, Secretary of State (43439 f 229 - 69 og 43440 f 92, 187 og 191 - 93).

1801. Breve fra Lord Nelson til William, Duke of Clarence (William IV) 1795 - 1805. Der findes omtale af aktionen mod Danmark i flg. breve fra 1801: 22. marts, 4., 10. og 27. april, 10. og 17. maj, 15. juni (46356).

Add 46489 indeholder breve til Hermann von Petkum, hertugen af Holstens gesandt til Haag, ang. de hemmelige forhandlinger om en fred mellem Frankrig og de allierede 1706 - 11.

Add 46525 - 59 består af arkivet efter Robert Sutton, Lord Lexington (d. 1723), der var ambassadør i Wien 1694 - 97. Bindet no. 46542 indeholder breve fra Hugh Greg i Danmark 1694 - 97.

Add 46822 - 830 rummer arkivet efter diplomaten Francis Drake. Bind no. 46822 består af kopier af afsendte breve og originale modtagne breve fra Drake's tid som sekretær ved gesandtskabet i København 1790 - 92.

Add. 47781 - 95 indeholder arkivet efter diplomaten Henry Rose (d. 1855). Bindet no. 47794 består af breve fra August John Foster, gesandt i Danmark 1814 - 24. Brevene er fra tiden 1816 - 20.

Add 47969 er en kopi af Sir George Rooke's dagbog ført under ekspeditionen til København og Københavns bombardement i 1700. Bogen, hvoraf der findes en anden kopi som Add 28125, er publiceret i: Publications of the Navy Records Society, 1897.

Add 48000 - 196 består af arkivet efter Sir Christopher Yelverton (d. 1612). Han udnævntes til Queen's Serjeant i 1589 og deltog i ledelsen af udenrigstjenesten. De foreliggende arkivalier er, så vidt det kan ses, de samme som er omtalt i HMC 1. 2nd R. II: Calthorpe p 44 - 45. I arkivet findes:

Ca. 1583 - 99. Kopier af breve ang. handelen mellem Elizabeth og Frederik II (48094).

Ca. 1580 - 1600. Papirer vedrørende handelen med Tyskland, Spanien og Danmark (48126).

Ca. 1584 - 1599. Korrespondance med Danmark. Bindet indeholder originale breve fra Frederik II til Elizabeth 20. okt. 1584, 4. maj 1585 og 10. jan. 1588, kopier af breve til og fra Danmark og papirer vedrørende N. Krag's sen-

delse i 1599 (48128).

Ca. 1598 - 99. Forhandlingerne med Danmark. Dette bind synes at have været et arbejdsredskab for Robert Beale (d. 1601), der fungerede som en slags vice-udenrigsminister. Det indeholder udkast af ham til breve til Danmark, notater ang. danske forhold til brug for Lord Zouch, der sendtes til Danmark i 1598, f. eks. om adelens indflydelse, hær og flåde, endvidere kopier af ældre breve til og fra Danmark, instruktioner og udkast til breve til Lord Zouch (48152).

Add 48417 - 589 rummer en del af Lord Palmerston's privatarkiv. Resten findes for tiden i National Register of Archives (Se side 152). Hvad der findes i British Museum er hovedsageligt kopibøger:

1830 - 34. Kopier af breve fra gesandterne i Danmark og Sverige (48448 - 50).

1835 - 41. Kopier af breve til Danmark og Sverige (48503).

1835 - 41. Kopier og breve fra Danmark og Sverige (48504).

1846 - 47. Kopier af breve fra Danmark (48552).

I bindet 48583 f 42 - 54 findes kopier af breve fra Palmerston til Lord Russell ang. Slesvig fra 13., 19. og 20. sep. 1865.

1807. Dagbog 17. marts til 30. oktober 1807 ang. ekspeditionen til København, ført af generalmajor Thomas Grosvenor.

Add 49173 - 95 indeholder arkivet efter Spencer Perceval (d. 1812), Chancellor of Exchequer 1807 - 09, premierminister 1809 - 12. Arkivet er ikke endeligt ordnet, dets breve er nummereret i en fortløbende nummerering. Det har følgende vedrørende danske forhold:

1808. Udkast til brev til ukendt ang. erstatning til engelske købmænd, som har lidt skade som følge af angrebet på København 1807 (no. 41).

Feb. 1808. Trykt rapport forelagt Parlamentet om forhandlingerne med Danmark. Rapporten er forsynet med notater af Perceval (86).

22. juli 1808. Brev fra George Wolff til James Stephen ang. danske fanger (335).

24. aug. 1808. James Stephen til Perceval ang. de danske fangers lidelser (336).

31. dec. 1808. George Canning til Perceval ang. visse ordres konsekvenser for forholdet bl. a. til Danmark (347).

Jan. - feb. 1808. Notater af Perceval ang. Parlamentets forhandlinger om ekspeditionen til København (633).

12. okt. 1807. Dokument forelagt kabinettet af Perceval ang. Danmarks stilling (700).

Add 51205 - 241 indeholder Sir Augustus Berkeley Paget's privatarkiv. Paget (d. 1896) var gesandt i København fra juli 1859 til juni 1866. Af interesse for dansk historie i dette arkiv er især:

1852 - 89. Korrespondance med James Howard Harris, Earl of Malmesbury, udenrigsminister 1853, 1858 - 59 (51206 - 07).

1857 - 60. Korrespondance med George W. F. Villiers, Earl of Clarendon, udenrigsminister 1853 - 58, 1865 - 66 og 1868 - 70 (51208).

1859 - 65. Korrespondance med Lord John Russell, Earl Russell, premierminister 1846 - 52, udenrigsminister 1852 - 53, 1855 - 65, premierminister 1865 - 66 (51209 - 19).

1844 - 96. Almindelig korrespondance (51234).

En udførlig registratur over dette materiale er udarbejdet for Rigsarkivet af arkivar C. Rise Hansen.

I Add 52296 findes kopier af private breve 1893 - 98 fra den engelske gesandt i København i disse år, Charles Stewart Scott. Brevene er til Robert Arthur Talbot Gascoigne-Cecil, Marquis of Salisbury, premierminister og i perioder også udenrigsminister 1885 - 1902, og til Archibald Philip Primrose, Earl of Roseberg, der var premierminister i 1894.

British Museum har modtaget som et lån papirerne efter John Charles Herries, der i 1807 var sekretær hos premierminister Spencer Perceval. Blandt disse papirer er en serie af breve fra William Drummond fra København 1801.

EGERTON MANUSCRIPTS

Egerton samlingen er den anden af de to samlinger i British Museum, som stadig er i vækst. Den blev grundlagt i 1829, da Francis Egerton, Earl of Bridgewater, gav museet de første 67 manuskripter og et stort beløb til fortsatte indkøb. Egerton samlingen er beskrevet i de samme kataloger som Additional Manuscripts. Af det meget blandede materiale har følgende relation til dansk historie:

17. maj 1697. Originalt brev fra Christian V til William III ang. en traktat, som skal afsluttes (1047 f 38).

25. okt. 1701. Frederik IV til William III ang. dronningens død, original (1047 f 42).

Udat. "De Danske Ostindiske Etablissemeters Historie ved Henning En-

gelhart, Det Tranquebarske Selskab for Indisk Oplysning tilegnet". Omfatter årene 1616 til 1732. To dele. (1638).

I bindene 1704 - 56 findes papirerne efter William Bentinck, Earl of Portland (d. 1709) og hans søn William, Count Bentinck (d. 1774). Begge tjente i engelsk og hollandsk udenrigstjeneste:

1746. Kopi af brev fra Frederik IV til Count og Countess Bentinck (1713 f 197).

1752. Frederik V til Count Bentinck ang. ægteskab for prinsessen af Brunswick-Wolfenbüttel (1740 f 240).

6. sep. 1741. J. H. E. Bernstorff til Count Bentinck ang. Danmarks forhold til Holland. Vedlagt er udkast til brev fra Bentinck til Bernstorff af 22. aug. 1741 (1743 f 41).

30. sep. og 9. dec. 1741. J. L. von Schulin til Count Bentinck ang. Danmarks forhold til Holland. Vedlagt udkast til brev fra Bentinck til Schulin 28. okt. 1741 (1743 f 44, 47, 52).

21., 24. april, 28. okt. 1759. J. H. E. Bernstorff til Count Bentinck (1744 f 346 - 50).

3. maj, 9. nov., 17. dec. 1770, 15. jan., 22. maj 1771. J. H. E. Bernstorff til Count Bentinck ang. hans afgang som minister og tyske forhold. Vedlagt udkast til brev fra Bentinck til Bernstorff af 2. okt. 1770 (1744 f 374, 378 - 87).

1658 - 59. Journal ofte corte aenteychening van alle het geene gepasseert is ontrent het tweede secours, bestaende in veertig compagnien voet volck gesonden van de Hooge ende Mog: Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden aen den Coninck van Deenemarcken. Ført af Major J. van Beveren (?). Med fortegnelse over flåden og officerer i de forskellige afdelinger. Går fra 3. dec. 1658 til 10. nov. 1659. (1850).

8. feb. 1766. J. H. E. Bernstorff til Count Bentinck ang. kongens død (1862 f 229).

11. juni 1644. Brev fra Hugo Grotius som svensk ambassadør til Frankrig til en ukendt ang. Danmarks forhold til Sverige (1863 f 13).

Udat. "Historisk skildring af revolutionen på Island i året 1809", af Jorgen Jorgensen. Samt "Notater om den samme revolution", af grev Trampe, guvernør på Island (2067).

Udat. Redegørelse for revolutionen på Island, af Jorgen Jorgensen, med kopier og oversættelser af dokumenter. Samt "Redegørelse for penge modta-

get og brugt på Island under mit ophold dér i 1809", af Jorgen Jorgensen (2068).

1809 - 1825. Breve fra Jorgen Jorgensen til William Jackson Hooker, med nogle få stykker til Dawson Turner og Henry Jermyn (2071).

1775-77. Originale breve fra baronerne Bülow, Lichtenstein og Seckendorff til N. W. Wraxall. Brevene er skrevet fra Celle og Hannover og angår Caroline Mathilde. De er trykt i: N. W. Wraxall: Posthumous Memoirs, III, 1836. (Wraxall er forfatter til: Cursory remarks made in a Tour through some of the Northern Parts of Europe, particularly Copenhagen, Stockholm and Petersburgh, London 1775) (2142 f 153-85).

1636. Mémoire original Latin de l'ambassade de Pologne, sous Louis XIII en 1636. Par Charles Ogier, Secrétaire de l'ambassade. (Dette er anden del af rejseskildringen. Første del skildrer opholdet i Danmark og er udgivet som: Ephemerides, sive Iter Danaicum, Suecicum, Polonicum, Paris 1656. På dansk som: Det store Bilager i Kjøbenhavn. Memoirer og Breve, 20, 1905) (2434).

I Egerton 2533-62 findes papirer efter Sir Edward Nicholas, der var Secretary of State hos Charles I og Charles II:

19. okt. 1642. Christian IV til Charles I (2533 f 363).

Udat. Udkast til brev fra Charles II til Frederik III. Skrevet efter slaget ved Worcester i 1651 (2534 f 121).

22. nov. 1660, 18. maj 1661. F. von Ahlefeldt, dansk gesandt i England til Nicholas (2537 f 291, 341).

1646. Autorisation for W. Strickland som ambassadør til Christian IV (2541 f 341).

21. feb. 1653. Kopi af traktat mellem Danmark og Nederlandene for fælles hjælp mod de engelske oprørere (2542 f 93).

16. maj 1661. Bevilling af Frederik III til Nicholas af en årlig pension på 1500 daler (2543 f 47).

1588-89. Kopier af breve fra William Asheby, engelsk ambassadør til Skotland, til engelske statsmænd, med skildringer af brylluppet, og forberedelserne hertil, mellem James VI og Anne af Danmark. Der er to breve af 3. og 29. nov. til Asheby fra William Hunter, som fulgte James til Norge (2598).

27. juli 1614. Sir Ralph Winwood til George Abbot ærkebiskop af Canterbury ang. én sag, som skal meddeles K. af D. (2603 f 60).

20. marts og 17. aug. 1660. Frederik III til general Monck. Lykønskning af hans heldigt gennemførte plan og anbefaling for F. von Ahlefeldt (2618 f 65, 85).

Bønnebog, skrevet tilsyneladende i Danmark. 238 blade, pergament. Teksten er rigt forsynet med udsmykkede begyndelses- og slutningsbogstaver, en miniature i begyndelsen og miniaturer af scener fra Christi liv. Dødsdatoer for kongelige og andre personer af skandinavisk oprindelse. Af disse fremgår det, at manuskriptet har tilhørt Jacobus, søn af Suno, som var broder og fader til to biskopper af Roskilde, og som selv blev munk i Hamburg og døde i 1246. Manuskriptet er omtalt i tidsskriftet *Archaeologia*, vol. XLVI, A. W. Francks: *Two MS Psalters in the Collection of William Bragge, Esq.* (2652).

Egerton 2680-95 rummer the Titley Papers. Walter Titley var engelsk gesandt i København fra 1729 til 1768:

1728-36. Kopibøger over Titley's korrespondance med det engelske udenrigsministerium og engelske gesandter i andre hovedstæder. I vol. 2682 er breve til J. S. von Schulin, nov. 1745-dec. 1746 (2680-82).

1736-1764. Indkomne breve til Titley fra det engelske udenrigsministerium, engelske gesandter og danske ministre. Årenes fordeling på bindene er således:

1736 vol. 2683; jan. 1737-sep. 1737 vol. 2684; okt. 1737 - april 1739 vol. 2685; maj 1739 - marts 1740 vol. 2686; april 1740 - dec. 1740 vol. 2687; jan. 1741 - aug. 1741 vol. 2688; sep. 1741 - april 1742 vol. 2689; maj 1742 - dec. 1742 vol. 2690; jan. 1743 - sep. 1743 vol. 2691; okt. 1743 - maj 1744 vol. 2692; juni 1744 - dec. 1744 vol. 2693; 1747 - 1764 vol. 2694.

1737-65. Officiel dagbog ført af Walter Titley. Indførelserne er gjort med meget lange mellemrum (2695).

I Egerton 2696 til 2706 findes arkivet efter Sir Robert Gunning, der var gesandt i Danmark fra 1766 til 1771, og derefter i 1771 i Preussen og i 1772-76 i Rusland:

1766-71. Korrespondance med det engelske udenrigsministerium, andre gesandter og danske ministre. 1766-67 vol. 2696; 1768 vol. 2697; 1769 vol. 2698; 1770 vol. 2699; 1771 vol. 2700.

1766-68. Kopibog over udgåede skrivelser til det engelske udenrigsministerium, andre gesandter og danske ministre (2704).

Juni 1588. Instruktioner for Daniel Rogers og Anthony Jenkinson for deres rejse til Emden, hvor de skal forhandle med K. af D. s repræsentanter (2790

f 230).

24. juli 1606. Taler og underholdning givet ved Christian IVs besøg ved Theobalds, og kopi af hertugen af Lennox's udfordring til K. af D. i sommeren 1606 (Begge er trykt i: John Nichols: The Progresses, Processions, and Magnificent Festivities of King James I, II, p 49 og 70, 1824 (2877 f 162).

I Egerton 3401 - 3505 findes en del af arkivet efter Robert D' Arcy, Earl of Holderness, Secretary of State 1751 - 61. Arkivet er endnu ikke endeligt ordnet, men det oplyses, at det i bindet nr. 3419 f 91 - 134 indeholder breve fra Walter Titley i Danmark 1749 - 51 og i bindet nr. 3464 f 1 - 49 breve fra den samme 1754 - 60.

BRITISH MUSEUM'S CHARTERS OG ROLLS

Principielt anbringes pergamentsruller og breve (charters) uden for Manuscript Department's almindelige samlinger, men adskillige dokumenter af denne art er dog tidligere blevet bundet ind sammen med papirerne og er nu at finde blandt disse. Chartersamlingen er kun katalogiseret i håndskrevne kataloger. Det eneste trykte, der findes, er: Henry J. Ellis and Francis B. Bickley: Index to the Charters and Rolls in the Department of Manuscripts, British Museum, I - II, 1900 - 12. Dette indeks er et stednavneregister til pergamenterne, men kun til de britiske, og kun til stednavne på de britiske øer. Det medtager pergamenter modtaget op til 1900.

De vigtigste af katalogerne til pergamenterne er nævnt i det følgende. Alle katalogerne er meget store, upaginerede, uden registre, og som nævnt håndskrevne. De er ikke blevet gennemgået for dansk materiale; opgaven ville være for stor. Alene Additional Charters omfatter 58.915 numre og er katalogiseret i 36 bind. Der findes:

Catalogues of Additional Charters and Rolls, I - XXXVI.

Cotton Charters and Rolls I - XXX.

Catalogue of Egerton Charters, I - II.

Harleian Charters and Deeds etc. , I - VII, 2.

Catalogue of the Topham Charters and Lansdowne Rolls and Charters.

Catalogue of Rolls and Charters in the Sloane Collection.

Catalogue of the Wolley Charters Bequeathed to the British Museum.

NATIONAL MARITIME MUSEUM

I forbindelse med National Maritime Museum, Greenwich London, S. E. 10, findes en samling af dokumenter vedrørende den engelske orlogs- og handelsflåde. Der er en kort beskrivelse: K. F. Lindsay MacDougall: A Guide to the Manuscripts at the National Maritime Museum, 1960. Samlingen er opdelt i to grupper, nemlig:

1. Naturligt opståede arkiver.
2. Kunstigt skabte samlinger.

Gruppe 1. er igen opdelt i tre undergrupper, 1) officielle arkiver, 2) arkiver vedrørende handelsflåden og 3) privatarkiver.

Den første undergruppe indeholder over 7000 bind med papirer fra the Admiralty og the Navy Board (se side 33). Her er tillige mere end 5000 logbøger fra engelske krigsskibe. Rækkerne af arkivalier starter i 1688. Undergruppe nummer to indeholder arkivalier vedrørende Lloyd's registrering af skibe, som begyndte i 1764. De første danske skibe blev optaget i registret i 1871 - 73. Der findes en alfabetisk fortegnelse over skibsnavne, og en fortegnelse over skibene ordnet efter hjemhavn. Undergruppe tre rummer flere hundrede privatarkiver efter folk i den engelske orlogsflåde. Hovedgruppe to består hovedsageligt af forskellige marinehistorikeres samlinger. Følgende er fundet ved hjælp af samlingens emnekartotek:

1801. Logbøger for 23 skibe ved København (se T. Sturges Jackson, Logs of the Great Sea Fights, 1900).

12. marts - 13. maj 1801. Dagbog ført af Nelson (CRK/1430).

24. marts - april 1801. Breve og ordrer fra Sir Hyde Parker til kaptajnerne ang. angrebet på København (CRK 9, P 1-8).

3. april 1801. Nelson's rapport til Parker ang. angrebet på Kronborg og København (CRK 14/32 a).

9. april 1801. Nelson til Sir Gilbert Elliot fra Københavns red (Elliot MSS).

16. april 1801. Sir William Hamilton til Nelson. Lykønsker ham. Koalitionens vil nu bryde sammen (CRK/7/ H 154).

April 1801. Rapport ang. navigationen i Store Bælt, danske skibe og danske fanger.

April 1801. Brev fra Alexander Nairne, midshipman HMS Polyphemus, med beskrivelse af slaget ved København (AGC XXII).

1801. Plan af kaptajn P. Fyers, Royal Artillery, for bombardementet af København (AND/11/19).

27. maj og 15. juni 1801. General Lindholm til Nelson. Meddeler, at grev Bernstorff er rejst til London for at forhandle, og om Danmarks vanskelige stilling (CRK 8/L 6-8).

1801. Papirer ang. København fra Sir Charles Pole's arkiv (Pole MSS).

1801. Breve fra løjtnant Thomas Wilkes med beskrivelse af slaget ved København og flådens bevægelser derefter (Wilkes MSS).

11. juni 1801. Nelson til Sir Edward Berry, fra HMS ST. George, Kioge Bay. "They hate us in Denmark for as they say our hard terms - - -". (Berry MSS).

4. april 1803. Kopi af brev fra Nelson til admiral Parker ang. prisepenge-
ne for København (CRK 14/32).

1807. 30 breve fra admiral Lord Saumerez, øverstkommanderende i Østersøen, til admiral R. G. Keats (KEA /6).

1807. To breve fra admiral James Gambier til admiral R. G. Keats. Planer for angrebet på København (KEA /7).

11. aug. 1807. Admiral R. G. Keats til Lord Cathcart om berettigelsen i angrebet på København (HSR/1/29).

1807. Kopibog ført ved København af kaptajn Lepenotière, HMS Orestes (LBK /13).

1807. Papirer ang. København, som stammer fra oberst John Hope, adjutant hos Lord Cathcart (OBK /15).

1807. Dagbog ført ved København af kaptajn William Henry, HMS Centaur (WEB /5).

1807. Ordrebog for oberst John Hope ang. København (38 MS 9251).

1807 - 08. Breve skrevet og modtaget af William Wilkinson ombord på HMS Minotaur og HMS Christian VIII (WIL /1).

(I Naval Chronicle XVIII 1807 er optrykt breve, befalinger, rapporter ang. den engelske aktion mod København i 1807, samt en brevveksling om dette fra aug. - okt. 1807 mellem Gambier, Cathcart, Canning og Castlereagh. Endvidere Wellesley's rapporter om slaget ved Køge).

I samlingen af kort er der en plan for angrebet på København i 1801 (MKH /A/24) og for angrebet i 1807 (CRK/9 1-8).

LAMBETH PALACE LIBRARY

Ærkebiskopperne af Canterbury's bibliotek og arkiv findes i Lambeth Palace i Lambeth Palace Road, London, S. E. 1. Biblioteket har over 80000 bøger, koncentreret om kirkehistorie, arkivet mere end 100000 dokumenter, hvoraf de ældste går tilbage til 9. årh. Hovedparten af arkivalierne er opstået om ærkebispesædet i Canterbury; en meget væsentlig del er nu de forskellige ærkebispers privatarkiver, der er tilgængelige indtil 50 år fra deres oprindelsesdato. Arkivet er åbent mandag til lørdag 10. 00 til 17. 00. Der er her kun fundet meget lidt om Danmark, mere er uden tvivl at finde i ærkebiskoppernes privatarkiver.

1725. Redegørelse af Edmund Gibson om religiøse tilstande i den danske, den hollandske og den svenske flåde (MS no. 1742).

1859. Papirer vedrørende de engelske kirker i København og Helsingør (MS no. 1859).

1852. Redegørelse for kirkelige forhold i Danmark (MS no. 1991).

SOCIETY OF ANTIQUARIES

Society of Antiquaries, Burlington House, Picadilly, London, W. 1. , er et lærd selskab, der blev startet i 1751 for udforskning af engelsk oldtidshistorie. Det har siden 1770 udgivet tidsskriftet *Archaeologia*. Selskabets historie er skrevet i: Joan Evans: *A History of the Society of Antiquaries*, 1956. Selskabet ejer dels en håndskriftsamling, hvoraf meget vedrører nordisk arkæologi og oldtidshistorie, dels et arkiv. Arkivet er ordnet kronologisk uden lister over brevskrivere. Der er i det en lang afhandling af Christian J. Thomsen af 20. nov. 1828 om organisationen af studiet af oldtidens historie. Fra 1840'erne er der flere breve fra J. J. A. Worsaae, hvis arbejder selskabet lod oversætte til engelsk. Hans indflydelse blev meget afgørende for selskabet, og han blev valgt til medlem i 1848. Frederik VII blev medlem i 1852.

GUILDHALL LIBRARY

I Guildhall Library, Basinghall Street, London, E. C. 2., findes London's bystyres arkiv og bibliotek. Guildhall Library er tillige depot for flere af de gamle laugs eller kompagniers arkiver, selv om disse dog også i mange tilfælde findes ved laugene endnu. Dette er således tilfældet for f. eks. Goldsmiths, Haberdashers, Merchant Taylors, Salters og Vintners (Se: V. Pearl: London and the Outbreak of the Puritan Revolution, Oxford 1961). Af de kompagnier, som kunne have særlig interesse for dansk historie, Russia Company og Eastland Company, er der ikke bevaret noget, som synes at kunne have nogen betydning. Begge mistede deres papirer ved London's brand i 1666. Der findes en Treasurer's Account Book fra Eastland Company for 1661 - 1868, men den har intet om Danmark. Russia Company's Minute Books efter 1666 er uden omtale af Danmark. I London's bystyres arkiv, der er publiceret i: Analytical Index to the Series of Records known as the Remembrancia. Preserved among the Archives of the City of London, 1878, findes følgende vedrørende danske forhold:

12. okt. 1606. The Lord Mayor til the Lord High Chamberlain ang. udgifter ved Christian IVs besøg (II 274).

10. marts 1611. The Lords of the Council til the Lord Mayor ang. tilladelse for Lord Willoughby til at hverve soldater for kongen af Danmark i London. (III 41).

6. april 1627. Ordre fra Privy Council at soldaterne til brug for K. af D. nu skal gå ombord i deres skibe (VI 131).

23. april 1627. Kongen til the Lord Mayor, at der skal udskrives 100 soldater i London til brug for K. af D. (VI 101).

23. april 1627. The Lords of the Council til the Lord Mayor ang. de soldater, som skal sendes til K. af D. ((VI 142).

5. juli 1628. The Lords til the Lord Mayor. Kaptajn Francis Trafford, i K. af D. s tjeneste, skal have tilladelse og hjælp til at udpresse 80 lediggængere og vagabonder (VI 154).

THE ROYAL COMMISSION ON
HISTORICAL MANUSCRIPTS

The Royal Commission on Historical Manuscripts, Quality House, Quality Court, Chancery Lane, London W. C. 2, blev oprettet i 1869 for at registrere og eventuelt publicere arkivalier i privat eje. I sin 100-årige virketid har kommissionen affattet rapporter om mere end 400 arkiver i privat eje og mere end 200 i institutioners eller korporationers besiddelse. Rapporterne er udgivet i mere end 250 bind, og nye kommer stadig til. Som for kildepublikationernes vedkommende udsender H. M. S. O. en fortegnelse over kommissionens rapporter: Publications of the Royal Commission on Historical Manuscripts. Sectional List No. 17.

Det har været uundgåeligt, at en publikation som denne, der har stået på i 100 år, har undergået forandringer. Især har det voldt vanskeligheder at gennemføre en ensartet nummerering og beskrivelse af rapporterne. En redegørelse for arten af rapporter er derfor nødvendig.

Kommissionen afgiver to slags rapporter, nemlig:

A. Commissioners' Reports to the Crown, og

B. Inspectors' Reports to the Commission.

I de 15 første A-rapporter fulgte B-rapporterne som tillæg, Appendixes. Denne praksis ophørte i 1899, da B-rapporterne begyndte at udkomme som selvstændige publikationer.

Commissioners' Reports to the Crown består af en redegørelse for kommissionens virksomhed over en vis periode. Der gives summariske beskrivelser af de arkiver, som er undersøgt. I de nyere rapporter er anført ændringer i de allerede undersøgte arkivers tilhørsforhold. Der er foreløbig udsendt 25 af disse rapporter, fortløbende nummereret fra 1 til 25.

Inspectors' Reports to the Commission består af detaljerede oversigter over de undersøgte arkivers indhold. De tidligste rapporter dækker mange arkiver pr. bind, de senere koncentrerer sig om enkelte større arkiver; rapportererne over Salisbury Manuscripts at Hatfield går således foreløbig over 21 bind. Undertiden er alle papirer i de undersøgte arkiver fuldstændigt gengivet, om andre meddeles kun hovedtræk. Man har nu i en årrække publiceret efter et Calendar princip, d. v. s. givet så udførlige referater af de vigtigere papirer, at undersøgelse af de originale papirer normalt ikke skulle være nødven-

dig. Alle bind er forsynet med fuldstændige registre over de person- og stednavne, som er gengivet i den trykte tekst. Disse registre er samlet i særlige register-bind, nemlig:

Guide to the Reports: Part I - Topographical Guide.

1. To Reports 1870 - 1911, 1914.
2. To Reports since 1911 (endnu ikke udgivet).

og

Guide to the Reports: Part II - Index to Persons.

1. To Reports 1870 - 1911 Letter A - L, 1935.
2. To Reports 1870 - 1911 Letter L - Z, 1938.
1. To Reports 1911 - 1957 A - Foulton, 1966.
2. To Reports 1911 - 1957 Foulwyll - Orme, 1966.
3. To Reports 1911 - 1957 Ormesby - Z, 1966.

Der findes desuden et sagregister, der omfatter de første ni rapporter: Eleanor Stuart Upton: Guide to Sources of English History 1603 - 1660 in Early Reports of the Royal Commission on Historical Manuscripts, 1964.

Inspectors' Reports to the Commissioners fik, så længe de blev publiceret sammen med Commissioners' Reports to the Crown, samme nummer som disse. Da Inspectors' Reports begyndte at udkomme som selvstændige publikationer, ophørte denne praksis, og i stedet indførtes en serie- og bindnummerering, der også kom til at gælde for de allerede publicerede. Princippet er, at et serienummer angiver det enkelte arkiv, mens bind vedrørende arkivet betegnes med bindnummeret. Rapporter om hertugen af Portland's arkiv har således serienummer 29, mens de enkelte bind, publiceret mellem 1891 og 1931, har bindnumre fra 1 til 10. Det hjælper noget, at der ved siden af denne nummerering også findes en ejer- eller lokalitetsbetegnelse.

Henvisninger til rapporterne gives gerne på to måder. Drejer det sig om bind, der kun behandler et enkelt arkiv, ser henvisningen f. eks. således ud:

HMC 29: Portland III: p 94.

Dette betyder: Historical Manuscript Commission, Inspectors' Report to the Commissioners, Series 29, Duke of Portland's papers, Volume III, page 94. Drejer det sig om bind, der omfatter flere arkiver, d. v. s. de ældre bind indtil 1899, er det nødvendigt også at medtage rapportens nummer. F. eks. således:

HMC 6: 7th R. II: Athole: p 8.

HMC betyder det samme som i første eksempel, resten betyder: Series 6,

7th Report, Appendix II, Duke of Athole's papers, page 8. Da imidlertid serie- og bindnummereringen ikke er anført på de ældre bind (med mindre den senere er tilføjet, som gerne er tilfældet i engelske biblioteker), er det nødvendigt, hvis man skal arbejde med rapporterne, at anskaffe den ovenfor omtalte H. M. S. O. publikation: Publications of the Royal Commission on Historical Manuscripts. Sectional List No. 24. Den giver en nøgle til nummerringssystemet.

Alle de undersøgte arkiver var i privat eller halvofficiel besiddelse på det tidspunkt, da de blev behandlet af kommissionen. Det er derfor ikke givet, at de er tilgængelige for benyttelse. Mange har desuden skiftet ejer, er gået tabt, eller er solgt til U. S. A. Pålidelige oplysninger om arkivernes nuværende lokalisering fås bedst gennem the National Registrar of Archives, der omtales i det følgende.

I det følgende gennemgås rapporterne, og der gives henvisninger til stof af interesse for dansk historie. Mange af samlingerne indeholder nyhedsbreve, d. v. s. en slags masseproducerede håndskrevne aviser. De indeholder mange efterretninger om Danmark og danske forhold, men de er ikke særlig interessante, og de er ikke medtaget.

HMC 1: 1st R. : St. German's. Denne samling indeholder en del papirer efter Sir John Eliot (d. 1632), der var medlem af Parlamentet. Der er bl. a. nogle instruktioner fra 1626 - 27 for de engelske forhandlere, der skulle optage et lån i Danmark (p 43).

HMC 1: 1st R. : Winnington. Der er her en kopi af en tale holdt af Charles I til Parlamentet til forsvar for den danske konges krig. Talen er udateret, men stammer antagelig fra 1626 - 27 (p 54).

HMC 1: 1st R. : Advocates' Library, Edingburgh. I denne samling er der papirer stammende fra John Lindsay, der var Secretary of State hos James VI af Skotland. Et bind indeholder papirer vedrørende forhandlinger med Danmark under James I og Charles I (p 125).

HMC 1: 2nd R. : Cathcart. Der er her en serie af breve 1768 - 72 modtaget af Charles Cathcart, Earl of Cathcart, mens han var ambassadør i Rusland. Blandt korrespondenterne er Robert Gunning, Robert Murray Keith og Charles Ernst i København (p 26).

HMC 1: 2nd R. : Fortescue. John Packet, der var sekretær hos hertugen af Buckingham (d. 1628), har efterladt en samling papirer, hvor iblandt er: 1. juli 1615. Christian IV til Sir George Villiers (senere hertug af Bu-

ckingham). Lykønsker ham med hans udnævnelse til Master of the Horse (p 52).

12. april 1619. Andrew Sinclair og Jonas Charisius til George Villiers, Marquis of Buckingham (p 55).

1621. Udkast af brev fra George Villiers, Marquis of Buckingham til Christian IV. Anbefaling for Robert Anstruther (p 59).

HMC 1: 2nd R. : Neville of Holt. Der er her en række af papirer vedrørende forholdet til udlandet i slutningen af Elizabeth's regeringstid, bl. a. kopi af instruktioner til D. Rogers og M. Jenkinson for deres forhandlinger i Emden 1602 med K. af D. s ambassadører (p 97).

HMC 1: 2nd R. : Inner Temple. Denne samling har en række af kopier af dokumenter taget af William Petyt (d. 1707), der var Keeper of the Records in the Tower. Blandt hans papirer er:

1588. Redegørelse for forholdene i Danmark og Norge (p 151).

Udat. Kopi af kurfyrsten af Saxens brev til K. af D. ang. et forbund mellem de protestantiske fyrster (p 151).

HMC 1: 2nd R. : Northumberland. I et bind af breve, som har tilhørt prins Rupert (d. 1682), er der et brev til hans moder, Elizabeth, dronning af Böhmen, fra Charles, greve af Pfalz, med en beskrivelse af hans modtagelse hos Christian IV. Brevet er dateret 17. dec. 1638. (p 116).

HMC 1: 2nd R. : Lansdowne. Her findes arkivet efter William Petty, Marquis of Lansdowne (d. 1805), der var Secretary of State 1766-68 og premierminister 1782-83. Arkivet indeholder:

1764-67. Breve fra gesandter ved fremmede hoffer. Blandt disse er Robert Gunning, der i 1766 har sendt en oversigt over Danmarks befolkning, produktion, manufaktur og handel.

Aug. 1766 - juni 1767. Kopier af depecher til gesandterne ved de nordiske hoffer.

1767-68. Kopier af breve til og fra gesandterne i Rusland, Danmark og Hamburg (p 125-44).

HMC 2: 3rd R. : De la Warr. En del af arkivet efter Charles Whitworth, Lord Whitworth, findes her. Der er bl. a. en serie breve, modtaget mens Whitworth var gesandt i Berlin, fra J. H. E. Bernstorff og Lord Glenorchy, gesandt i Danmark. Brevene er dateret 14. marts - 2. nov. 1721 (p 220).

HMC 2: 3rd R. : De L'Isle and Dudley. Robert Sidney, Earl of Leicester, der var ambassadør til Danmark i 1632, førte under sin ambassade en dag-

bog. En del af denne, omfattende tiden 17. sep. - 2. nov. 1632, findes her (p 231).

HMC 2: 3rd R. : W. Cope. Bemyndigelse dat. 1. dec. 1679 for Richard Bodmyn til at forhandle om en alliance med Danmark (p 244).

HMC 2: 3rd R. : W. H. N. Ffolkes. I en kopibog over skrivelser sendt fra bystyret i Lyon er der:

1441. Klage fra 40 borgere, der plejer at handle på Danmark, over K. af D. s embedsmænd.

1430. Den store klage over K. af D. s mænd (p 247).

HMC 2: 3rd R. : Williams. Instruktion til en engelsk ambassadør 22. april 1654 ang. nogle skibe, som er beslaglagt af Danmark (p 366).

HMC 2: 3rd R. : Murray. Brev fra Christian IV til George Keith, Earl of Marichal. Anbefaling for Severinus Ingemann af København, dat. 1. okt. 1604 (p 409).

HMC 3: 4th R. : De la Warr. Petition fra John Seringius, en dansk præst, der kom fra Danmark med dronning Anne, 1622 (p 297, 300) og et brev fra juni 1622 fra Sir Robert Anstruther til Lionel Cranfield, Lord Cranfield, ang. en gæld på 318.000 rigsdaler til Christian IV, samt fra oktober 1621, memoire af samme til samme om det samme (begge p 316).

HMC 3: 4th R. : Towneley. I denne samling efter antikvaren Christopher Towneley (d. 1674) findes:

20. april og 9. maj 1627. Kopier af breve fra Charles I til Christian IV.

9. maj 1627. Brev fra Charles I til general Sir Charles Morgan, general over de engelske tropper i K. af D. s tjeneste (p 410).

HMC 4: 5th R. : Lansdowne. Der er her et brev fra Mr. Eden i København til Thomas Robinson, Lord Grantham, der var Foreign Secretary 1782-83. Brevet handler om de danske handelskompagnier og Dansk Vestindien, det er dateret 26. okt. 1782 (p 254).

HMC 4: 5th R. : Malet. Et enkelt af Algernon Sydney's breve til Bulstrode Whitelocke fra Danmark er havnet her. Det er dateret Helsingør 13. nov. 1659 og drejer sig om engelske forhold (p 314).

HMC 4: 5th R. : Corporation of Lydd. I byen Lydd's regnskaber findes to poster:

1466-67. Betalt manden, som bragte meddelelse om freden med kongen af Danmark, 6 d.

1478-79. Betalt for dokumentet ang. freden med kongen af Danmark, 4 d.

(p 526).

HMC 4: 5th R. : Corporation of New Romney. I denne bys regnskaber findes følgende poster:

1472-73. Betalt manden, som bragte meddelelsen om en proklamation ang. K. af D. , 16 d. (p 545).

1480-81. Betalt en vægter, som bekendtgjorde proklamationen ang. nogle misdædere fra Danmark 8 d. (p 547).

1490-91. Betalt manden, som bragte meddelelse om freden med K. af D. , 4 d. (p 548).

HMC 4: 5th R. : Dun. Der er her et brev af 21. marts 1627 fra the Laird of Dun, ang. at han er trådt i K. af D. s tjeneste og har påtaget sig at rejse 300 mand (p 637). Endvidere en kontrakt mellem Alexander Erskine og James Blair ang. transporten af de 300 soldater til K. af D. (p 641).

HMC 5: 6th R. : Leconfield. I et brev til "My Lord" diskuterer Thomas Roe K. af D. s interesse i Pfalzgrevens fordrivelse eller genindsættelse. Brevet er dateret 31. dec. 1642 (p 307).

HMC 5: 6th R. : ffarington. I nogle kopibøger, der stammer fra James Waynwright, sekretær hos Richard Bradshaw, gesandt i Hamburg og København 1650-59, er der indført ca. 180 breve fra 1650-59 fra Bradshaw og Waynwright fra København og Hamburg til den engelske regering (p 426-44).

HMC 5: 6th R. : Moray. I en samling, der stammer fra James Elphinstone, Lord Balmerino, Secretary of State for Scotland, er der en serie breve mellem dronning Elizabeth og Christian IV 1597-98 (p 635).

HMC 5: 6th R. : Cumming. Brev fra Mackye, Master of Rey og student i Sorø, til Sir Robert Farquhar. Han har af Christian IV opnået en friplads ved et universitet kaldet Sorø. Han får frit værelse og kost, resten skal hans fader forsyne ham med (p 685).

HMC 6: 7th R. : Graham. Her findes arkivet efter Richard Graham, Viscount Preston (d. 1695), der var gesandt i Frankrig 1682-85, i hoftjeneste 1685-88 og Secretary of State i 1688. Arkivet indeholder:

1682-85. Papirer vedrørende forholdet mellem Danmark og Frankrig.

1682-88. Breve fra Gabriel de Sylvius, gesandt i Danmark og B. Skelton, gesandt i Hamburg (p 261-428).

HMC 6: 7th R. : Verney. Der er her et brev fra Thomas Verney til Sir R. Verney ang. Christian IVs økonomiske hjælp til Charles I under borgerkrigen. Brevet er dateret 27. nov. 1642 (p 443).

HMC 7: 8th R. I: Marlborough. Papirerne efter John Churchill, hertug af Marlborough, rummer flere ting af interesse for dansk historie. I en serie af breve fra kongelige brevskrivere er der flere fra Frederik IV i 1709 (p 36). Samlingen har også en række breve fra gesandten i Danmark, James Vernon, fra årene 1705 - 06.

HMC 7: 8th R. I: Digby. Brev fra Sir Francis Nethersole, sekretær hos Elizabeth, dronning af Böhmen, til George Calvert, Lord Baltimore, Secretary of State, ang. lånet fra K. af D. Brevet er dateret 11. aug. 1620 (p 214).

HMC 7: 8th R. I: Trinity House. Brev fra C. Lente, dansk gesandt, til the Corporation of Trinity House, ang. tolden på dansk handel. Dateret 24. maj 1684 (p 258 - 59).

HMC 8: 9th R. I: Canterbury. I regnskaberne fra Canterbury by er en udgiftspost til leje af en hest for en mand, der skulle ride til Dover for at høre nyt om K. af D. s ankomst, 1523 (p 152).

HMC 8: 9th Report I: Great Yarmouth. I Great Yarmouth bys regnskaber findes udgiftsposter i juni 1607 i forbindelse med modtagelsen af Christian IV (p 318).

HMC 8: 9th R. II: Elphinstone. Der findes her:

28. okt. 1747. Brev fra feltmarskal James Keith til hans broder, Sir William, ang. hans besøg i København (p 223).

21. feb. 1744. Samme til Grev Gyllenborg, svensk gesandt, ang. det holstenske spørgsmål (p 226).

15. marts 1744. Samme til samme ang. Ruslands politik i det holstenske spørgsmål (p 227).

12. nov. 1778. Robert Murray Keith til Lord Herbert i København (p 380).

HMC 9: I - XIX: Salisbury (Cecil). En af Englands største og mest betydningsfulde private samlinger af arkivalier findes i Hatfield House, Hertfordshire. Samlingen ejes af the Marquis of Salisbury, der er efterkommer af dens to grundlæggere William Cecil, Lord Burghley (d. 1598), Secretary of State 1550 - 53 og 1558 - 72 og Lord High Treasurer 1572 - 98, og hans søn Robert Cecil, Viscount Cranborne, Earl of Salisbury (d. 1612), der var engelsk ambassadør i Frankrig 1584 - 87 og Secretary of State 1596 - 1608. En del af Cecil-papirerne findes i Lansdowne-samlingen i British Museum. Samlingen i Hatfield House udmærker sig ved at rumme papirer, som man skulle vente at finde i Public Record Office, en omstændighed der skyldes, at Lord

Burghley og Lord Salisbury var meget utilbøjelige til at skille sig af med papirer, som de i embeds medfør var kommet i besiddelse af. Samlingen er udførligt bearbejdet af Historical Manuscript Commission. I serierne 2, 3, 4, 5, 6 bragtes korte oversigter over arkivet. I 1883 begyndtes imidlertid den stadig løbende publicering af Cecil papirerne i serie 9, der foreløbig omfatter 19 bind, og som har to planlagte bind endnu. Cecil papirerne har følgende om Danmark:

21. april 1524. Papirer vedrørende striden mellem Lübeck, Danmark og Elsass (I, 5).

27. marts 1543. Sir William Paget, Secretary of State, til Edward Seymour, Earl of Hertford. K. af D. s ambassadør er nu hos kejseren, og der er håb om en fredelig løsning (I, 22).

30. okt. 1552. Christian III til Edward VI. Takker for et brev modtaget gennem John Borthwick. Udtrykker glæde over Edward's iver for den rene lære (I, 100).

4. april 1553. Sir Richard Morysine, ambassadør hos kejseren, til Privy Council. K. af D., der støttes af kejseren, har til hensigt at placere sin broder som biskop i Bremen (I, 114).

5. - 6. dec. 1563. Henryck Billingshusen, agent for K. af D., til Sir William Cecil ang. K. af D. s sager (I, 284).

29. jan. 1565. Albert Knopper, K. af D. s ambassadør, til Sir Wm. Cecil ang. lukningen af Østersøen (I, 316).

1. maj 1565. Christopher Mundt, engelsk agent i Tyskland, til Sir Wm. Cecil. Danskerne søger nu fred (I, 320).

13. april 1569. Henry Killigrew, agent i Tyskland, til Sir Wm. Cecil. Hvis K. af D. finder, at kongen af Spanien er for overmægtig, vil han ikke undlade at give hjælp mod ham (I, 406).

31. dec. 1579. Unavngivens redegørelse for forholdene i Skotland. Man tænker på et ægteskab med Danmark, bl. a. på grund af de tidligere dansk-skotske forbindelser (II, 284).

1. aug. 1580. Tilladelse for K. af D. til at importere 400 stykker klæde til sit eget brug (II, 336).

20. april 1586. Arthur Sendye, der bor i Danmark, til Sir Francis Walsingham, Secretary of State. Sender efterretninger om den i hemmelighed forbedrede danske udsendelse af en ambassadør til England (III, 139).

12. juni 1586. T. Fowler til Archibald Douglas. Refererer den danske am-

bassadør til Skotlands udtalelser ang. det dansk-skotske ægteskab og mæglingen mellem England og Spanien (III, 144).

Sep. 1586. Tilladelse for K. af D. til at udføre af England forskellige varer fra Island, der er blevet landet i Harwich, samt 100 Wiltshire klæder, 50 røde og 50 gule (III, 177).

15. april 1587. Richard Douglas til Archibald Douglas. Barnbarroch og Peter Young sendes til Danmark som ambassadører fra Skotland (III, 245).

3. juli 1588. Richard Douglas til Archibald Douglas. Der er kommet en dansk ambassadør til Skotland, dels for at diskutere ægteskabet, dels for at forhandle om Orkneyøerne. Siden den danske konges død er interessen for ægteskabet svundet ind i Skotland (III, 334).

10. juni 1588. Instruktion for Daniel Rogers, der sendes som ambassadør til Danmark. Han skal kondolere i anledning af Frederik II's død og love erstatning for engelske overgreb mod danske skibe, en følge af vanskelighederne med Spanien (III, 329).

30. okt. 1588. A. Durham til Archibald Douglas. Han er vendt tilbage til Danmark efter en rejse til Frankrig i anledning af K. af D. s død. Han tilbyder at give efterretninger fra Danmark (III, 366).

24. marts 1589. Richard Douglas til Archibald Douglas. Sender efterretninger om den skotske ambassadør i Danmark (III, 401).

Juni 1589. James VI af Skotlands instruktioner til ambassadørerne til Danmark i anledning af ægteskabet (III, 420 - 22).

24. dec. 1589. Tilladelse for Strong Matteo, K. af D. s faktor, til at udføre 300 stykker klæde årligt, til kongens brug (III, 456).

9. april 1590. Richard Douglas til Archibald Douglas ang. Danmarks forhold til Spanien (IV, 27).

1. aug. 1590. James Colvill til Archibald Douglas. Tilbuddet fra Danmark er 75.000 rigsdaler og ikke en penny mere (IV, 53).

10. nov. 1590. Lord Burghley til Archibald Douglas. Der skal sendes breve til dronningen af Danmark (IV, 72).

1590. En ikke navngivens betragtninger over nødvendigheden af et godt forhold mellem Danmark og Skotland (IV, 82).

6. april 1591. Tilladelse for kongen af Frankrig til at udføre 20 kanoner til Danmark til brug for et skib, som han får bygget der (IV, 103).

30. juli 1592. Charles, Lord Howard, Lord High Admiral, til Lord Burghley. Sender et brev fra K. af D. ang. fiskeriet under Island, og beder om at

et svar må blive udfærdiget (IV, 219).

24. okt. 1594. Dr. Christopher Parkins. Sender svaret til K. af D. (IV, 239).

14. feb. 1595. Thomas Bodley til Lord Burghley. Danskerne gør krav på Orkneyøerne (V, 111).

26. nov. 1595. Privy Council's instruktioner til Thomas Ferrers, købmand, der sendes til Danmark ang. det engelske forbud mod handel med Spanien (V, 469).

25. feb. 1596. Rapport fra Thomas Ferrers om hans rejse til Danmark. Han blev tilbudt et lån af Henrik Rantzau på 20.000 rigsdaler, på samme betingelser som Rantzau's fader havde lånt penge til Thomas Gresham (VI, 69).

21. april 1596. R. Douglas til Archibald Douglas. Der skal sendes ambassadører til Danmark i anledning af kroningen og for at forhandle (VI, 150).

21. feb. 1597. Rapport fra dr. C. Parkins om engelsk-danske traktater med referater af indholdet i tidligere traktater (VII, 76 - 78).

15. marts 1597. Samme til Sir Robert Cecil. Referat af samtale med den danske ambassadør (VII, 114).

7. juni 1597. Gilbert, Earl of Shrewsbury, til Sir Robert Cecil. Efterretninger om K. af D. s rejse i Norge (VII, 246).

12. juni 1597. John Carley til samme. Om K. af D. s rejse i Norge. Han forventes at komme til Skotland (VII, 252).

26. sep. 1597. Dr. C. Parkins til Sir Robert Cecil. Han sender et brev skrevet til K. af D. (VII, 401).

27. sep. 1597. Samme til samme. De danske ambassadører var utilfredse med dronningens gaver (VII, 403).

28. sep. 1597. Robert Beale til samme. Bønsskrift. For 31 år siden var hans stilling sådan, at den danske kansler kom hen og talte med ham på gaden (VII, 405).

25. feb. 1598. Tilladelse for John Stokes til at udføre 40 Wiltshire klæder og 20 Kent klæder til K. af D. (VIII, 65).

17. maj 1598. Robert Devereux, Earl of Essex, til Lord Howard. Vor tidligere gode nabo i Danmark har tilbageholdt vore købmænds varer på et foregivet grundlag (VIII, 170).

30. maj 1598. Edward, Lord Zouch, til Sir Robert Cecil ang. transporten af ham selv og C. Parkins til Danmark (VIII, 179).

27. juni 1598. Edward, Lord Zouch, til Sir Robert Cecil. Han ankom i går

til Helsingør (VIII, 235).

1. dec. 1598. Thomas Ferrers til the Earl of Essex. Det er ikke rigtigt, at K. af D. har tilbageholdt engelske varer ved Øresund (VIII, 475).

21. feb. 1599. Dr. C. Parkins til Sir Robert Cecil. Sender et udkast til et brev til Danmark (IX, 76).

2. marts 1599. Samme til samme. Diskuterer udkastet til brevet til Danmark (IX, 88).

Udat. Notat af Thomas Ferrers. Hans dage for Danmark begyndte 10. april 1599, han vendte tilbage 30. august, han skal have 30 shilling pr. dag (IX, 335).

11. sep. 1599. Borgmester og oldermænd i Hull til Sir Robert Cecil ang. et skib, som er taget fra dem af K. af D. (IX, 349).

10. marts 1600. Samme til samme ang. samme sag (X, 62).

Marts 1600. Christopher Reade til Sir Robert Cecil ang. et skib, som er taget af den danske kaptajn Mounce Henison (X, 92).

4. april 1600. Richard Bancroft, biskop af London, til Sir Robert Cecil. Berder om at blive fritaget for at rejse til Danmark (X, 96).

29. april 1600. Samme og dr. Christopher Parkins til Sir Robert Cecil. De har ikke kunnet tage af sted på grund af vinden (X, 129).

14. aug. 1600. Richard Lee til Sir Robert Cecil. Om den danske konges trusler mod den engelske handel på Østersøen (X, 275).

25. okt. 1600. Borgmester og oldermænd i Hull til Sir Robert Cecil ang. tab påført dem af K. af D. (X, 362).

4. marts 1601. John Bird til Sir Robert Cecil. Rygter om, at K. af D. ville hjælpe the Earl of Essex (XI, 106).

Marts 1601. Borgmesteren i Hull til Sir Robert Cecil ang. tabene påført af K. af D. (XI, 152).

10. sep. 1601. Francis Cherry til Sir Robert Cecil. En russisk ambassadør er på vej til K. af D. (XI, 387).

4. dec. 1601. Mathew Greensmith til Sir Robert Cecil ang. forholdet mellem Danmark og Sverige (XI, 511).

1601. Indbyggerne i Hull ang. et tab på £ 7000 påført dem af K. af D. (XI, 588).

6. marts 1602, 13. aug. 1602. Borgmester og oldermænd i Hull ang. samme sag (XII, 70, 296).

1602. Papirer ang. de dansk-engelske forhandlinger i Bremen (XII, 250 - 1,

278, 283, 316, 376, 379, 440, 471 - 3, 487 - 9, 501, 640 - 1, 645).

5. og 7. aug. 1602. Thomas Sackville, Lord Buckhurst og John Herbert til Sir Robert Cecil ang. the East Company or Denmark traders (XII, 283, 286).

15. sep. 1602. Dr. Julius Cæsar til Sir Robert Cecil. Har skrevet en kladde til et brev til K. af D. og diskuterer, hvordan sådanne breve bør skrives (XII, 373).

18. sep. 1602. Mathew Greensmith til Sir Robert Cecil. Sender nyheder fra Danmark (XII, 381).

Jan. 1603. Francis Cherry til Sir Robert Cecil. Om Danmarks forbindelser med Rusland (XII, 630).

21. aug. 1560. Adolf, hertug af Holstein, til dronning Elizabeth. Om Danmark, Sverige, og den bedrøvelige stemning, hvori han har forladt England (XIII, 51).

1586. Notat om at Peter Young er sendt som ambassadør fra Skotland til Danmark (XIII, 297).

12. marts 1587. R. Douglas til Archibald Douglas. Der er danske ambassadører i Skotland, og skotske vil blive sendt til Danmark (XIII, 335).

1583. Notater ang. John Herbert's forhandlinger med K. af D. om den frie passage gennem Øresund (XIII, 361).

25. marts 1590. Notat ang. et svar til K. af D. (XIII, 429 - 31).

Sep. - nov. 1589. Redegørelse for Peter Vaerhelius' rejser i Danmark og Sverige (XIII, 417).

1596. Notat om at K. af D. beskytter Hamburgkøbmændene til skade for de engelske købmænd (XIII, 602).

Dec. 1598. Papirer ang. Nicholas Cragius's ambassade (XIV, 84 - 85).

1598. Navnene på den danske ambassadør og hans følge (XIV, 93).

1599. Ang. købmændene i Hull og deres tab påført dem af K. af D. (XIV, 124).

27. marts 1603. Notat om at William Couvert er blevet sendt til Danmark, men K. af D. er i Norge (XV, 7).

1603. Borgmesteren i Hull til Lord Cecil ang. den store skade påført dem af K. af D. s tjenere (XV, 208).

17. aug. 1603. Stephen Lesieur til Lord Cecil. K. af D. var i Rostock kun ledsaget af tre mænd (XV, 236).

1603. Kladder, skrevet af Cecil's sekretær, til et brev fra dronning Anne til Christian IV (XV, 347).

1603. Roger Manners, Earl of Rutland, til Lord Cecil ang. hans afrejse til Danmark (XV, 385).

19. april 1604. Sir Richard Lee til Lord Cecil ang. dansk-svenske forhold (XVI, 65).

1604. Papirer ang. fiskeriet under Norge og Island (XVI, 119, 148, 239, 272).

18. jan. 1605. Borgmester og oldermænd i Hull til Lord Cranborne ang. erstatning fra K. af D. (XVII, 20).

8. juni 1608. James I til Lord Salisbury ang. klager fra en dansker, hvis skib blev taget i dronning Elizabeth's tid (XVII, 244).

16. juni 1605. Kaptajn Andrew Sinclair til Lord Salisbury ang. Henrik Ramel's ambassade (XVII, 267).

15. aug. 1605. Lord Salisbury til Sir Thomas Smith. Instruktioner ang. et brev til K. af D. (XVII, 371).

19. aug. 1605. Sir Thomas Smith til Lord Salisbury. Sender udkast til brev til K. af D. (XVII, 379).

30. aug. 1605. Henrik Ramel til Lord Salisbury. Meddeler sin ankomst til England (XVII, 404).

Sep. 1605. Lord Salisbury til Ulrich, hertug af Holsten, ang. Henrik Ramel's ambassade (XVII, 439 - 41).

1. okt. 1605. Henrik Ramel til Lord Salisbury (XVII, 445).

1606. Papirer ang. Christian IV's besøg i England (XVIII).

4. jan. 1607. Sir Henry Glemham til Lord Salisbury ang. Theodore Melir, der er i K. af D. s tjeneste (XIX, 2).

13. juli 1607. Ang. to skibe tilhørende K. af D., som ligger ved Malaga (XIX, 179).

HMC 10: 10th R. I: Eglinton. I denne skotske samling findes:

Aug. 1626. George Seton, Earl of Winton, til Alexander Montgomerie, Earl of Eglinton. Den danske ambassadør giver håb om penge (p 45).

9. april 1645. Sir John Seton til samme. K. af D. er stadig stædig og vil ikke mindske Øresundstolden. Han vil snart blive tvunget til at give efter (p 55).

HMC 10: 10th R. I: Moray. Der er her en del papirer, som hidrører fra en sekretær hos hertugen af Buckingham, bl. a.:

1621. Udkast til brev fra the Marquis of Buckingham til K. af D. ang. forholdene på kontinentet (p 106).

1627. Udkast til brev fra samme til samme. 11.000 mand vil blive udskre-

vet til K. af D. (p 112).

1621. Udkast til brev fra samme til samme ang. Sir Robert Anstruther's mission (p 122).

HMC 10: 10th R. I: Weston. Edward Weston (d. 1770), Under-secretary of State for Foreign Affairs 1729 - 46 og 1761 - 64 efterlod sig en del papirer, der ved registreringen af Historical Manuscript Commission var i familiens besiddelse. Blandt disse papirer er:

1762-63. Breve fra Walter Titley i Danmark (p 324-60).

1740. Kopi af brev fra Grev Stolberg til K. af D. (p 435-37).

1762-63. Breve fra Emanuel Mathias i Hamburg (p 325-52).

1764. Breve fra Dudley Cosby i Danmark (p 364-73).

HMC 12: 10th R. I: Wells Cathedral. Der er her en udnævnelse til dean for John Herbertt, tidligere prædikant hos Frederik II. Udnævnelsen er dateret 17. jan. 1590 (p 316).

HMC 13: 10th R. : Muncaster. Der er her en omtale fra 1635 af ankomsten af et af den danske konges skibe, som har været 11 år i Indien (p 288).

HMC 13: 10th R. : Kilmorey. Charles I til Henry Howard, Earl of Northampton. Fire af regimenterne nu i Nederlandene skal sendes til K. af D. 200 mænd skal udskrives i Salop og Warwick. Brevet er dateret 9. feb. 1627 (p 369).

HMC 15: 10th R. : Abergavenny. Frederick, Lord North, premierminister, til kabinettet. Kejserinden af Rusland vil føre hele det nordiske forbund mod England. Hvor Rusland leder, vil Danmark følge efter. Brevet er dateret 2. sep. 1781 (p 44).

HMC 15: 10th R.: Bouverie. Brev fra Walter Strickland fra Haag af 8. dec. 1642 til John Pym. Det menes i Haag, at K. af D. vil kunne formildes (p 94).

HMC 21: 11th R. : Hamilton. Rapport af 15. jan. 1631 fra Lord Reay, ambassadør i Danmark, hovedsageligt ang. de tyske forhold (p 70 - 72).

HMC 22: 11th R. : Leeds. Der er her to breve af 4. maj og 2. aug. 1670 fra Charles Bertie, tjenstgørende hos den engelske ambassadør i Danmark, til hans broder, Sir Thomas Osborne (p 8).

HMC 22: Hothfield. Der er her et brev fra George Clifford, Earl of Cumberland, til Countess Cumberland. Der er kommet en ambassadør fra Danmark, som vil mægle mellem England og Spanien, men der ventes intet resultat, nu da Sir Francis Drake har taget Santa Domingo. Brevet er udateret, men må henføres til 1586 (p 82).

HMC 23: Cowper I. I denne samling findes de efterladte papirer af John Coke (d. 1644), der var Secretary of State. Samlingen indeholder om Danmark:

11. juli 1606. Robert Naunton til John Coke. K. af D. er på søen udfør Norge med 8 skibe (p 62).

10. maj 1624. John Coke til Fulke Greville. Der er ikke givet ordre om at betale K. af D. lån eller renter. Eastland Merchants, der var parat til at føre 7000 stykker klæde igennem Øresund, venter nu (p 162).

2. dec. 1625. Sir John Wolstenholme, Commissioner of the Navy, til Sir John Coke. Klager over K. af D. s politik ved Øresund (p 233 - 34).

25. feb. 1626. Sir John Coke til Henry Rich, Earl of Holland, engelsk ambassadør i Frankrig. Han skal forsøge at opnå franske subsidier til K. af D. (p 257).

29. juni 1626. Sir John Coke til Sir George Hay, Lord Chancellor of Skotland. 4600 mand skal udskrives i Skotland og transporteres til Hamburg til brug for K. af D. (p 271).

2. sep. 1626. Petition fra Svend Anderson og nogle andre i anledning af at deres skib var blevet tilbageholdt (p 281).

27. feb. 1627. Edward, Viscount Conway, til Sir John Coke. Rekrutterne til K. af D. skal udskrives så hurtigt som muligt (p 297).

29. april 1627. George Tucker til Sir John Coke. Soldaterne udskrevet i London til brug for K. af D. gør mytteri (p 303).

7. sep. 1627. Samme til samme ang. nogle ting, der skal diskuteres med K. af D.

26. dec. 1627. I. Page til Thomas Jennings. Om forholdene i Danmark (p 332).

1627. Sir John Coke til hertugen af Buckingham. Der skal overføres 3000 mand til K. af D. (p 335).

30. okt. 1630. William Ashwell til Sir John Coke. Der klages i Tyskland over K. af D. s told på Elben (p 414).

HMC 24: Rutland I - IV. Arkivet i Manners familiens besiddelse indeholder papirer samlet af Earls og senere hertugerne af Rutland. Følgende angår Danmark:

16. april 1612. R. Dallington til Francis Manners, Earl of Rutland. Nyheder om den dansk-svenske krig (I p 434 - 35).

Feb. 1626. Henry Manners til Sir George Manners. K. af D. vil opløse sin

hær, fordi han ikke får de lovede soldater og penge (I p 476).

1627. Et nyhedsbrev om danskernes krig i Tyskland (I p 482).

4. maj 1683. Sir L. Jenkins til John Manners, Earl of Rutland. Den danske gesandt var igår i audiens hos kongen og foreslog ægteskab mellem prinsesse Anne og prins Georg (II p 78).

1693 - 94. Breve til og kopier af breve fra Robert Sutton (d. 1723), gesandt i Danmark (II p 140 - 54).

28. april 1784. Thomas Townshend, Lord Sydney, til Charles Manners, hertug af Rutland. Der er sket et fuldstændigt skifte i den danske regering. Kongen er tilfreds med det, mere af familiemæssige grunde end af politiske grunde (III p 91).

6. og 9. sep. 1693. William Blathwayt til Lord Lexington, gesandt i Danmark, ang. danske og tyske forhold (IV p 229 - 30).

16. aug. 1794. A. P. Molloy til Charles Manners. Frygter meget et brud med Danmark, som har en flåde af betydelig kraft (IV p 250).

1603. Regnskab over penge brugt i Danmark af Roger Manners, Earl of Rutland (IV p 444 - 47, 452 - 53).

1606. Regnskab over sammes udgift i forbindelse med K. af D. s besøg (IV p 457 - 59).

HMC 27: 12th R. : Beaufort. Der er her en skildring af, hvorledes Arthur Capel, Earl of Essex, i 1670, da han som engelsk gesandt til Danmark passerede Kronborg, nægtede at salutere, og af de forviklinger, der opstod heraf. Skildringen er udateret (p 45 - 46).

HMC 29: Portland I - X. Portland papirerne består af tre forskellige samlinger. Den første er grundlagt af John Nalson (d. 1686), der var Clerk of Parliament efter Charles II's restoration, og som i denne egenskab tog, hvad han havde lyst til fra Parlamentets arkiv (Registreret i bind I). Den anden samling er forskellige ældre familiearkiver, som kom ind i arkivet efter Robert Harley, Earl of Oxford (Registreret i bind II). Tredje del er Robert Harley's eget arkiv (Registreret i bind III - X). Harley (d. 1724), var Secretary of State for the Northern Department 1704 - 08 og premierminister 1711 - 14. Der findes følgende vedrørende dansk historie:

18. april 1642. John Mettcalfe, Hamburg, til Serjeant-Major Gifford. K. af D. vil muligvis sende en flåde mod Hull. Tolden ved Glückstadt og i Øresund vil blive sat op (I p 36).

9. nov. 1642. Sir Marmaduke Langdale til Sir William Saville. Den danske

ambassadør bragte mange våben og ammunition og vist nok £ 25. 000 (I p 70).

22. april 1645. Christian IV til Parlamentet. Autorisation for en ambassadør (I p 220).

26. april - 14. okt. 1645. Papirer vedr. House of Commons' drøftelse af spørgsmålet om handelen med Danmark (I p 290).

7. nov. 1645. The Committee of the Navy. Rapport ang. forhandlingerne med Danmark (I p 303).

12. nov. 1645. Parlamentet til Christian IV ang. engelske skibe og tolden (I p 308).

13. april 1652. Parlamentet til K. af D. Ønsker det gamle venskabelige forhold til Danmark opretholdt trods den nye regering (I p 642).

1. maj 1652. Frederik III til Parlamentet. Autorisation for Erik Rosenkrantz og Peter Reedtz (I p 646).

26. maj 1652. Erik Rosenkrantz' og Peter Reedtz' tale til Parlamentet (I p 652).

Okt. 1652. Papirer vedrørende de danske ambassadører (I p 659 - 61).

6. - 9. feb. 1652. Anonym brevskriver fra København til Parlamentet ang. et komplot om at myrde Richard Bradshaw, Parlamentets gesandt i Danmark (I p 670 - 71).

Aug. 1558. Dronning Mary til Christian III ang. nogle danske krav (II p 11).

13. juni 1592. James VI af Skotland til Lord Burghley. anbefaler en dansker, som er kommet over med dronning Anne (II p 19).

Maj 1649. Charles II's instruktioner for Sir John Cochrane for hans ambassade til Danmark (II p 25 - 26).

Jan. 1702 - juni 1704. Breve til og fra William Greg, sekretær ved gesandtskabet i Danmark. Blandt korrespondenterne er John Ellis, James Vernon, James Cressett (II p 58 - 64).

Juli 1704. Daniel De Foe til Robert Harley. Dronningen holder Danmark og Holland fra at angribe Sverige, da de danske tropper vil blive hjemkaldt i tilfælde af krig (IV p 106).

11. jan. - 13. juni 1706. Breve fra James Cressett i Danmark til Robert Harley (IV p 279, 291, 293, 311).

28. sep. 1706. J. Pulteney til Sidney Godolphin, Earl of Godolphin. Beder om, at hans søn må blive sendt til Berlin, hvor luften er meget bedre end i Danmark (IV p 333).

26. april 1712. John Drummond, gesandt i Holland, til Lord Oxford. Den

danske gesandt presser på ang. betaling af de danske lejetropper. Holland skylder Danmark for lejetropper £ 110.000 (V p 165).

4. aug. 1712. Thomas Harley, Hannover, til Lord Oxford ang. danske af-færer (V p 207).

10. marts 1714. William Breton, Berlin, til Thomas Wentworth, Earl of Strafford. Oplysninger om Preussens stilling til Danmark (V p 396).

Juli 1694. Memorandum. Kaptajn Barfoord, den danske fregat Guldenlew, nægtede at salutere et engelsk skib, en bredside blev fyret, tre danskere blev dræbt, og fregatten blev taget (VIII p 43).

1. juli 1704. Fortegnelse over 67 skibe, som er blevet taget siden krigens begyndelse, og som danske undersætter gør krav på (VIII p 126).

20. sep. 1704. Richard Crawley til Richard Warre. Ang. de danske skibe Meurmeester, kaptajn Rasmus Berenson, og Trevuldigkeit, kaptajn Niels Hansen Regelson, som blev taget som priser, da de kom med vin fra Fran-krig (VIII p 150 - 51).

April 1705. Memorie fra John Butt, konsul i Danmark, ang. den dansk-franske handel. Den kan kun standses, hvis det er muligt at placere en en-gelsk officer ved Helsingør, som kan sende besked om franske skibe til de engelske skibe (VIII p 370).

1704 - 14. Breve til Lord Oxford og kopier af breve fra ham til James Vernon og Daniel Pulteney, gesandter i Danmark (IX p 167 - 285).

HMC 30: Fortescue (Grenville) I - X. Denne samling indeholder flere privatarkiver: For det første arkivet efter Georg Nugent-Temple Grenville, Marquis of Buckingham (d. 1813), der uden at opnå de højeste embedsposter indtog en fremtrædende plads som politiker, og som ejede Stowe samlingen, nu i British Museum. Desuden findes her papirer efter Pitt familien, således efter Thomas Pitt, Ostindienkøbmand og guvernør over Madras (d. 1726), og dele af arkivet efter William Pitt, Earl of Chatham (d. 1778), (se side 42). Samlingen indeholder:

1. sep. 1788. William Pitt til William Wyndham Grenville. Der er kommet dårlige nyheder om forholdet mellem Danmark og Sverige (I p 353).

29. jan. 1791. William Eden, Lord Auckland, fra Haag. Ikke andet end go-de ord vil blive givet fra Danmark (II p 22).

30. april 1791. Samme til Lord Grenville. Danskerne er så nært knyttede til Rusland, at man ikke engang kan håbe på ærlig neutralitet fra dem (II p 61).

12. nov. 1791. Samme til samme. Tilnærmelsen mellem Sverige og Rus-

land vil fjerne Danmark fra Rusland (II p 227).

9. april 1794. Alleyne Fitz Herbert, Lord St. Helens til Lord Grenville. Rapporterer samtale med den danske gesandt i Haag. Grev Bernstorff ønsker at ende det kolde forhold mellem England og Danmark (II p 541).

23. april 1795. Lord Grenville's optegnelser ang. en samtale med Grev Wedel, den danske gesandt (III p 58 - 60).

7. juni 1795. George III til Lord Grenville. Der er intet i Ruslands forsøg på at vinde Danmark som allieret, der kan opmuntre England til at ændre holdning til Danmark. Kun ved at stoppe al handel med Frankrig kan det overvindes (III p 77).

28. juli 1796. Ikke underskrevet fra Berlin til Lord Grenville. Preussen vil se med sympati på, at Rusland får Finland og Sverige til gengæld Norge. Det vil svække Danmark tilstrækkeligt til at muliggøre, at Preussen kan bemægtige sig Holsten (III p 224).

24. nov. 1797. M. de Luc til George III. Der hersker en revolutionær ånd i Holsten og Danmark (IV p 17).

6. feb. 1798. Samme til Lord Grenville. Forklarer dansk politik over for England (IV p 76).

4. april 1798. Grev Starhemberg til samme. Det er nødvendigt at sikre Danmarks og Sveriges bistand (IV p 155).

8. okt. 1798. Henry Dundas til Lord Grenville. Frankrig sender emissærer til Indien på neutrale skibe fra Danmark (IV p 338).

Feb. 1799. Lord Grenville til Grev Woronzow, russisk ambassadør i London. Ang. muligheden for at få støtte fra danske tropper (IV p 485).

6. marts 1799. Thomas Grenville, Berlin, til Lord Grenville. Preussen vil blive tilbudt et forbund til beskyttelse af Nordeuropa. Det vil omfatte det russisk dominerede Danmark (IV p 490).

23. marts 1799. Samme til Sir Charles Whitworth, ambassadør i Rusland. Det er meget vigtigt, at der sendes russiske tropper til at samarbejde med de engelske og danske, de bør samles i Holsten (IV p 519).

26. marts 1799. Samme til samme. De russiske tropper skal gå i land i Holsten, hvis Danmarks billigelse kan opnås (IV p 522).

10. april 1799. Samme til Lord Grenville. Der bør søges dansk støtte til en indmarch i Holland (V p 5 - 6).

18. april 1799. Lord Grenville til Thomas Grenville. Antager, at England og Danmark er ved at komme i strid om den ulovlige handel (V p 13).

20. maj 1799. Samme til samme. Hvis Danmark ikke skifter holdning, vil der snart begynde en ny søkrig (V p 59).

9. juni 1799. Henry Dundas, Secretary of War, til Lord Grenville. Hvis kejseren ønsker at generobre Holland, vil han ikke lade sig holde tilbage af danskerne (V p 89).

26. juni 1799. Lord Grenville til Thomas Grenville. Hvis hans forslag om at tvinge danskerne til at være fornuftige kan lykkes, vil det være muligt at flytte blokaden et andet sted hen (V p 104).

12. juli 1799. Thomas Grenville til Lord Grenville. Danskerne var opskræmte over vort projekt om at gå i land i Lübeck (V p 138).

3. aug. 1799. Sir Charles Whitworth til Lord Grenville. Kejseren af Rusland ønsker at indsætte 8000 svenskere i Pommern som en demonstration over for Preussen og Danmark (V p 228 - 29).

3. aug. 1799. Samme til samme. Kejseren overvejer muligheden af, at hans tropper vil blive stoppet i Øresund af Danmark (V p 232).

18. okt. 1799. Grev Woronzow, russisk ambassadør i England, til Lord Grenville. Danskerne fører meget til Frankrig, Spanien og Holland (V p 474).

15. okt. 1799. Kopi af brev fra tsaren til Grev Woronzow om nødvendigheden af en alliance med England, Sverige og Danmark (VI p 33).

26. marts 1800. Ikke underskrevet rapport fra Paris. Bonaparte vil ikke have den danske gesandt Dreyer hjemkaldt (VI p 175).

15. nov. 1800. William Pitt til Lord Grenville. Depecherne fra København er vigtige og presserende (VI p 383).

16. dec. 1800. Lord Grenville til John Proby, Earl of Carysfort, ambassadør i Berlin. Den kurs, der er anlagt over for Danmark, vil være en værdifuld lektie for Berlin. W. Drummond har ordre til at give Danmark tre dages betænkningstid (VI p 407).

19. nov. 1800. John Proby, Earl of Carysfort, til Lord Grenville. Der er ved at blive skabt et dansk-svensk-russisk-preussisk forbund for at skabe en mægling (VI p 384).

27. jan. 1801. W. Drummond fra Danmark om Grev Bernstorff's ubeherskede sprog (VI p 431).

17. feb. 1801. Lord Grenville til Lord Carysfort. På initiativ af prinsen af Hessen sender vi Mr. Vansittart til Danmark for at høre, om det straks vil udtræde af forbundet (VI p 30).

21. april 1801. Samme til samme. Om den politik der nu bør føres over for

Danmark (VII p 7).

4. maj 1801. Lord Carysfort til Lord Grenville om nødvendigheden af at følge angrebet på København op (VII p 13).

12. sep. 1806. Lord Grenville til Charles Stuart, minister i Skt. Petersborg, ang. preussiske henvendelser til Danmark om en dansk tilslutning til det Tyske Forbund (VIII p 324 - 26).

30. nov. 1806. Lord Grenville (Marquis of Buckingham) til William Wyndham Grenville, Lord Grenville. Hvis Danmark modtager sine ordrer fra Frankrig, hvad skal der så blive af Englands handel (VIII p 450).

23. sep. 1807. William Eden, Lord Auckland, til Lord Grenville. Diskuterer den moralske forsvarlighed af angrebet på København (IX p 137).

14. nov. 1807. Samme til samme. Napoleons reaktion på angrebet på København (IX p 144).

15. nov. 1807. Thomas Grenville til Lord Grenville. Diskuterer den moralske forsvarlighed af angrebet på København (IX p 144 - 45).

17. nov. 1807. Lord Auckland til Lord Grenville. Om forsvarligheden af angrebet på København (IX p 146 - 47).

22. nov. 1807. Thomas Grenville til Lord Grenville. Morning Chronicle's behandling af angrebet på København (IX p 148). Lord Auckland til Lord Grenville. Om angrebet på København, der var uprovokeret, unødvendigt og principløst (IX p 155).

Okt. 1806 - juli 1807. Kopier af Benjamin Garlike's korrespondance med George Canning ang. angrebet på København (IX p 182 - 92).

2. april 1808. Lord Auckland til Lord Grenville. Den årlige værdi af eksporten til Danmark andrager £ 5. 000. 000 (IX p 195).

22. maj 1813. Lord Auckland til Lord Grenville. Danmarks fremfærd over for Hamburg vil ikke møde velvilje hos de allierede, men alt, hvad der kan holde Frankrig ude, er godt (X p 339).

HMC 35; Kenyon. Der er her en skildring af slaget ved Køge og angrebet på København 1807 af Robert Howarth, af det 95. riffelregiment (p 560 - 61).

HMC 45; Buccleuch I - III. I denne samling indgår dele af arkiverne efter Ralph Winwood, der var engelsk gesandt i Holland 1603 - 13, og efter William Blathwayt, Secretary of War 1683 - 1704. Følgende angår Danmark:

6. maj 1606. Jo. More til Ralph Winwood. Der udrustes skibe, som skal sejle K. af D. i møde (I p 64).

13. maj 1612. Christian IV til Maurice, prins af Oranien, ang. tilbageholdel-

sen af danske søfolk (I p 107).

Aug. 1613. Sir Thomas Lake til Sir Ralph Winwood ang. William Ryder, der skal til Danmark (I p 144).

8. maj - 13. juli 1694. Breve mellem Charles Talbot, hertug af Shrewsbury, Secretary of State, og William Blathwayt ang. de danske tilførsler af korn til Frankrig (II p 65 - 9, 72, 77, 80, 83, 87, 93 - 95, 98).

14. aug. 1694 - okt. 1695. Breve mellem de samme ang. stridigheder om sejlads med Danmark (II p 116 - 21, 126, 128 - 29, 132, 135 - 37, 140 - 42, 149, 153, 155, 234, 240, 241, 243).

10. marts 1612. Privy Council til Thomas Cecil, Earl of Exeter. Der skal hverves soldater til K. af D. (III 143 - 44).

Nov. 1626. John Cayworth til Edward, Lord Montagu. Tre regimenter er bestemt til brug for K. af D. (III p 315).

HMC 49: Stopford-Sackville. I denne samling findes:

5. juli 1759. Thomas Pelham-Holles, hertug af Newcastle, til Lord George Sackville. Danmark vil næppe gå mod England på grund af de maritime uoverensstemmelser (I p 57).

10. juni 1766. Lord George Sackville til general Irwin ang. den danske ægteskabstraktat (I p 111).

28. aug., 22. sep. 1768. Samme til samme. K. af D. er blevet meget populær (I p 128).

11. feb. 1781. Richard Cumberland til George Sackville Germain, Viscount Germain. Danmarks forhold til Spanien er således, at Danmark skulle kunne drages ind i en alliance med England (I p 340).

HMC 55: Various Collections VII, Bruce. Der er her en beskrivelse af stormen på Elfsborg af en englænder, som deltog på dansk side. Skildringen er dateret 14. maj - 12. aug. 1612 (p 265 - 68).

HMC 56: Windsor 1 - 8. I det engelske kongehus' arkiv på Windsor findes et meget omfattende arkiv, der hidrører fra James III, den engelske tronprætendent, almindeligvis kaldet the old Pretender (d. 1766). Samlingen blev købt i Italien af George IV i begyndelsen af 19 årh. Der er nogle få kopier af breve fra James II's dronning Mary fra 1685 - 88, mest komplimenterende skrivelser. Det danske kongehus og Danmark omtales ret hyppigt i korrespondancen mellem tronprætendenten og hans tilhængere, men det synes at være af megen lille interesse, mest fantastiske spekulationer over muligheden af at få hjælp fra Danmark.

HMC 57: Home. Der er her et brev fra kaptajn David Milne, HMS Impe-teueux, dateret 4. sep. 1811. Kaptajnen skriver, at de danske kanonbåde er meget generende for den engelske sejlads, især fordi der ofte er roligt vejr i Østersøen. Det kræver store krigsskibe at hindre dem i at gøre fortræd (p 146).

HMC 58: Bath I - III. Den meget store samling af arkiver på Longleat i Wiltshire, tilhørende the Marquis of Bath, er kun i ringe grad behandlet af Historical Manuscript Commission, men der er en glimrende oversigt i den svenske Guide to the Materials for Historish Research. HMC's rapporter er foruden i serie 58 i serie 2: 3rd R. og 3: 4th R.

I arkivet efter Sir Thomas Thynne, Viscount Weymouth (d. 1714), der var gesandt i Sverige 1666 - 69, findes:

1364 - 1611. To bind indeholdende kopier af dansk-engelske traktater (HMC 2: 3rd R. : Bath p 185).

1509 - 1611. Kopier af dansk-engelske traktater, kopier af breve mellem danske og engelske konger og kopier af engelske ambassadører i Danmarks indberetninger (HMC 2: 3rd R. : Bath p 185).

1666 - 69. Originale breve og kopier af breve vedrørende Danmark, Sverige og Holland (HMC 2: 3rd R. : Bath p 185).

Bulstrode Whitelocke (d. 1675), der var gesandt i Sverige 1653 - 54, og som ledede den engelske udenrigspolitik under protektoratet, har efterladt sig et arkiv, der ligeledes er blandt Bath-papirerne. I arkivet findes:

1621. Breve fra Sir James Whitelocke ang. Danmark (HMC 2: 3rd R: Bath p 190).

Der ud over findes der følgende nævnt i den svenske Guide:

25. juli 1624. Sir Robert Anstruther's forhandling med Danmark.

1631. Papirer vedrørende forhandlingerne mellem Danmark og Sverige.

1654 - 58. Oversigt over forholdet mellem Danmark og Sverige.

I arkivet efter Henry Coventry (d. 1686), gesandt i Sverige 1664 - 66 og Secretary of State 1672 - 79, findes der:

1672 - 76. Kopier af breve fra Coventry til hertugen af Richmond, T. Henshaw og Sir John Paul ang. danske sager (HMC 2: 3rd R.: Bath p 190)(se s.99).

1590 - 1600. Et bind kopier af korrespondance mellem dronning Elizabeth og Christian IV (HMC 2: 3rd R. : Bath p 192).

1664 - 66. Breve fra Sir G. Talbot, gesandt i Danmark (HMC 3: 4th R. : p 237) 237).

1671 - 74. Breve fra T. Henshaw, Charles Bertie og Sir John Paul ang. Danmark (HMC 3: 4th R. : Bath p 237).

1664. Kopier af breve fra Henry Coventry i Stockholm til Sir Gilbert Talbot i Danmark (HMC 3: 4th R. : Bath p 251).

Følgende ting er omtalt i den svenske Guide:

Juni - dec. 1672. Breve fra hertugen af Richmond, gesandt i Danmark.

1640 - 79. Papirer ang. danske forhold.

1664 - 66. Breve fra Sir Thomas Clifford, gesandt i Danmark.

1672 - 79. Breve fra John Werden og Edward Wood, gesandter i Sverige ang. forholdet mellem Danmark og Sverige.

Robert Harley, Earl of Oxford, der skabte British Museum's Harley-samling, har efterladt sig en del papirer, der nu er i Bath-samlingen. Det drejer sig dels om familiepapirer, dels om dele af Harley's arkiv. Denne del af Bath-samlingen er udførligt registreret i: HMC 58: Bath I - II. Følgende angår Danmark:

18. juni 1659. Sir Edward Nicholas til Gervase Holles. Den danske ambassadør har ikke kongratuleret den nye regering (II p 134).

2. marts 1524. Kardinal Wolsey til William Knight. Kongen havde tænkt på at købe K. af D. s store skib, men da det er gammelt og ubrugeligt, har han ombestemt sig. Der skal sendes en ambassadør til Danmark (II p 3 - 5).

HMC 61: Verulam. I en udateret skrivelse af en ukendt som antagelig har været engelsk hvervet soldat på dansk eller svensk side i krigen 1611 - 13, er der en beskrivelse af krigshandlingerne og Gustav Adolf's kroning (p 108 - 10).

HMC 66: Ancaster. I dette familiearkiv findes papirerne efter Peregrine Bertie, Lord Willoughby, der var engelsk ambassadør i Danmark i 1585. Det indeholder:

15. nov. 1585. John Stubbe, sekretær hos Lord Willoughby, fra England til Lord Willoughby i Danmark. Han har fået meddelelse om, at opholdet i Danmark er blevet forlænget, og han har underholdt den danske ambassadør i England (p 16).

16. dec. 1585. Papir underskrevet af Lord Willoughby, "Relatio secundæ mæe legationis ad Fredericum Secundum 1586", desuden Willoughby's redegørelse for formålet med ambassaden og Frederik II's svar (p 17).

2. juni 1586. Norman de Laurueter fra København til Lord Willoughby. Han er på vej til Lapland for at afgøre et grænsespørgsmål med Rusland. Frederik II er velvillig indstillet i sagen om kongen af Navarre, men vil ikke påta-

ge sig noget, med mindre de tyske fyrster også gør det. Han hilser fra M. de Danzay (p 30).

22. juni 1586. M. de Ferroll til Lord Willoughby. Han meddeler, at K. af D. vil møde kurfyrsterne af Brandenburg og Saxen ang. sagen om kongen af Navarre. Han beder om, at Willoughby ikke vil lade det komme frem, at han har denne nyhed fra ham (p 33).

28. juni 1586. Lord Willoughby til Frederik II. Underretter ham om krigsbegivenheder i Nederlandene (p 34).

3. jan. 1612. Christian IV til Lord Willoughby. Han skal hverve 1500 mand og selv føre dem i krigen med Sverige (p 354).

10. marts 1612. Privy Council til Henry Wriothesley, Earl of Southampton. Han skal bistå Willoughby i hvervningen af soldaterne til Danmark (p 354).

HMC 68: Denbigh. I papirerne efter Basil, Lord Denbigh, der var ambassadør i Venezia 1634 - 39, findes:

20. marts 1636. Oberst Walter Leslie til Lord Feilding. Man skal passe på, at K. af D. ikke indgår i et forbund uden at tage England med (p 21).

3. maj 1636. John Taylor, ambassadør i Wien, til Lord Feilding. K. af D. vil få kejserens støtte til erhvervelsen af Bremen, men vil komme til at betale dyrt derfor (p 26).

29. maj 1638. Samme til samme. Den danske ambassadør er på vej hjem. Han skal opfordre K. af D. til at mægle i sagen om Pfalz (p 57).

HMC 71: Finch I - IV. Heneage Finch, Earl of Nottingham (d. 1682), var Lord Chancellor i 1674. Hans søn Daniel Finch, Earl of Nottingham (d. 1730), var Secretary at War 1688 - 93. I begge papirer findes der mange dokumenter ang. de danske tropper i Irland, deres hvervning i Danmark, deres overførsel til Irland og betalingen for dem.

HMC 76: Bathurst. Her findes papirerne efter Henry Bathurst (d. 1834), Earl Bathurst, der var President of the Board of Trade 1807 - 12 og Secretary of War 1812 - 27. Papirerne rummer:

15. aug. 1807. Edward Cooke, Under-Secretary for War and Foreign Affairs, til Lord Bathurst. Om de militære forberedelser til angrebet på København (p 65).

18. aug. 1807. Samme til samme om det samme (p 66).

19. aug. 1807. Samme til samme. Refererer et brev fra Jackson i Kiel. Den danske kronprins er rejst til København for at høre sit råd (p 66).

2. sep. 1807. Samme til samme. Danskernes militære forberedelser er meget ringe og synes helt at være gået i stå, nu da kronprinsen har forladt København (p 67).

14. juli 1814. August Foster, Christiania, til Lord Bathurst om situationen i Norge (p 280-81).

HMC 77: De Lisle and Dudley. Der er her papirer efter Sir Henry Sidney (d. 1586) og Robert Sidney, Viscount Lisle og Earl of Leicester (d. 1626). Følgende har relation til Danmark:

1581. Sir Henry Sidney til Robert Sidney. Anbefaler ham at rejse gennem Danmark (II p 95).

13. sep. 1597. Georg Gilpin, Haag, til Sir Robert Sidney. Den danske kansler er ankommet til Haag (II p 291).

7. okt. 1597. Samme til samme ang. modtagelsen af den danske ambassadør (II p 294).

4. nov. 1599. Rowland Whyte til Sir Robert Sidney ang. forhandlingerne med Danmark om en handelstraktat (II p 410).

16. marts - 23. juni 1600. Samme til samme ang. samme sag (II p 449-69).

9. okt. 1605. John Throckmorton til Viscount Lisle. Den danske ambassadør til England er passeret gennem Holland (III p 215).

26. feb. 1606. Sir William Browne til Viscount Lisle om K. af D. s optræden ved Brunswick (III p 250).

8. feb. 1607. Samme til samme. K. af D. har 18 skibe liggende i Øresund, antagelig med henblik på at føre dem til Elben på grund af situationen i Brunswick (III p 348).

10. - 22. nov. 1607. Samme til samme om de danske ambassadører Jacob Ulefeldt og Jonas Charisius i Holland (III p 431, 433, 437).

13. sep. 1611. Viscount Lisle til Lady Lisle. Om modtagelsen af Jonas Charisius (IV p 286).

HMC 78: Hastings. I arkivet efter general Sir Charles Hastings findes:

2. okt. 1807. Francis Rawdon Hastings, Earl of Moira, Master of the Ordnance, til general Sir Francis Hastings. Angrebet på København var umoralsk og uklogt (p 265).

1. jan. 1808. Kaptajn John Stewart til samme. Angrebet på København var umoralsk, men klogt (p 267).

18. sep. 1807. Warren Hastings, tidligere generalguvernør over Indien, til samme. Angrebet på København var umoralsk, men gik godt (p 330).

HMC 79: Lindsey. Der er her (p 186-265) en "Entry Book", ført af Charles Bertie som ekstraordinær ambassadør til Danmark i 1671. Formålet med rejsen var at genoprette det gode forhold mellem Danmark og England, efter at der i 1670 var blevet skudt med skarpt efter engelske skibe, som ikke salutede ved Kronborg. Der er en beskrivelse af rejsen, som begyndte den 26. april 1671, kopier af Bertie's breve fra Danmark og af breve han modtog under opholdet der.

THE NATIONAL REGISTER OF ARCHIVES

The National Register of Archives, Quality House, Quality Court, Chancery Lane, London, W. C. 2., blev oprettet i 1945 som en underafdeling af the Royal Commission on Historical Manuscripts, og har til huse i samme bygning. National Register har til formål at registrere alle samlinger af arkivalier i England og Wales, store og små, private og offentlige. Mens Historical Manuscript Commission har koncentreret sit arbejde hovedsageligt om større samlinger og har publiceret det indhøstede materiale i Calendar form, har National Register ikke til formål at publicere de oplysninger, det har modtaget. I stedet har det samlet mere end 14.000 registraturer over arkiver i England og Wales. Disse registraturer er af meget forskellig karakter. Nogle er på mange bind, andre er blot et enkelt blad. Registraturerne skyldes såvel National Register's egne folk som lokale arkivarer og andre interesserede eller arkivernes ejere. Der findes registraturer, der beskriver hvert eneste dokument i en samling, andre gør blot opmærksom på tilstedeværelsen af så og så mange bind og pakker. Disse 14.000 registraturer er tilgængelige i National Register's læsesal, der er åben mandag til fredag 9.30 til 17.30. Det store antal gør imidlertid registraturerne vanskelige at benytte, og der er derfor udarbejdet forskellige hjælpemidler. Disse består af to slags, nemlig index'er til registraturerne og index'er til arkivalierne. Af den første slags findes der to:

1. Index til registraturerne arrangeret alfabetisk efter arkivgruppens betegnelse, med angivelse af navne og adresser på ejerne.
2. Index til registraturerne geografisk arrangeret efter arkivernes placering i de forskellige grevskaber (counties).

Af index'er til arkivalierne er der tre slags:

1. Index til personer, som er nævnt i Dictionary of National Biography eller som skønnes at være af samme betydning. Dette index, som til staidighed bliver holdt i overensstemmelse med de sidst indkomne registreringer, er meget værdifuldt. Det peger ikke blot på arkiver efter de berømte personer, men også på breve fra dem i andres arkiver, eller på omtale af dem i andres breve. Til arbejdet med den her foreliggende oversigt har dette index været en meget stor hjælp.
2. Index over emner. Værdien af dette er lidt mere problematisk. Det peger på emner som: Hær, flåde, handel, statsfinanser, landbrug, kolonierne. Det er imidlertid meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at foretage en inddeling af arkivalier efter et sådant system. Antagelig fordi man har indset dette, er dette index ikke å jour ført.
3. Index til stednavne. Dette index er delvist forstyrret og har ikke de sidst indkomne registreringer med.

National Register udsender årligt en fortegnelse over tilgang af arkivalier til arkiver over hele England og Wales: List of Accessions to Repositories. Desuden udsendes: Bulletin of the National Register of Archives, hvori der dels meddeles om institutionens virksomhed, dels bringes oplysninger om enkelte arkiver.

I det følgende gives der henvisninger til forskellige arkiver i privat besiddelse, hvor der findes materiale til dansk historie. At arkivaliernes ejere har givet oplysninger om deres tilstedeværelse, er ikke ensbetydende med, at der er åbnet for adgang til dem, eller at forespørgsler er velkomne. Efter aftale med National Register er der her intet meddelt om ejerens navn og adresse, der tillige med oplysninger om tilgængelighed kan indhentes direkte hos National Register. Arkiver i offentlig eller halv-offentlig besiddelse og arkiver i privat besiddelse omtalt i Historical Manuscript Commission's rapporter er ikke medtaget her:

Buchanan MSS. Her findes arkivet efter Sir Andrew Buchanan, der var engelsk gesandt i Danmark fra 1853-58 og derefter i Berlin fra 1862-64. I begge poster spillede han en betydningsfuld rolle i dansk historie. Arkivet består af 39 bind, hvoraf følgende skønnes at have interesse:

1844-56. Breve modtaget fra København og Berlin (no. 4).

1845-54. Breve fra det engelske udenrigsministerium og engelske legationer (no. 5).

1853-56. Kopier af breve til Lord Clarendon fra København (no. 7).

1853 - 57. Kopier af breve til Lord Clarendon og Lord Shelbourne under forhandlingerne om afskaffelsen af Øresundstolden (no. 8). Kopier af breve til Spencer Ponsonby og Lord Clarendon ang. danske forfatningsspørgsmål (no. 9).

1854 - 55. Breve fra engelske søofficerer i Østersøen (no. 10).

1854 - 56. Kopier af breve til Lord Clarendon ang. Grevinde Danner (no. 11).

1855 - 57. Breve fra det engelske udenrigsministerium og engelske legationer (med mange fra Lord Clarendon) (no. 13).

1856 - 57. Breve fra Lord Bloomfield om Øresundstolden (no. 14).

1863 - 64. Breve fra Lord Bloomfield 1863 - 64 (no. 24).

1863 - 64. Breve fra engelske legationer (no. 25).

1863 - 64. Breve fra det engelske udenrigsministerium (med mange fra Lord Russell) (no. 26).

Breve fra forskellige (med breve fra Bismarck og Bülow i 1863 - 64) (no. 27).

Castlereagh MSS. Papirerne efter Robert Stewart, Viscount Castlereagh (d. 1822), Secretary at War 1805 - 09 og udenrigsminister 1812 - 22 er, så vidt det vides, uregistrerede og utilgængelige i familiens besiddelse i Irland.

Cathcart MSS. I denne samling findes papirer efter Charles Cathcart, Lord Cathcart (d. 1776) og hans søn, William, Earl Cathcart (d. 1843). Følgende skønnes at have betydning:

1770 - 72. Breve til Charles, Lord Cathcart fra Robert Gunning og Robert Murray Keith i København, og fra Sir John Goodricke i Stockholm (no. A 78).

Okt. 1805 - feb. 1806. Militære papirer, som har tilhørt William, Lord Cathcart som øverstkommanderende over de engelske styrker i Nordeuropa (no. A 82).

Sep. 1806 - juni 1809. Breve til William, Lord Cathcart ang. militære sager (no. A 90 - 93).

Dec. 1805 - dec. 1807. Depecher modtaget af eller sendt fra William, Lord Cathcart som øverstkommanderende over de engelske styrker i Nordeuropa (no. C 23 - 38).

Jan. - feb. 1808. Parlamentets tak for erobringen af København (no. C 39).

1808 - 20. Breve og papirer ang. spørgsmål som er opstået som følge af erobringen af København (no. C 40).

Jan. 1812 - dec. 1819. Breve modtaget som ambassadør til Rusland (no. C 42 - 73).

Marquis of Exeter MSS. Der er her et detaljeret regnskab ført af Daniel

Rogers under hans mission til Danmark i 1587 - 88.

Farquhar MSS. Kopibog ført af admiral Sir Arthur Farquhar under operationer i Østersøen og Nordsøen 1813 - 14.

Fitzherbert MSS. Arkiv efter Alleyne Fitzherbert, Lord St. Helens (d. 1839), der var engelsk gesandt i Danmark i 1801 - 02. I arkivet findes et bind indkomne breve 1801 - 02 og kopibøger over udgåede breve.

Foster MSS. Arkivet efter Sir Augustus John Foster (d. 1848), der var engelsk gesandt i København fra 1814 til 1824, er nu havnet i the Library of Congress, Washington, D. C., U. S. A.

Freer Family MSS. Der er her to breve fra D. Gardner til Thomas Freer om angrebet på København i 1807.

Grafton MSS. Arkivet efter August Fitzroy, hertug af Grafton, Secretary of State for the Northern Department 1765 - 66, premierminister 1768 - 70. Der er her:

13. aug. 1765. Brev fra W. Titley i København ang. de franske forsøg på at opnå støtte i Danmark og den danske traktat med Rusland (no. 650).

Dec. 1765. Samme ang. reduceringen af den danske hær, fattigdommen og utilfredsheden, fransk og russisk indflydelse, og uvilligheden til en nærmere tilknytning til England (no. 227).

21. jan. 1766. Samme. Den unge konge håber at kunne reducere statsgælden og genopbygge hæren. Foreslår at England hverver i Danmark (no. 229).

15. feb. 1766. Samme til Grafton (no. 234).

14. marts 1766. Kopi af brev fra Grafton til Titley ang. Slesvigs og Holstens betydning for Danmark og forholdet til Rusland (no. 236).

1. feb. 1766. Kopi af brev fra Grev J. H. E. Bernstorff til Baron Bothmer, dansk gesandt i England (no. 1. feb. 1766).

5. juli 1765. Redegørelse for forholdene i Norden. Resumé af depecher fra gesandterne i Sverige, Danmark og Rusland, forelagt ministeriet (no. 317).

16. maj 1769. Do. (no. 318).

Harrowby MSS. Dudley Ryder, Earl of Harrowby blev Under-secretary for Foreign Affairs i 1789 og var udenrigsminister 1804 - 05. I hans arkiv findes breve fra den engelske gesandt i København i 1805, Benjamin Garlike.

Hoghton MSS. Dagbog ført af generalmajor Daniel Hoghton i København i 1807.

Montagu MSS. Der findes her en del af papirerne efter Edward Montagu, Earl of Sandwich (d. 1672), der som admiral førte den engelske flåde i Øster-

søen i 1659, og som tog del i fredsforhandlingerne mellem Danmark og Sverige. En anden del af hans papirer er på Hinchinbrooke, Huntingdon (se A Guide to the Materials for Swedish History p 198). Følgende synes at kunne have interesse:

1665 - 68. Breve fra fremmede ministre (no. 32).

1652 - 71. Dagbøger (10 bind) (no. 328).

Her er også papirerne efter John Montagu, Earl of Sandwich (d. 1792), diplomat og Secretary of State for the Northern Department 1763 - 65. I hans papirer findes:

1772. Redegørelse for den danske flådes tilstand (no. 15).

1746 - 48. Diplomatisk korrespondance (no. 36 - 47).

1763 - 65. Diplomatisk korrespondance (no. 50 - 73).

I hans papirer på Hinchinbrooke er der tre bind breve fra Sir John Goodricke i København og Stockholm 1763 - 65.

Paget MSS. Denne samling rummer arkivet efter William Paget, Lord Paget (d. 1713), der var engelsk ambassadør i Wien 1689 - 93.

Townshend MSS. Charles Townshend, Viscount Townshend (d. 1738) var gesandt til Holland i 1709, til Frankrig i 1710 og Secretary of State for the Northern Department 1713 - 17 og igen 1721 - 30. I hans arkiv findes:

1709 - 10. Et bundt breve fra Daniel Pulteney i København.

1710 - 11. Breve fra John Wich i Hamburg.

1715 - 16. Breve fra admiral Sir John Norris i Østersøen.

Wade MSS. Dagbog ført af Nugent Wade, kapellan ved det engelske gesandtskab i København 1832 - 40, 1829 - 40.

Bonham Carter MSS. Her findes arkivet efter William Wickham (d. 1840), engelsk politiker. Det indeholder breve fra Robert Fitzgerald, gesandt i Danmark, 1796 - 99.

Palmerston MSS. Henry John Temple, Viscount Palmerston (d. 1865), Secretary at War 1809 - 28, Foreign Secretary 1830 - 34, 1835- 41, 1846 - 51, Home Secretary 1852 - 55 og premierminister 1855 - 58 og 1859 - 65 har efterladt sig et meget omfangsrigt arkiv. Det har hjemme på Broadlands i Hampshire, men har nu i mange år været i National Register, hvor det bliver registreret, og det vil forblive der en god tid endnu. Ejendomsretten til arkivet er gået over til et fond, og tilladelse til benyttelse af det gives i løbet af en uges tid ved skriftlig henvendelse til National Register. Arkivet er ordnet efter brevskrivere for indkomne breves vedkommende, og kladder til breve af Palmer-

ston er lagt sammen med en persons indkomne breve. Mens der tilsyneladende er meget lidt at finde vedrørende krigen i 1864, har arkivet mange værdifulde oplysninger om Englands stilling til det slesvigske spørgsmål under og efter treårskrigen 1848-50. Brevene fra de følgende er af særlig interesse for disse år:

John Arthur Douglas Bloomfield, ambassadør i Rusland.

Peter Browne, sekretær ved gesandtskabet i Danmark.

C. H. K. Bunsen, preussisk gesandt i England.

Henry Wellesley, Lord Cowley, gesandt i Frankfurt.

Frederik VII.

C. A. Magenis, Chargé d'affaires i Wien.

C. H. P. Normanby, ambassadør i Frankrig.

C. Reventlow, dansk gesandt.

Lord John Russell, premierminister.

John Fane Westmorland, ambassadør i Berlin.

Henry W. W. Wynn, gesandt i Danmark.

Den tidligste del af Palmerston's papirer findes i British Museum som Add 48417 - 589 (Se side112).

ABERYSTWYTH, NATIONAL LIBRARY OF WALES

Henry Watkin Williams Wynn var engelsk gesandt i København fra 1826 til 1853, men havde allerede første gang gjort tjeneste i København i 1799 eller 1800. Hans privatarkiv er nu i Aberystwyth. Det består af følgende dele:

1795-1856. Breve til H. W. W. Wynn. Der er flere fra Lord Palmerston i 1848 og adskillige fra George Lloyd Hodges, den engelske konsul i Hamburg, der spillede en stor rolle under treårskrigen (2789 D - 2798 D).

1833-46. Breve til H. W. W. Wynn fra hans bror Charles. Charles Wynn var medlem af kabinettet 1822-28, Secretary at War 1830-31, og i korrespondancen holder han sin bror i København underrettet om synspunkter ang. Danmark i den engelske regering (2800 D).

1820-50. Breve til H. W. W. Wynn fra hans bror Charles. Som den foregående (4816 D - 4818 D).

1833-50. Breve til H. W. W. Wynn fra hans familie (2801 D).

1803-50. Kopier af breve skrevet af H. W. W. Wynn til hans bror Charles (2802 D - 2805 D).

1849-51. Kopier af depecher fra København. Disse er genpartier af depecherne i Public Record Office (Sweenye Hall Collection).

Jan. 1849 - dec. 1850. Kopibog over private breve. Brevene er hovedsageligt stilet til engelske gesandter i andre hovedstæder, især Cowley i Frankfurt, Westmorland i Berlin, Hodges i Hamburg og til Lord Palmerston (Sweenye Hall Collection).

I forbindelse med Wynn-papirerne findes en dagbog ført af Fanny Williams Wynn i Danmark 25. juli 1849 til 6. okt. 1849. Dagbogen er forsynet med tegninger fra København.

BEDFORD COUNTY RECORD OFFICE

Der er i dette arkiv, hvis adresse er: Shire Hall, Bedford, breve fra John Campbell, Lord Glenorchy, gesandt i Danmark fra 1720 til 1731, til hans svigerfader, hertugen af Kent. Brevene er fra 1720 - 28. Der er ligeledes breve fra Lady Glenorchy til hendes fader fra 1721 - 25. (L 30/8/8/1 - 54 og L 30/8/10/1 - 118).

I arkivet efter Thomas Robinson, Lord Grantham (d. 1786), Foreign Secretary 1782 - 83, findes 17 breve fra Morton Eden, ansat ved gesandtskabet i Danmark, og et lignende antal fra gesandten, Hugh Elliot. Brevene er fra 1782 - 83. Der er endvidere 11 breve fra 1773 - 78 fra en Baron Juhl (no. 29/14, 562).

I arkivet efter Samuel Whitbread, medlem af Parlamentet (d. 1815), er der enkelte breve vedrørende danske forhold:

1806. Statistiske oplysninger om dansk-engelsk handel (3752).

30. jan. 1808. Brev fra Henry Eustace. Diskuterer hvorvidt Castlereagh var forkert underrettet om overenskomsten i Tilsit (5710).

4. dec. 1811. Brev fra Jorgen Jorgensen i form af en afhandling om udenrigspolitik (5716).

23. feb. 1813. Jorgen Jorgensen om europæiske forhold (5718).

25. marts 1814. Brev fra And. Feldborg med oplysninger ang. Norges uafhængighed (5732).

1. april 1814. Samme. Takker for Whitbread's interesse for de norske anliggender (5733).

BELFAST, PUBLIC RECORD OFFICE
OF NORTHERN IRELAND

I Belfast findes der i Law Courts Building, May Street, Belfast I:

1801. Beskrivelse af angrebet på København af Charles Tear, H. M. S. Bel-lona (T. 2201).

1901. Papirer ang. James Hamilton, hertug af Abercorn's sendelse til Dan-mark, Sverige, Rusland og Tyskland ved Edward VII's regeringstiltrædelse (Abercorn MSS).

BERKSHIRE RECORD OFFICE

I Berkshire Record Office, Shire Hall, Reading, findes deponeret Trumbull-papirerne, der tilhører the Marquis of Downshire. Af særlig interesse er papi-
rerne efter William Trumbull (d. 1635), der var engelsk ambassadør i Bruxel-
les 1609 - 25, og efter hans sønnesøn Sir William Trumbull (d. 1716), der var
ambassadør i Frankrig 1685 - 86 og Secretary of State 1696 - 98. Papirerne er
delvis publiceret af Historical Manuscript Commission; den yngre Trumbull's
papirer i: HMC: 75; Downshire I, den ældre Trumbull's i samme serie bind II
- IV. Benyttelsen af det ikke publicerede materiale, hvoriblandt der er meget
af dansk interesse, således originale breve fra Christian IV og V, vanskeliggø-
res af, at papirernes nuværende ejer ikke tillader, at der under nogen form ta-
ges kopier af dem. I Historical Manuscript Commission's Reports findes føl-
gende nævnt:

1686 - 97. Breve til Sir William Trumbull fra Gabriel Sylvius og Hugh Greg
i Danmark og Peter Wich i Hamburg (bind I).

14. maj 1606. J. Beaulieu til William Trumbull. Det er en stor ære for kon-
gen at få besøg af K. af D., men det går hårdt ud over finanserne. Der er nu
brug for folk, som kan drikke, hvis ikke danskerne igen skal erobre England
(II p 6).

15. jan. 1611. Sir Ralph Winwood, Haag, til William Trumbull. De svenske

ambassadører ønsker en engelsk mægling mellem Danmark og Sverige (II p 213).

1. feb. 1611. Samme til samme. En af de svenske ambassadører er nu rejst til England for at søge mægling (II p 224).

4. april 1611. Kopi af Christian IV's krigserklæring til Sverige (III p 45).

28. marts 1611. Abraham Williams, Haag, til William Trumbull. K. af D. har fået tilladelse til at hverve 500 søfolk og så mange soldater, som han kan (III p 48).

31. maj 1611. Sir Ralph Winwood, Haag, til W. Trumbull. Det er nu for sent at mægle mellem Danmark og Sverige, krigen er brudt ud (III p 81).

1. juni 1611. Mr. Taverner til W. Trumbull. Dronningen har truet kongen med at ville tage hjem til Danmark (III p 83).

8. aug. 1611. Sir Ralph Winwood til W. Trumbull. Efterretninger om krigen mellem Danmark og Sverige (III p 119).

26. feb. 1612. Samme til Samme. Både K. af D. og kongen af Sverige har forsøgt at rejse penge i Holland (III p 249).

16. april 1612. John Thorys til W. Trumbull. K. af D. vil lade David Ramsey hverve 1000 mand i Skotland (III p 275).

3. aug. 1612. Samuel Calvert til W. Trumbull. K. af D. passer ikke på de engelske soldater. Han anvender dem til desperate ting, og de fleste af dem er nu dræbt (III p 344).

5. sep. 1612. M. Nieuland, Haag, til W. Trumbull. Der er utilfredshed med krigen mod Sverige blandt adelen i Danmark (III p 356).

BUCKINGHAMSHIRE RECORD OFFICE

I Howard-Vyse samlingen, County Hall, Aylesbury, findes:

Juni 1762. Brev fra Sir Joseph Yorke, ambassadør i Holland, til general Howard ang. udsigten til krig mellem Danmark og Rusland.

Juni - aug. 1762. 6 breve fra D. Wier i Bremen til general Howard ang. de danske forsøg på at kontrollere sejladsen på Elben.

16. aug. - 8. sep. 1807. Brev fra kaptajn S. R. Chapman til general Vyse. Meget detaljeret skildring af begivenhederne under angrebet på København med en farvelagt skitse af de engelske troppers stilling. Brevet er på 10 sider.

I Buckinghamshire Record Office findes privatarkiverne efter Frederick John Robinson, Viscount Goderich, Earl of Ripon (d. 1859), premierminister 1827 - 28, Secretary at War 1830 - 33, og efter Robert Hampden Trevor, Viscount Hampden (d. 1783), der var sekretær ved gesandtskabet i Haag fra 1734 - 39 og gesandt sammesteds fra 1739 - 46.

BURY ST. EDMUNDS AND WEST SUFFOLK RECORD OFFICE

I dette arkiv, 8 Angel Hill, Bury St. Edmunds, findes arkivet efter Frederick Hervey, Earl of Bristol, der var Under-secretary for Foreign Affairs 1801 - 03. Der er i hans arkiv en samling af breve fra Benjamin Garlike, der var gesandt i København 1805 - 07. Brevene er fra tiden 1801 - 12.

Her er endvidere:

8. feb. 1701. Kopi af instruktion for James Vernon, gesandt til Danmark (317/1/331).

Ca. 1720 - 1860. Stamtavler for danske og engelske konger (586/29).

1832. Medlemscertifikat for John Gage af Hengrave til det Kongelige Nordiske Oldskriftsselskab (449/5/16).

4. aug. 1902. Papirer vedr. Nathaniel W. Barnardistone's optagelse i Dannebrogordenen (613/9/12 - 18).

CAMBRIDGE UNIVERSITY LIBRARY

Universitetsbiblioteket i Cambridge har ikke så righoldig en samling af arkivalier som Bodleyan Library i Oxford. Bibliotekets arkivalier er beskrevet i: Catalogue of the Manuscripts preserved in the Library of the University of Cambridge, I-V, 1856-67 og: Summary Guide to Accessions of Western MSS since 1867, 1966. Der er flg. vedrørende danske forhold:

1568-85. Samtidige afskrifter af breve fra dronning Elizabeth til Frederik II (Dd. III, 20).

1583. Papirer vedrørende den dansk-engelske overenskomst af 1583. Papirerne har tilhørt John Herbert, der blev sendt til Danmark i 1583 (Dd. IX, 2).

22. april 1645. Brev fra Christian IV til Parlamentet ang. de engelske købmænds klager (Mm. I. 46).

1. maj 1652. Frederik III til the Commonwealth. Anbefaler sine ambassadører Erik Rosenkrantz og Peter Reedtz (Mm. I. 46).

I Cambridge universitetsbibliotek findes privatarkivet efter Sir Robert Walpole, Earl of Orford (d. 1745), der var premierminister 1715-17 og 1721-42. Der er heri to bind vedrørende forholdet til Danmark 1715-27.

I universitetsbiblioteket er der 66 originale breve fra J. M. Ludlow, social reformator, til Harald Westergaard, statistiker og økonom, fra årene 1890-1906.

Her er endvidere Thomas Malthus' rejsedagbøger fra hans rejse i Danmark, Norge, Lapland og Sverige i 1799. Dagbøgerne blev udgivet af Patricia James i 1966: The Travel Diaries of Thomas Robert Malthus.

I St. John's College, Cambridge, findes en redegørelse af 26. jul. 1564 fra Frederik II for nødvendigheden og retfærdigheden af den danske krig mod Sverige.

I Scott Polar Research Institute, Cambridge, ligger papirerne fra den engelske ekspedition til Grønland i 1867.

I Magdalene College, også i Cambridge, opbevares Samuel Pepys' dagbøger. Magdalene College har desuden fået Pepys' manuskriptsamling, som Pepys havde fra en anden dagbogsskribent, John Evelyn, der igen havde den fra Sir Richard Brown, der var i Charles I's tjeneste og fulgte Charles II i udlændigheden. Samlingen er registreret af Historical Manuscript Commis-

sion i: Pepys Manuscripts at Magdalene College, 1911. Der findes følgende vedrørende Danmark:

17. aug. 1561. William Herlle, agent i Hamburg, til Lord Robert Dudley om Frederik II's planer om at ægte dronning Mary (Stuart) af Skotland (HMC 70: Pepys p 4 - 5).

6. sep. 1561. George Gilpin fra Bruxelles til samme ang. samme sag (HMC 70: Pepys p 8).

4. dec. 1648. Charles, prins af Wales, til Frederik III. anbefaler Sir William Henderson (HMC 70: Pepys p 237 - 8).

Feb. 1649. Charles II til samme. Meddeler om henrettelsen af Charles I (HMC 70: Pepys p 249).

CORNWALL COUNTY RECORD OFFICE

County Hall, Truro.

Dette arkiv besidder en dagbog ført af A. P. Vivian i Danmark i 1864.

CUMBERLAND, WESTMORLAND AND CARLISLE RECORD OFFICE

The Castle, Carlisle.

Der er i dette arkiv nogle regnskaber fra 1749 og 1763 over import af tømmer fra Østersø-landene. Blandt regnskaberne er breve dateret fra Helsingør.

DEVON RECORD OFFICE

County Hall, Exeter.

Her er en rejsedagbog ført af John Fortescue under en rejse i Danmark, Norge og Sverige i 1849.

DORSET RECORD OFFICE

County Hall, Dorchester.

I arkivet efter Sir John Trenchard, Secretary of State for the Northern Department i 1692, er der et brev fra 1693 fra Sir Paul Rycout i Hamburg ang. forholdene i Danmark og Sverige (D 60/ X 18).

DURHAM COUNTY RECORD OFFICE

County Hall, Durham.

Der er her en petition fra Hadge Abdelmizid Bouhalel til Lord Castlereagh i forbindelse med opbringningen af det danske skib "Frieden" i 1808, samt to udtalelser fra Castlereagh i denne forbindelse (D / Lo / C 6).

DURHAM, the UNIVERSITY

Department of Palaeography and Diplomatic, South Road, Durham.

I papirerne efter the Earls Grey findes et læg med originale breve fra Benjamin Garlike, engelsk gesandt i København, til Lord Howick. Brevene er dateret 1806 - 08. Der er tillige kopier af Garlike's officielle depecher fra samme tid.

EDINBURGH, SCOTTISH RECORD OFFICE

General Register House, Edinburgh, 2.

Den skotske stats arkivalier er ikke tilnærmelsesvis bevaret som de engelske, skønt Skotland som en selvstændig stat til 1603 havde regeringsorganer fuldt så udviklede som de engelske. Fra 1603 til 1707 var Skotland i personalunion med England. Det bevarede i denne periode sine institutioner, bl. a. Parlamentet i Edinburgh, men udenrigspolitikken førtes fra London. Efter 1707 har Skotland været en del af United Kingdom, med de centrale regeringsorganer i London, men med et vist lokalt selvstyre, og det har bibeholdt egne love, retsvæsen, universitets- og skolesystem og den skotske kirke. En "Clerk of the Rolls", som skulle opbevare den skotske stats arkivalier, nævnes første gang i 1288. Et skotsk arkiv på linje med Public Record Office i London oprettedes i Edinburgh i 1879. I det findes de skotske arkivalier vedrørende centralstyrelsen til 1707, efter dette årstal de lokale skotske papirer. Der er meget store huller i de ældre dokumenter, især er meget gået tabt ved flytninger til England og tilbage igen. Det skotske Record Office og dets indhold er beskrevet i: M. Livingstone: A Guide to the Public Records of Scotland, 1905, og mere som kommentarer til arkivets dokumenter i: John Maitland Thomsen: The Public Records of Scotland, 1922.

De skotske arkivalier er inddelt i hovedgrupper, kaldet **Classes**. Af disse er de to største Class I, der indeholder papirer fra administrationen, nemlig Crown, Parliament, Revenue, and Administration, og Class II, der indeholder

retslige dokumenter, Judicial Records. Class I er inddelt i undergrupper, af hvilke følgende har interesse i den foreliggende forbindelse:

5. Privy Council 1545 - 1707.

Privy Council's papirer er publiceret foreløbig op til 1690, i 37 bind: Register of the Privy Council of Scotland 1545 - 1690, 1st Series I - XIV, 2nd Series I - VIII, 3rd Series I - XV, 1877 - 1966. Der er meget vedrørende Danmark i disse registre, især naturligvis i årene omkring James VI's giftermål med Anne af Danmark i 1589.

I Class I hedder undergruppen no. 8 State Papers. Her er af særlig interesse gruppen med traktater med Danmark og Norge, "(4) Treaties with Denmark and Norway". Den går fra år 1312 og indeholder bl. a. mange dokumenter vedrørende afståelsen af Orkney- og Shetlandsøerne til Skotland under Christian I. I forbindelse med disse papirer findes akter fra det skotske Privy Seal og Great Seal embede, hvoraf der er sket publikationer således: Register of the Great Seal of Scotland 1306 - 1668, I - XI, 1882 - 1914, og Register of the Privy Seal of Scotland, 1488 - 1580, I - VII, 1908 - 67.

I Class I, undergruppe no. 8 State Papers findes endvidere "(7) Royal Letters 1534 - 45", "(8) Royal Letters 1543-79" og "(13) Royal Letters 1567-1688". Dette er breve til og fra de skotske konger. Der er megen korrespondance med Danmark. De kongelige breve er publiceret således: Thomas Ruddiman; Epistolæ Jacobi IV, Jacobi V et Mariæ ad imperatores, reges, pontifices, principes, civitates et alios ab anno 1505, ad anno 1545, 1724. Nyere publikationer er: The Letters of James the Fourth 1505 - 1513, Scottish History Society 3rd Series, vol. XLV, 1953 og Calendar of Royal Letters, James V, 1513 - 1542, 1954.

I gruppen af toldregnskaber skal nævnes Port Import and Export Books, der findes for de fleste havnes vedkommende fra 1660'erne til 1690'erne. De anfører for hvert skib navnet på dets kaptajn, havnen, hvorfra skibet kom eller sejlede til, lastens art, dens ejer, og toldbeløb betalt. I 1742 fortsattes disse bøger som Customs Accounts, der indeholder de samme oplysninger. Customs Accounts går til 1830.

Scottish Record Office har modtaget betydelige private samlinger, der i nogen grad afhjælper de mangler, som på forskellig vis er opstået i de skotske arkivalier. Af de som er registreret af Historical Manuscript Commission, indeholder de følgende stof af dansk interesse:

HMC 1: 2nd R. : Airlie. I the Earl of Airlie's arkiv er opbevaret papirer

stammende fra et medlem af slægten, James Lord Ogilvy, der i 1596 sendtes som skotsk ambassadør til Danmark. Der findes en serie af kopier af breve i forbindelse med denne ambassade (p 187).

HMC 3: 4th R. : Breadalbane. I arkivet efter John Campbell, Lord Glenorchy, gesandt til Danmark 1720-31 er der en serie af breve fra årene 1723-28 fra Charles Townshend, Lord Townshend, der var Secretary of State. Der er videre en kopibog over Glenorchy's breve til Townshend for årene 1720-29 og andre kopibøger over Glenorchy's mere private korrespondance fra Danmark (p 513).

HMC 1: 2nd R. : Forbes. Der er her et papir dateret 26. aug. 1661 med en beskrivelse af Lord Reay's tjeneste for K. af D. med 2000 skotske soldater i 1626 (p 195).

HMC 60: Mar and Kellie I-II. Denne samling indeholder:

14. dec. 1646. Lord Napier of Merchistone til the Earl of Mar. James Graham, Marquis of Montrose, er gået i K. af D. s tjeneste (I p 204).

2. sep. 1614. Thomas, Viscount Fenton, til John, Earl of Mar. Efterretninger om K. af D. s forventede ankomst (II p 56).

9. okt. 1622. Thomas, Earl of Kellie, til Lord Mar. Der er ikke tvivl om, at Danmark vil komme til hjælp i Pfalzsagen (II p 139).

16. maj 1623. Samme til samme. Ang. Christian IV's forsøg på at indsætte sin søn som biskop i Bremen (II p 170).

3. juni 1623. Samme til samme ang. samme sag (II p 172).

26. aug. 1624. Samme til samme. K. af L. vil ikke indgå i et forbund, uden at noget gøres fra engelsk side (II p 210).

18. feb. og 2. marts 1625. K. af D. har tilbudt at lede en forenet dansk-engelsk hær i Tyskland (II p 221, 223).

12. april 1625. Samme til samme. K. af D. er ved at samle sin hær ved Hamburg, Council of War forbereder afsendelsen af 6000 mand til ham (II p 228).

15. aug. 1625. K. af D. s hær er nu samlet. Tillys hær er også samlet og venter på ham (II p 233).

11. nov. 1625. Samme til samme. K. af D. foreslår et engelsk-dansk-hollandsk forbund, vil protestere mod ægteskab mellem prins Frederic Henry og hertugen af Buckingham's datter, og har en hær på 39.000 mand (II p 237).

HMC 67 Polwarth I - V. Alexander Campbell, Lord Polwarth, Earl of Marchmont (d. 1740) var engelsk gesandt i Danmark fra 1716-21. Han har ef-

terladt sig et meget omfattende arkiv, der nu er i Mertoun House, Berkshire. Arkivet er meget udførligt registreret og publiceret i de fem bind af Historical Manuscript Commission's rapporter. I selve arkivet findes indkomne breve for sig og kopier af udgåede breve i 13 kopibøger. I rapporterne er det hele rangeret ind kronologisk. Der er især breve til og fra det engelske udenrigsministerium og engelske og fremmede gesandter i Danmark og ved andre hoffer, samt en række fortrolige breve til John Robethon (d. 1722), der var sekretær hos George I. I bind I omfatter siderne 1 - 28 årene 1711 - 16. Side 28 - 673 indeholder breve fra tiden 1716 til december 1718. Bind II går fra dec. 1718 til okt. 1720. I bind III rummer siderne 1 - 39 korrespondancen fra Danmark fra okt. 1720 til jan. 1721. Resten af bindet er korrespondance fra Cambray, hvor Lord Polwarth var engelsk udsending til konferencen. Der er mange breve fra Lord Polwarth's efterfølger i Danmark, John Campbell, Lord Glenorchy. Bind V indeholder kun meget lidt om udenrigspolitik.

EDINBURGH, NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND

I National Library of Scotland, George IV Bridge, Edinburgh 1, findes privatarkivet efter Robert Liston (d. 1836), der var engelsk gesandt i Danmark i årene 1803 - 04. Desuden findes der en erklæring udstedt af de skotske købmænd i København den 19. sep. 1440 ang. handelsforhold (Ch 56), og en rejseudlæg ført af J. Ker, kirurg i flåden, under et ophold i Danmark i 1780. Dagbogen er forsynet med tegninger (1083).

EDINBURGH UNIVERSITY LIBRARY

Old College, South Bridge, Edinburgh 8.

I Edinburgh University Library findes den manuskriptsamling, som blev skabt af historikeren William Laing (d. 1878). Samlingen er registreret af Historical Manuscript Commission i: Report on the Laing Manuscripts preserved in the University of Edinburgh, I-II, 1914-25. Den indeholder:

Ca. 1592. Instruktioner for de skotske ambassadører, som sendtes til Danmark (I p 80).

11. dec. 1633. Sir Charles Keith til Charles I. Han søger dækning for sine udlæg i forbindelse med herved af et regiment for K. af D. (I p 192).

28. juni 1666. Kaperbrev for William Mortoune, fregatten Hopweill. Han må opbringe alle franske, danske og hollandske skibe (I p 352).

1672-1748. En samling papirer vedrørende dødsfaldet i Helsingør af Charles, hertug af Lennox (I p 386).

19. aug. 1698. Hugh Greg, engelsk gesandt i Danmark, til William Blathwayt. Ang. Holsten, Danzig og kongens sygdom (I p 487).

1790 - 1824. Breve til Grimur Thorkelin, især fra venner i Skotland. En betydelig del af Thorkelins privatarkiv synes at være havnet her; fordelt på tre bind er der ialt 874 breve til Thorkelin (I p 548).

I David Laing's privatarkiv, der ikke er registreret af Historical Manuscript Commission, findes desuden en serie af breve fra A. A. Feldborg fra årene 1819-24.

ESSEX RECORD OFFICE

County Hall, Chelmsford.

I dette arkiv er:

1628-29. Efterretninger om krigssituationen i 1628-29, Danmarks holdning og de engelske soldater i dansk tjeneste (D/DBy C 23).

1700. Beskrivelse af Københavns bombardement af en deltagende engelsk

officer, William Lamerton (D/DL C 48).

1816-17. Regnskaber og beretning over en rejse til Jylland af en købmand for at købe korn (D/DQ 20/13/1).

GLOUCESTERSHIRE RECORDS OFFICE

Shire Hall, Gloucester.

Her er et privatarkiv, som har tilhørt G. G. Ducarel, en købmand med interesser i the East India Company. Fra årene 1778-87 findes her 23 dokumenter vedrørende handel med det danske Ostindiske Kompagni (D2091/A4, 5)

Tillige findes en samling breve skrevet af T. H. Baker fra Bath under en rejse i Skandinavien i 1869 (D1799/C67).

HERTFORDSHIRE COUNTY RECORD OFFICE

I Hertfordshire County Record Office, County Hall, Hertford, findes forholdsvis meget om Danmark:

Beg. af 17. årh. "Newes out of Suethlande". Et manuskript af W. Pottington, der beskriver den svenske konge, Gustav Adolfs liv op til hans kroning, og med beskrivelser af krigshandlingerne i krigen 1611-13 og de engelske soldaters indsats (VIII. B. 136).

1670-72. Breve modtaget af Arthur Capel, Earl of Essex, mens han var engelsk gesandt i Danmark i 1670 (8543).

1670-72. Notater vedrørende dansk-engelske handels-tariffer, den danske konges gæld til de engelske købmænd i Hamburg og traktaten afsluttet i Breda (8544).

1726 - 27. Tre breve på hollandsk fra Wilhelm Edinger i København til Charles Barrington i Madras ang. tabet af Levanthandelsskibet Anna Sophia

(DE 4577).

1727 - 28. Rapport fra Charles Barrington, Madras, til Ralph og Edward Radcliffe, England, med omtale af handel med det danske kompagni (DE 4581 - 2).

1756. Brev fra Peter Calvert med beskrivelse af den danske konges modtagelse i Hamburg (25823).

1853. To breve fra Fredericia Halsey om hendes ophold i København (16881 - 82).

HULL CENTRAL LIBRARY

Hull, eller rettere Kingston upon Hull, Yorkshire, har i bystyrets arkiv følgende:

28. feb. 1627. Privy Council til the Mayor of Hull. Forlanger skibe stillet til rådighed til at transportere 1350 soldater til Tyskland til brug for kongen af Danmark (L 221).

20. marts 1627. Samme til samme. Forlanger indkvartering af de ovennævnte soldater (L 225).

1. aug. 1643. Pas for Hans Johnson af "Randerhouse" i Danmark til at føre sit skib til andre havne for at sælge sin ladning af rug (M 183).

1812 - 52. Logbøger for hvalfangerskibe, der fra Hull sejlede til Grønland.

KENT ARCHIVES OFFICE

County Hall, Maidstone.

Sackville of Knole manuskripterne, hvis ældste dele er beskrevet af Historical Manuscript Commission i Series 7 og 80, er nu deponeret i Kent Archives Office. I den nyere del af denne samling er der et bind breve og do-

kumenter til Charles, Lord Whitworth, der var engelsk gesandt til Danmark i 1800. Brevene angår angrebene på København i 1801 og 1807, og der er mellem dem en akvarel af de danske og engelske flåder ud for København (Mk. U 269 0198/1 - 2).

I samlingen Norman MSS findes en del regnskaber vedrørende tømmerhandel med Danmark fra 1750'erne (Mk U 310 B 28).

LEEDS, SHEEPSCAR BRANCH LIBRARY

Chapelton Road, Leeds, 7.

I dette bibliotek findes privatarkivet efter George Canning, der var Undersecretary for Foreign Affairs 1796 - 99, Foreign Secretary 1807 - 09 og 1822 - 27 og premierminister i 1827 indtil sin død samme år. Arkivet indeholder bl. a. :

1792 - 1823. Dagbøger (no. 29 d. - i.).

1807 - 09. Politisk korrespondance (no. 31 - 41 a).

1807 - 09. Diplomatisk korrespondance, Danmark. Her er breve fra Benjamin Garlike, gesandt i København 1805 - 07, Brook Taylor i samme post 1807 og Francis James Jackson, der var ekstraordinær gesandt i 1807, samt fra admiral James Gambier, der kommanderede flåden ved København i 1807 (no. 42).

1807 - 09. Korrespondance angående Danmark (no. 44).

1796 - 1814. Korrespondance med Marquis Wellesley (no. 61).

1814 - 15. Korrespondance med Lord Castlereagh (no. 98 a).

1807, 1822, 1823 - 24. Kopibøger over breve afsendt vedrørende Danmark.

1807 - 09, 1822 - 24. Kopibøger over depecher afsendt vedrørende Danmark.

LINCOLNSHIRE ARCHIVES OFFICE

The Castle, Lincoln.

I arkivet efter Charles Monson, der i 1737 udnævntes til Deputy-Paymaster ved hæren, er der regnskaber vedrørende de danske lejetropper i England:

1741 - 42. Kontrakter ang. levering af brød til danskerne (13/2/7).

1741. Et brev beskrevet som "King of Denmark's power to M. Gruss" (13/2/18).

1742. Regnskab over udbetalinger til danskere, hesser og ungare (13/3/19).

1741 - 42. Regnskaber ved de danske og hessiske afdelinger (13/3/7).

1734 - 43. Papirer ang. subsidieordningen med Danmark (13/3/8).

LONDON, GREATER LONDON RECORD OFFICE

County Hall, London, S. E. 1.

I papirerne vedrørende skiftet efter Andrew Gram, der døde i 1829, optræder som arvinger Jacob, Lovise og Anna Elizabeth Hejde af København og Bergithe Carstensen af Trondhjem (F/PEY/408 - 12).

MANCHESTER, JOHN RYLAND LIBRARY

Deansgate, Manchester 3.

En del af arkivet efter Sir Robert Murray Keith er som nævnt nu i British Museum, som Add 35503 - 83. En anden del er i John Ryland biblioteket. Keith var ambassadør i Dresden 1769, i København 1771 - 72 og i Wien 1772 - 92. Papirerne i Manchester er i samlingen Earl of Crawford MSS og består af bre-

ve til Keith 1759-95 og embedspapirer fra Dresden, København og Wien.

NEWCASTLE, CITY ARCHIVES OFFICE

7 Saville Place, Newcastle.

I Newcastle findes en ubrudt række af regnskaber over told og andre afgifter betalt af skibe på Tyne-floden fra 1561, kaldet Chamberlain's Account Books, Receipts.

NORFOLK AND NORWICH RECORD OFFICE

Central Library, Norwich.

I dette arkiv findes to bind optegnelser af Sir H. Rider Haggard, forfatteren. Optegnelserne blev skrevet i Danmark og dannede grundlaget for hans bog: Rural Denmark and its Lessons, hvis første udgave udkom i 1911.

Der er tillige 6 breve fra 1762-65 fra Walter Titley, gesandt i Danmark, til John Hobart, Earl of Buckingham, ambassadør i Rusland, ang. en dansk-russisk alliance (MS 21120, 173 X5).

NORTHAMPTONSHIRE RECORD OFFICE

Delapré Abbey, Northampton.

I en samling kaldet Finch Hatton MSS er der en serie af kopier af breve skrevet af Sir Paul Rycout i Hamburg, til Sir William Dutton Colt, der gjorde

tjeneste ved det engelske gesandtskab i Danmark. Brevene er skrevet mellem 6. jan. og 16. maj 1691.

NORTHUMBERLAND RECORD OFFICE

Melton Park, Newcastle.

I samlingen af Ridley manuskripter er der en række breve fra James Parke til William Mansfield. Brevene er skrevet fra Tyskland og Danmark under Napoleonskrigene.

OXFORD, THE BODLEIAN LIBRARY

Bodleian Library er grundlagt omkring 1320. I 1440'erne modtog det betydelige gaver fra Humphrey, hertug af Gloucester, bl. a. et beløb til bygning af en ny bibliotekssal. Denne sal blev færdig i 1480 og er stadig i brug som Bodleian's hovedlæsesal, hvor også manuskripter skal ses. Salen, som kaldes Duke Humphrey's Library, er ikke meget ændret, fra da den blev taget i brug, og er uden tvivl denne verdens mest vidunderlige biblioteksrum. I tiden efter reformationen forfaldt biblioteket, indtil det i 1598 modtog en ny gave fra Sir Thomas Bodley, en af dronning Elizabeth's diplomater, der iøvrigt flere gange kom til Danmark i slutningen af 1580'erne.

Bodleian's håndskriftsamling er ikke så stor som British Museum's, men meget lig den i karakter, d. v. s. den består ikke af egentlige arkiver bygget op omkring et embede eller en institution, men af privatpersoners arkiver eller historiske samlinger. Der er to slags trykte kataloger til samlingen, nemlig:

1. Quarto Catalogues over enkelte større samlinger, således Ashmole, Rawlinson og Tanner samlingerne.

2. Summary Catalogues. Disse omfatter mindre samlinger ikke inkluderet i Quarto Catalogues, og modtaget i biblioteket inden 1916.

Tilgangen af manuskripter fra 1916 er katalogiseret i maskinskrevne kataloger i biblioteket. Systemet kan være vanskeligt at overskue, men der er god hjælp at hente i: H. H. E. Craster: *The Western Manuscripts of the Bodleian Library*, 1921 og i: G. Davies: *A Student's Guide to the Manuscripts relating to English History in the Seventeenth Century in the Bodleian Library*, 1922.

Bodleian Library er åbent mandag til fredag fra 9.30 til 19.00, lørdag kun til 13.00. Der gælder de samme betingelser for adgang som til British Museum, og det er klogest at skrive dertil forud for et besøg. Bodleian Library kan levere fotografiske kopier og xeroxkopier af dokumenter.

Tanner MSS kom til biblioteket i 1736 efter biskop Thomas Tanner's død. Samlingen består af omkring 450 bind, hovedsageligt om engelsk historie i 17. årh., især borgerkrigshistorie. Den er katalogiseret i: *Quarto Catalogue, Part IV*, 1860. Af dansk materiale har den:

29. dec. 1693. Den danske ambassadør til William III om fred med Frankrig (25 f 105).

30. juni 1659. Louis XIV til Parlamentet om fred mellem Danmark og Sverige (51 f 78).

28. juli og 25. aug. 1659. De engelske udsendinge ved Øresund til W. Lenthall, Underhusets speaker, om fredsforhandlingerne mellem Danmark og Sverige (51 f 98 og 119).

1659. Sir Edward Montague om bord i "the Nasbye" i Øresund om det samme (51 f 127).

13. april 1652. Parlamentet til Frederik III med ønsker om venskab mellem England og Danmark (53 f 8).

15. okt. 1652. Den danske ambassadør til Council of State. Nægter at engelske skibe er tilbageholdt i Danmark (53 f 133).

18. okt. 1652. Samme til samme. Klager over tilbageholdelsen af danske skibe på Themsen (53 f 135).

22. okt. 1652. Parlamentets svar til den danske ambassadør (53 f 137).

25. dec. 1652. Richard Bradshawe, ambassadør til Danmark, til Parlamentet om sine resultater (53 f 180).

19. dec. 1651. Autorisation for Henrik Rosenvinge fra Frederik III (55 f 104).

27. marts 1644. K. af D. s svar til de engelske forhandlere ang. handelen (61 f 3).

16. sep. 1644. Parlamentets autorisation for Richard Jenks og Thomas Skynner, ambassadører til Danmark ang. købmændenes klager (61 f 130).

16. sep. 1644. Instruktioner til de to ovennævnte fra the Committee of both Kingdoms (61 f 132).

17. sep. 1644. Parlamentet til K. af D. (61 f 134).

24. nov. 1643. Instruktion for William Barker og Richard Jenks sendt til K. af D., fra the Eastland Company (62 f 379).

29. jan. 1644. J. Averie til Lord Digby ang. forholdet mellem Danmark og Sverige (62 f 517).

1643. Petition fra the Merchant Adventurers og Eastland Merchants til Committee of both Kingdoms ang. handelen på Østersøen (62 f 648).

7. sep. 1599. Referat af konference mellem Arnold Wittfeld og dronning Elizabeth ang. det danske tilbud om mægling mellem England og Spanien (77 f 118).

16. sep. 1597. K. af D. s restriktioner ang. fiskeriet ved Island og Norge (77 f 119).

1598. Nic. Cragius' forslag ang. de danske købmænd, samt the Council's svar (77 f 135-48).

13. april 1599. Nic. Cragius til Privy Council med dettes svar, samt et brev fra K. af D. (77 f 156).

1599. Dronningens erklæring til K. af D. (77 f 164).

Rawlinson MSS. (Quarto Catalogue, Part V, A - D, 1862-1900). Denne samling kom til Bodleian i 1755 som en gave fra biskop Richard Rawlinson, der var en ivrig samler af bøger og manuskripter. Den indeholder bl. a. papirerne efter John Thurloe (d. 1668), der havde fungeret som udenrigsminister under Cromwell. Thurloe papirerne er for de flestes vedkommende blevet publiceret i: Thomas Birch; A Collection of the State Papers of John Thurloe, I - VII, 1742. En mindre del af Rawlinson MSS er katalogiseret i Summary Catalogues III p 255-407. Samlingen indeholder:

John Thurloe Papers i Rawl. A 1 - 67. Der er her så meget vedrørende Danmark, at det er umuligt at bringe det her. Thurloe ledede de engelske mæglingsforsøg mellem Danmark og Sverige, hans papirer er en fremragende kilde til dansk udenrigspolitik i 1650'erne. De af hans papirer, der ikke er medtaget i den ovennævnte publicering, er gengivet i Calendar form i katalo-

get.

27. nov. 1644. Brev fra Christian IV til Patrick Ruthven, Earl of Forth. Anbefaling for Sir John Henderson, der kommer som dansk ambassadør (A 148 f 74).

31. okt. 1671. Overenskomst afsluttet i København ang. den engelske konges skibes saluttering ved passage gennem Øresund (A 185 f 436).

1666. Fortegnelse over den danske konges skibe i sommeren 1666 (A 195 f 216).

24. sep. 1664 - 2. dec. 1665. Kopier af depecher fra Sir Gilbert Talbot, ambassadør i Danmark, til den engelske regering (A 252).

24. -25. juli 1665. Kopier af breve fra Sir Gilbert Talbot til the Earl of Sandwich og the Earl of Arlington (A 256).

Aug. 1694. Fortegnelse over K. af D. s skibe (218 f 15).

6. april 1712. D. Pulteney, gesandt i Danmark, til John Robinson, biskop af Bristol, ang. danske affærer (A 286 f 93).

29. marts 1568. Elizabeth til Frederik II ang. jarlen af Bothwell (A 289 f 74).

1682-92. Samling af kopier af traktater mellem England og Danmark, Sverige og Nederlandene (A 345).

Nov. 1669. Artikel, som den danske gesandt Guldenleew foreslog indsat i handelstraktaten mellem England og Danmark (A 478 f 118).

Jun. -dec. 1632. Latinsk dagbog ført af Robert Sidney, Earl of Leicester over hans rejse til Danmark som ambassadør og hans forhandlinger (C 354).

Juli 1583-marts 1584. Instruktioner for Jacques de Segur, Sieur de Par-dailan, ambassadør fra kongen af Navarra til K. af D., og K. af D. s svar (C 424 f 167-178).

Juni 1685 - sep. 1686. Kopibog over depecher fra Gabriel Sylvius, gesandt i Danmark, til Lord Middleton (417).

1606. Beskrivelse af Christian IVs modtagelse af James I (708 f 8).

4. dec. 1694. Rapport om religiøse forhold i Danmark, på dansk og under-skrevet af Joh. Kellmann (C 984 f 90).

Dec. 1599. K. af D. s svar på den engelske udsending Lesieur's forslag (D 396 f 140).

(1687 ?) Et bind indeholdende forskellige udkast til en foreslået, men aldrig afsluttet handelstraktat mellem James II og Christian V, tilsyneladende sendt fra England til gesandtskabet i Danmark (D 481).

1666 - 88. Kopier af traktater mellem Danmark og Nederlandene (1674), Brunswick (1672) og Brandenburg (1666, 1676, 1688) (D 565).

24. nov. 1685. Overenskomst med det Danske Vestindiske Kompagni om tilladelse for kurfyrsten af Brandenburgs undersætter til at handle med og nedsætte sig på Sct. Thomas (D 568 f 15, 24).

15. - 18. okt. 1691. Instruktion fra Frederik III, kurfyrste af Brandenburg, til Wybrand von Worckum, gesandt til Danmark, ang. handelen med Sct. Thomas (D 568 f 28-34).

2. okt. 1686. K. af D. s resolution givet til kurfyrsten af Brandenburg ang. Sct. Thomas (D 586 f 36).

1693. Kopier af traktater mellem Danmark, flere tyske stater og Sverige (D 586).

11. marts 1671. Kongelig bevilling til det Danske Vestindiske Kompagni, givet af Christian V (D 586).

17. april 1688. Bestemmelser fra Christian V ang. betaling af de danske infanteriregimenter (D 586 f 127).

Udat. Lettera del Sr. Torquato Recchia al Sr. principe di San Gregorio, nella quale li da relatione del paese e costumi de i popoli di Danimarca (D 623 f 403).

1685 - 89. Breve til Sir Gabrile Sylvius fra hans tid som gesandt i Danmark. Brevene er fra James II's ministre, the Eastland Company, K. af D. etc. (D 749).

1654-55. Kopier af papirer ang. udleveringen af 22 skibe tilbageholdt i Danmark (D 762).

31. juli 1606. Tale af the Recorder of London, Sir Henry Montagu, til James I og Christian IV (1070 f 23).

Clarendon Papers. Edward Hyde, Earl of Clarendon, var Chancellor of the Exchequer under den engelske borgerkrig, fulgte Charles II på hans rejser, og vendte med ham tilbage til England. I 1667 måtte han igen forlade England. Foruden at være statsmand var Clarendon historiker, forfatter til en selvbiografi, og hovedværket om engelsk historie i midten af 17. årh. : History of the Rebellion. Hans papirer, også manuskripterne til de historiske værker, er nu i Bodleian Library. En del af dem er blevet trykt i: O. Ogle: Calendar of the Clarendon State Papers, I - IV, 1872 - 1932. Denne publikation når op til 1660, for resten af papirerne findes der håndskrevne registraturer. Papirerne indeholder meget om danske forhold, således om

forsøgene på at hente hjælp i Danmark under borgerkrigen, om Charles II's mange henvendelser til Frederik III om hjælp til en invasion, og om de politiske forhold i Norden op til 1660. Hannibal Sehested og Korfitz Ulfeldt optræder hyppigt.

Ashmole MSS, en samling som tilhørte Elias Ashmole (d. 1692), opbevares oprindeligt i det af Ashmole grundlagte Ashmolean Museum i Oxford, men overførtes i 1860 til Bodleian Library. Samlingen er katalogiseret i: Quarto Catalogue, Part X. Den indeholder:

12. april 1577. Oplysninger om tidspunkt og omstændigheder ved K. af D. s fødsel (243 f 164).

(1606 ?) The Countess of Nottingham til K. af D. s sekretær. Et åbenhjertigt brev i anledning af Christian IVs udtalelser om hendes moral (781 f 117).

1537. Brev fra Ove Bilde, biskop i Århus, og Johannes, kansler i Danmark og Norge, til Johan Friis, ang. optagelse i ridderordenen (1131 f 148-49).

1670. Breve til Elias Ashmole ang. K. af D. s optagelse i hosebåndsortenen (1131 f 265-67).

1772. Breve til Elias Ashmole ang. en bog, som han har sendt til K. af D. (1131 f 288-369).

6. juni 1599. James VI af Skotland til Christian IV med anmodning om tiladelse til Thomas Wenmann om at måtte rejse gennem Danmark (1729 f 35).

Blandt de manuskripter, som er modtaget i Bodleian Library fra 1916, og som ikke er katalogiseret i de trykte kataloger, er der følgende med relation til Danmark:

Notater skrevet i Danmark i slutningen af 1650'erne eller begyndelsen af 1660'erne af Edward Montagu, Earl of Sandwich (Lyell Empt. 29, f 17 v).

22. april - 8. aug. 1670. Kopi af en dagbog ført af Arthur Capel, Earl of Essex, under hans rejse til Danmark som ambassadør (Dashwood MSS, Bucks. I 2/1).

1671. Oversigt over forbindelser med Danmark (Eng. misc. c 292, 59).

1696. Notater ang. handelen med Danmark af John Locke (Locke c 30, f 38).

1710. Udkast af Ambrose Philips til en skildring af Danmark (Eng. hist. c 400).

1789-91. Rejsedagbøger ført af Joseph Morton under rejser i Danmark (Eng. misc. d 350).

Florae Danicae Icones, af Sibthorp (Sherard 230).

Optegnelser ang. forsvaret i Danmark (slutningen af 19. årh.) (Nathan 244 f 195).

1923. Breve fra H. A. L. Fisher, historiker, under et ophold i Danmark, til hans kone (Fisher Papers 6).

Bodleian Library har endvidere modtaget papirerne efter George William Frederick Villiers, Earl of Clarendon, udenrigsminister, 1853-58, 1865-66 og 1868-70. Arkivet rummer bl. a. :

1853 Korrespondance ang. Danmark (C 2 f 378 - 410)

1854 Do. (C 21 f 530 - 93)

1855 Do. (C 37 f 396 - 519)

1856 Do. (C 59 f 101 - 240)

1857 Do. (C 68 f 504 - 635)

1858 Do. (C 83 f 119 - 133).

Kopierne af Clarendon's udgående breve er anbragt efter dato, ikke efter lande, i bindene C 125 - 41 for årene 1853 - 58. I bindet C 92 er der flere indkomne breve ang. Danmark 1865-66, men bindet er hårdt angrebet af fugt. Hvad der er tilbage af det, er at se på filmen no. 468. Clarendon's arkiv indeholder endvidere:

1865-66. Kopier af breve til Sir A. Buchanan (C 143 f 3 - 57).

22. feb. 1853 - 30. dec. 1854. Registre over indkomne og udgåede breve ang. Danmark (C 188).

1855 - 56. Korrespondance ang. Øresundstoluen (C 269).

1857. Et brev fra grev C. Reventlow-Criminil (C 274).

Juni - okt. 1869. Breve til Sir Charles Lennox Wyke engelsk gesandt i København 1866-81 (C 476).

1868 - 70. Breve fra Wyke i København (C 490).

ST. ANDREWS UNIVERSITY LIBRARY

North Street, St. Andrews, Scotland.

I universitetets immatrikulations - protokoller for årene 1595 til 1610 findes navnene på 13 danske, som har studeret her (Se Harald Hsøe: Danske studerende ved St. Andrews i Skotland 1595 - 1610, Personalhistorisk Tidsskrift 1962).

READING UNIVERSITY LIBRARY

Whiteknights Park, Reading.

Der er her en rapport fra 1916 om Wantage Manor Farm, Wantage, Berkshire, fortrolig og stilet til udenrigsminister Lord Grey. Wantage Manor Farm var i 1913 blevet købt af Mr. Mygdal, direktør for Ø. K. s London afdeling. Mygdal havde fortalt Lord Grey, at hans gård gav et betydeligt overskud, og at han ville investere yderligt i engelsk jord. Udbyttet var meget stort, når der anvendtes danske dyrkningsmetoder. Lord Grey og landbrugsministeren besøgte selv gården og fik dens metoder, bygninger, maskiner, besætning etc. undersøgt af engelske landbrugseksperter. Rapporten meddeler om resultatet af deres undersøgelser og fortæller, at 12 danske landvæsenselever var under uddannelse på gården under ledelse af en forvalter ved navn Johanneson.

SANDHURST, NATIONAL ARMY MUSEUM

R. M. A. Sandhurst, Camberley, Surrey.

Der findes her nogle breve fra Major John Pine Coffi om ekspeditionen mod København i 1807.

STAFFORDSHIRE RECORD OFFICE

County Buildings, Eastgate Street, Stafford.

I Dyott Papers (D 661/10/2/3) er en samling dokumenter og breve ang. en plantage på Sct. Croix i Dansk Vestindien. Brevene, der dækker årene 1817-88, inkluderer korrespondance med en agent i København.

SURREY RECORD OFFICE

County Hall, Kingston upon Thames.

Der er her en rejsedagbog ført af Harvey Tower i København 1863. Dagbogen er forsynet med fotografier og tegninger.

SUSSEX, EAST SUSSEX RECORD OFFICE

Pelham House, Lewes.

I samlingen Ashburnham MSS er der et kort, "Scandia or Scandinavia",

af L. D. Delarochette, 1794 (4365). Et andet kort i samme samling (4366) er en "Grundtegnning af Kiöbenhavn", med de engelske batteriers stillinger indtegnede. Kortet bærer påskriften: "The Honble Ashburnham, Coldstm Guards, 1806".

- Aberdeen, Earl of, se Hamilton - Gordon.
- Aberystwyth, s. 3, 154.
- Abbot, George, ærkebiskop af Canterbury, s. 115.
- Absalon, s. 14.
- Adolf, hertug af Gottorp, s. 65, 74, 84, 133.
- Ahlefeldt, F. von, dansk gesandt i England, s. 115.
- Alan, Thomas, engelsk udsending til Danmark, s. 84.
- Albergh, s. 14.
- Albert af Brunsvig, s. 46.
- Albert, biskop af Lübeck, s. 48.
- Alberts, Henry, s. 68.
- Albrecht, hertug af Sachsen, s. 94.
- Aldeburgh, s. 11.
- Alexey Michailowitz, tsar, s. 5.
- Allen, John Romilly, kunstner og antikvar, s. 106.
- Allen, Thomas, købmand, s. 85.
- Alleyne, Fitz Herbert, Baron St. Helens, engelsk gesandt i Haag, s. 140.
- Amerika, s. 37.
- Anderson, Lancelot, grønlandskaptajn, s. 61.
- Andersen, H. C., s. 101.
- Andersen, Ole Settingslien af Ringeboe i Guldbrandsdalen, s. 96.
- Anderson, Svend, s. 136.
- Anholt, s. 32.
- Anna Catherina, dronning af Danmark, s. 74, 81.
- Anne, James I's dronning, datter af Frederik II, s. 5, 58, 78, 81, 105, 115, 126, 133, 138, 157, 163.
- Anne, dronning af England, s. 81, 137.
- Anne Sophie, dronning af Danmark, s. 95.
- Anna Sophia, kurfyrstinde af Sachsen, s. 96.
- Anstruther, Sir Robert, ambassadør mellem Danmark og England, s. 40, 51, 77, 79, 90, 104, 125, 126, 135, 144.
- Antvorskov, s. 67, 105.
- Arcot, Nawab'en af, s. 56.
- Arlington, Earl of, se Bennet.
- Arnhem, I. G. von, s. 60.
- Arran, Earl of, se Hamilton.
- Arundel, Earl of, se Howard.
- Arundel, Thomas, ærkebiskop af York, s. 41.
- Ascham, Roger, latinsk sekretær, s. 45, 84, 85.
- Ashburnham, s. 181.
- Ashburnham, Bertram, Earl of Ashburnham, s. 81.
- Asheby, William, engelsk ambassadør til Skotland, s. 115.
- Ashmole, Elias, manuskriptsamler, s. 177.
- Ashwell, William, s. 136.
- Asien, s. 56.
- Astle, Thomas, arkivar, s. 81.
- Augustin, biskop af Oslo, s. 63.
- Awbrey, D., s. 81.
- Avery, Joseph, engelsk gesandt i Danmark, s. 77, 78, 90, 94, 174.
- Bachkon, Wolfgang, dansk budbringer, s. 38.
- Bachman, Wolfgang, se Bachkon.
- Bachoff von Echt, J. F., Greve, dansk diplomat, s. 102.
- Bagot, Sir Charles, engelsk gesandt i Haag, s. 110.
- Baker, Sir Henry, s. 48, 64.
- Baker, T. H., s. 167.
- Bancroft, Richard, biskop af London, s. 132.
- Barfoord, dansk kaptajn, s. 139.
- Barker, William, udsending til Danmark, s. 174.
- Barroch, Lord, se Vans.
- Barrington, Charles, s. 167, 168.
- Bath, s. 167.
- Bath, biskoppen af, s. 48.
- Bangor, se Richard, biskop af Bangor.
- Bar, Robert, s. 4, 65.
- Barnardistone, Nathaniel W., s. 158.
- Barnbarrock, Laird of, s. 4.
- Barnekow, Christen, s. 65.
- Bartholin, Thomas, s. 60.
- Bathurst, Henry, Earl Bathurst, President of the Board of Trade, s. 146, 147.
- Bayern, s. 78.
- Beale, Robert, ansat i engelsk udenrigstjeneste, s. 112, 131.
- Beaulieu, J., s. 156.
- Beckern, Diedrich, Küster i Pinneberg, s. 96.

- Bedford, s. 155.
Begtrup, Gregers, landøkonom, s. 103.
Behr, Gottschalck, s. 98.
Bek, John, udsending til Danmark, s. 17.
Beles, John, s. 48.
Belfast, s. 3, 156.
Belove, William, kongen af Danmarks ambassadør, s. 51.
Bengalen, s. 57
Bennet, Henry, Earl of Arlington, minister, s. 175.
Bentinck, William, Earl of Portland, diplomat, s. 114.
Bentinck, William, Count Bentinck, diplomat, s. 114.
Bentivoglio, Guido, pavelig nunciatus i Nederlandene, s. 103.
Berenson, Rasmus, dansk kaptajn, s. 139.
Bergen, s. 14, 15, 38, 46, 47, 63, 73, 87.
Bergham, Herman, s. 12.
Berkshire, s. 156.
Berlin, s. 31, 91, 98, 105, 106, 107, 110, 125, 138, 139, 140, 141, 149, 153, 154.
Bernier, Abel, s. 67.
Bernstorff, Christian, greve, statsminister, s. 107, 119, 140, 141.
Bernstorff, J. H. E., s. 97, 102, 103, 114, 125, 151.
Berry, Sir Edward, admiral, s. 119.
Bertie, Charles, ansat ved det engelske gesandtskab i Danmark, s. 135, 145, 148.
Bertie, Peregrine, Baron Willoughby, engelsk gesandt i Danmark, s. 19, 39, 66, 74, 75, 80, 145, 146.
Bertie, Robert, Lord Willoughby, s. 51, 121.
Beste, Robert, Ruslands - købmand, s. 84.
Beunigen, C. van, s. 89.
van Beveren, J., major, s. 114.
Fevernek, Peter, sørøver, s. 13.
Bilde, Ove, biskop i Århus, s. 177.
Bille, Anders, s. 96.
Bille (Bilde), Everd, admiral, s. 85.
Bille, Steven, s. 77.
Billingshusen, Henryck, agent for kongen af Danmark, s. 129.
Bird, John, s. 132.
Bismarck, Otto von, s. 150.
Blair, James, s. 127.
Blakebourn, Nicholas, admiral i det nordlige, s. 18.
Blathwayt, William, Secretary at War, s. 43, 92, 94, 95, 107, 137, 142, 143, 166.
Blome, John, af København, s. 11.
Bloomfield, John Arthur, Baron Bloomfield, engelsk gesandt i Rusland, s. 31, 150, 153.
Bodcius, John, læge fra Danmark, s. 15.
Bodley, Sir Thomas, engelsk ambassadør til Danmark, s. 40, 66, 67, 75, 131, 172.
Bodmyn, Richard, engelsk udsending til Danmark, s. 126.
Boleyn, Thomas, Earl of Wiltshire, s. 19, 48.
Bonier, Carlos, Baron de Auchy, spansk gesandt i Danmark, s. 93.
Bonner, Edmund, s. 64, 75.
Borthwick, Sir John, engelsk udsending til Danmark, s. 60, 62, 65, 76, 91, 129.
Bothe, Robert, s. 48.
Bothmer, H. C., greve, dansk gesandt i England, s. 90, 97, 102, 151.
Bothwell, Earl of, se Hepburn.
Bouhalel, Hadge Abdelmizid, s. 161.
Bourghchier, William, udsending til Danmark, s. 17, 18, 46, 63.
Bourgoing, Jean François, Baron de, fransk gesandt i Danmark, s. 109.
Bourke, Edmund, engelsk chargé d' Affaires i København, s. 104.
Bousys, Charles de, s. 61.
Bowett (Bowet) Henry, ærkebiskop af York, s. 14.
Brabant, s. 83.
Bradshaw, Richard, engelsk gesandt i Danmark, s. 127, 138, 173.
Brahe, Tycho, s. 60, 79.
Brandenburg, s. 76, 93, 94, 146, 176.
Breda, s. 167.
Bremen, s. 50, 71, 72, 73, 132, 146, 158, 164.
Breton, William, s. 139.

- Brianus af København, s. 11.
Bridgewater, Earl of, se Eger-
ton.
de Brienne, greve, s. 78.
Bristol, s. 52.
Broadlands, Hampshire.
Brockdorff, Paul, s. 84.
Brockroegg, Hans, musikan-
t, s. 40.
Brown, Sir Richard, s. 159.
Browne, s. 77.
Browne, Peter, sekretær ved
gesandtskabet i Danmark,
s. 153.
Browne, Sir William, s. 147.
Brunswick, s. 82, 147, 176.
Brunswick-Wolfenbüttel, prin-
sessen af, s. 114.
Buchanan, Sir Andrew, engelsk
gesandt i Danmark, s. 149,
178.
Bucher, William, se Bourgh-
chier.
Buckingham, hertug af, se Vil-
liers, George.
Buckingham, Marquis af, se
Grenville, George.
Buckinghamshire, s. 158.
Bullinghausen, H., s. 84.
Bunsen, C. H. K., preussisk
gesandt i England, s. 153.
Burghley, Baron, se Cecil Wil-
liam.
Burlacze, Sir John, officer, s.
51.
Burney, Charles, lærd samler,
s. 62.
Bury St. Edmunds, s. 158.
Butt, John, engelsk konsul i
Danmark, s. 139.
Butts, Daniel, engelsk konsul
i Christiania, s. 110.
Bülow, Bernhard, dansk diplo-
mat, s. 150.
Calicut, s. 57.
de la Calmette, Charles Fran-
çois Bosc, hollandsk gesandt
i Danmark, s. 105.
Calverley, Sir Walter, engelsk
lærd, s. 100.
Calvert, George, Lord Balti-
more, Secretary of State, s.
128.
Calvert, Peter, s. 168.
Calvert, Samuel, s. 157.
Cambray, s. 165.
Cambridge, s. 44, 91, 102, 159.
de Camilly, Chevr., fransk gesandt
i Danmark, s. 93.
Campbell, Alexander, se Home,
Alexander Campbell.
Campbell, John, Baron Glenorchy,
engelsk gesandt i Danmark, s.
125, 155, 164.
Campe, Aug., boghandler, s. 100.
Canning, George, udenrigsminister,
s. 5, 6, 106, 112, 119, 142, 169.
Canterbury, s. 120, 128.
Capel, Arthur, Earl of Essex, en-
gelsk gesandt i Danmark, s. 60,
109, 137, 167, 177.
Carley, John, s. 131.
Carlisle, s. 160.
Carlisle, Earl of, se Hay og Howard.
Carnis, Henry, købmand, s. 87.
Caroline Matilde, dansk dronning,
s. 82, 83, 92, 115.
Carstensen, Bergithe, s. 170.
Carter, Thomas, s. 48.
Carteret, John, Earl Granville,
Secretary of State, s. 98.
Casimir, konge af Polen, s. 18, 90.
Castlereagh, Viscount, se Stewart,
Robert.
Catharine, søster til Erik af Pom-
mern, s. 18, 46, 62.
Cathcart, Charles, Baron Cathcart,
engelsk gesandt i Rusland, s. 124,
150.
Cathcart, William, Earl Cathcart,
general, s. 119, 150.
Caunton, Richard, se Cawnton.
Cavendish, Richard, s. 64, 75.
Cawnton, Richard, diakon af Salis-
bury, udsending til Danmark, s.
17, 47, 86.
Cayworth, John, s. 143.
Cecil, Robert, Viscount Cranborne,
Earl of Salisbury, Secretary of
State, s. 50, 69, 70, 72, 128,
129, 130, 131, 132, 133, 134.
Cecil, Thomas, Earl of Exeter, s.
143.
Cecil, William, Baron Burghley,
Secretary of State, s. 67, 79,
80, 81, 84, 85, 128, 129, 130,
131, 132, 133, 134, 138.
Celle, s. 103.
Chapman, S. R., kaptajn, s. 158.
Charisius, Jonas, s. 50, 73, 125,
147.

- Charles I, s. 42, 51, 54, 55,
77, 79, 89, 90, 93, 95, 115,
124, 127, 135, 159, 160, 166.
Charles II, s. 5, 60, 115, 159,
160, 177.
Charles, greve af Pfalz, s. 125.
Chelmsford, s. 166.
Cherry, Francis, s. 132, 133.
de Cheusses, F. H., dansk ges-
sandt til Holland, s. 102, 103.
Cheyne, John Lord, udsending
til Danmark, s. 47.
Christian I, s. 18, 19, 48, 64,
86, 163.
Christian II, s. 21, 48, 64, 74,
75, 87.
Christian III, s. 45, 61, 65, 74,
87, 88, 95, 101, 129, 138.
Christian IV, s. 5, 19, 42, 54,
60, 61, 68, 69, 70, 71, 72,
73, 74, 76, 77, 78, 79, 80,
81, 82, 84, 86, 89, 90, 93,
95, 96, 97, 99, 100, 103, 105,
108, 115, 116, 121, 124, 126,
127, 128, 134, 138, 142, 144,
146, 156, 157, 159, 164, 175,
176, 177.
Christian V, s. 60, 91, 93, 94,
96, 100, 108, 113, 156, 175,
176.
Christian VI, s. 95, 96.
Christian VII, s. 5, 83, 91, 96,
102.
Christian Albert, hertug af Hol-
sten - Gottorp, s. 60, 110.
Christiania, s. 110, 147.
Christoffer af Bayern, s. 82.
Christoffer, greve af Olden-
burg, s. 65, 87.
Churchill, John, hertug af Marl-
borough, s. 107, 128.
Claiton, Rafe, udsendt fra kon-
gen af Danmark, s. 39.
Clarencewe, Thomas, s. 48.
Clarendon, Earl of, se Hyde og
Villiers, George.
Clayton, Rodolph, s. 85.
Clifford, George, Earl of Cum-
berland, s. 135.
Clifford, Richard, hovmester
hos dronning Philippa, s. 18.
Clifford, Sir Thomas, s. 145.
Clive, Edward, s. 57.
Coffi, John Pine, major, s. 180.
Coke, John, Secretary of Sta-
te, s. 136.
Colbert, Jean Baptiste, s. 95.
Colen, James, s. 88.
Colt, William Dutton, engelsk ge-
sandt i Hannover og Celle, s. 103,
105, 171.
Constable, William, udsending til
Danmark, s. 70.
Conway, Sir Edward, Viscount Con-
way, Secretary of State, s. 104,
136.
Conway, Henry Seymour, Secretary
of State, s. 96.
Cooke, Edward, Under-Secretary
for War, s. 146.
Cornelison, Cornelis, skipper, s. 39.
Cornwall, s. 160.
Cosby, Dudley, ved det engelske ge-
sandskab i København, s. 83, 135.
Cotton, Sir Robert, s. 62.
Cottings, T., lutspiller, s. 78, 79.
Couvert, William, sendt til Danmark,
s. 133.
Coventry, Henry, Secretary of State,
s. 99, 144, 145.
Coverdale, Miles, bibel - oversætter,
s. 39, 45.
Covert, Alex., sendes til Danmark,
s. 72.
Cowley, Baron og Earl, se Welles-
ley.
Coxe, William, archdeacon, s. 92.
Crag, Nicholas, se Krag, Niels.
Craggs, James, Secretary at War,
s. 83.
Cranborne, Viscount, se Cecil.
Cranfield, Lionel, Baron Cranfield,
Earl of Middlesex, engelsk finans-
minister, s. 126.
Crawley, Richard, s. 139.
Cressett, James, engelsk gesandt i
Danmark, s. 42, 43, 100, 138.
Cromwell, Oliver, s. 61, 174.
Cromwell, Thomas, Earl of Essex,
s. 64, 65, 75.
Culland, James, den danske konges
agent, s. 85.
Cumberland, s. 160.
Cumberland, hertug af, se Jørgen.
Cumberland, Richard, s. 143.
Curtias, s. 77.
Cæsar, Sir Julius, dommer i admi-
ralitetet, s. 49, 69, 70, 79, 80,
93, 133.
Daa, Claus, s. 96.
Dallington, R., s. 136.

- Daniel, Balthazar, s. 87.
Danner, Louise, s. 150.
Danzay, Charles de, fransk gesandt i Danmark, s. 62, 146.
Danzig, s. 85, 166.
D' Arcy, Robert, Earl of Holderness, Secretary of State, s. 91, 111, 117.
Darnley, Earl of, se Stewart.
Dayrolle, James, engelsk gesandt i Haag, s. 94.
Defoe, Daniel, s. 138.
Deidane, James, den danske konges agent, s. 39.
Denbigh, Earl of, s. 146.
Denys, Rich., s. 85.
Derham, Richard, udsending til Danmark, s. 17, 46, 63.
Destino, Melch. Joh., s. 64.
Devereux, Robert, Earl of Essex, s. 51, 131, 132.
D' Ewes, Simond, s. 76.
Devon, s. 160.
Dickens, Charles, s. 101.
Diede zum Fürstenstein, Baron, dansk gesandt til England, s. 103.
Dieppe, s. 108.
Digby, George, Earl of Bristol, s. 174.
Dindorf, Wilhelm, tysk filolog, s. 109.
Dorchester, s. 161.
Dordrecht, s. 11.
Dorothea, dansk dronning, s. 84.
Dorothea, datter af Christian II, s. 87.
Dorset, s. 161.
Douglas, Archibald, engelsk gesandt i Skotland, s. 129, 130, 133.
Douglas, Richard, s. 130, 133.
Dover, s. 39, 128.
Downing, Sir George, engelsk gesandt i Holland, s. 99.
Doyet, John, s. 48.
Drake, Sir Francis, s. 135.
Drake, Francis, sekretær ved det engelske gesandtskab i Danmark, s. 56, 111.
Dresden, s. 170.
Dreyer, C. F., dansk gesandt i Frankrig, s. 141.
Drummond, John, engelsk gesandt i Holland, s. 138.
Drummond, William, engelsk gesandt i Danmark, s. 113, 141.
Dubois, Abbé, s. 83.
Dublar, Magnus Rønnow, s. 61.
Ducarel, G. G., købmand, s. 167.
Dudley, Robert, Earl of Leicester, s. 75, 160.
Duinger, Philip, s. 105.
Dun, the Laird of, s. 127.
Dundas, Henry, Viscount Melville, Secretary of State, s. 108, 140, 141.
Dunn, Daniel, skal forhandle med danskerne, s. 50, 71.
Durham, s. 161, 162.
Durham, A., s. 130.
Eden, Morton, engelsk gesandt i Danmark, s. 9, 126, 155.
Eden, William, Baron Auckland, engelsk gesandt i Holland, s. 139, 142.
Edinburgh, s. 3, 162, 163, 164, 165, 166.
Edinger, Wilhelm, s. 167.
Edmondes, Sir Thomas, engelsk gesandt i Frankrig, s. 82.
Edmund, Earl of Cornwall, s. 46.
Edward I, s. 41.
Edward III, s. 41.
Edward IV, s. 83.
Edward VI, s. 19, 65, 74, 76, 129.
Edward VII, s. 156.
Egerton, Francis, Earl of Bridgewater, s. 113.
Egerton, Sir Th., s. 49.
Elben, s. 43, 136, 147, 158.
Elfsborg, s. 143.
Eliot, Sir John, medlem af Parlamentet, s. 124.
Elizabeth I, s. 5, 10, 61, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 76, 78, 79, 80, 81, 84, 85, 86, 92, 100, 107, 111, 125, 127, 133, 134, 144, 159, 172, 174, 175.
Elizabeth, dronning af Böhmen, s. 78, 125, 128.
Elizabeth, dronning af Danmark, s. 74.
Elliot, Sir Gilbert, s. 118.
Elliot, Hugh, engelsk gesandt i Danmark, s. 155.
Ellis, John, Under-Secretary of State, s. 100, 138.
Elphinstone, James, Lord Balme-

- rino, Secretary of State for
Skotland, s. 127.
- Elsass, s. 129.
- Elyngesham, John, s. 46.
- Emden, s. 50, 60, 67, 70, 71,
116, 125.
- Engelhart, Henning, forfatter,
s. 114.
- Erik Menved, s. 41.
- Erik af Pommern, s. 4, 18,
46, 63, 82.
- Erik XIV, s. 84, 85.
- Erskine, Alexander, s. 127.
- Ernst, Charles, ansat ved det
engelske gesandtskab i Dan-
mark, s. 124.
- Essex, s. 166.
- Essex, Earl of, se Capel, De-
vereux og Cromwell.
- Eustace, Henry, s. 155.
- Evelyn, John, dagbogsskribent,
s. 159.
- Ewre, Ralph, Lord, udsending
til Danmark, s. 50, 71.
- Exeter, s. 160.
- Falster, Peter, udsending til
England, s. 13, 47.
- Falsterbothoe, s. 14, 41.
- Fane, Sir Henry, forhandler
med kongen af Danmark,
s. 51.
- Fane, John, Earl of Westmor-
land, gesandt i Berlin, s. 153,
154.
- Farquhar, Sir Arthur, admiral,
s. 151.
- Feilding, Basil, Earl of Den-
bigh, s. 146.
- Feldborg, A. A., s. 166.
- Feldborg, And., s. 155.
- Fenton, Thomas, Viscount
Fenton, s. 164.
- Fenwick, N., engelsk konsul i
Helsingør, s. 9, 96.
- Ferdinand, kejser, s. 79.
- Ferrers, Thomas, købmænd,
udsending til Danmark, s. 131,
132.
- Ferroll, de, s. 146.
- Fienes, Thomas, udsending til
Danmark, s. 40.
- Finch, Daniel, Earl of Notting-
ham, Secretary at War, s. 146.
- Finch, Heneage, Earl of Notting-
ham, Lord Chancellor, s. 146.
- Finland, s. 140.
- Fisher, H. A. L., historiker, s. 178.
- Fitz, Lord Henry, udsending til Dan-
mark, s. 14.
- Fitzgerald, Robert, engelsk gesandt i
Danmark, s. 152.
- Fitzherbert, Alleyne, Baron St. He-
lens, engelsk gesandt i Rusland og
Danmark, s. 107, 151.
- Fitzhugh, Henry, udsending til Dan-
mark, s. 15.
- Fitzroy, August, hertug af Grafton,
premierminister, s. 151.
- Flandern, s. 12, 83.
- Fletcher, dr., forhandler, s. 73.
- Fokhringane, Thomas, s. 87.
- Foster, August John, engelsk gesandt
i Danmark, s. 111, 147, 151.
- Fotherby, Thomas, sekretær ved det
engelske gesandtskab i Danmark, s.
110.
- Fowler, T., s. 129.
- Francis I, konge af Frankrig, s. 108.
- Frankfurt, s. 31, 78, 153, 154.
- Frankrig, s. 1, 16, 20, 31, 32, 43,
61, 76, 82, 93, 97, 101, 104, 105,
108, 111, 129, 130, 136, 139, 140,
141, 142, 143, 152, 153, 173.
- Frederik I, s. 61, 64, 65, 108.
- Frederik II, s. 19, 48, 65, 66, 67,
74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 84, 85,
86, 87, 94, 111, 130, 135, 145, 146,
159, 175.
- Frederik III, s. 5, 60, 90, 95, 96, 98,
115, 116, 138, 159, 160, 173, 177.
- Frederik IV, s. 81, 91, 92, 95, 96, 99,
113, 114, 128.
- Frederik V, s. 82, 91, 108, 114.
- Frederik VI, s. 108, 110, 147.
- Frederik VII, s. 120, 153.
- Frederik III, kurfyrste af Branden-
burg, s. 176.
- Frederiksborg på Guinea kysten, s. 109.
- Frederiksnagore, s. 57.
- Freer, Thomas, s. 151.
- Friedrich, prins af Slesvis - Holstein,
(Nør), s. 110.
- Friis, Christian, s. 50, 94, 96.
- Friis, Johan, s. 177.
- Frille, Eggard, s. 16.
- Fyers, P., kaptajn, s. 119.
- Færøerne, s. 28, 32.
- Gage, John, s. 158.
- Gambier, James, Baron Gambier, ad-
miral, s. 119, 169.

- Gardner, D., s. 151.
Garlike, Benjamin, engelsk gesandt i Danmark, s. 5, 31, 42, 142, 151, 158, 162, 169.
Gascogue - Cecil, Robert A. T., Marquis of Salisbury, premier- og udenrigsminister, s. 113.
Geneva, s. 94.
Genua, s. 12.
Georg, hertug af Wurttemberg, s. 94.
George I, s. 5, 82.
George II, s. 95, 96.
George III, s. 22, 82, 140.
George IV, s. 143.
George, prins, se Jørgen.
Gerhard, greve af Holsten, s. 11, 46.
Germain, George Sackville, Viscount Sackville, Secretary of State, s. 143.
Gersdorff, Frederik, dansk gesandt i England, s. 169.
Gibson, Edmund, s. 120.
Gifford, Serjeant - Major, s. 137.
Gilpin, George, s. 147, 160.
Giuseppi, M. S., arkivar, s. 8.
de Gleicken, Baron, s. 97.
Glemham, Sir Henry, s. 134.
Gloucester, s. 167.
Gloucestershire, s. 167.
Glückstadt, s. 107, 137.
Godolphin, Sidney, Earl of Godolphin, premierminister, s. 99, 138.
Goes, Robert, Heer van Boukborstenburg, hollandsk gesandt i Danmark, s. 90.
Goldwell, James, diakon af Salisbury, udsending til Danmark, s. 47, 86.
Goodricke, Sir John, engelsk gesandt i Sverige, s. 96, 99, 103, 104, 150, 152.
Gotland, s. 63.
Grafton, hertug af, se Fitzroy.
Graham, James, Marquis of Montrose, s. 164.
Graham, Richard, Viscount Preston, Secretary of State, s. 127.
Gram, Andrew, s. 170.
Grantham, Baron, se Robinson.
Granville, Earl of, se Leveson - Gower.
Gray, John, s. 60.
Gratz, Baron, se Kratz.
Great Yarmouth, s. 12, 46, 128.
Greensmith, Mathew, s. 132, 133.
Greenwich, s. 70, 99, 118.
Greg, Hugh, engelsk gesandt i Danmark, s. 43, 92, 94, 98, 100, 105, 109, 111, 156, 166.
Greg, William, sekretær ved det engelske gesandtskab i Danmark, s. 92, 100, 138.
Grenville, George, Secretary for the Northern Department, s. 91.
Grenville, George Nugent - Temple, Marquis of Buckingham, s. 139, 142.
Grenville, Thomas, First Lord of the Admiralty, s. 106, 110, 140, 141, 142.
Grenville, William Wyndham, Baron Grenville, Secretary of State, premierminister, s. 106, 109, 110, 139, 140, 141, 142.
Gresham, Thomas, s. 131.
Greville, Fulke, s. 136.
Grey, Charles, Earl Grey, Viscount Howick, Foreign Secretary, s. 162.
Grey, Edward, Earl Grey, udenrigsminister, s. 179.
Grey, Henry, hertug af Kent, s. 155.
Griffenfeld, Peter, s. 97.
Grimmsby, s. 20.
Grosvenor, Thomas, generalmajor, s. 112.
Grotius, Hugo, svensk gesandt i Frankrig, s. 114.
Gruss, M., s. 170.
Grymesby, John, udsending til Danmark, s. 14, 15, 47.
Grønland, s. 32, 60, 61, 86, 90, 92, 168.
Gunning, /Sir Robert, engelsk gesandt i Danmark, s. 91, 99, 116, 124, 125, 150.
Gunther, Fridericus, kongen af Danmarks sekretær, s. 40, 94.
Gustav Adolf, s. 79, 145, 167.
Gustav Adolf, ekskekonge af Sverige, s. 108.
Gustav III, s. 6.
Gyldenløve, Ulrik Christian, s. 95.
Gyldenløve, Ulrik Frederik, dansk gesandt i England, s. 175.
Gyllenborg, greve, svensk gesandt i England, s. 128.

- Haag, s. 45, 89, 94, 98, 105, 107, 110, 111, 135, 139, 140, 147, 156, 157, 158.
- Haderslev, s. 66, 67.
- Haggard, Sir H. Rider, forfatter, s. 171.
- Halminer, s. 14.
- Hall, James, s. 86.
- Halsey, Fredericia, s. 168.
- Hamburg, s. 5, 24, 26, 60, 64, 67, 81, 90, 95, 96, 98, 103, 106, 107, 110, 116, 125, 127, 135, 136, 142, 152, 154, 156, 160, 161, 164, 167.
- Hamilton, James, Earl of Arran, s. 87, 88.
- Hamilton, James, hertug af Abercorn, s. 156.
- Hamilton, Sir William, s. 118.
- Hamilton-Gordon, George, Earl of Aberdeen, premierminister, s. 110.
- Hammond, Edmund, Baron Hammond, Under-Secretary for Foreign Affairs, s. 108.
- Hanneken, F., chargé d'Affairs, s. 100, 102.
- Hannover, s. 5, 44, 83, 103, 105, 139.
- Hans, s. 19, 62, 64, 68, 75.
- Hansen, C. Rise, arkivar, s. 113.
- Hard, Hanekin, fra Danmark, s. 14.
- Hardcastle, Henry, s. 72.
- Hardcastle, Thomas, s. 72.
- Harding, Caius, i dronningen af Skotlands tjeneste, s. 105.
- Harley, Edward, Earl of Oxford, s. 75.
- Harley, Robert, Earl of Oxford, Secretary of State, premierminister, s. 75, 137, 138, 139, 145.
- Harley, Thomas, s. 139.
- Harrington, Earl of, se Stanhope.
- Harris, James Howard, Earl of Malmesburg, udenrigsministeriet, s. 113.
- Harrowby, Earl of, se Ryder.
- Harwich, s. 130.
- Hastings, Sir Charles, s. 147.
- Hastings, Sir Francis, general, s. 147.
- Hastings, Francis R., Earl of Moira, Master of the Ordnance, s. 147.
- Hastings, Warren, generalguvernør, s. 147.
- Hatfield House, s. 128.
- Hattcliffe, William, s. 48.
- Hawkins, John, s. 85.
- Hay, Sir George, Lord Chancellor of Scotland, s. 136.
- Hay, James, Earl of Carlisle, engelsk gesandt i Tyskland, s. 105.
- Hay, Johannes, ambassadør mellem Danmark og Skotland, s. 61, 88, 101.
- Hayward, Henry, født i Danmark, s. 14.
- Heinesen, Mogens, fribytter, s. 132.
- Hejde, Anna, Jacob og Lovise, s. 170.
- Heligoland, se Helgoland.
- Helgoland, s. 5.
- Hellerup, s. 97.
- Helsingborg, s. 63, 87.
- Helsinghorn, s. 68.
- Helsingør, 39, 43, 65, 89, 96, 101, 110, 120, 126, 139, 160, 166.
- Henderson, Sir William, s. 160.
- Henderson, Sir John, s. 54, 175.
- Henison, Mounse, se Heinesen, Mogens.
- Henry IV, s. 18, 62, 63.
- Henry (V), s. 17, 18, 46, 62, 63, 64.
- Henry VI, s. 64, 82.
- Henry VII, s. 19, 64, 68, 75.
- Henry VIII, s. 4, 20, 64, 65, 66, 74, 75, 87.
- Henry, prins af Wales, søn af James I, s. 79, 81.
- Henry, biskop af Bath, udsending til Danmark, s. 15, 17.
- Henry, biskop af St. Asaph, s. 48, 64.
- Henry William, kaptajn, s. 119.
- Henshaw, Thomas, engelsk resident i Danmark, s. 99, 144, 145.
- Henwick, N., engelsk konsul, s. 91.
- Hepburn, James, Earl of Bothwell, s. 86, 90, 175.
- Herbert, John, engelsk udsending til Danmark, s. 49, 50, 66, 69, 70, 71, 128, 133, 159.
- Herbertt, John, tidligere prædikant hos Frederik II, s. 135.
- Herland, Bertel Sørensen, s. 61.
- Herman, Melchior, s. 74.
- Herries, John Charles, sekretær, s. 113.

- Herrle, William, engelsk agent i Hamburg, s. 160.
Hertford, s. 167.
Hertfordshire, s. 167.
Hervey, Frederick, Earl of Bristol, Under-Secretary for Foreign Affairs, s. 158.
Hess, Marcus, s. 66.
Hessen, s. 77.
Hesten, Hartich, s. 15.
Hicke, Peter, se Lykke, Peter.
Hinchingsbrooke, Huntingdon, s. 152.
Hitlerskansen, s. 43.
Hobart, John, Earl of Buckingham, engelsk gesandt i Rusland, s. 171.
Hodges, George Lloyd, engelsk konsul i Hamburg, s. 154.
Hogard, Andrew, se Ogart.
Hoghton, Daniel, generalmajor, s. 151.
Holk, Christian, s. 96.
Holland, s. 16, 41, 43, 61, 67, 73, 75, 76, 81, 82, 83, 89, 95, 99, 103, 109, 114, 115, 135, 138, 139, 140, 141, 144, 146, 147, 157, 158, 175, 176, 152.
Holland, Earl of, se Rich.
Holles, Gervase, s. 145.
Holsten, s. 26, 32, 42, 43, 77, 80, 84, 94, 104, 106, 111, 140, 151, 166.
Holte, John, født i Danmark, s. 15.
Holyroodhouse, s. 5.
Home, Alexander Campbell, Baron Polwarth, Earl of Marchmont, gesandt i Danmark, s. 83, 98, 164.
Hope, John, oberst, s. 119.
Horwood, Sir Edward, officer, s. 51.
Hount, John, udsending til Danmark, s. 17.
Howard, general, s. 158.
Howard, Charles, Earl of Carlisle, s. 5.
Howard, Charles, Baron Howard, Lord High Admiral, s. 130, 131.
Howard, Henry, Earl of Northampton, s. 74, 135.
Howard, Robert, officer, s. 142.
Howard, Thomas, hertug af Norfolk, s. 65, 85.
Howard, Thomas, Earl of Arundel, s. 62.
Howick, Viscount, se Grey.
Hoyman, Claus, kaptajn, s. 13.
Hugon, Peter, sendes til Danmark, s. 40.
Huitfeldt, Arild, s. 50, 65, 174.
Hull, s. 12, 13, 14, 19, 20, 39, 50, 52, 61, 71, 72, 74, 132, 133, 134, 137, 168.
Humphrey, hertug af Gloucester, s. 172.
Hunter, William, s. 115.
Husum, s. 108.
Hutton, Thomas, s. 48.
Huygens, Constantine, sekretær hos prinsen af Oranien, s. 98.
Hyde, Edward, Earl of Clarendon, minister, s. 176.
Hyrberg, Matthew, s. 48.
Høegh-Guldberg, Ove.
Høg, Just, s. 96.
Ilsøe, Harald, s. 179.
Indien, s. 56, 135, 140.
Ingemann, Severinus, s. 126.
Irland, s. 33, 36, 37, 52, 92, 146, 150, 156.
Irwin, general, s. 143.
Isabella, prinsesse, s. 15, 46.
Island, s. 16, 19, 26, 28, 32, 36, 39, 47, 61, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 114, 115, 130, 134, 174.
Italien, s. 20, 93, 95.
Jackson, Francis James, engelsk gesandt i Danmark, s. 31, 146, 147, 169.
Jacob, søn af Suno, munk, s. 116.
James I og VI, s. 4, 5, 19, 48, 58, 70, 73, 74, 77, 78, 86, 89, 93, 95, 99, 103, 108, 115, 124, 130, 134, 138, 163, 175, 176, 177.
James II, s. 143, 175.
James III af Skotland, s. 86, 87.
James IV af Skotland, s. 86, 163.
James V af Skotland, s. 86, 87, 163.
James III, prædent, s. 143.
James, kaldet Copyn, s. 11, 14.
Japan, s. 38.
Jarnhus, K., s. 35.
Jenkins, Sir Leoline, engelsk gesandt i Nijmeegen, s. 94, 137.
Jenkinson, Anthony, engelsk gesandt, s. 60, 67, 116, 125.

- Jenkinson, Charles, Earl of Liverpool, Under-Secretary of State, s. 107.
- Jenkinson, Robert, Baron Hawkesbury, Earl of Liverpool, Secretary of State, s. 101, 107.
- Jenks, Richard, s. 53, 174.
- Jennings, Thomas.
- Jernyngham, Sir Richard, s. 75.
- Jersey, Earl of, se Villiers.
- Johanneson, forvalter, s. 179.
- John af Great Yarmouth, s. 46.
- John af Lancaster, hertug af Bedford, s. 63, 64.
- Johnson, Hans, s. 168.
- Johnston, John, engelsk gesandt i Berlin, s. 106.
- Jonas, Justus, s. 38.
- Jonas, M., s. 90.
- Jordane, Rich., s. 85.
- Juel, Jens, dansk ambassadør til Sverige, s. 97.
- Juhl, baron, s. 155.
- Julius, hertug af Brunswick, s. 77.
- Jutland, se Jylland.
- Jylland, s. 30.
- Jönköping, s. 63.
- Jørgen el. George, prins af Danmark, hertug af Cumberland, s. 60, 81, 103, 137.
- Jørgensen, Jørgen, generalguvernør over Island, s. 114, 115, 155.
- Kaas, Niels, s. 68, 95.
- Karl XI, s. 5, 80.
- Karl XII, konge af Sverige, s. 96.
- Katharine, se Catharine.
- Keats, R. G., admiral, s. 119.
- Keene, Benjamin, diplomat, s. 110.
- Keill, John, s. 85.
- Keith, Sir Charles, s. 166.
- Keith, George, Earl of Marichal, s. 126.
- Keith, James, feltmarskal, s. 128.
- Keith, Robert, engelsk gesandt i Wien og Skt. Petersborg, s. 104.
- Keith, Sir Robert Murray, engelsk gesandt i Danmark, s. 82, 83, 104, 124, 128, 150, 170.
- Keith, Sir William, s. 128.
- Kellie, Earl of, s. 164.
- Kennicott, dr., s. 91.
- Kent, s. 168.
- Kent, hertug af, se Grey.
- Kepkyn, Daniel, dansk udsending til England, s. 47.
- Ker, J., kirurg, s. 165.
- Kiel, s. 146.
- Killigrew, Henry, agent i Tyskland, s. 129.
- Kina, s. 38.
- Kingard, Alex., s. 64.
- Kingston upon Thames, s. 180.
- Kirchemoe, Halvor Olsen, s. 108.
- Klingenberg, Poul, s. 96.
- von Klenergraffe, konferentsråd, s. 97.
- Kneland, Peter, s. 87.
- Knibbe, Poul, dansk gesandt i England, s. 49, 68.
- Knight, William, s. 145.
- Knoppert, Albert, dansk gesandt i England, s. 39, 74, 84, 85, 129.
- Knud den Store, s. 4.
- Knud, hertug af Halland, s. 11, 46.
- Knud, biskop af Viborg, udsending til England, s. 47, 48.
- Krabbe, O., s. 99.
- Krag, Niels, s. 40, 49, 68, 69, 70, 80, 92, 111, 133, 174.
- Kratz, Joakim, dansk gesandt i Venezia, s. 93.
- Kronborg, s. 80, 90, 118, 137, 148.
- Kurland, s. 103.
- København, s. 5, 13, 25, 26, 27, 32, 33, 34, 35, 43, 44, 56, 78, 80, 83, 89, 90, 91, 92, 94, 96, 98, 99, 100, 103, 104, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 118, 119, 120, 124, 127, 128, 141, 142, 145, 146, 150, 151, 152, 153, 158, 162, 165, 166, 168, 169, 170, 175, 178, 180, 181.
- Køge, s. 119, 142.
- Køge Bugt, s. 119.
- Lacy, William, s. 48.
- Laing, David, s. 166.
- Laing, William, s. 166.
- Lake, Sir Thomas, s. 143.
- Lamerton, William, officer, s. 167.
- Lancken, Rickmann de, dansk udsending til England, s. 14.
- Langbrooke, John, rejser til Danmark, s. 40.
- Langbrooke, Katheren.
- Langdale, Sir Marmaduke, s. 137.
- Langebek, Jacob, s. 97.

- Langen, Herbrad a, s. 84.
Landsdowne, Marquis of, se Pet-ty.
Lapland, s. 73, 145.
Larrey, Anton von, greve, sekretær ved det danske gesandtskab i Stockholm, s. 102.
Larsen, Peter Clausen, af Bogen-
se, s. 103.
Laurueter, Norman de, s. 145.
Layard, A. H., Under-Secretary for Foreign Affairs, s. 108.
Lee, Sir Richard, s. 132, 134.
Leeds, s. 169.
Legge, Robert, s. 65.
Leghen, Th., s. 65.
Leibnitz, G. W. von, s. 44.
Leicester, Earl of, se Dudley og
Sidney.
Leith, s. 78, 87.
Lekke, Peter, se Lykke, Peter.
Lennox, hertug af, se Stuart, Es-
mé.
Lente, Christian, dansk gesandt i
England, s. 109, 128.
Lenthall, W., underhusets spea-
ker, s. 173.
Leonora Christina, s. 97.
Lepontiére, kaptajn, s. 119.
Lescrop, Henry, udsending til
Danmark, s. 15.
Lesieûr, Sir Stephen, engelsk
gesandt i Danmark, s. 71, 133,
175.
Leslie, Walter, oberst, s. 146.
Leuson, Sir Walter, s. 80.
Lewes, s. 180.
Leveson-Gower, George, Earl
Granville, s. 42.
Leveson-Gower, Granville, Earl
Granville, s. 42.
Levingston, Sir James, officer,
s. 51.
Lewis, Richard, rejser til Dan-
mark, s. 72.
Lewkenor, Sir Lewis, Master of
the Ceremonies, s. 95.
Leyot, Richard, udsending til
Danmark, s. 47.
Lexington, Baron, se Sutton.
Lincoln, s. 170.
Lincolnshire, s. 170.
Lindenow, Christopher, dansk
ambassadør i Sverige, s. 97.
Lindenov, Hans, s. 96.
Lindesay, John, Secretary of Sta-
te, s. 124.
Lindholm, Hans, generaladjutant,
s. 103, 119.
Lissabon, s. 67, 96.
Liston, Robert, engelsk gesandt i
København, s. 99, 165.
Liverpool, s. 52.
Liverpool, Earl of, se Jenkinson.
Livland, s. 103.
Llano, Don Sebastian de, s. 5.
Locke, John, s. 177.
London, s. 13, 14, 20, 36, 37, 39,
44, 120, 121, 136, 170.
Louis XIV, konge af Frankrig, s.
92, 173.
Louise, dronning, s. 83.
de Luc, s. 140.
Ludlow, J. M., social reformator,
s. 159.
Lunge, Hans Pedersen, s. 97.
Lübeck, s. 65, 75, 78, 87, 129,
141.
Lydd, s. 126.
Lyell, Patrick, engelsk konsul i
Helsingør, s. 110.
Lyell, Sanders, s. 5.
Lykke, Peter, dansk udsending til
England, s. 38, 46, 63.
Lynar, Rochus Frederik von, gre-
ve, dansk diplomat, s. 102, 103.
Lyon, s. 126.
Mackay, Donald, Baron Reay, ud-
sending til Danmark, s. 135, 164.
Mackye, Master of Rey, s. 127.
Madras, s. 167, 168.
Madrid, s. 49, 105.
Madvig, J. N., s. 109.
Magenis, C. A., engelsk chargé
d' Affaires i Wien, s. 153.
Magnus, konge af Norge, s. 12.
Magnussen, Finn, s. 100.
Maidstone, s. 168.
Maitland, Sir John, Lord Chancel-
lor of Scotland, s. 99.
Malaga, s. 134.
Mallet, Paul Henri, schweizisk
historiker, s. 97.
Malmesbury, Earl of, se Harris.
Malthus, Thomas, s. 159.
Manchester, s. 104, 170.
Manchester, earls og hertuger af,
se Montagu.
Manners, Charles, hertug af Rut-
land, s. 137.
Manners, Charles, s. 137.

- Manners, Francis, Earl of Rutland, s. 136.
Manners, Sir George, s. 136.
Manners, Henry, s. 136.
Manners, John, Earl of Rutland, s. 137.
Manners, Roger, Earl of Rutland, s. 70, 73, 74, 82, 134, 137.
Manoel, Dom, titulær prins af Portugal, s. 96.
Mansfield, William, s. 172.
Mar, Earl of, s. 164.
Marck, Louis Pierre de la, Comte de la Marck, fransk gesandt i Danmark, s. 83.
Margrethe, s. 63.
Margrethe, dansk prinsesse, s. 86.
Maribo, s. 97.
Maris, anklaget for sørøveri, s. 93.
Mary, dronning af England, s. 45, 61, 138.
Mary, dronning af Skotland, s. 87, 88, 101, 160, 163.
Mary Beatrice d' Este, engelsk dronning, s. 100, 143.
Mathias, Emanuel, s. 135.
Matyeson, James, s. 88.
Maurice, prins af Oranien, s. 142.
Mecklenburg, hertugen af, s. 65.
Medows, Sir Philip, engelsk gesandt i Danmark, s. 101.
Melir, Theodore, i kongen af Danmarks tjeneste, s. 134.
Melville, Viscount, se Dundas.
Melville, James, s. 104.
Merchant, Henry, Aberdeen-købmand, s. 87.
Mertoun House, Berkshire, s. 165.
Metellanus, Joannus, s. 79.
Mettcalfe, John, s. 137.
Meyrus, Marcus, s. 65.
Middleton, Charles, Earl of Middleton, Secretary of State, s. 109, 175.
Milne, David, kaptajn, s. 144.
Mitchell, Andrew, engelsk gesandt i Berlin, s. 91.
Molesworth, Robert, engelsk gesandt i Danmark, s. 61, 103, 105, 106.
Molloy, A. P., s. 137.
Moltke, A. G., s. 97, 102.
Monck, George, hertug af Almarle, statsmand, s. 116.
Monson, Charles, Deputy-Paymaster, s. 170.
Montagu, Charles, Earl og hertug af Manchester, s. 42, 43.
Montagu, Edward, Earl of Manchester, s. 42, 54.
Montagu, Edward, Earl of Sandwich, admiral, s. 98, 151, 173, 175, 177.
Montagu, Edward, Baron Montagu, s. 143.
Montagu, Sir Henry, Recorder of London, s. 176.
Montagu, John, Earl of Sandwich, Secretary of State, s. 152.
Montgomerie, Alexander, Earl of Eglinton, s. 134.
Moore, Sir J., s. 32.
More, John, s. 142.
Morgan, Sir Charles, general, s. 51, 126.
Morrison, Fynes, rejsebogsforfatter, s. 50, 78.
Morton, Joseph, s. 177.
Mortoune, William, kaperskipper, s. 166.
Morysine, Sir Richard, engelsk gesandt hos kejseren, s. 129.
Morton, Sir Albertus, Secretary of State, s. 104.
Murray, Charles, sendes til Danmark, s. 87.
Munchhausen, Baron, s. 102.
Mundt, Christopher, engelsk agent i Tyskland, s. 129.
Munk, Peder, dansk udsending til England, s. 68.
Munster, biskoppen af, s. 94.
Munt, Peter, dansk kaptajn, s. 70.
Musgrave, Robert de, s. 46.
Mykerke, Joh., s. 69.
Münter, Friedrich, s. 97.
Møller, Erik, s. 31.
Mygdal, direktør for Ø. K. s London afdeling, s. 179.
Müller, Henrik, s. 96.
Nairne, Alexander, midshipman, s. 118.
Nelson, John, Clerk of Parliament, s. 137.
Napier of Merchistone, Baron, s. 164.
Napier, Sir Charles, admiral, s. 108.
Napoleon I, s. 141, 142.
Narva, s. 39.
Naunton, Robert, s. 136.
Navarre, kongen af, s. 145, 146, 171

- Nederlandene, se Holland.
 Neiller, Albert, s. 14, 46.
 Nelson, Horatio, Viscount Nelson, admiral, s. 103, 111, 118, 119.
 Nethersole, Sir Francis, sekretær hos Elizabeth af Bøhmen, s. 128.
 Newcastle, s. 12, 20, 39, 171, 172.
 New Romney, s. 127.
 Newton, Adam, s. 79.
 Newton, Robert, udsending til Danmark, s. 41.
 Nicholas, Sir Edward, Secretary of State, s. 115, 145.
 Nicholson, Olaf, guvernør i Bergen, s. 47.
 Nieuland, M., s. 157.
 Nijmeegen, s. 76, 94.
 Nikelson, Osbert, købmand, s. 12.
 Nithsdale, Earl of, s. 79.
 Nordeuropa, s. 32.
 Nordirland, s. 3.
 Nordsøen, s. 33, 49, 66, 67, 73, 151.
 Norfolk, s. 11, 171.
 Norfolk, John, s. 16.
 Norfolk, hertug af, se Howard, Thomas.
 Norge, s. 17, 55, 67, 70, 77, 84, 88, 92, 96, 99, 108, 115, 131, 134, 136, 140, 155, 161, 163, 174.
 Normanby, Marquis of, se Phipps.
 Normandiet, s. 17.
 Norreys, Henry, s. 14.
 Norris, Sir John, admiral, s. 83, 96, 99, 100, 152.
 North, Frederick, Earl of Guilford, premierminister, s. 135.
 Northampton, s. 171.
 Northampton, Earl of, se Howard, Henry.
 Northamptonshire, s. 171.
 Northumberland, s. 172.
 Norton, John, udsending til Danmark, s. 17.
 Norwich, s. 171.
 Nottingham, Countess of, s. 76, 89, 177.
 Nottingham, Earl of, se Finch.
 Nykerke, John, s. 49.
 Odense, s. 89.
 Oehenschläger, Adam G., s. 100.
 Ogart, Andrew, dansker naturaliseret i England, s. 14, 38.
 Ogier, Charles, fransk gesandt i Danmark, s. 115.
 Ogier, J. F., s. 83.
 Ogilvy, James, Baron Ogilvy, skotsk gesandt i Danmark, s. 164.
 O'Hara, James, Baron Tyrawley, engelsk gesandt i Rusland, s. 99.
 Oliver Shipper, s. 14, 46.
 Olavius, Johannis, s. 92.
 Orkney, s. 5, 130, 131, 163.
 Osborne, Francis, hertug af Leeds, Secretary of State, s. 99.
 Osborne, Sir Thomas, Earl of Danby, Marquis of Carmarthen, hertug af Leeds.
 Osmanson, Anders, dansk kaptajn, s. 70.
 Osten, A. S., greve, s. 82.
 Ostindien, s. 32, 56.
 Oto, Erik, dansk udsending til England, s. 47, 48.
 Otto, Martin, musikan, s. 40.
 Oven, Jacob, musikan, s. 40.
 Overende, William, anklaget for sørøveri, s. 38.
 Oxe, Peter, s. 85.
 Oxenstierna, Erik, s. 78.
 Oxford, s. 44, 84, 159.
 Oxford, Earl of, se Harley.
 Pace, dr. Adam, s. 64.
 Packet, John, sekretær hos hertugen af Buckingham, s. 124.
 Page, I, s. 136.
 Paget, Sir August, engelsk gesandt i Danmark, s. 108.
 Paget, Sir Augustus Berkeley, engelsk gesandt i Danmark, s. 113.
 Paget, William, Baron Paget, engelsk gesandt i Wien, s. 152.
 Paget, Sir William, Secretary of State, s. 129.
 Palmerston, Viscount, se Temple.
 Parant, John, udsending til Danmark, s. 17, 18, 46, 63.
 Paris, s. 42.
 Parke, James, s. 172.
 Parker, Sir Hyde, admiral, s. 118, 119.
 Parkins, C., se Perkins.
 Parsbo, Manderup, s. 50.
 Pasley, C. W., officer, i København 1807, s. 110.
 Paterson, William, s. 88.
 Patna, s. 56.
 Paul, russisk tsar, s. 141.
 Pauli, John, s. 80.
 Pauli, Sir John, engelsk resident i Danmark, s. 99, 144, 145.

- Paulson, J., dansk kaptajn, s. 70.
Pelham-Holles, Thomas, hertug af Newcastle, Secretary of State, premierminister, s. 101, 102, 103, 143.
Pembrokeshire, s. 39.
Pepys, Samuel, s. 159.
Peraunt, John, se Parant, John.
Perceval, Spencer, premierminister, s. 112, 113.
Perkins, Christopher, udsending til Danmark, s. 49, 68, 69, 70, 131.
Persien, s. 38.
Pertusius, Thomas, s. 88.
Peterson, John, s. 39.
Peterson, Magnus, musikanter, s. 40.
Petkum, Hermann von, holstensk udsending til Haag, s. 111.
Petty, William, Marquis of Lansdowne, Secretary of State, s. 79, 125.
Petyr, John, kannik i Roskilde, udsending til England, s. 48.
Petyr, William, keeper of the records in the Tower, s. 125.
Pfalz, s. 77, 78, 90, 105, 127, 146, 164.
Phelps, Richard, Under-Secretary of State for the Northern Department, s. 83.
Philip II, konge af Spanien, s. 107.
Philip IV, konge af Spanien, s. 93.
Philippa, Erik af Pommerns dronning, s. 4, 17, 18, 38, 46, 63.
Philips, Ambrose, s. 177.
Phipps, Constantine Henry, Marquis of Normanby, engelsk gesandt i Frankrig, s. 153.
Pierrepont, Henry Manvers, diplomat, s. 31.
Pitt, Thomas, guvernør over Madras, s. 139.
Pitt, William, Earl of Chatham, premierminister, s. 42, 139.
Pitt, William, premierminister, s. 42, 106, 141.
de la Placette, M., præst, s. 61.
Plessen, Christian Siegfried von, s. 60.
Plymouth, s. 91.
Polen, s. 20, 24, 86, 90, 93, 104, 107, 108, 115.
Poley, John, engelsk gesandt i Danmark, s. 95.
Polwarth, Baron, se Home, Alexander Campbell.
Pooley, s. 77.
Popham, Sir Home Riggs, kaptajn, s. 109.
Porter, John, s. 95.
Portsmouth, s. 40.
Portugal, s. 20, 47, 96.
Pottington, W., s. 167.
Pragest, dr., s. 60.
Praslin, Duc de, s. 83.
Preston, Viscount, se Graham.
Preussen, s. 94, 116, 139, 140.
Primrose, Archibald Philip, Earl of Roseberg, premierminister, s. 113.
Proby, John, Baron Carysfort, engelsk gesandt i Berlin, s. 107, 141, 142.
Pulteney, Daniel, engelsk gesandt i Danmark, s. 82, 92, 98, 108, 138, 139, 152.
Raben, Peter, dansk admiral, s. 100.
Radcliffe, Edward, s. 168.
Radcliffe, Ralph, s. 168.
Ramel, Henrik, dansk gesandt i England, s. 67, 79, 80, 107, 134.
Ramowe, Nicholas, s. 48.
Ramsey, David, s. 157.
Ranuzzi, Angelo, nuncio i Polen, s. 95.
Rantzau, Gert, s. 80.
Rantzau, Henrik, s. 73, 131.
Rantzau, Kaj, baron, dansk gesandt i England, s. 102, 103.
Rantzau, Moritz, s. 84.
Rash, Jacob, s. 90.
Rask, Rasmus Kristian, s. 103.
Ratisbon, s. 90, 92, 105, 106.
Rawlinson, Richard, biskop, manuskriptsamler, s. 174.
Read, Thomas, latinsk sekretær hos James I, s. 108.
Reade, Christopher, s. 132.
Reading, s. 179.
Reay, Baron, se Mackay.
Recchia, Torquato, s. 176.
Reedtz, Peter, dansk gesandt i England, s. 138, 159.
Regelson, Niels Hansen, dansk kaptajn, s. 139.
Reventlow, C. D., greve, s. 107.
Reventlow, C., greve, dansk gesandt i England, s. 153.
Reventlow, Conrad, s. 97.
Reventlow-Criminil, C., greve, diplomat, s. 178.
Rich, Henry, Earl of Holland, ambassadør i Frankrig, s. 105, 136.

- Richard, biskop af Bangor, udsending til Danmark, s. 13, 18, 46, 63.
- Richard af York, udsending til Danmark, s. 15, 17.
- Richmond, s. 70.
- Richmond, hertug af, se Stuart.
- Risseus, William, s. 88.
- Roberts, John, købmand, s. 39.
- Robethon, John, sekretær hos William III og George I, s. 82, 165.
- Robins, John, s. 39.
- Robinson, John, engelsk resident i Hamborg og Sverige, biskop, s. 98, 175.
- Robinson, Frederick John, Viscount Goderich, Earl of Ripon, premierminister, s. 158.
- Robinson, Thomas, Baron Grantham, Foreign Secretary, s. 126, 155.
- Roe, Sir Thomas, gesandt, s. 5, 51, 77, 90, 127.
- Roemar, Otto, s. 63.
- Rogers, dr. Daniel, engelsk gesandt i Danmark, s. 39, 60, 67, 80, 116, 125, 130, 150.
- Rom, s. 97.
- Romyglowe, Stephen, s. 17.
- Ronwense, William, s. 107.
- Rooke, Sir George, s. 43, 111.
- Roper, John, s. 40.
- Rosenkrantz, Erik, vicekonge i Norge, s. 88.
- Rosenkrantz, Frederik Christian, baron, dansk gesandt i England, s. 102.
- Rosenkrantz, Iver, dansk gesandt, s. 81.
- Rose, Henry, engelsk diplomat, s. 111.
- Rosenkrantz, Erik, dansk gesandt i England, s. 138, 159.
- Rosenkrantz, Jørgen, s. 68, 95.
- Rosenkrantz, Niels, s. 108.
- Rosenkrantz, Palle, dansk gesandt i England, s. 82, 103.
- Rosenvinge, Henrik, s. 173.
- Roskilde, s. 63.
- Roskilde, biskoppen af, s. 13.
- Rowle, William, Ruslands-købmand, s. 84.
- Rupert, prins, s. 125.
- Rusland, s. 4, 20, 24, 31, 66, 75, 91, 94, 96, 99, 101, 104, 107, 109, 116, 124, 125, 128, 135, 139, 140, 145, 150, 151, 156, 158.
- Russell, John, Earl Russell, premierog udenrigsminister, s. 44, 112, 113, 150, 153.
- Russell, Sir William, treasurer of the navy, s. 93.
- Ruthven, Patrick, Earl of Forth, s. 175.
- Rutland, Earl of, se Manners.
- Rycaut, Sir Paul, engelsk resident i Hamborg, s. 92, 95, 98, 105, 106, 161, 171.
- Ryder, Dudley, Earl of Harrowby, udenrigsminister, s. 151.
- Ryder, William, s. 143.
- Rymer, Thomas, s. 44.
- Ryter, Nicholas, dansk kaptajn, s. 54.
- de Ryvers, Bartholomew, s. 48.
- Rønnow, Claus, s. 16.
- Sackville, Thomas, Lord Buckhurst, s. 133.
- Sackville, Lord, se Germain.
- St. Andrews, s. 179.
- St. Vincent, Lord, s. 101.
- Salisbury, Earl of, se Cecil og Gascogue - Cecil.
- Salop, s. 135.
- Sampson, dr., s. 75.
- Sandhurst, s. 180.
- Santa Domingo, s. 135.
- Skt. Croix, s. 28, 38, 180.
- Skt. Petersborg, s. 31, 105.
- Skt. Thomas, s. 38, 176.
- Saumarez, James, Baron de Saumarez, admiral, s. 119.
- Savile, Sir Thomas, s. 79.
- Saville, Sir William, s. 137.
- Saxen, s. 44, 78, 146.
- Saxen, kurfyrsten af, s. 125.
- Schack - Rathlou, Joachim Otto, baron, s. 97.
- Scharling, professor, s. 101.
- Schaub, Sir Luke, engelsk diplomat, s. 105.
- Scheel, Mogens, dansk gesandt i England, s. 61.
- Schnellen, Hans, købmand i Lissabon, s. 96.
- Schonenberg, M., engelsk agent i Madrid, s. 44.
- Schroedter, Gustav, præst, s. 61.
- Schrøter, Johan Henrik, præst i Thorshavn, s. 100.
- Schulin, J. S. von, s. 102, 114, 116.
- Schweiz, s. 20.
- Scott, Charles Stewart, engelsk gesandt i Danmark, s. 113.
- le Scrope of Masham, Lord, Henry, s. 17.
- Sculte, Edgar, dansk kaptajn, s. 13.

- Seefeld, oberst, s. 92.
Segur, Jacques de, Sieur de Par-
daillan, ambassadør fra kongen
af Navarra i Danmark, s. 175.
Sehested, Christian Thomsen, s.
97.
Sehested, Hannibal, s. 98, 177.
Sehestedt, C., s. 99.
Selby, Charles, dansk gesandt i
Haag, s. 110.
Sendye, Arthur, englænder i Dan-
mark, s. 129.
Serampore, s. 56.
Seringius, John, dansk præst, s.
126.
Seton, George, Earl of Winton, s.
134.
Seton, Sir John, s. 134.
Sharp, Henry, udsending til Dan-
mark, s. 47, 86.
Shepperd, Henry, engelsk forhand-
ler, s. 71.
Shetland, s. 5, 86, 163.
Shottesbrok, Robert, udsending til
Danmark, s. 15, 17, 47, 64.
Shrewsburg, Earl of og hertug, se
Talbot.
Sibthorp, s. 178.
Sidney, Algernon, ambassadør i
Danmark, s. 89, 90, 101, 126.
Sidney, Sir Henry, s. 147.
Sidney, Robert, Earl of Leicester,
engelsk gesandt i Danmark, s. 5,
90, 101, 125, 147, 175.
Simonsen, Raynold, s. 50.
Sinclair, Sir Andrew, dansk ge-
sandt i England, s. 40, 76, 125,
134.
Sinclair, James, s. 41.
Siverid, s. 14.
Sjælland, s. 32.
Skeel, Albret, s. 96.
Skeel, Otto, s. 96.
Skelton, Bevil, engelsk resident
i Hamburg, s. 127.
Skinner, Thomas, udsending til
Danmark, s. 53, 174.
Skomager, Jørgen, dansk gesandt
i England, s. 67.
Skotland, s. 3, 36, 37, 49, 52, 76,
78, 93, 115, 129, 130, 131, 133,
136, 162.
Skåne, s. 12, 13, 14.
Slagelse, s. 96.
Slesvig, s. 26, 28, 30, 32, 107,
151.
Sloane, Sir Hans, s. 60.
Smith, Sir Thomas, clerk of the
Privy Council, s. 73, 80, 134.
Sole-bay, s. 76.
Sonnenburg, s. 73.
Sophia, dronning af Danmark, s.
19, 51, 68, 79, 81, 95, 108.
Sophie Frederikke, prinsesse, s.
96.
Sorø, s. 127.
Southampton, s. 12.
Spanien, s. 20, 31, 43, 61, 67,
69, 80, 93, 107, 111, 129, 130,
131, 135, 141, 143, 174.
Spelman, Sir Henry, antikvar, s.
103.
Spencer, James, s. 81, 86.
Spencer, Lady Lavinia, s. 110.
Spenser, Hans, kaptajn, s. 13.
Spithove, John, s. 84.
Sprewer, William, udsending til
Danmark, s. 14, 15, 17, 38,
47, 64.
Stafford, s. 180.
Staffordshire, s. 180.
Stalefoot, Owen, dansk udsending
til England, s. 13.
Stalfot, Sven, kapellan hos dron-
ningen af Danmark, s. 41.
Stanhope, Alexander, s. 43.
Stanhope, William, Earl of Har-
rington, s. 56, 111.
Starhemberg, greve, s. 140.
Stauning, Thorvald, s. 30.
de Steinberg, s. 102.
Stephen, James, s. 112.
Stephens, George, s. 96.
Stepney, George, diplomat, s. 92,
105, 106.
Stewart, Henry, Earl of Darnley,
s. 86.
Stewart, John, kaptajn, s. 147.
Stewart, Robert, Viscount Cast-
lereagh, udenrigsminister, s.
150, 155, 161, 169.
Stewart, Sir Robert, udsending
til Danmark, s. 41.
Stewart, William, oberst, skotsk
gesandt til Danmark, s. 99.
Stockholm, s. 99, 145, 150, 152.
Stokes, John, s. 131.
Stolberg, greve, s. 135.
Stowe, s. 81.
Strafford, Earl of, se Wentworth.
Stralsund, s. 87.
Strickland, W., engelsk gesandt
i Danmark, s. 51, 115, 135.
Matteo, Strong, kongen af Dan-
marks faktor, s. 130.
Struensee, Johann Friedrich, s. 83.

- Stuart, Arabella, s. 78, 79, 81.
Stuart, Charles, hertug af Richmond, engelsk gesandt i Danmark, s. 99, 144, 145.
Stuart, Esme, hertug af Lennox, s. 105, 166.
Stuart, John, Earl of Bute, premierminister, s. 91.
Stuart, Ludovick, hertug af Lennox, s. 117.
Stub, Peter, s. 87.
Stubbe, John, sekretær hos Lord Willoughby, s. 145.
Styles, Thomas, s. 71.
Surbeck, Symon, købmand, s. 39, 84.
Surrey, s. 180.
Sussex, s. 180.
Sutton, Robert, Baron Lexington, engelsk gesandt i Wien, s. 111, 137.
Swann, kaptajn, s. 98.
Sverige, s. 1, 4, 6, 17, 20, 24, 31, 32, 54, 72, 73, 76, 78, 82, 83, 84, 85, 88, 89, 90, 91, 93, 94, 96, 97, 98, 102, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 112, 114, 133, 138, 139, 140, 141, 144, 145, 146, 151, 156, 157, 161, 173, 174, 175, 176.
de Sylvius, Sir Gabriel, engelsk gesandt i Danmark, s. 110, 127, 156, 175, 176.
Talbot, Charles, hertug af Shrewsbury, Secretary of State, s. 143.
Talbot, Francis, Earl of Shrewsbury, s. 39.
Talbot, Sir Gilbert, Earl of Shrewsbury, engelsk gesandt i Danmark, s. 98, 131, 144, 145, 175.
Talleyrand - Périgord, de Charles Maurice, s. 109.
Tanjore, Rajaen af, s. 56.
Tanner, Thomas, biskop, manuskriptsamler, s. 173.
Taverner, Mr., s. 157.
Taylor, Brook, engelsk gesandt i Danmark, s. 169.
Taylor, John, engelsk gesandt i Wien, s. 146.
Tchnell, Wilhelm, krigskommissær, s. 91.
Tear, Charles, søofficer, s. 156.
Temple, Henry John, Viscount Palmerston, udenrigs- og premierminister, s. 44, 112, 152, 153, 154.
Terlon, Hdgues de, fransk gesandt i Danmark, s. 78, 99.
Theobalds, s. 116.
Thomsen, Christian I., s. 120.
Thorkelin, Grimur Jonsson, s. 62, 166.
Thorshavn, s. 100.
Thorys, John, s. 157.
Thot, Tage, s. 96.
de Thou, Jacques Auguste, fransk gesandt i Holland, s. 95.
Throckmorton, John, s. 147.
Thurloe, John, Secretary of State, s. 174.
Thynne, Sir Thomas, engelsk gesandt i Sverige, s. 144.
Tilly, feltherre, s. 93, 164.
Tilsit, s. 155.
Tipu Sultan, s. 57.
Titley, Walter, engelsk gesandt i Danmark, s. 56, 83, 91, 94, 99, 102, 104, 110, 111, 116, 117, 135, 151, 171.
Tower, Harvey, s. 180.
Towneley, Christopher, antikvar, s. 126.
Townshend, Charles, engelsk gesandt i Holland, s. 107, 108.
Townshend, Charles, Viscount Townshend, Secretary of State, s. 152, 164.
Townshend, Thomas, Lord Sydney, s. 137.
Trafford, Francis, kaptajn, s. 121.
Trampe, greve, guvernør på Island, s. 114.
Tranquebar, s. 57, 114.
Travendal, s. 43.
Trenchard, Sir John, Secretary of State, s. 161.
Trevelyan, Sir Walter, s. 100.
Trevor, Sir John, s. 60.
Trevor, Robert Hampden, Viscount Hampden, engelsk gesandt i Haag, s. 158.
Trinisan, Trinisano, se Trunisian.
Trumbull, William, engelsk gesandt i Bruxelles, s. 156.
Trumbull, Sir William, engelsk gesandt i Frankrig, Secretary of State, s. 156.
Trunisian, Andrew, s. 47.
Trunisian, Gemman, dansk udsending til England, s. 16, 47.
Truro, s. 160.
Tucker, George, s. 136.
Tucker, Benjamin, ansat i det en-

- gelske admiralitet, s. 110.
Tyrkiet, s. 20.
Tyrri, Nicholas, s. 64.
Tyskland, s. 1, 20, 30, 74, 77, 83, 92, 99, 104, 108, 109, 111, 129, 136, 137, 156, 164, 172.
- Uden, John, s. 105.
Ulfeldt, Christopher, s. 96.
Ulfeldt, Corfitz, s. 61, 97, 177.
Ulfeldt, Jacob, s. 147.
Ulrik, dansk prins, s. 95.
Ulrich, hertug af Holsten, s. 134.
Utrecht, s. 98.
- Wackrou, Hermann, af København, s. 11.
Wade, Nugent, kapellan ved det engelske gesandtskab i Danmark, s. 152.
Vaerhelius, Peter, s. 133.
Wager, Sir Charles, admiral, s. 22.
Valdemar Atterdag, s. 14, 41, 46.
Wales, s. 2, 58, 148, 154.
Walkendorf, Christopher, s. 95.
Walkendorf, Erik, ærkebiskop af Tronhjem, s. 64.
Walsingham, Sir Francis, Secretary of State, s. 67, 75, 94, 129.
Walpole, Horatio, sekretær ved det engelske gesandtskab i Holland, s. 108.
Walpole, Robert, Earl of Orford, premierminister, s. 159.
Vanhele, D., s. 93.
Vanforden, John, s. 68.
Vans, Patrick, Lord Barnbarroch, skotsk ambassadør til Danmark, s. 4, 130.
Vansittart, Nicholas, Baron Bexley, engelsk gesandt i Danmark, s. 101, 141.
Wantage Manor, Berkshire, s. 156.
Vardøhus, s. 71.
Warre, Richard, s. 139.
Warwick, s. 135.
Washington, D. C., U. S. A., s. 151.
Vaughan, Cuthbert, s. 84, 85.
Vaughan, Stephen, udsending til Danmark, s. 65, 75.
Waynwright, James, sekretær ved det engelske gesandtskab i Danmark, s. 127.
Weckherlin, George Rudolph, Under-Secretary of State, s. 108.
Wedel - Friis, E., greve, dansk gesandt til Frankrig, s. 102, 103.
Wedel - Jarlsberg, F. A., greve, dansk gesandt i England, s. 107, 140.
Wellesley, Arthur, hertug af Wellington, s. 106, 119.
Wellesley, Henry, Baron Cowley, diplomat, s. 31.
Wellesley, Henry Richard Charles, Earl Cowley, diplomat, s. 31, 153, 154.
Wellesley, Richard C., Marquis Wellesley, Secretary of State, s. 57, 106, 169.
Venezia, s. 42, 82, 93, 95, 146.
Wenmann, Thomas, s. 177.
Wentworth, Thomas, Earl of Strafford, engelsk gesandt til Berlin, Haag og Utrecht, s. 98, 139.
Werden, John, engelsk gesandt i Sverige, s. 145.
Verney, Sir R., s. 127.
Verney, Thomas, s. 127.
Vernon, James, engelsk gesandt i Danmark, s. 42, 43, 92, 94, 98, 100, 106, 109, 128, 138, 139, 158.
Vernon, James, Secretary of State, s. 109.
Wespend, s. 84.
Westergaard, Harald, statistiker, s. 159.
Vestindien, s. 37.
Vestindien, Dansk, s. 32, 38, 126, 176.
Vestmanna Øerne, s. 49.
Westmorland, s. 160.
Westmorland, Earl of, se Fane.
Weston, Edward, Under-Secretary of State, s. 135.
West Suffolk, s. 158.
Weyberg, F., Frederik IV's sekretær, s. 82.
Whitbread, Samuel, M. P., s. 155.
Whitelocke, Bulstrode, ambassadør i Sverige, minister, s. 61, 89, 90, 101, 126, 144.
Whitelocke, James, s. 144.
Whitworth, Charles, Baron Whitworth of Galway, diplomat, s. 105, 125.
Whitworth, Charles, Earl Whitworth, engelsk ambassadør i Rusland og Danmark, s. 140, 141, 169.
Whyte, Rowland, s. 147.
de Vic, Henry, s. 77.
Wich, Cyril, engelsk resident i Hamborg, s. 98.
Wich, John, engelsk resident i Hamborg, s. 98, 152.